Ieromonah SERAFIM ROSE

ORTODOXIA SI RELIGIA VIITORULUI

Se închină crestinii ortodocsi la acelasi Dumnezeu ca si necrestinii?

Care sunt fenomenele care asaltează crestinismul în lumea contemporană?

Cum explică Biserica Ortodoxă fenomenele extraterestre?

Ce este "noua constiintă religioasă?" Cum pot crestinii ortodocsi să se păzească de capcana apostaziei?

Răspunsul la aceste întrebări precum si la altele asemănătoare cu care se confruntă Crestinismul în lumea contemporană vi-l oferă cele opt capitole ale cărtii de fată. Miscările religioase de astăzi sunt simptomele unei "noi constiinte religioase" care vrea să pregătească calea unei religii mondiale a viitorului. Fenomene precum Yoga, Zen, Tantra, Meditatia Transcendentală, Guru Maharaj-ji, Hare Krisna, OZN-urile, Miscarea Harismatică sunt prezentate în lumina Sfintilor Părinti ai Biserici Ortodoxe fără de care nu le va fi posibil crestinilor să se mântuiască în vremurile ce se apropie ale lui Antihrist.

VII. "Renasterea harismatica" - un semn al vremilor

1. Miscarea penticostala în secolul XX

2. Spiritul "ecumenist" al "Renasterii Harismatice

3. "Vorbirea în limbi"

4. Mediumismul "crestin"

5. Înselaciunea diavoleasca

A. Atitudinea fata de experientele "spirituale"

B. Reactii fizice care însotesc experienta harismatica

C. "Darurile Spirituale" care însotesc experienta "harismatica"

D. Noua "revarsare" a Duhului Sfânt

VIII. Concluzie - Spiritul Vremilor de pe urma

1. "Renasterea harismatica" ca semn al timpurilor

A. O "Cincizecime" fara Hristos

B. Noul Crestinism

C. "Isus vine curând"

D. Trebuie Ortodoxia sa se alature apostaziei?

E. "Copii, este ceasul de pe urma"

2. Religia Viitorului

Cuvânt înainte

Cartea de fată, intitulată "Ortodoxia si religia viitorului", pe care o publicăm în traducere românească, a fost scrisă în anul 1972, de Ieromonahul Serafim Rose (+1982), vestit ascet si scriitor bisericesc, vietuitor din obstea Mânăstirii Sfântul Paisie din nordul Californiei.

Fără îndoială, cartea a fost scrisă pentru spatiul american, lipsit de traditie si cultură patristică, cu o populatie foarte variată, etnic si religios, lovită de tot felul de rivalităti si frământări sectare, crestine si necrestine furibunde, duse uneori până la crimă.

Încă de la început, cartea a avut un larg ecou în lumea crestină ortodoxă din Statele Unite ale Americii, prin faptul că dezvăluie, cu numeroase argumente biblice si stiintifice, prozelitismul religios de toate nuantele, care a găsit un teren prolific într-o tară atât de vastă, cu cel mai mare număr de confesiuni, secte si grupări religioase din toată lumea.

Autorul a urmărit, în general, două aspecte principale.

Întâi, studierea si analiza exactă a fenomenului religios autohton, în contextul conglomeratului multinational specific.

Al doilea, constatarea unui crud adevăr, că majoritatea grupărilor crestine neoprotestante, ca si a celor necrestine, de origine oriental-asiatică, actionează si fac prozelitism sub influenta mascată a duhurilor rele, demonice, fapt care tulbură mult si dă de gândit oricărui crestin adevărat, care crede cu tărie în Hristos.

Între acestea sunt amintite atât organizatiile asiatice păgâne, de tot felul, mai ales cele hinduse, budiste, yoghine, zen si meditatie transcedentală, care actionează cu forte satanice oculte, ca: vrăjitorie, magie, ocultism, hipnoză,

bioenergie, satanism etc., cât si grupările sectare neoprotestante, cu tot felul de aberatii religioase.

Toate împreună urmăresc un singur scop: îndepărtarea crestinilor de la Biserica Ortodoxă Apostolică si realizarea unei religii sincretiste universale, numită si "Noua Eră", care va trebui să cuprindă toate confesiunile crestine si necrestine, în perspectiva asteptării unui nou "Mesia", care va fi, desigur, Antihrist, cum citim în Sfânta Scriptură.

Autorul acestei cărti, fiind un suflet luminat si devotat lui Hristos, trage un puternic semnal de alarmă în America, ale cărui ecouri au ajuns si în Europa, prin traducerea acestei lucrări în câteva limbi de mare circulatie.

Desi în spatiul balcanic ortodox nu se întâlnesc atâtea grupări si organizatii sectare neoprotestante si oriental păgâne; ca în America de Nord, totusi asaltul sectar de toate nuantele din ultimii ani atrage atentia tuturor.

Aceasta ne-a obligat si pe noi să traducem cartea de fată a Părintelui Serafim Rose, pe care o considerăm cea mai bună, fiind bine documentată si mai realistă în - ceea ce priveste prozelitismul religios actual si scopul lor ascuns, demonic, de distrugere a Bisericii vii, întemeiată de Hristos prin Sfintii Apostoli si a moralei evanghelice traditionale - sacre, pentru a semăna în locul Ortodoxiei, apostazia, ateismul, haosul, satanismul, sincretismul religios, crima, violenta, pornografia, homosexualitatea, sinuciderea, sectarismul de tot felul, ura, moartea fără Dumnezeu si osânda vesnică.

Or, nu putem accepta ca puterile iadului si ale întunericului sectar si păgân să se instaureze în tările noastre ortodoxe bimilenare. Si credem cu toată tăria că Iisus Hristos, Mântuitorul lumii, pentru rugăciunile Preacuratei Maicii Sale si ale tuturor sfintilor Săi, nu ne va lăsa biruiti de puterea si armele satanei, căci Însusi El a zis Sfântului Apostol Petru: ...Pe această piatră voi zidi Biserica Mea, si portile iadului (gurile sectarilor) nu o vor birui. (Matei 16,18)

Asa cum a rezistat Ortodoxia în timpul marilor persecutii păgâne din primele secole; cum a iesit biruitoare în fata marilor eresuri, care au tulburat Biserica lui Hristos peste o mie de ani; cum am supravietuit în fata marilor migratii păgâne din răsăritul asiatic si în fata imperiului otoman cotropitor, ca si în fata comunismului satanic din secolul nostru, avem toată speranta că vom rezista si de acum înainte, cu puterea si harul lui Hristos

Războiului nedeclarat al grupărilor religioase, crestine si necrestine, al satanismului si al fortelor oculte de tot felul, au un singur scop: nimicirea Ortodoxiei si a trăirii duhovnicesti în Hristos, folosind toate armele întunericului, pregătind astfel venirea lui Antihrist.

Această carte se adresează în special intelectualilor si tinerilor, studenti si adolescenti, care sunt cel mai afectati de practicile demonice, paranormale, fie din curiozitate, fie din mândrie, fie din lipsă de educatie religioasă, după atâtia ani de ateism si dezamăgire.

Lor le recomandăm în primul rând această carte, pentru a cunoaste adevărul despre secte si practicile orientale si a nu le cădea pradă din nestiintă. Căci se stie că nu putini tineri si chiar intelectuali practică yoga, spiritism, ocultism, magic, vrăjitorie, satanism etc., renuntând la biserică, la rugăciune, la Sfânta Liturghie, la traditia patristică ortodoxă si la bucuria învierii în Iisus Hristos.

Toti acesti fii ai Bisericii Ortodoxe si ai Neamului trebuie salvati, trebuie reîntorsi în sânul Ortodoxiei si în bratele lui Hristos. Suntem încredintati că această carte are darul de a descoperi adevărul despre aceste secte si "miscări" satanice, si poate contribui nu putin la recuperarea tineretului afectat din zilele noastre.

Pentru a birui în această grea luptă profetită de Însusi Hristos, trebuie să ne înarmăm cu toate armele Duhului Sfânt, care sunt: dreapta credintă ortodoxă, rugăciunea neîncetată acasă, pe cale si la biserică; postul, deasa spovedanie, împărtăsania regulată, ascultarea de duhovnic, citirea cărtilor sfinte,

milostenia, viata crestină curată, ascultarea, smerenia, cinstirea Sfintei Cruci, si, mai ales, trăirea în iubire si iertare, în numele lui Iisus Hristos, Care a spus Sfintilor Apostoli si prin ei nouă tuturor:

Îndrăzniti, Eu am biruit lumea! (Ioan 16,33)

REDACTIA

Prefata editorului la editia a patra *

* ianuarie 1990

Părintele Serafim Rose, autorul acestei cărti, a fost unul din acei oameni rari, în care geniul intelectual s-a unit cu adâncimea covârsitoare a unei inimi pline de iubire. Preocupat de la o vârstă foarte fragedă de problema fundamentală a Adevărului, el L-a descoperit după căutări chinuitoare, nu sub forma vreunei idei abstracte sau a unui sistem, ci în Însăsi Persoana lui Iisus Hristos, asa cum i S-a descoperit El în plinătatea Bisericii Crestin Ortodoxe.

Nu mult după ce a descoperit Ortodoxia la începutul anilor 1960, Părintele Serafim** a început să studieze, din această nouă perspectivă, curentele filosofice, sociale si spirituale ale lumii contemporane, cărora le-a demonstrat, la lumina Descoperirii dumnezeiesti, caracterul constitutiv nihilist. Acest studiu avea să rezulte într-o lucrare filosofică de mari proportii, intitulată Împărătia omului si Împărătia lui Dumnezeu.

** pe atunci Eugen(n.tr.)

Dar din cauza unor griji mai urgente, precum organizarea unei frătii misionare ortodoxe si a unei reviste aferente, cartea nu a fost terminată niciodată. Unul din principalele capitole despre "noua spiritualitate" a vremurilor din urmă nu a rămas decât sub forma de note si plan general. Totusi cu ani mai târziu, când Părintele Serafim avea să plece spre a vietui ca monah în muntii din nordul

Californiei, el a revenit asupra problematicii "noii spiritualităti".

De data aceasta însă modul său de a întelege crestinismul ortodox era considerabil lărgit, atât datorită studiului teoretic cât si, mai ales, trăirii si ascezei personale. În acest cadru de studiu întărit de rugăciune apărea si mai puternic contrastul dintre curentele pseudo-spirituale si adevărata viată duhovnicească mântuitoare care pune accentul pe trezvie. Limbajul folosit de Părintele Serafim pentru descrierea acestor realităti spirituale complexe nu este nici pe departe dificil sau obscur ci, dimpotrivă, accesibil si la obiect.

Prezenta lucrare a apărut la mijlocul anilor 1970 si ea precizează lapidar si fără echivoc pozitia Ortodoxiei fată de curentele spirituale contemporane, într-un limbaj ai cărui termeni sunt limpezi si rostiti cu voce tare. Chiar dacă Părintele Serafim folosea în lucrările sale un ton întrucâtva mai atenuat, el nu ocolea niciodată adevărul ce trebuia rostit; el avea constiinta clară că timpul pe care î1 mai avem la dispozitie este scurt, si că el trebuie răscumpărat, mai ales că, azi ca si ieri, numărul căderilor de la dreapta credintă creste văzând cu ochii, iar formele pe care acestea le capătă sunt din ce în ce mai subtile.

Părintele Serafim avea constiinta că trebuie să-i scuture pe contemporanii săi din somnul lenevirii si al înselării de sine si să le indice calea adevărului. Această atitudine multi cititori o apreciază, altii în schimb o consideră dură în mod inutil. Acestora din urmă le recomandăm să citească si conferintele pastorale ale Părintelui Serafim, apărute atât în volum cat si în publicatia "The Orthodox Word".*

* Vezi cartea sa God's Revelation to the Human Heart, (Platina California,1987) si articolele "In Step with Sts. Patrick and Gregory of Tours"(in The Ortodox Word, Platina, California, no.136), "Raising the Mind, Warming the Heart" (The Orthodox Word, no. 126), "The Orthodox Word-View" (The Ortodox Word no. 105), si "Ortodoxy in the USA" (The Orthodox Word, no. 94).

În aceste conferinte, tonul Părintelui Serafim, desi "sever" în demascarea înselăciunilor demonice - care le anulează si celor mai bine intentionati, orice sansă de mântuire -, îsi păstrează cu toate acestea o căldură plină de compasiune fată de cei cărora le vorbeste.

La zece ani de la aparitia primei editii revizuite, Ortodoxia si religia viitorului ar putea părea o lucrare depăsită. Dar o carte despre miscările religioase contemporane cu greu îsi poate păstra noutatea. Multe celebrităti religioase, asemenea stelelor de cinema, dispar spre a face loc altora noi; unele dintre ele se mentin, schimbându-si doar numele la fiecare câtiva ani. Nu cu mult înainte de sfârsitul vietii sale, Părintele Serafim a fost rugat să mai adauge si alte capitole cărtii sale, precum Sufismul. Dacă ar mai fi trăit, chiar aceasta a sasea retipărire ar fi cunoscut lărgiri substantiale.

Desi unele dintre miscările descrise în aceste pagini nu mai sunt poate atât de la modă, ele sunt totusi prezente, dar sub alte înfătisări; căci manifestările religioase noi nu sunt altceva decât variante ale altora vechi. Astfel, observatiile Părintelui Serafim sunt la fel de valabile astăzi ca si în ziua în care le-a formulat întâia oară. Mai mult. Trecerea timpului nu a făcut decât să confirme exactitatea interpretării lor. "Noua spiritualitate" s-a conturat tocmai în directia descrisă de Părintele Serafim.

În societatea americană termenul de "New Age" este deja consacrat în limbajul cotidian si acceptat de către societate. Faptul acesta a provocat un adevărat val de publicatii crestine mai ales din directia Bisericilor Protestante - care semnalau pericolele noilor orientări. Una dintre ele, care a devenit foarte repede cunoscută si care se intitulează "The Seduction of Christianity" (Seductia Crestinismului) dă la iveală modul în care "noua spiritualitate" se infiltrează chiar în sânul Bisericilor crestine principale.

Astfel de lucrări demonstrează că societatea contemporană devine din ce în ce mai constientă de realităti pe care Părintele Serafim le văzuse prefigurându-se cu multi ani înainte. Însă, lipsa unei viziuni ortodoxe asupra

existentei, singura care totalizează întreaga experientă a crestinismului de-a lungul veacurilor, nu le permite din păcate acestor autori să scoată convingător în evidentă superioritatea învătăturii Mântuitorului Iisus Hristos în fata acestei asa-zise "noi spiritualităti". Acesti autori indică just pericolele care se ascund în practicile mistice necrestine, dar ei nu pot opune acestor practici modelul unei vieti spirituale cu adevărat duhovnicesti, prin care persoana umană se poate ridica până la contemplarea lui Dumnezeu, asa cum ne apare descris în operele ascetice ortodoxe (filocalice) si în Vietile Sfintilor.

Mai mult. Acesti autori nu sesizează că tocmai climatul de sărăcire spirituală a unui crestinism diminuat si atenuat din lumea (mai ales) occidentală este cel care a favorizat aparitia acestei "noi constiinte religioase". În multitudinea curentelor religioase care de care mai ispititoare se află antrenate multe persoane de bună credintă. Dar cel însetat să afle adevărul si sincer cu sine însusi va trebui să aibă curajul de a merge până la capăt în acceptarea Adevărului, asa cum ni s-a descoperit el în Persoana lui Hristos.

Astăzi în Rusia diferitele forme de pseudo-spiritualitate se bucură de o popularitate uluitoare, lucru pe care îl prevăzuse deja Părintele Serafim. Poporul rus, asfixiat de atmosfera groasă de materialism în care statul sovietic l-a silit să trăiască, crede că orice doctrină sau curent care îsi spune "spiritual" îi si poate aduce mântuirea. Dar în atmosfera actuală "de deschidere" din interiorul Rusiei, se poartă discutii aprinse, nu numai pe tema noilor curente spiritualisto-religioase, ci si pe tema Ortodoxiei traditionale. La nivel oficial avem de-a face cu un discurs ortodox patetic datorat faptului că ierarhii numiti de Statul Sovietic sunt ei însisi adeptii unui crestinism diminuat si confortabil ai unui crestinism dispus la compromisuri, adică ai unui Crestinism lipsit de Crucea lui Hristos.

Acest fel de crestinism face si el parte din "religia viitorului", adică religia mondial-universalistă a lui Antihrist, al cărui tel suprem este să incorporeze crestinismul în propria sa doctrină, dar după ce va fi eliminat din el, pe neobservate, însăsi arma mântuirii noastre, adică Sfânta Cruce a lui Hristos.

La un nivel care scapă ochiului public si camerelor de luat vederi, există oameni în Rusia (ca si în întreaga lume ortodoxă (n. tr.)), care predică cu adevărat cuvântul lui Dumnezeu si multi care au o trăire autentică în duhul curat ortodox. Credinciosii însetează după literatura religioasă autentică si multi dintre ei au capacitatea duhovnicească de a deosebi adevărul de minciună. Acestia sunt oamenii care se hrănesc cu cele mai adânci învătături ale Sfintei Traditii Ortodoxe la focul cărora s-a lămurit si format si Părintele Serafim Rose.

Iesind căliti de pe urma terorii celor saptezeci de an de persecutii, acesti oameni sunt gata să-L urmeze pe Hristos pe Golgota iar eroismul lor este un imbold si pentru noi, cei din Occident, să rezistăm si să luptăm contra ispitelor care ne înconjoară si care sunt cel mai adesea de o subtilitate perversă si subversivă.

În acest context cartea Părintelui Serafim Rose poate fi socotită fără teamă o scriere spirituală clasică a vremurilor noastre si credem că aceasta a sasea reeditarea va mai fi urmată si de altele. Reactiile pe care tipărirea ei deja le-a suscitat sunt cu totul remarcabile. Anul trecut de exemplu, doamna Constance Cumbey, avocată crestină, autoare a cărtii de mare popularitate: "Pericolele curcubeului" The Hidden Dangers of the Rainbow*, ne-a scris că lectura cărtii Ortodoxia si religia viitorului este comparabila, pe lângă alte lucrări din domeniu, cu tăria unui izvor de apă vie. Ea a recomandat această carte publicului si a prezentat-o în interviuri televizate.

* Citată pe larg in cartea lui Bruno Wurtz, New Age, Ed. de Vest, 1992, 1994 (n. tr.)

Reactia din interiorul Rusiei a fost si mai surprinzătoare. Fără ca cineva din Vest să încerce să-l facă cunoscut pe Părintele Serafim publicului rus, acesta l-a descoperit singur, în pofida tuturor piedicilor si riscurilor ridicate de regimul ateist. Au apărut traduceri rusesti ale cărtilor, Ortodoxy and the Religion of the Future (Ortodoxia si religia viitorului), The Soul after Death (Sufletul după

moarte), God's Revelation to the Human Heart (Descoperirea lui Dumnezeu din inimă) si ale multora din articolele sale; aceste materiale sunt distribuite în texte bătute la masină căci nu este permisă tipărirea lor.

Judecând după corespondenta pe care continuăm să o primim, putem afirma că Părintele Serafim este cunoscut în întreaga Rusie. Oamenii de acolo ne cer mereu alte si alte lucrări ale "gânditorului ieromonah Serafim Rose". Ortodoxia si religia viitorului îi interesează cu deosebire pentru că ea răspunde unei realităti stringente: ritmul alarmant în care noi curente spiritualiste se infiltrează prin fraudă în Rusia de azi.

Fie ca această carte să continue să lumineze, cu ajutorul lui Dumnezeu, pe cei ce doresc să iasă din întuneric, si să-i întărească spre Hristos pe cei ce păsesc în lumina convingerii că strâmtă este calea ce duce la viata vesnică.

Părintele Damaschin

Mânăstirea Sf. Gherman de Alaska

Platina, California, 1989

Prefata autorului *

* martie, 1979

Orice erezie îsi revendică propria "spiritualitate" si propria metodă de practicare a vietii religioase. Romano-catolicismul de exemplu a avut până de curând o notă a sa distinctivă concretizată prin "cultul inimii sacre", primatul papal, purgatoriul si indulgentele, revelatiile diferitilor "mistici" si alte asemenea elemente, în care observatorul crestin-ortodox atent detectează tot atâtea manifestări practice ale erorilor teologice ale Romei în cadrul spiritualitătii romano-catolice contemporane.

Si protestantismul fundamentalist are propriul său mod de a practica rugăciunea, cântările sale tipice si propria sa cale către o "renastere" spirituală, elemente care reflectă si ele, la rândul lor, erorile dogmatice fundamentale proprii protestantismului. În cartea de fată însă, ne vom ocupa de "spiritualitatea" ecumenismului, erezia de căpetenie a secolului XX.

Până de curând se putea considera că Ecumenismul este ceva prea artificial si prea sincretic pentru a i se putea atribui o spiritualitate specifică: agendele de lucru cu program "liturgic" ale întrunirilor ecumenice mari si mici presupuneau, nimic mai mult, decât o slujbă protestantă de duminică, ceva mai elaborată decât una obisnuită.

Ecumenismul este erezia care are la bază credinta că, de fapt, nu există o Biserică văzută a lui Hristos si că structura sa vizibilă la nivelul societătii umane se formează de abia acum, prin eforturile universaliste ale Ecumenismului de a uni toate Bisericile crestine (si chiar pe cele necrestine) într-o unică Biserică mondială. Natura însăsi a Ecumenismului este aceea de a crea în sufletele adeptilor săi anumite atitudini spirituale care, cu timpul, să producă o "pietate" si o "spiritualitate" tipic ecumeniste.

Privind în jurul nostru nu se poate să nu remarcăm o anumită atitudine de "expectatie" si "căutare" religioasă pe care sufletele pustiite ale desertului ecumenist si-o rezolvă în "spiritul" unei "pietăti" care nu mai este simplu protestantă în esenta sa. Odată realizată această constatare nu se poate să nu vedem că timpul "spiritualitătii" si "pietătii" tipic ecumeniste deja a sosit.

Această carte a început să fie scrisă în 1971 si ea a constat dintr-un studiu al celei mai noi initiative "ecumenice" si anume "deschiderea dialogului cu religiile necrestine".

Patru din capitolele acestei cărti s-au tipărit în periodicul "The Orthodox Word" (Cuvântul Ortodox) în anii 1971 si 1972, si anume cele continând un raport al

evenimentelor petrecute începând cu ultima parte a anilor 1960 si până la începutul anului 1972. Ultimul dintre aceste capitole constă dintr-o discutie amănuntită asupra "renasterii harismatice", care tocmai fusese adoptată de mai multi preoti din America, miscare identificată a fi o variantă a "spiritualitătii ecumeniste ce însumează experiente religioase specific necrestine".

Mai cu seamă acest din urmă capitol a stârnit un mare interes printre crestinii ortodocsi, convingându-i pe multi dintre ei să nu se alăture miscării "harismatice". Altii, care deja participau la întrunirile "harismatice", au hotărât, în urma lecturii acestui capitol, să părăsească miscarea si au confirmat prin mărturiile lor multe din concluziile articolului privitoare la ea. De atunci încoace, "miscarea harismatică" a parohiilor "ortodoxe" din America a adoptat în întregime limbajul si tehnicile unei reînnoiri tipic protestante, după cum aflăm din periodicul The Logos (Logosul) editat de Pr. Eusebius Stephanou; si orice observator serios remarcă imediat caracterul eminamente neortodox al unei atari "reînnoiri".

Însă, în pofida mentalitătii protestante a initiatorilor si animatorilor săi, "renasterea harismatică" este, în calitate de miscare "spirituală", un curent care depăseste sfera de definitie protestantă. În articolul mentionat am caracterizat aceste practici harismatice folosind expresia de "mediumism crestin", pe care mi l-au sugerat chiar mărturiile celor care au făcut experienta lor în mod direct - si am demonstrat sorgintea lor "spiritualist-ecumenistă" care generează, sub ochii nostri, noua religie necrestină a viitorului.

În vara anului 1974, una din mânăstirile Bisericii Ruse din Exil aflate în America a primit vizita unui tânăr care fusese îndreptat într-acolo (la chilia unui anumit monah) de către un anumit "spirit" care îl însotea pretutindeni, nepărăsindu-l niciodată.

În timpul scurtei sale sederi la mânăstire, monahii au aflat, din vorbă în vorbă, care era povestea acelui tânăr. Provenea dintr-o familie protestantă de tip conservator a cărei atmosferă de uscăciune spirituală îl nemultumea profund.

Deschiderea către experientele cu adevărat "spirituale" i-a fost provocată prin intermediul bunicii sale penticostale. La contactul cu Biblia dăruită de aceasta, el a primit brusc "daruri spirituale", dintre care mai cu seamă acel "spirit" invizibil care îi dădea instructiuni precise referitoare la directia în care să se îndrepte si în ce locuri să călătorească. Tot printre "darurile" primite se număra si capacitatea de hipnoză a eventualilor interlocutori, cărora le putea induce chiar fenomenul de levitatie (cu care adeseori îi teroriza, în glumă, pe ateii din anturajul său).

Uneori i se întâmpla să se îndoiască de provenienta divină a "darurilor" sale, dar aceste îndoieli îi erau spulberate la gândul că "uscăciunea" sa spirituală dispăruse, că prin contactul cu Biblia el renăscuse "spiritual" si că acum ducea o viată foarte bogată în rugăciune si în "spiritualitate".

În urma vizitei la acea mânăstire ortodoxă si mai ales după lectura articolului despre "renasterea harismatică", acest tânăr a admis că pentru întâia oară a aflat o explicare clară experientelor sale "spirituale". El a mărturisit chiar că se prea poate ca "spiritul" care îl însotea pretutindeni să fi fost unul malefic. Dar această constatare nu a părut să-l afecteze si el părăsi mânăstirea fără să se fi convertit la Ortodoxie.

Doi ani mai târziu, când acest tânăr vizită din nou mânăstirea, el declară că renuntase la activitătile "harismatice" ca fiind prea primejdioase si că îsi găsise linistea sufletului în meditatia Zen.

Această strânsă legătură dintre experientele spirituale "crestine" si cele orientale este o caracteristică inconfundabilă a spiritualitătii "ecumenice" contemporane. La această a doua editie la cartea de fată s-au adăugat noi informatii de ultimă oră privitoare la cultele religioase orientale si la un anume fenomen "secular" major care contribuie la formarea unei "noi constiinte religioase", chiar si printre rândurile asa-zisilor atei.

Este adevărat că nici unul dintre aceste elemente nu are semnificatie

hotărâtoare în orientarea spirituală a omului contemporan, dar fiecare dintre ele exemplifică într-un mod propriu setea cu care omul contemporan doreste aflarea unei căi sufletesti care să nu semene cu crestinismul lipsit de vlagă cu care l-a obisnuit protestantismul si catolicismul din lumea occidentală. Dar toate aceste elemente însumate dau la iveală o înspăimântătoare unitate a demersului lor, iar scopul final si malefic al acestui demers concertat luceste deja la orizont.

La scurtă vreme după publicarea acestui articol despre "renasterea harismatică", am primit o scrisoare la redactia publicatiei "The Orthodox Word" prin care un teolog si trăitor recunoscut si respectat din ierarhia Bisericii Ortodoxe Ruse ne-a spus: "Ceea ce ati descris în această carte nu este altceva decât religia viitorului, religia lui Antihrist".

Pe măsură ce astfel de forme de falsă spiritualitate pun stăpânire până si pe acei oameni care îsi spun crestini ortodocsi, ne înspăimântăm de dimensiunile înselăciunii care îi pândeste pe crestini neavertizati si neîntăriti duhovniceste.

Această carte se doreste a fi un semnal de alarmă si un îndemn la trăire în dreapta credintă a lui Hristos, constientă si constientizată, mai ales în lumea posedată de duhuri necurate în care trăim. Cartea de fată nu este o tratare exhaustivă a noii religii, care nici nu a atins de altfel faza sa finală de dezvoltare. Ea este doar o explorare preliminară a acelor tendinte spirituale care pregătesc doar drumul adevăratei religii anticrestine, o religie care îsi va mentine doar o fatadă de crestinism, dar al cărei continut se va baza pe experiente "initiatice" de natură demonică.

Fie ca acest raport asupra activitătilor satanice, care se duc din ce în ce mai evident si mai pe fată, adeseori în chiar rândurile crestinilor ortodocsi, să-i facă pe acestia din urmă să înteleagă că din nebăgare de seamă ei pot pierde harul Duhului Sfânt. Fie ca Duhul Sfânt să-i îndemne, pe de altă parte, să nu se îndepărteze niciodată de adevăratele izvoare ale trăirii crestine: Sfânta - Scriptură si învătătura Sfintilor Părinti ai Bisericii Ortodoxe.

+

Strâmtă si îngustă este calea care duce la viată si putini sunt cei care o află.

Feriti-vă de proorocii mincinosi, care vin la voi în haine de oi, iar pe dinăuntru sunt lupi răpitori. După roadele lor ii veti cunoaste...

Nu oricine îmi zice "Doamne, Doamne", va intra în împărătia Cerurilor, ci cel ce face voia Tatălui Meu Celui din ceruri.

Multi îmi vor zice în ziua aceea: "Doamne, Doamne, au nu în numele Tău am proorocit si nu în numele Tău am scos demoni si nu în numele Tău minuni multe am făcut?" Si atunci voi mărturisi lor: Niciodată nu v-am cunoscut pe voi. Depărtati-vă de la Mine cei ce lucrati fărădelegea.

De aceea, oricine aude aceste cuvinte ale Mele si le îndeplineste asemăna se va bărbatului întelept care a clădit casa lui pe stâncă.

Matei, cap. 7,14-16, 21-24

Introducere

1. "Dialogul cu religiile necrestine"

Trăim într-o epocă de adânc dezechilibru spiritual, epocă în care multi crestini ortodocsi sunt ca niste copii dusi de valuri, purtati încoace si încolo de orice vânt al învătăturii, prin înselăciunea oamenilor, prin viclesugul lor, spre uneltirea rătăcirii (Efeseni 4,14). Pare într-adevăr să fi sosit timpul când oamenii nu mai suferă învătătura sănătoasă, ci - dornici să-si desfăteze auzul - îsi grămădesc învătători după poftele lor, si îsi întorc auzul de la adevăr si se abat către basme (II Tim 4,3-4).

Ne încearcă un sentiment de consternare când citim cele mai recente documente si luări de pozitie ale miscării ecumenice. Reprezentanti ai Conferintei Permanente a Episcopilor Ortodocsi din America împreună cu alte persoane oficiale ale ierarhiei ortodoxe se întrunesc la nivel înalt cu Romano-catolicii si cu Protestantii si dau publicitătii "declaratii comune" pe teme cum ar fi Sfânta împărtăsanie sau trăirea crestină.

Dar în cadrul unor astfel de întruniri la vârf se omite să li se comunice eterodocsilor (neortodocsilor) că Biserica Ortodoxă este Biserica lui Hristos la care suntem chemati cu totii, că numai prin tainele acestei Biserici lucrează harul Duhului Sfânt, că membrii ei sunt membri ai Trupului lui Hristos care se împărtăsesc de acest har prin efort personal nemijlocit de curătire a trupului si sufletului în interiorul Bisericii Ortodoxe si că fără întelegerea acestor aspecte fundamentale toate "dialogurile" si "declaratiile comune" nu sunt decât o caricatură cu pretentii de tinută academică a adevăratului dialog crestin - dialog al cărui tel unic nu poate fi altul decât mântuirea sufletelor omenesti.

Dar multi dintre participantii ortodocsi la aceste "dialoguri" bănuiesc, ori s-au convins deja, că ele nu constituie nici pe departe cadrul în care să se poată face auzită vocea Ortodoxiei; ei văd că însăsi atmosfera de "liberalism" ecumenic a acestor întruniri anulează orice adevăr care s-ar putea rosti în

cadrul lor. Acesti participanti rămân însă tăcuti, pentru că "spiritul vremilor" pe care le trăim este adesea mai tare decât glasul constiintei ortodoxe.*

* Vezi Diakonia, 1970, nr. l, p.72; St. Vladimiris, Theological Quarterly, 1969, nr.4, p.225; etc

La nivele mai putin înalte, "conferintele" si "discutiile ecumenice" se organizează de obicei cu participarea unui "vorbitor" din partea Ortodoxă si chiar cu oficierea unei "Liturghii Ortodoxe". Atmosfera acestor "conferinte" este într-atât de marcată de diletantism si de superficialitate, încât ele, departe de a sluji la crearea unei "unităti" atât de dorite de animatorii lor, pun mai curând în evidentă abisul de necuprins ce se cască între adevărata Ortodoxie si viziunea "ecumenistă" asupra lumii si vietii.**

** Vezi Sobornost, Iarnă, 1978, pg. 494-8 etc.

La nivelul actiunii, activistii ecumenisti profită de atitudinea nehotărâtă a intelectualilor ortodocsi invitati la aceste conferinte si de faptul că ei nu sunt ferm ancorati în traditia ortodoxă; se merge până într-acolo încât expresii formulate de acestia, precum "acordul de fond asupra punctelor liturgice si dogmatice", sunt folosite de activistii ecumenisti ca bază pentru cele mai incredibile inovatii, precum oferirea Sfintei împărtăsanii si ereticilor.

La rândul ei, această stare de confuzie permite ideologilor ecumenisti să lanseze în rândul maselor declaratii lipsite de acoperire care fac din aspectele fundamentale ale teologiei dogmatice ortodoxe o comedie ieftină. Iată în ce termeni îsi permite să vorbească Patriarhul Athenagoras: "Vă cere vreodată sotia dvs. părerea câtă sare să pună în mâncare? Cu sigurantă că nu, căci în această privintă ea are infailibilitatea. Să o aibă asadar si Papa, dacă asta doreste".*

* Hellenic Chronichle, April 9,1970

Crestinii ortodocsi constienti se pot întreba pe bună dreptate unde vor sfârsi toate acestea si până unde va fi împinsă limita trădărilor, falsificărilor si

demolării din interior a Ortodoxiei. Nu s-a făcut până acum nici un studiu atent în această privintă, dar tinând cont de logica desfăsurării evenimentelor, nu este imposibil să vedem în ce directie se îndreaptă ele. Ideologia care stă în spatele miscării ecumenice, care a inspirat declaratii si actiuni de felul celor mentionate mai sus, este o erezie ai cărei termeni sunt deja clar definiti: "Biserica lui Hristos nu există, nimeni nu se află în posesia Adevărului absolut. Biserica se constituie de-abia acum, în zilele noastre".

Dar nu trebuie să dezbatem prea mult pentru a ajunge la concluzia că demolarea din interior a Ortodoxiei, adică a Bisericii lui Hristos, ar însemna de fapt distrugerea a însusi Crestinismului. Că, dacă nici una dintre Bisericile actuale nu poate pretinde că este adevărata Biserică a lui Hristos, atunci o combinare a lor nu va duce nici ea la alcătuirea acestei Biserici unice, sau nu în modul si în sensul în care a întemeiat-o Hristos.

Si dacă toate aceste Biserici crestine nu există decât în măsura în care se pot raporta una la cealaltă, atunci nici o însumare a lor nu va putea rezulta într-o Biserică absolută, căci o atare însumare va trebui si ea să se raporteze la alte organizatii "religioase". Si iată cum ecumenismul "crestin" nu va putea să sfârsească decât in sincretismul unei religii mondiale.

Căci, într-adevăr, acesta este scopul nemărturisit al ideologiei de tip masonic, care inspiră si animă "Miscarea Ecumenică", ideologie care, la ora actuală, a pătruns atât de adânc în constiinta celor care participă la asa-zisul dialog ecumenic, încât pentru crestinismul denaturat de astăzi următorul pas logic care se prefigurează este intrarea în comuniune cu religiile necrestine. Dăm, în cele ce urmează, câteva exemple care indică liniile de dezvoltare a Miscării Ecumenice din afara Crestinismului.

1. Pe 27 iunie, 1965, s-a convocat la San Francisco o Conferintă religioasă pentru pacea mondială, cu ocazia aniversării a 20 de ani de la înfiintarea unei filiale a Organizatiei Natiunilor Unite în acel oras. în fata unui public de 10000 de persoane reprezentanti ai religiilor Hindusă, Budistă, Musulmană, Mozaică,

Protestantă, Catolică si Ortodoxă au tinut cuvântări despre fundamentarea "religioasă" a notiunii de pace mondială, iar un cor "inter confesional" de 2000 de voci a intonat imnuri religioase apartinând tuturor denominatiunilor.

2. Într-o declaratie oficială la cel de-al 19-lea Congres al clerului si laicatului din Dioceza Greacă a Americii de Nord si de Sud (Atena, iulie 1968), s-a afirmat: "Credem că Miscarea Ecumenică, chiar dacă a luat nastere în sânul Crestinismului, trebuie să fie o miscare a tuturor religiilor care îsi dau mâna".

3. "The Temple of Understanding, Inc". (Templul întelegerii), o fundatie Americană initiată în 1960 ca un soi de "Asociatie a Religiilor Unite" cu scopul de a "clădi Templul simbolic în diferite colturi ale lumii" (în perfect acord cu doctrina Francmasoneriei), a tinut până în prezent mai multe "conferinte la vârf". La prima dintre ele, organizată la Calcutta în 1968, trapistul *) Thomas Merton **) a declarat: "Suntem deja în unitate. Ceea ce trebuie să ne redobândim însă este unitatea primordială".

* Trapist, membru al ordinului romano-catolic cistercian, reorganizat de către abalele de Rance în 1664, in cadrul mănăstirii "La Trappe" din Normandia (n. tr.)

** Călugăr american (1915-1968) din ordinul cislercienilor născut la Prades, în Franta din tată neozeelandez si mamă americană. A studiat si apoi a predat literatura engleză la Universitatea din Columbia, iar în 1938 s-a convertit la romano-catolicism, intrând în ordinul trapist la mănăstirea Our Lady of Gethsemane din statul Kentucky. Biografia sa de mare succes (subliniază titlul original) The Seven Storey Mountain (Muntele cu sapte etaje, 1946) a determinat un mare număr de persoane să se călugărească. Pledează pentru un monahism orientat către lume (vezi Contemplation in a Word of Action, Contemplatia într-o lume a actiunii, 1971), bucurându-se de o popularitate imensă si purtând o corespondentă bogată. Scrie mult, de la jurnal personal si poezie până la critică socială. Interesul său crescând pentru spiritualitatea extrem-orientală l-a determinat să participe la o conferintă în domeniu la

Bangkok (sic), unde a suferit un accident prin electrocutare din cauza unei defectiuni la instalatia de aer conditionat. După CHAMBERS BIOGRAPHICAL DICTIONARY, Chambers, 1990. (n.tr.)

La cea de a doua conferintă, organizată la Geneva în aprilie 1970, s-au întâlnit optzeci de reprezentanti a zece dintre religiile existente pentru a discuta probleme precum: "Proiectul de Creare a Comunitătii Mondiale a Religiilor". Secretarul General al Consiliului Mondial al Bisericilor, Dr. Eugene Garson Blake a lansat un mesaj de unire către toti conducătorii spirituali ai tuturor religiilor din lumea întreagă; iar pe 2 aprilie la Catedrala Sfântul Petru a avut loc o slujbă supraconfesională "fără precedent", descrisă de către pastorul protestant Babel ca fiind "un eveniment epocal din istoria religiilor". Cu acest prilej, fiecare participant s-a rugat în limba lui si potrivit traditiei propriei sale religii.

De asemenea, "credinciosii tuturor religiilor au fost invitati să coparticipe la cultul aceluiasi Dumnezeu; slujba s-a încheiat cu rugăciunea 'Tatăl nostru" (La Suisse, 3 aprilie 1970).

Materialele de popularizare pe care le-a redactat "Templul întelegerii" dau la iveală că la conferinta "la vârf" organizată în toamna anului 1971 în S.U.A., au fost invitati si reprezentanti ai Bisericii Ortodoxe si că Mitropolitul Emilianos din Patriarhia de Constantinopol este membru al "Comitetului International" al Templului.

Asadar, "conferintele la vârf oferă delegatilor ortodocsi ocazia să intre în dialoguri care duc la "crearea unei comunităti mondiale a religiilor", care "grăbesc realizarea visului de pace si de întelegere al omenirii", potrivit filozofiilor întemeiate de Vivekananda, Ramakrishna, Gandhi, Schweitzer, si potrivit fondatorilor altor felurite religii; aceiasi reprezentanti participă, de asemenea, la rugăciuni supraconfesionale "fără precedent", la care "fiecare se roagă potrivit propriei sale religii".

Ne întrebăm: cam care ar putea fi starea inimii unui crestin ortodox, care participă la asemenea conferinte si se roagă împreună cu musulmani, cu mozaici si cu păgâni?

4. La începutul anului 1970 Consiliul Mondial al Bisericilor (CMB) a finantat conferinta de la Ajaltoun (Liban) dintre hindusi, budisti, crestini si musulmani, care a fost urmată de o conferintă de evaluare în iunie al aceluiasi an la Zurich, unde 23 de "teologi" din cadrul CMB au declarat necesitatea "dialogului" cu religiile necrestine. La întâlnirea Comitetului Central al CMB de la Addis Abbeba din ianuarie anul acesta,* Mitropolitul Georges Khodre al Beirutului (Biserica Ortodoxă a Antiohiei) i-a socat până si pe delegatii protestanti când nu numai că a lansat apelul la "dialog" cu aceste religii dar, călcând în picioare nouăsprezece secole de istorie a Bisericii Mântuitorului Hristos, i-a urgentat pe crestini să "investigheze viata de autentică spiritualitate a celor nebotezati" si să-si îmbogătească experienta cu "comorile ce se află în sânul comunitătii religioase universale" (Religious Press Service), căci atunci când "brahmanul, budistul sau musulmanul îsi citeste scriptura sa, el primeste în lumină pe însusi Hristos".**

* adică din 1979 (n.tr.)

** Christian Century, 10 feb, 1971

5. La întâlnirea de la Addis Abbeba din ianuarie 1971 Comitetul Central al Consiliului Mondial al Bisericilor a încurajat si a aprobat ca reprezentantii diferitelor religii să se întâlnească cât mai des posibil, mentionând că, "în prezenta fază de dezvoltare putem începe să acordăm prioritate întâlnirilor bilaterale axate pe probleme specifice".

În acord cu această directivă, s-a programat pentru mijlocul anului 1972 un "dialog" major crestino-musulman cu circa patruzeci de participanti de ambele părti, la care au fost prezenti si delegati ortodocsi.*

* Al Montada, ian-feb 1972, p.18.

6. În februarie 1972 un alt eveniment ecumenic "fără precedent" a avut loc la New-York, Aici, pentru prima oară în istorie - potrivit Arhiepiscopului Iakovos al New-Yorkului - Biserica Ortodoxă Greacă (Arhidioceza Greacă a celor două Americi) a intrat într-un "dialog" teologic oficial cu reprezentantii cultului mozaic, în cele două zile de discutii s-a ajuns la rezultate foarte precise care pot fi considerate simptomatice pentru rezultatele viitoarelor "dialoguri cu religiile necrestine". "Teologii" greci au căzui de acord cu "revizuirea textelor lor liturgice referitoare la iudei si iudaism, atunci când ele sunt negative sau ostile" (Religious News Service).

Mai poate exista vreo îndoială în ceea ce priveste intentia acestor "dialoguri"? în mod evident ea este aceea de a "reformula" Crestinismul Ortodox asa încât el să nu mai creeze senzatii de disconfort religiilor acestei lumi.

Acestea sunt evenimentele care au marcat începutul "dialogului cu religiile necrestine" la sfârsitul anilor 60 si începutul anilor 70.

De atunci încoace ele s-au întetit, iar dialogurile si chiar rugăciunile "crestinilor ortodocsi" cu reprezentantii religiilor necrestine sunt acceptate ca un aspect normal si cotidian al vietii contemporane. "Dialogul cu religiile necrestine" a devenit chiar moda intelectuală a zilelor noastre; această modă reprezintă actuala fază de progres a ecumenismului în drumul său către un sincretism religios universal. Dar să examinăm acum "teologia" si scopul acestui "dialog" accelerat si să vedem ce îl distinge de ecumenismul asa-zis crestin care a predominat până acum.

2. Ecumenismul "crestin" si cel necrestin

În cel mai bun caz ecumenismul asa-zis crestin poate să reprezinte greseala neintentionată si care, deci, se poate bucura de circumstante atenuante - prin care Bisericile Protestantă si Romano-Catolică nu îsi dau seama că Biserica lui Hristos există deja si că ele fiintează în afara ei. "Dialogul cu religiile necrestine" însă este cu lotul altceva, el însemnând o îndepărtare constientă

si voluntară de o anumită constiintă de sine a crestinului, constiintă de care nu se leapădă nici unii dintre protestantii si catolicii de astăzi (din ce în ce mai rar, e drept). Acest dialog nu poate fi nicidecum socotit dialog al bunelor intentii, ci mai curând o "sugestionare" de tip demonic care nu poate prinde decât la cei care deja s-au îndepărtat atât de mult de învătătura crestină, încât au devenit practic păgâni, închinători la "dumnezeul veacului acestuia" (II Cor. 4,4). Sau altfel spus "închinători ai lui Satan si următori ai feluritelor mode intelectuale pe care acest puternic dumnezeu este capabil să le inspire".

Ecumenismul "crestin" se bazează mai ales pe sentimentul vag, dar care cuprinde un sâmbure de adevăr, că există "un crestinism comun" împărtăsit de multi insi, care nu cugetă prea mult la Biserică, sau care nu prea respectă preceptele ei. Acest ecumenism doreste cumva să "clădească" o Biserică care să-i cuprindă pe toti acesti "crestini" indiferenti. Dar atunci care este suportul comun pe care se bazează "dialogul cu necrestinii"? Care ar putea fi terenul pe care să se realizeze o unitate oricât de slabă între crestini si cei care, nu numai că nu cunosc pe Hristos, ci - asa cum este cazul tuturor reprezentantilor religiilor necrestine care vin în contact cu crestinismul -, Îl resping hotărât pe Hristos?

Acei care, precum Mitropolitul Georges Khodre al Libanului, se află în fruntea avangardei apostatilor ortodocsi (căci asa se numesc cei care "cad", fără putintă de tăgadă, de la dreapta credintă), vorbesc de "comorile spirituale" si de o viată de autentică spiritualitate prezentă în religiile necrestine; dar numai pentru că abuzează de sensul cuvintelor si numai pentru că atribuie experientei altora propriile lor fantezii sunt ei în stare să afirme că păgânii îl găsesc pe "Hristos" si "harul" Său atunci când îsi citesc scripturile lor sau că "orice martir pentru adevăr si orice om prigonit pentru dreptatea lui moare în comuniune cu Hristos"*.

* Sobornost, Summer, 1971, p. 171

Cu sigurantă că cei în cauză (fie budistul care îsi dă foc, fie comunistul care moare pentru "cauza" în care crede sincer, sau fie oricine) nu ar afirma

niciodată că ei mor pentru Hristos sau că se împărtăsesc cu El - iar ideea unei mărturisiri sau împărtăsiri neconstiente cu Hristos este contra esentei însăsi a Crestinismului. Dacă vreun necrestin răzlet pretinde să-L fi experiat vreodată pe Hristos, atunci el nu a putut-o face decât în felul lui Swami Vivekananda: "Noi, hindusii, nu numai că tolerăm, dar chiar ne unim cu oricare religie, căci ne rugăm la moschee cu musulmanul, ne închinăm la foc cu zoroastrul si îngenunchem în fata crucii împreună cu crestinul"; experienta "crestină" a acestui necrestin nu ar fi decât una între multe alte experiente spirituale, la fel de valabile toate.

Nu. Crestinismul, indiferent cât de departe se merge cu reinterpretările si redefinirile sale, nu are cum fi numitorul comun al "dialogului cu religiile necrestine". Numele de Crestinism este doar adăugat pe deasupra ca ornament unei unităti care se defineste si se identifică la un alt nivel. Singurul numitor comun posibil al tuturor religiilor este conceptul foarte vag de "spiritualitate", care oferă deja "liberalilor" religiosi teren aproape nelimitat pentru teologizările lor cetoase.

Cuvântul pe care l-a adresat Î.P.S. Georges Khodre la întâlnirea Comitetului Central al CMB de la Addis-Abbeba, din ianuarie, 1971, poate fi socotit un experiment în încercarea de a pune bazele unei astfel de teologii "spirituale" a "dialogului cu religiile necrestine". Ridicând problema "dacă crestinismul este într-adevăr atât de exclusiv fată de alte religii pe cât s-a afirmat până acum, cu exceptia celor câteva proiectii ale sale asupra religiilor necrestine, absurde în idilismul lor - mitropolitul are mai ales un lucru de subliniat: "Duhul Sfânt" este Acela care, în mod total independent fată de Hristos si de Biserica Sa, constituie cu adevărat numitorul comun al tuturor religiilor.

Referindu-se la profetia: Vărsa-voi Duhul Meu peste tot trupul (Ioil, 3:1), mitropolitul spune: "Acest verset trebuie citit ca însemnând Cincizecimea universală, de la începutul veacurilor. Pogorârea Duhului în lume nu este subordonată Fiului... Duhul lucrează prin energiile Sale potrivit propriei Sale iconomii si din această perspectivă putem considera religiile necrestine ca

locuri asupra cărora lucrează insuflarea Sa". După părerea acestui ierarh, noi trebuie "să dezvoltăm o eclesiologie si o misiologie pe tema predominantă a Duhului Sfânt".

Toate acestea se constituie fără nici o îndoială într-o erezie care neagă însăsi natura Sfintei Treimi si care nu are alt scop decât să submineze si să distrugă întreaga realitate si semnificatie a Bisericii lui Hristos. De ce să fi întemeiat Hristos o Biserică, dacă Duhul Sfânt actionează independent de ea si, nu numai de ea, dar chiar de Hristos însusi? Trebuie să recunoastem însă că erezia aceasta este prezentată deocamdată cu destulă prudentă, desigur pentru a testa mai întâi posibila reactie a altor "teologi" ortodocsi; numai după aceea îsi va permite ea să devină mai categorică în demersurile si formulările sale.

Adevărul este că "ecleziologia Duhului Sfânt" deja s-a scris, si chiar de un gânditor "ortodox", unul dintre "profetii" recunoscuti ai miscării asa-zise spirituale de astăzi. Să-i examinăm asadar ideile pentru a vedea ce perspectivă ne oferă el asupra naturii si scopului miscării "spirituale" mai largi, în care se încadrează si "dialogul cu religiile necrestine".

3. "Noua eră a Duhului Sfânt"

Nicolae Berdiaev (1874-1949)*, nu ar fi fost niciodată considerat un credincios al Bisericii Ortodoxe în vremuri normale. El este de fapt un filosof umanist gnostic ce si-a găsit inspiratia mai curând în sectele "mistice" occidentale decât în izvoarele Ortodoxiei.

* Cunoscut publicului român din numeroase articole apărute în reviste de cultură din traduceri, intre care consemnăm: Un nou ev-mediu, Arhidioceza Sibiu, 1936, trad. de prof. Măria Vartic, editie reprodusă la Editura Omniscop din Craiova în 1995; Sensul creatiei, Humanitas, 1992, trad. din b. rusă de Anca Oroveanu, Prefată, cronologie si bibliografie de Andrei Plesu; Filosofia lui Dostoievski, Iasi, Institutul European, 1992, trad. din B. rusă de Radu

Părpăută; Adevăr si revelatie, Ed. de Vest, 1993, trad. din b. rusă, note si postfată de Ilie Gyurcsic.

Faptul că el este numit în unele cercuri ortodoxe - chiar până în zilele noastre (1979, n.tr.) - "filosof ortodox" si chiar "teolog", este o dovadă tristă a ignorantei religioase a fi vremurilor pe care le trăim. Vom cita în continuare din scrierile sale.*

* După G. Gregerson, "Nicholas Berdiaev, Prophet of a New Age", in Orthodox Life, Jordanville, N.Y., 1962, no. 6, unde sunt date referinte complete (n. ed.)

Privind cu dispret la Sfintii Părinti si la "duhul monahal ascetic al Ortodoxiei istorice" cât si la întregul "Crestinism conservator care îndreaptă puterile sufletesti ale omului numai către înfrânare si mântuire", Berdiaev este mai curând interesat de "Biserica interioară", de "Biserica Duhului Sfânt", de "acea viziune spirituală asupra vietii, care, în cursul secolului XVIII, si-a găsit expresia si sălasul în lojile masonice". "Biserica - crede el - , se află doar într-un stadiu potential", ea fiind "incompletă", Berdiaev asteptând cu nerăbdare venirea unei "credinte ecumenice", a unei "plinătăti de credintă" care să reunească nu doar diferitele formatiuni crestine (căci "Crestinismul trebuie să fie capabil să existe într-o mare varietate de forme în Biserica Universală"), ci si "adevărurile partiale ale tuturor ereziilor" si "toate activitătile umanist-creatoare ale omului modern... ca experientă religioasă consfintită în Duhul".

Trăim vremurile aparitiei unui "Nou Crestinism"; ale unui "nou misticism, a cărui adâncime va depăsi nivelul pur-religios si care trebuie să înglobeze în sine toate religiile". Căci "există o mare frătie spirituală... căreia îi apartin nu doar Bisericile Apusului si Răsăritului, ci si toti aceia ale căror vointe sunt îndreptate către Dumnezeu si către divin, adică toti aceia care aspiră la elevatie spirituală"- adică, precizăm noi, oameni apartinând tuturor religiilor, sectelor si ideologiilor religioase.

Berdiaev prezicea venirea unei "noi si finale revelatii dumnezeiesti", a unei

"noi ere a Duhului Sfânt", resuscitând predictiile lui Gioacchino da Fiore**, monahul latin din secolul al XII-lea, conform cărora marile ere a Tatălui (Vechiul Testament) si a Fiului (Noul Testament) vor face loc celei de a treia si finale "Era Duhului Sfânt".

** Vezi capitolul "Gioacchino da Fiore: o nouă teologie a istoriei" in Mircea Eliade, Istoria Credintelor si Ideilor Religioase vol. III, Ed. stiintifică si Enciclopedică, 1988. (n. tr.)

Berdiaev scrie: "Lumea se îndreaptă către o nouă spiritualitate si către un nou misticism; în ele nu va mai încăpea nimic din vechea viziune ascetică asupra vietii". "Succesul miscării către unitatea crestină presupune ca însusi crestinismul să intre într-o epocă nouă, într-o noua si mai adâncă spiritualitate, ceea ce înseamnă o nouă revărsare a Duhului Sfânt".

Aceste fantezii supra-ecumeniste nu au nimic de-a face cu crestinismul ortodox pe care Berdiaev de fapt îl dispretuia. Dar cine este constient de climatul religios al timpului actual vede că aceste fantezii corespund de fapt tendintelor majore ale gândirii religioase contemporane. Berdiaev pare într-adevăr să fi fost un "profet" sau cel putin să fi fost sensibil la un curent de gândire si simtire religioasă care nu erau foarte evidente în timpul vietii lui, dar care au devenit aproape dominante astăzi.

Auzim acum pretutindeni de "puternica miscare a Duhului Sfânt" iar un preot ortodox grec, Părintele Eusebius Stefanou, îi invită pe crestinii ortodocsi să se alăture acestei miscări atunci când scrie despre "puternica revărsare a Duhului Sfânt din zilele noastre"*.

* The Logos, January, 1972

În aceeasi publicatie din Martie, 1972, p.8, co-editorul Ashanin invocă nu doar numele lui Berdiaev, ci si programul său: "Recomandăm cu căldură scrierile lui Nicholae Berdiaev, marele profet spiritual al epocii noastre. Acest geniu spiritual... (este) cel mai mare teolog al creativitătii spirituale... Acum

germenele Ortodoxiei dă în sfârsit rod... Logosul divin al lui Dumnezeu dăruieste poporului Său o nouă întelegere a istoriei si misiunii sale în El. The Logos (este) vestitorul acestei noi ere, al acestei noi chemări a Ortodoxiei".

4. Cartea de fată

Cele prezentate până acum constituie cadrul prezentei cărti, care este un studiu asupra "noului" duh religios al vremurilor noastre, duh care se află la bază si constituie sursa de inspiratie a "dialogului cu religiile necrestine" si asupra diferentei radicale dintre ele si Crestinism, atât în ceea ce priveste teologia, cât si în ceea ce priveste viata spirituală.

Primul capitol este un studiu teologic semnat de preotul Basile Sakkas despre "Dumnezeul" religiilor din Orientul Apropiat cu care speră ecumenistii crestini să se unească pe baza unui "monoteism" comun. Al doilea capitol se referă la cea mai puternică dintre religiile orientale, hinduismul, si el se bazează pe îndelungata experientă personală a autoarei lui, care în final s-a convertit de la hinduism la Crestinismul Ortodox. Găsim aici si o evaluare interesantă a ceea ce înseamnă "dialogul" cu crestinismul din perspectiva hindusă.

Al treilea capitol este o mărturisire personală a întâlnirii dintre un ieromonah ortodox si un "făcător de minuni" din Extremul-Orient, adică a unei confruntări directe dintre crestinism si "spiritualitatea" necrestină, în capitolele patru si cinci se examinează "noua constiintă religioasă", cu referire specială la miscările de "meditatie", care revendică prezenta în mijlocul lor a multor "crestini" (si din ce în ce a mai multor "fosti crestini").

Capitolele cinci, sase si sapte sunt studii specifice asupra unora dintre cele mai semnificative miscări spirituale ale anilor 1970. În capitolul sase se prezintă implicatiile spirituale ale fenomenelor contemporane nereligioase în aparentă, dar care contribuie la formarea "noii constiinte religioase", chiar în rândul celor care cred că nu sunt interesati deloc de religie.

Capitolul sapte este o discutie amănuntită a celei mai controversate miscări religioase "crestine" de astăzi, "miscarea (sau "renasterea") harismatică" si în el se încearcă o definire a acestei miscări în lumina învătăturii ortodoxe.

"Noua constiintă religioasă", cu semnificatia si scopurile sale, este examinată în paginile din "Concluzie" (Capitolul opt) în lumina profetiilor crestine referitoare la vremurile de pe urmă. "Religia viitorului", către care se îndreaptă această "nouă constiintă", este analizată în contrast cu singura religie care se află în conflict ireconciliabil cu ea: Crestinismul autentic Ortodox. Pe măsură ce ne apropiem de înspăimântătoarea decadă a noua a acestui secol, "semnele timpului" devin cum nu se poate mai clare. Crestinii ortodocsi si toti acei care vor să-si mântuiască sufletele în vesnicie trebuie să ia seama la ele si să actioneze.

I. RELIGIILE "MONOTEISTE"

AVEM ACELASI DUMNEZEU CA SI NECRESTINII?

"Evreii, mahomedanii si crestinii sunt trei expresii ale aceluiasi monoteism, iar glasul traditiei lor autentice si străvechi este si cel mai cutezător si mai plin de încredere din istorie. De ce nu ar fi posibil atunci ca, în loc să genereze opozitii ireconciliabile, numele acestui unic Dumnezeu să ducă la un respect reciproc, la întelegere si coexistentă pasnică? De ce să nu privim cu încredere la ziua în care, fără nici un prejudiciu adus dezbaterii teologice, vom descoperi ceea ce este atât de evident si totusi atât de greu de acceptat - si anume că, în calitate de fii ai aceluiasi Tată, suntem prin urmare cu totii frati?"

Papa Paul al VI-lea, La Croix, aug.11, 1970

În ziua de joi, 2 aprilie 1970, a avut loc o mare manifestare religioasă la Geneva, în cadrul celei de a II-a Conferinte a "Asociatiei Religiilor Unite", reprezentantii a zece mari religii au fost invitati să se reunească în Catedrala Sfântului Petru. Această rugăciune comună a avut la bază următoarea motivatie: "Credinciosii tuturor acestor zece religii au fost invitati să se reunească în comuniune în cadrul cultului aceluiasi Dumnezeu". Să vedem cât de validă este această afirmatie în lumina Sfintelor Scripturi

Pentru a explica mai bine problema, ne vom limita în analiza noastră la trei mari religii care s-au succedat istoric după cum urmează: Iudaismul, Crestinismul si Islamismul. Toate aceste trei religii se revendică de la o origine comună, ca religii ale Dumnezeului lui Avraam. Astfel, s-a împământenit părerea că, din moment ce suntem toti fii ai lui Avraam (evreii si musulmanii, în mod trupesc, iar crestinii în mod duhovnicesc), atunci noi cu totii îl avem ca Dumnezeu pe Dumnezeul lui Avraam, (la care ne închinăm fiecare în felul nostru, se întelege), care este ca atare "Unul si acelasi Dumnezeu". Si acest Dumnezeu constituie, într-un oarecare mod, punctul nostru de unire si de "întelegere reciprocă", lucru care ne îndeamnă la o "relatie de frătie" si de "întelegere reciprocă", asa după cum a apăsat Marele

Rabin Dr. Safran, citându-l pe psalmist: Ce este mai bun si mai frumos, decât numai a locui fratii împreună... (Ps. 132,1)

Din această perspectivă este evident că Iisus Hristos, Dumnezeu si Om, Fiul co-etern cu Tatăl mai înainte de veci, întruparea si Crucea Sa, învierea Sa minunată si preaslăvită si cea de-a doua si înfricosata Sa venire nu mai sunt decât niste detalii secundare care nu pot să ne împiedice să "fraternizăm" cu cei care îl consideră pe Hristos "un simplu profet" (potrivit Coranului) sau "fiul desfrânatei" (potrivit anumitor traditii talmudice)! Iisus din Nazaret nu se mai deosebeste, deci, prin nimic de Mahomed. Ne întrebăm care crestin vrednic de acest nume ar admite aceste fapte în constiinta sa?

S-ar putea totusi crede că, tinând cont de spiritul acestor trei religii si lăsând la o parte pentru moment trecutul, am putea să cădem de acord că Iisus Hristos este o fiintă exceptională trimisă de Dumnezeu.

Dar pentru noi crestinii, dacă Iisus Hristos nu este însusi Dumnezeu, ci simplu "profet" sau "trimis al lui Dumnezeu", atunci El este nimic mai mult decât un impostor fără seamăn, Care S-a făcut pe Sine "Fiu al lui Dumnezeu" si asemenea cu Dumnezeu! (Marcu 14,61-62)

Potrivit acestei solutii ecumenice la nivel supra-confesional, Dumnezeul Treimic al Crestinilor ar trebui să fie ceva asemănător cu monoteismul Iudaismului si Islamismului, cu vechea erezie a lui Sabelie, cu anti-trinitarismul modern si cu anumite secte iluministe. Nu ar mai fi vorba de Trei Persoane si o singură Dumnezeire, ci de o singură Persoană, neschimbătoare pentru unii, sau care-si schimbă succesiv măstile (Tatăl-Fiul-Duhul) pentru altii. Si în pofida acestor neconcordante ar trebui să credem că ne închinăm la "acelasi Dumnezeu"!

Totusi ar putea să se ridice si următoarea naivă propunere: "Dar aceste religii au un punct comun: toate trei îl mărturisesc pe Dumnezeu Tatăl!"

Răspuns: Potrivit Sfintei Traditii ortodoxe, acest lucru este o absurditate. Iată mărturisirea noastră: "Slavă Sfintei, Celei de o fiintă, de viată făcătoarei si nedespărtitei Treimi". Cum deci L-am putea despărti pe Tatăl de Fiul, când Iisus Hristos afirma clar: Eu si Tatăl Meu una suntem! (Ioan 10,30) Si când Sfântul Ioan, Apostol, Evanghelist si Teolog al iubirii, afirmă si el: Oricine tăgăduieste pe Fiul nu are nici pe Tatăl (I Ioan 2,23).

Si chiar dacă toate cele trei religii îl numesc pe Dumnezeu, Tată, al cui Tată este El cu adevărat?

Pentru Evrei si Musulmani El este Tată al oamenilor în plan creatural, trupesc, câtă vreme pentru noi, crestinii, El este Tată al nostru, rânduindu-ne spre înfierea întru El, prin Iisus Hristos (Efeseni 1,5) în planul mântuirii. Ce asemănare poate fi atunci între Paternitatea Dumnezeiască din Crestinism si cea din celelalte religii?

Altii ar putea încă spune: "Totusi, Avraam s-a închinat la Unul Dumnezeu; Iar evreii prin Isaac si musulmanii prin Agar sunt descendentii acestui adevărat închinător al lui Dumnezeu".

Aici ar trebui clarificate însă mai multe lucruri: Avraam nu s-a închinat nicidecum la un Dumnezeu unipersonal si monoteist, ci la Dumnezeul Cel prezent în Sfânta Treime, după cum citim în Sfânta Scriptură: Apoi Domnul S-a arătat iarăsi lui Avraam la stejarul Mamvri... Atunci ridicându-si ochii săi, a privit si iată trei Oameni stăteau înaintea lui; si cum i-a văzut, a alergat din pragul cortului în întâmpinarea Lor si s-a închinat până la pământ (Facerea, 18,1-2).

Deci în ce chip era Domnul, Căruia I S-a închinat Avraam? Într-o formă unipersonală, sau în forma Treimii Dumnezeiesti? Noi crestinii ortodocsi cinstim această arătare vechi testamentară (veterotestamentară) a Sfintei Treimi la Ziua Cincizecimii, când ne împodobim bisericile cu ramuri ce închipuie acel străvechi stejar si când asezăm în mijlocul lor icoana cu Cei

Trei îngeri si o cinstim, întocmai cum a făcut-o părintele Avraam!

Descendenta trupească din Avraam nu ne poate fi de nici un folos dacă nu suntem înnoiti prin apele Sfântului Botez în credinta lui Avraam. Iar credinta lui Avraam era credinta în Iisus Hristos, după cum Domnul însusi a spus-o: Avraam, părintele vostru, a fost bucuros să vadă ziua Mea si a văzut-o si s-a bucurat (Ioan 8,56).

Aceasta a fost si credinta proorocului David, care L-a auzit pe Tatăl ceresc vorbind cu Fiul Cel de o fiintă cu Sine: Zis-a Domnul Domnului Meu (Ps. 109,1; Fapte 2,34).

Aceasta a fost si credinta celor trei tineri din cuptorul de foc care au fost scăpati de Fiul lui Dumnezeu (Daniel 3,25); si tot aceeasi a proorocului Daniel care a văzut în duh cele două firi ale lui Iisus Hristos în taina întrupării Sale atunci când L-a văzut pe Fiul Omului îndreptându-se către Cel vechi de zile (Daniel 7,13). De aceea spune Domnul, adresându-se posteritătii (incontestabile) după trup a lui Avraam: Dacă ati fi fiii lui Avraam ati face faptele lui Avraam (Ioan 8,39), iar aceste fapte sunt să credeti în Acela pe Care El L-a trimis (Ioan 6,29).

Cine sunt deci urmasii lui Avraam? Fiii lui Isaac după trup sau ai Agarci egipteanca? Sunt Isaac sau Ismael, urmasii lui Avraam? Ce ne învată pe noi Scriptura prin gura dumnezeiescului Apostol? Făgăduintele au fost rostite lui Avraam si urmasului său. Nu zice: "si urmasilor" - ca de mai multi - ci ca de unul singur: "si Urmasului tău", Care este Hristos. (Galateni 3,16) Si mai departe ...Iar dacă voi sunteti ai lui Hristos, sunteti deci urmasii lui Avraam, mostenitori după făgăduintă (Galateni 3,29). Deci în Iisus Hristos a devenit Avraam tată al multor neamuri (Facerea 17,5; Romani 4,17). După asemenea făgăduinte si asemenea adeveriri, ce înteles mai poate avea a fi urmas al lui Avraam după trup? După Sfânta Scriptură, Isaac este considerat sământă sau urmas, dar numai ca chip al lui Iisus Hristos.

Spre deosebire de Ismael, fiul Agarei (Facerea 16,1 si urm.) Isaac s-a născut din libertatea miraculoasă a unei mame sterpe si înaintate în vârstă. Deci, contrar legilor naturii, întocmai ca Mântuitorul, Care S-a născut din Fecioară în chip minunat. El a fost urcat în muntele Moria, întocmai cum Iisus a urcat pe Golgota, purtând pe umerii Săi lemnul Crucii.

Un înger l-a scăpat pe Isaac de la moarte, după cum tot un înger a prăvălit piatra pentru ca să putem noi privi mormântul gol si să vedem că Cel înviat nu mai este acolo. La ceasul rugăciunii, Isaac a întâlnit-o pe Rebeca în câmpie si a dus-o în cortul maicii sale Sara, asa cum si Hristos îsi va întâmpina Biserica Sa pe nori pentru a o duce la sălasurile vesnice, în Noul Ierusalim, patria mult dorită.

Deci răspunsul este: Nu. Noi nu avem nicidecum acelasi Dumnezeu pe care îl au si necrestinii.

Conditia obligatorie de a-L cunoaste pe Tatăl este Fiul: cel ce M-a văzut pe Mine a văzut pe Tatăl; nimeni nu vine la Tatăl Meu decât prin Mine (Ioan 14,6-9). Dumnezeul nostru este un Dumnezeu al întrupării, pe Care L-am văzut cu ochii nostri si cu mâinile noastre L-am pipăit (I Ioan 1,1).

Nematerialnicul a devenit astfel material pentru mântuirea noastră, asa cum spune Sfântul Ioan Damaschin, "...si ni S-a arătat, purtând chip ca al nostru..."

Dar oare când S-a arătat El printre evreii si musulmanii de astăzi, asa încât să presupunem noi că si ei îl cunosc pe Dumnezeu? Dacă ei au o cunostintă despre Dumnezeu care este în afara lui Iisus Hristos, atunci înseamnă că Hristos S-a întrupat, a murit si a înviat în zadar!

Nu. Ei nu-L cunosc pe Tatăl. Ei au diverse conceptii despre Tatăl; însă fiecare conceptie despre Dumnezeu este un idol, pentru că este un rod al imaginatiei lor, o creatie după chipul si asemănarea lor. Pentru noi, crestinii, Dumnezeu este de necuprins, de neînteles, de nedescris si nematerial, asa cum spune

Sfântul Vasile cel Mare. Iar pentru mântuirea noastră, El S-a făcut (în măsura în care ne împărtăsim de El) cuprins, descris si material prin aceea că S-a arătat în Taina întrupării Fiului Său. A Lui fie slava în vecii vecilor. Amin.

De aceea spune si Sfântul Ciprian al Cartaginei că cine nu are Biserica drept mamă, nu-L are nici pe Dumnezeu drept Tată!

Fie ca Dumnezeu să ne păzească de lepădarea de credintă a Antihristului ce va veni, si ale cărui semne se înmultesc pe zi ce trece. Fie ca El să ne păzească de grozăviile care nu le-ar putea îndura nici cei alesi dacă prin harul lui Dumnezeu nu s-ar scurta acele zile. Si fie ca El să ne păzească pe noi, "turma cea mică", "rămăsita cea după alegerea Duhului", asa încât să ne putem si noi bucura

Împreună cu Avraam în lumina fetei Sale, prin rugăciunile Preasfintei, de Dumnezeu Născătoarei si Pururea Fecioarei Măria, a dumnezeiestilor puteri si a multimii de mucenici, prooroci, mărturisitori, ierarhi, apostoli si propovăduitori care au fost credinciosi până la moarte, si care si-au vărsat sângele pentru Hristos, Care ne-a câstigat pe noi prin Evanghelia Lui si prin apa Sfântului Botez. Noi suntem fiii lor - slabi, păcătosi si nevrednici, asa cum suntem; dar nu ne vom întinde niciodată mâinile noastre către un dumnezeu străin! Amin.

Părintele Basile Sakkas

La Foi Transmise, 5 apr. 1970

II. PUTEREA ZEILOR PăGÂNI

ASALTUL HINDUISMULUI ASUPRA CRESTINISMULUI

Toti dumnezeii neamurilor sunt idoli

(Psalm 95,5)

Articolul următor se bazează pe experienta unei femei, care, după ce a urmat liceul într- mănăstire romano-catolică si a practicat hinduismul timp de douăzeci de ani, s-a convertit, prin mila lui Dumnezeu, la Credinta Ortodoxă, aflând în ortodoxie limanul căutărilor sale. Ea este în prezent membră a Bisericii Ruse din Exil. Fie ca mărturia ei să deschidă inimile acelor crestini ortodocsi tentati să-i urmeze pe teologii modernisti, care îsi fac acum aparitia până si în Biserica Ortodoxă si care intră orbeste "în dialog" cu însisi vrăjitorii cultelor neopăgâne, care asaltează Biserica lui Hristos, alăturându-se astfel lor în închinarea chiar la dumnezeii păgânilor.

1. Atractia Hinduismului

Aveam doar saisprezece ani când două evenimente au schimbat cursul vietii mele. Unul a fost când am luat hotărârea să urmez liceul la mănăstirea catolică dominicană din San Rafael (California), în care am aflat prima dată despre crestinism! Al doilea a fost când, în cursul aceluiasi an, am făcut cunostintă si cu hinduismul în persoana unui călugăr hindus, un anume swami, care în scurt timp mi-a devenit guru (învătător). A început atunci o bătălie de care nu aveam să-mi dau seama decât douăzeci de ani mai târziu.

La mănăstire ne învătau adevărurile crestine de bază. Si în ele stă tăria celor smeriti dar si poticnirea pentru cei mândri. Adevărat a scris Sfântul Apostol Iacob: Dumnezeu celor mândri le stă împotrivă, iar celor smeriti le dă har (4,6). Si cu adevărat eram mândră! Nu voiam să accept păcatul strămosesc si nici existenta iadului. Mă certam tot timpul, aducând argumente împotriva lor.

O soră dominicană foarte blândă de acolo mi-a spus lucrul cel mai important de care aveam nevoie: "Roagă-te să ti se dea darul credintei".

Dar învătătura acelui swami se întărise deja asupra mea si mi se părea culmea degradării să mă rog cuiva pentru ceva, chiar dacă acel cineva era Dumnezeu. Abia mult mai târziu mi-am amintit de cuvintele ei. După ani îndelungati acea sământă a credintei crestine a rodit în mine din mijlocul unui ocean nesfârsit de disperare.

Cu timpul la liceu mi-a descoperit ce fel de cărti citeam, chiar dacă le înveleam în coperti ca să nu atragă atentia. Citeam Bhagavad Gita, Upanisadele, Vedantasara, Ashtavakra Samhita. Nu mă îndoiesc că surorile credeau că toate acestea îmi vor trece, asa cum trec, în general, mofturile intelectuale ale adolescentilor. Dar una dintre ele mi-a spus într-o zi adevărul în fată, un adevăr foarte neplăcut, pe care rareori îl mai auzim rostit astăzi. Mi-a spus că o să mă duc în iad, dacă mă prinde moartea în hinduism, mai ales după ce am cunoscut adevărul crestinismului.

Sfântul Apostol Petru spune: Ceea ce te biruieste, aceea te si stăpâneste. Căci dacă după ce au scăpat de întinăciunile lumii, prin cunoasterea Domnului si Mântuitorului nostru Iisus Hristos, iarăsi se încurcă în acestea, ei sunt învinsi. Li s-au făcut cele de pe urmă mai rele decât cele dintâi. Căci mai bine era pentru ei să nu fi cunoscut calea dreptătii, decât, după ce au cunoscut-o, să se întoarcă de la porunca sfântă, dată lor (II Petru 2,19-21).

Ce-am mai dispretuit-o pe acea soră pentru bigotismul ei! Dar dacă astăzi ar mai trăi i-as multumi din inimă. Nu mi-a convenit ce mi-a spus atunci, asa cum adevărul nu convine niciodată; dar acest adevăr m-a condus pe mine la plinătatea Ortodoxiei. Marele avantaj pe care l-am avut de la acel liceu catolic a fost că mi-a oferit un punct de reper, care, mai târziu, avea să mă ajute să descopăr ce mare înselătorie este hinduismul.

Dar la ora actuală situatia s-a schimbat. Dacă atunci hinduismul nu era decât

ceva izolat, acum s-a transformat într-o epidemie. Acum este necesară foarte multă inteligentă pentru a pătrunde dogmatica hindusă, mai cu seamă dacă vrem să-i punem in garda pe tinerii crestini că prin apropierea lor de religiile orientale ei riscă o sinucidere spirituală.

Seductia hinduismului este totală. El încântă toate facultătile sufletului, ca si toate patimile lui, dar mai ales mândria. Si cum sufeream de o mare arogantă, chiar dacă aveam doar saisprezece ani, am căzut victima acestor seductii. Cel mai tare mă frământau problemele legate de păcatul strămosesc si suferinta fizică si sufletească, care nu mă preocupaseră mai de loc dinaintea venirii mele la acel liceu.

După aceea, constientizându-le mai bine, călugărul hindus a fost acela care mi-a oferit alternative "valide din punct de vedere intelectual", pentru cele mai incomode dintre dogmele crestine. Iadul nu era decât o stare temporară a sufletului, produs de o karma rea (actiuni rele) din viata prezentă sau din vreo viată trecută. Iar o cauză finită în mod evident nu poate să aibă un efect infinit. Păcatul originar se transfera astfel cu ingeniozitate în chiar interiorul Divinitătii originare, Divinitate la care aveam astfel dreptul prin nastere, si de care nimeni si nimic nu mă putea lipsi, indiferent de faptele mele. Eu eram de esentă divină, eram chiar Dumnezeu; eram "Visătorul Infinit care visează visuri finite".

Cât despre problema durerii, ea este rezolvată printr-un rationament foarte elegant în cadrul sistemului filosofic hindus Vedanta: durerea nu este altceva decât Maya, adică iluzie. Ea nu are nici o existentă reală, iar un advaitin pretinde chiar că poate dovedi aceasta.

Hinduismul este si pe gustul acelora care nutresc respectabilul, dar eronatul sentiment al perfectibilitătii umane în sens evolutionist - si anume pe calea unei educatii în "sistem guru" si pe baza conceptului de "evolutie", conform căruia există o dezvoltare progresivă a spiritualitătii umane. Relativismul cultural îsi găseste si el locul său în cadrul acestui sistem. Respectabilitatea

sa este atât de nedisputată, încât punerea la îndoială a oricărui fel de relativism constituie o adevărată erezie, mai ales pentru cei care nu cred în dogmele Bisericii Crestine.

Ce poate fi mai rational si mai rezonabil (spun ei) decât ca fiecare popor să aibă propriul său mod de a concepe si de a se închina lui Dumnezeu? La urma urmelor Dumnezeu este Acelasi pretutindeni, iar varietatea modurilor de închinare nu face decât să contribuie la "îmbogătirea" armoniei religioase generale.

Dar atractia cea mai indiscutabilă a hinduismului o constituie pragmatismul său. Hinduismul este o religie eminamente pragmatică a cărei întreagă constructie filozofică este sustinută de instructiuni religioase, pe care discipolul le primeste în permanentă de la guru. Prin ele discipolul este continuu invitat să verifice noua filosofie prin propria experientă. Nimic nu este nevoie să fie acceptat pe baza credintei. Si contrar celor ce se cred în general despre hinduism, el nu contine nici un fel de taine, sau mistere - ci doar un imens material ezoteric -, asa încât credinta nu este câtusi de putin necesară.

Ti se spune doar atât: "încearcă si vezi dacă merge". Iar mentalitatea occidentală este evident sedusă de acest fel de religie, pentru că ea apare atât de "stiintifică". Dar aici urmează inevitabil o eroare tocmai de ordin pragmatic: dacă aceste instructiuni se verifică într-adevăr (si ele întotdeauna se verifică), atunci tânărul trage concluzia că sistemul este adevărat si implicit bun. Concluzia finală de "bun" nu are însă cum să se impună cu necesitate, pentru că dacă un sistem functionează nu înseamnă că el este neapărat si bun. În cazul respectivului sistem nu se poate afirma decât pur si simplu că el functionează, că instructiunile sale se verifică. Dar tânărul ucenic, neînvătat să deosebească notiunile, face dintr-o verificare de ordin experimental-psihic o convingere si o religie.

Ajung acum si la ultima seductie hinduistă, aceea a experientei spirituale. Acestea sunt psihice si/sau demonice la origine. Novicilor însă, lipsindu-le un

punct de referintă solid, nu le este posibil să deosebească între o experientă spirituală autentică si una falsă. Ceea ce nu înseamnă că ceea ce văd, aud, miros si ating ei este rezultatul unei stări mintale aberante. Dimpotrivă, ei se află într-o situatie foarte concretă, care, în traditia ortodoxă, se numeste înselăciune diavolească. Expresia este foarte importantă, pentru că ea descrie exact conditia persoanei care trece prin "experiente spirituale" de tip hinduist.

Dar acest tip de înselăciune acoperă practic toată gama de experiente spirituale false: de la simpla iluzie si ispitire, până la starea propriu-zisă de posedare demonică. Peste tot, ceea ce este fals se ia ca fiind adevărat si real iar efectul global este acela al unei cresteri accelerate a sentimentului de mândrie. Se instalează senzatia plăcută a importantei personale, iar cel care o încearcă, victima inconstientă a înselăciunii diavolesti, se simte recompensat pentru toate austeritătile si suferinta pe care a trebuit să le suporte pentru a ajunge la aceste "performante".*

* În continuare despre înselăciune, vezi mai jos, p. 189

În epistola întâia a Sfântului Apostol si Evanghelist Ioan se spune: Iubitilor, nu dati crezare oricărui duh, ci cercati duhurile, dacă sunt de la Dumnezeu... (4,1)

Sfântul Grigorie Sinaitul îsi avertizează si el ucenicii despre pericolele unor astfel de experiente: "Pretutindeni, si mai ales pe lângă cei începători si pe lângă cei mândri, dracii aruncă întotdeauna mrejele gândurilor si închipuirilor celor rele si le pregătesc gropi prin care să-i piardă...".

Pe el l-a întrebat un monah: "Ce va face călugărul, căruia dracul i se înfătisează ca un înger de lumină?". Iar Sfântul i-a răspuns: "Acel călugăr are mare nevoie de dreaptă socoteală (discernământ), ca să poată deosebi între bine si rău. Deci, nu fiti cu nebăgare de seamă si nu vă lăsati miscati cu usurintă de ceea ce vedeti; ci stati tari si puneti cu grijă totul la încercare, tinând ceea ce este bine si alungând ceea ce este rău.

Întotdeauna trebuie să cercetati cu grijă toate si numai după aceea să le credeti. Si ca să cunoasteti că lucrarea harului se simte întotdeauna si că dracii, cu toate înselăciunile lor, nu o pot imita, aflati că ea se simte după roadele ei, care sunt: blândetea, fata luminoasă, smerenia, ura fată de slava lumii acesteia, tăierea patimilor si poftelor. Pe când roadele lucrării diavolesti sunt: mândria, închipuirea, dispretul fată de altul si tot răul.

Acestea sunt roadele si lucrările prin care îti vei da seama, dacă lumina pe care o ai în inimă este de la Dumnezeu sau de la diavol. Frunza de salată se aseamănă cu cea de mustar, iar vinul are aceeasi culoare ca otetul; dar gustându-le, vei sti ce mănânci. Tot asa si sufletul are puterea sa de deosebire (discernământ) si poate socoti drept, prin gustul cel mintal, care sunt lucrări ale Duhului Sfânt si care sunt înselăciuni si închipuiri ale satanei".

Cel mai vulnerabil fată de înselăciunea diavolească este începătorul care se află sub rea îndrumare sau cel care suferă de mândrie. El este cel mai susceptibil de lunecare către un fals misticism, pe care hinduismul îl transformă cu mult succes într-un proces de durată. Le-a fost foarte usor nenumăratilor swami, care au proliferat în Occident în ultimele decenii, să-i însele pe tinerii setosi de "experiente mistice". Ei au sesizat imediat ce sansă imensă de celebritate si îmbogătire le oferă această piată de suflete deja existentă si au profitat de ea.

2. Războiul dogmelor

Crestinismul contemporan este luptat pe viată si pe moarte de către un dusman invizibil. Metoda lui este de a ucide, dacă îi stă în puteri, înainte de a-si declara numele. Acest dusman este hinduismul, iar războiul care se dă acum este un război al dogmelor.

La începutul secolului când s-au înfiintat primele societăti Vedanta în Statele Unite, preocuparea lor imediată a fost aceea de a lansa convingerea că nu

există nici o diferentă reală între hinduism si Crestinism. Mai mult. Nu numai că ele nu se află în conflict, dar un bun crestin va deveni încă si mai bun, dacă va studia cu sârguintă si va practica Vedanta. De abia atunci va ajunge el la adevărata întelegere a Crestinismului.

În primele lor conferinte, swami-i încercau să arate că simbolurile fundamentale ale Crestinismului - Logosul si Crucea -, îsi au de fapt originea în India. Si că acele idei caracteristice hinduismului precum reîncarnarea, transmigratia sufletului si samadhi (fenomenul de transă) se găsesc de fapt si în Sfintele Scripturi, atunci când ele sunt interpretate corect.

Cu această momeală au fost prinsi multi crestini bine intentionati dar rău îndrumati. Deci prima preocupare a fost aceea de a lupta pentru discreditarea dogmelor asa-zis "înguste" si "sectare", si pentru acreditarea unei religii "stiintifice", care să se bazeze pe studiul comparativ al tuturor religiilor. Accentul initial a căzut întotdeauna pe ideea că nu există nici un element de separatie între cele două religii. Totul este unul. Diferentele sunt superficiale, iluzorii, relative, nicidecum reale. Acestea sunt ideile conferintelor publicate la începutul anilor 1900. Iar astăzi pericolul în care ne aflăm este cu atât mai mare cu cât ele au avut atunci un succes colosal.

Într-adevăr, în limbajul nostru cotidian cuvintele "dogmă" si "dogmatic" au conotatii puternic peiorative si chiar negative. Iar această atitudine plină de dispret în modul folosirii lor nu putea să apartină celor care stiau că ele înseamnă ceea ce are Biserica mai sfânt. Oricum, odată împământenită această conotatie negativă, cei mai timizi, cărora nu le place niciodată să facă notă discordantă cu ceea ce este în general acceptat, au început si ei să folosească termeni precum "dogme rigide", expresie depăsită, dar care indică atitudinea negativă a autorului fată de ele. Atitudinea aceasta a fost indusă în mod viclean, de criticii cu "vederi largi", care, fie nu stiau că dogmele expun esenta Crestinismului, fie nu agreau Crestinismul.

În consecintă, tendinta ulterioară a multor crestini de a bate în retragere în

fata acuzatiei de dogmatism a constituit un avantaj real pentru hinduisti.

Lucrul incredibil este că putini îsi dau seama că dogma crestină nu poate fi răsturnată, decât de un sistem opus de dogme. Or, cele două religii, crestină si hinduistă, nu au cum să se "îmbine" si să se "îmbogătească" reciproc, pentru că ele sunt radical opuse.

Dacă credinciosii sunt lămuriti să renunte la dogmele lor crestine sau să si le modifice - ceea ce tactic este mult mai inteligent -, astfel încât să aibă si ei un crestinism mai modern sau mai "universal", atunci ei au pierdut tot, pentru că tăria lor, ca si a hinduistilor, provine din dogme. Iar dogmele hinduse sunt o respingere directă a dogmelor crestine. Ceea ce ne conduce la următoarea concluzie uluitoare: Ceea ce ortodocsii crestini cred că este rău, hindusii cred că este bine, si invers: ceea ce hindusii cred că este bine, crestinii cred că este rău!

Iar adevărata luptă aici stă: că ceea ce constituie cel mai mare păcat pentru crestin este cea mai mare realizare a hindusului. Acest păcat recunoscut întotdeauna ca fiind cel mai mare, din care ies toate celelalte, este mândria. Iar prototipul ei este Lucifer, care spune: Ridica-mă-voi în Ceruri si mai presus de stelele Dumnezeului celui puternic voi aseza tronul meu! Sui-mă-voi deasupra norilor si asemenea cu Cel Preaînalt voi fi (Isaia 14,13-14). Iar la niveluri subordonate, tot mândria este cea care transformă până si calitătile omului în păcate. Dar pentru hindus, în general, si mai cu seamă pentru advaitin sau vedantin, cel mai mare "păcat" este acela să nu crezi în propriul tău "sine" si în "umanitate", ca în însusi Dumnezeu. Iată ce spune Swami Vivekananda, cel mai mare apologist modern al filozofiei Vedanta: "Voi încă nu întelegeti India! Noi indienii suntem de fapt închinători ai Omului! Dumnezeul nostru este Omul! Iar doctrina mukti (a mântuirii) este următoarea: "Omul trebuie să devină divin prin înfăptuirea în sine a Divinului".

Este deci limpede pentru oricine vrea să vadă că Hinduismul si Crestinismul, în esenta lor dogmatică, se află într-un conflict ireductibil ce priveste aspecte

fundamentale, precum natura dumnezeiască si natura umană si scopul vietii omului pe pământ.

Dar dacă cei ce-si spun crestini acceptă propaganda hinduistă, conform căreia nu se dă de fapt nici o bătălie, că diferentele dintre crestinism si hinduism sunt de suprafată si n-au legătură cu realitatea, atunci idei inamice Crestinismului au cale liberă să se desfăsoare în interiorul său si el pierde bătălia, fără să-si dea seama măcar că bătălia a si avut loc. Iar rezultatul este dezastruos, căci puterea de corupere spirituală a hinduismului este de neimaginat.

În propriul meu caz, în ciuda educatiei destul de solide pe care am primit-o la mănăstire, cei douăzeci de ani de hinduism au reusit să mă aducă până în pragul iubirii răului. Vedeti, în India, "Dumnezeu" este adorat si ca Rău, în persoanei zeitei Kali. Voi vorbi despre ea în sectiunea următoare care se referă la practicile hinduiste.

Si de fapt închinarea la rău constituie telul final al Hinduismului. Mărturisesc aceasta din proprie experientă, ca una ce m-am închinat zeitei Kali, atât în India cât si în America. Din experienta personală am cunoscut că, cu ea, care este Satan, nu este de glumit. Dacă renuntăm la închinarea la Dumnezeul Cel viu, locul Lui nu are cum să rămână gol.

3. Locuri si practici hinduiste

În 1956 am făcut parte dintr-o expeditie de teren împreună cu un grup de jurnalisti reporteri în insulele Filipine. Mă interesau religiile primitive, mai cu seamă cele din asa zisele zone de "ne-aculturatie* ", religii care să nu fi fost semnificativ expuse activitătilor de misiune crestină.

* Aculturatie: preluare de către o populatie a unor elemente de cultură materială si spirituală sau a întregii culturi a unui popor aflat pe o treaptă superioară de dezvoltare. - Din fr. acculturation (DEX) (n. tr.)

La ora la care am păsit în interiorul tribului Ifuago nu credeam în magie neagră, dar la plecarea mea de acolo am crezut. Preotul tribului (un munbaki) pe nume Talupa a devenit prietenul meu cel mai bun. El îmi dădea toate informatiile. Cu timpul am aflat că era faimos pentru măiestria cu care practica magia neagră. Ceremonia lor rituală, "baki", are loc aproape în fiecare seară în anotimpul recoltatului si pentru ea se strâng într-o colibă în jur de doisprezece vraci (preoti).

Pe parcursul întregii nopti se invocă diferite zeităti si strămosi, se bea vin de orez si se aduc ofrande în fata a două mici figurine numite "bulol". Ofranda constă în sânge de pui colectat într-un vas. Sângele este folosit mai întâi la ghicirea viitorului pe baza mărimii si numărului bulelor cere se formează în el, si a timpului necesar pentru coagulare. Viitorul se mai ghiceste si după configuratia si culoarea organelor din puiul sacrificat.

În acest sânge se îmbăiază apoi cele două figurine, ceea ce constituie momentul propriu-zis al ofrandei. Iar eu, în fiecare noapte cu lună luam notite cu constiinciozitate. Nu voi intra însă în detaliile de magie neagră practicată de tribul Ifuago.

Ideea principală este că eu venisem cu prejudecata că magia de orice fel poate fi explicată stiintific. Or, la plecarea mea de acolo, văzusem cu proprii mei ochi o atât de mare varietate de fapte si incidente supranaturale că orice explicatie stiintifică a lor era virtual imposibilă. Cauza pentru care am părăsit acel trib, eu nefiind deloc o persoană care se sperie usor, nu a fost însă aceea că am constatat efectul incontestabil al ritualurilor lor, ci că l-am constatat cel putin de două ori manifestându-se asupra mea.

Unsprezece ani mai târziu am fost într-un pelerinaj la Pestera Amarnath din muntii Himalaya. Este locul de închinare la zeul Shiva si considerat cel mai sfânt de traditia hindusă, în el se spune că zeul se arată celor care îl slujesc cu credintă, acordându-le în acelasi timp si daruri. Călătoria până la pesteră este lungă si anevoioasă, în ea traversându-se culmea Mahaguna printr-o

trecătoare de 5200 de metri altitudine, care, pe o anumită portiune, este practicată peste un ghetar.

În timpul acelei lungi călătorii petrecute în tăcere totală (călăuza mea nevorbind engleza iar eu nevorbind hindusa) speram cu sinceritate că zeul, căruia mă închinasem si la care meditasem atâtia ani, mi se va arăta în sfârsit si mie.

Dar chipul lui Shiva din pesteră este el însusi o curiozitate: este o formatiune de gheată alcătuită prin picurarea apei, care creste si descreste odată cu fazele lunii. Când este lună plină, mărimea naturală ajunge până la nivelul pesterii - aprox. 4, 5 m înăltime -, iar când luna este întunecată nu mai rămâne aproape nimic din ea. Si asa creste si descreste în fiecare lună. Din câte stiu, nimeni nu a dat până acum o explicatie stiintifică acestui fenomen.

Eu ajungeam într-o perioadă potrivită. Statuia era la mărimea ei maximă. Eram pregătită cu nuci verzi de cocos, cu tămâie, cu bucăti de textile rosii si albe, cu nuci, stafide si zahăr, adică toate cele prescrise pentru jertfă. De emotie îmi erau ochii plini de lacrimi. Dar îmi este greu să povestesc ce a urmat.

Atmosfera din pesteră vibra într-un mod care numai în noptile de magie neagră din tribul Ifuago îmi mai fusese dat să o simt. Practic, de cum am pus piciorul înăuntru, m-a izbit o senzatie inexplicabilă de rău în atmosferă si am iesit cu convulsii de vomă încă înainte de a termina preotul să ardă jertfa mea marii imagini de gheată.

Credinta mea în hinduism primise o lovitură la Pestera lui Shiva, dar a mai trecut timp până să mă eliberez total de ea. A fost o perioadă în care încercam să găsesc ceva care să sustină edificiul care începea să se prăbusească, dar nu găseam nimic. Privind retrospectiv, am părerea că ne dăm seama că ceva e cu adevărat rău cu mult înainte de a ne veni s-o credem, iar lucrul acesta a fost valabil pentru mine cu privire la "practicile

spirituale" si "locurile sacre" hinduse.

La începutul initierii sale de către guru, novicelui i se dă o "mantră sanscrită" (o formulă magică personală), si practici religioase speciale, care sunt în întregime ezoterice si nu se găsesc decât în traditia orală. Mentionarea lor în scris este interzisă si nici un initiat nu are voie să le dezvăluie, secretul lor fiind păzit prin sanctiuni extrem de dure. Aceste practici sunt însă dezvăluite progresiv de guru învătăcelului său, care este invitat să le "verifice" conform filosofici pragmatice hinduse de care am vorbit mai sus. Si aceste practici dau într-adevăr rezultate, învătăcelul dobândeste anumite puteri, "siddhis", cum ar fi citirea gândurilor, puterea de a vindeca sau a distruge, de a produce obiecte, de a prezice viitorul si asa mai departe, adică toată gama celor mai periculoase experiente psihice.

Lucrul cel mai grav însă este că discipolul cade invariabil într-o stare de prelest (înselăciune diavolească), când ia înselătoria drept realitate. Aceasta nu înseamnă că "experientele" pe care le încearcă nu sunt reale, ci că ele nu provin nicidecum de la Dumnezeu. Este vorba de senzatii extrem de plăcute, de viziuni de zeităti în lumină etc. (să tinem minte că si Satan se poate transforma în înger de lumină), care se sustin foarte bine cu afirmatiile filosofici hinduse, totul rezultând într-un sistem practic si teoretic foarte compact

În realitate însă, Hinduismul nu este atât o preocupare intelectuală cât un sistem de practici care nu înseamnă, nici mai mult nici mai putin, decât magie neagră. Adică dacă faci gestul x, obtii lucrul y; nimic mai mult, decât un simplu contract. Termenii acestui contract însă nu sunt niciodată lămuriti clar si rareori noul initiat este curios să afle care este originea acestor experiente si de unde îi vin lui puterile "miraculoase". Situatia este clasic faustiană si ceea ce practicantul nu stie este că pretul pentru toate acestea îl constituie chiar propriul său suflet nemuritor.

Aria acestor practici este foarte vastă, capabilă să satisfacă orice

temperament. Zeitatea poate să aibă forma unui zeu sau a unei zeite, sau poate să fie lipsită de formă -"brahmanul absolut". Tipul de relatie cu acest "ideal" ales, variază si el în functie de cum este identificat acest ideal -copil, mamă, talā, prieten, iubit, slugă -, sau, în cazul sistemului Advaita Vedanta, "relatia" însăsi fiind socotită identitate. Gurul nu numai că îi indică novicelui mantra personală si practicile pe care trebuie să le urmeze, dar îi hotărăste si cum trebuie să-si trăiască viata personală si care trebuie să-i fie programul zilnic.

În cadrul sistemului Vedanta (monistic), de exemplu, discipolii care nu sunt căsătoriti, nici nu mai au voie s-o facă; toate fortele lor sunt directionale în sensul atingerii performantelor de ordin practic. Este interzis si consumul de carne, pentru că el distruge acuitatea perceptiei. Gurul este literalmente însusi "dumnezeul" si "mântuitorul" respectivului discipol.

Aceste practici atât de diverse se reduc de fapt la câteva tipuri generale. Este vorba, în primul rând, de o idolatrie. Persoana se închină la o statuetă sau la o imagine, aducându-i jertfă lumânări, camfor, tămâie, apă si dulciuri. De asemenea, zeitătii alese i se face vânt cu un evantai din coadă de iac, i se face baie, este îmbrăcată si dusă la culcare.

Toate acestea par copilării, dar ele se constituie în tot atâtea experiente psihice al căror efect este bine să nu-l subestimăm. Idolatria Vedanta, pe de altă parte, ia forma adulării de sine, fie într-un mod interior, mental, fie în mod exteriorizat, cu toată recuzita rituală. Proverbul indian "So Ham, So Ham" sau "Eu sunt el, eu sunt el", ilustrează această adulare de sine.

"Japa" este repetarea mantrei sanscrite desemnate de la început fiecărui discipol. Este, de fapt, incantarea unei formule magice.

"Pranayama" constă din exercitii de respiratie executate împreună cu rostirea formulelor magice. Există si alte practici specifice sistemului "Tantra", în care Dumnezeu este privit ca "Mamă"; principiu feminin, putere, energie, principiu

de evolutie si actiune. Mai este cunoscut si sub numele celor 5 M-uri. Conotatia lor fiind nedisimulat malefică, nu le voi mai descrie aici. Ele si-au făcut însă drum până în America. Swami Vivekananda le prescria împreună cu Vedanta.

Iată ce afirmă el despre sine si în general: "Eu unul mă închin celui teribil! Este o greseală sa credem că plăcerea este dorită în mod egal de toti oamenii. Foarte multora le place, dimpotrivă, durerea, printr-un sentiment care le este înnăscut. Să ne închinăm deci terorii de dragul terorii însăsi. Foarte putini sunt acei care au curajul să se închine mortii, sau zeitei Kali. Noi însă să fim niste adoratori ai mortii".

Alte cuvinte ale lui swami despre zeita Kali: "Unii iau în derâdere existenta zeitei Kali. Dar la ora actuală ea este în mijlocul oamenilor. Ei sunt încremeniti de spaimă si armata a fost chemată să împartă moartea. Cine poate spune că Dumnezeu nu se manifestă El însusi ca Rău Precum si Bine? Dar numai hindusul îndrăzneste să se închine si Răului"*. Marele păcat este că această practică cu un caracter satanic de netăgăduit este săvârsită cu convingerea că este bună. Iar mântuirea, care este în zadar căutată în hinduism prin eforturi de sine, pline de ardoare, poate fi lucrată doar de Dumnezeu prin lepădarea de sine crestină.

* Foarte putini (chiar dintre cei foarte doritori să intre în "dialog" cu religiile orientale si să se unească cu ele) au o idee clară asupra masivitătii practicilor idolatro-satanice care au dominat lumea până la izbăvirea ei prin venirea in istorie a Mântuitorului Hristos. Zeita Kali, una dintre cele mai importante zeităti hinduse este reprezentată în mod obisnuit în mijlocul unui dans sângeros al mortii, având la gât cranii si capete tăiate si limba scoasă afară în mod hidos într-o sete neostoita de sânge; ea este împăcată în templele hinduse cu sânge de capre sacrificate (justificat de Swami Vivekananda astfel: "De ce n-am adăuga un pic de sânge pentru a întregi tabloul?") Despre zeita Kali, Swami Vivekananda a mai spus (conform mărturiilor ucenicei lui, 'Sora Nivedita'): "Cred că ea este cea care mă inspiră in cel mai mic lucru pe care îl

întreprind si că mă poartă după voia ei"; fiind constient la fiecare pas de prezenta ei ca si când ar fi fost o persoană tangibilă. De asemenea, o invoca: "Vino, o Maică, vino! Căci teroare este numele tău". Idealul său religios era acela "de a deveni una cu eterna groază". Poate fi aceasta, asa cum încearcă unii să ne convingă, un exemplu de "autentică viată spirituală a celor nebotezati", o parte a "bogătiilor" spirituale, pe care suntem îndemnati să le luam de la religiile necrestine? Sau este mai degrabă o dovadă pentru cuvintele psalmistului dumnezeii păgânilor sunt idoli?"

4. "Evanghelizarea" Vestului

În 1893 un călugăr hindus necunoscut sosea la "Parlamentul Religiilor" din Chicago. Era Swami Vivekananda pe care l-am pomenit mai sus. A făcut o impresie uluitoare asupra celor prezenti atât prin felul de a vorbi si prin ceea ce a spus, cât si prin felul cum arăta: îmbrăcat într-o robă portocalie cu stacojiu pe deasupra si purtând turban. A devenit imediat steaua saloanelor din înalta societate bostoniană si new-yorkeză iar filozofii de la Harvard erau impresionati de el la culme, în scurtă vreme si-a creat un nucleu foarte puternic de discipoli si partizani pentru planul său grandios de evanghelizare hinduistă a întregii lumi occidentale mai ales din perspectiva hinduismului vedantic (monist).

S-au stabilit astfel societăti Vedanta în marile orase americane si europene, însă aspectul cel mai important al activitătii lui a fost acela că a reusit să-si introducă ideile în marele circuit al gândirii si practicii universitare.

Scopul său acesta era! Să-si facă cunoscute ideile cât mai rapid si cât mai eficace. Putin conta pentru Vivekananda dacă ele erau crezute sau nu, câtă vreme mesajul lor ajungea pretutindeni. De multe ori el chiar spunea: "Bateti la fiecare usă. Spuneti-le tuturor că toti sunt de natură divină".

Astăzi părti si ecouri ale mesajului său se găsesc în orice librărie, în mii de

exemplare ieftine, iar autorii lor sunt: Christopher Isherwood, Somerset Maugham, *Aldous Huxley, Teilhard de Chardin si chiar Thomas Merton.

* Scriitori englezi de mare popularitate ai secolului XX, amplu tradusi si comentati si în cultura română. Acel aspect al operei lor, la care se face aluzie in acest studiu, este insă mai putin familiar publicului românesc. De ex. Aldous Huxley (1894-1963), stabilit în California în 1937, publică între altele Time Must Have a Stop (Timpul trebuie să aibă un sfârsit, 1944) în care autorul încearcă să evoce starea psihică a unei persoane în momentul mortii si imediat după aceea; si The Doors of Perception (Usile perceptiei, 1954)- în care se avansează ideea că "sublimele stări mistice" nu sunt altceva decât functii ale glandelor suprarenale excitate prin consumul anumitor droguri, in calitate sa de agent britanic, Somerset Maugham (1874-1965)a trebuit să părăsească intempestiv Franta numai cu o valiză si sa se refugieze în S.U.A. unde rămâne timp de sase ani (1940-1946). America este si pentru acest scriitor tara aventurilor mistice, care îsi găsesc expresie în cartea The Razor's Edge ("Pe lamă de cutit", sau "La marginea realitătii", 1945). Christopher Isherwood (1904-?), scriitor prolific si foarte activ si in lumea filmului si a scenei, emigrează in 1939 in California spre a lucra ca scenarist la Holywood. Este cel care a tradus, împreună cu Swami Prabhavananda, Bhagavad-Gita (1944) în limba engleză. In colaborare cu acelasi a mai scris Shan-Kara's Crest-Jewel of Discrimination (1947), si How to Know God; the Yogi Aphorisms of Patanjali (Cum să-L cunoastem pe Dumnezeu; aforismele yoghine ale lui Palanjali, 1953), după CHAMBERS BIOGRAPHICAL DICTIONARY, Chambers, 1990 (n.tr.).

Thomas Merton este, fără discutie, cazul cel mai special si în acelasi timp mai periculos, pentru că el avansează ideile lui Vivekananda de pe pozitiile unui monah crestin iar cărtile lui, afectând institutia vitală a crestinismului occidental, au dat o lovitură puternică Romano-Catolicismului în ansamblu. Cu putin înainte de moartea sa, părintele Merton a scris un studiu foarte apreciativ ca introducere la o nouă traducere a Bhagavad Gitei, care este manualul spiritual sau "biblia" hindusă si piatra de temelie a monismului sau Advaita Vedanta.

Trebuie să nu pierdem nici un moment din vedere că Gita se opune pas cu pas tuturor învăţăturilor crestine fundamentale. Cartea sa Maestrii Zen, publicată postum, este de asemenea, demnă de mentionat pentru că se bazează în întregime pe o eroare foarte insidioasă: premisa că toate asa numitele "experiente mistice" din indiferent ce religie sunt adevărate. Lucrurile însă nu stau deloc asa, si o persoană de talia lui Thomas Merton ar fi trebuit s-o stie. Că ele nu stau asa o afirmă si o dovedeste prin fapte Sfânta Scriptură si întreaga traditie a Sfintilor Părinti.

Personal cunosc o mănăstire catolică din California unde călugării experimentează practici religioase hinduse, sub îndrumarea unui indian care a devenit preot catolic. Si cred că dacă terenul nu ar fi fost deja pregătit, asemenea lucruri nu s-ar fi putut întâmpla. Dar prin sosirea sa în Vest, Vivekananda aceasta a si făcut, a pregătit terenul.

Mesajul vedantic al lui Vivekananda este foarte simplu de fapt. El pare mai mult decât este din cauza unui jargon sanscrit care face impresie si datorită structurii sale filosofice mai complexe. Dar mesajul lui esential este acesta: Toate religiile sunt adevărate dar Vedanta reprezintă adevărul ultim. Diferentele sunt doar o chestiune de "nivele de adevăr". Avem de-a face, deci, cu mai multe "nivele ale adevărului". Sau în cuvintele lui Vivekananda: "Progresia omului nu este de la fals la adevărat, ci de la ceea ce este adevărat, la ceea ce este si mai adevărat, de la adevăruri inferioare la altele superioare. Ceea ce este materie astăzi devine spirit mâine. Viermele de astăzi este si dumnezeul de mâine. "Vedanta se bazează pe convingerea că omul este Dumnezeu. Deci, omul este cel care se mântuieste singur. Vivekananda a formulat astfel: "Cine să aibă puterea de a ajuta Infinitul? Chiar mâna care îti vine în ajutor pe întuneric trebuie să fie propria ta mână".

Vivekananda era însă destul de orientat, încât să-si dea seama că o Vedanta prezentată în toate implicatiile ei si dintr-o dată ar fi fost prea mult pentru mentalitatea crestină. "Nivelurile de adevăr" însă erau o notiune cum nu se

poate mai potrivită pentru a asigura puntea de legătură către ecumenismul ideal: acela în cadrul căruia nu se iveste nici un conflict pentru că toată lumea are dreptate.

Sau cum afirma swami: "Dacă una singură din religii este adevărată, atunci toate celelalte trebuie si ele să fie adevărate. Astfel credinta hindusă este a tuturor - deci si a voastră -, tot atât de mult pe cât este si a mea. Noi hindusii nu numai că tolerăm, dar ne unim chiar cu toate religiile, rugându-ne la moschee cu mahomedanul, închinându-ne focului împreună cu zoroastrul si îngenunchind la piciorul crucii împreună cu crestinul. Noi stim că toate religiile, în mod egal, de la cel mai primitiv fetisism, până la cel mai înalt absolutism, sunt tot atâtea încercări ale sufletului omenesc de a cuprinde Infinitul. Deci noi suntem cei care strângem toate aceste flori într-un minunat buchet, căruia, legându-l cu panglica iubirii, ne închinăm plini de încântare".

Cu toate acestea, toate religiile nu sunt considerate în hinduism decât trepte către adevărata si suprema religie, care este Advaita Vedanta. Vivekananda, în realitate, dispretuia Crestinismul pe care îl considera "un adevăr de ordin inferior", dualist, în conversatiile lui particulare spunea că numai un las ar fi capabil să întoarcă si celălalt obraz. Si orice ar fi apreciat la celelalte religii, întotdeauna revenea la necesitatea Advaitei Vedanta. "Arta, stiinta si religia - spunea el -, nu sunt decât cele trei căi diferite care exprimă un singur adevăr. Dar ca să întelegem acest lucru trebuie să fi pătruns mai întâi în teoria Advaitei".

Atractia pe care o exercită aceste idei asupra tineretului de astăzi este incontestabilă. Vedanta declară libertatea absolută a fiecărui suflet de a fi el însusi. Ea neagă orice distinctie între sacru si profan, între ceea ce este sfânt si ceea ce înseamnă lumea obisnuită. Aceste dualităti nu reprezintă decât căi de exprimare diferită a unui singur adevăr. Si singurul scop al religiei este acela de a satisface nevoile de absolut ale tuturor, indiferent de temperamentul lor: un dumnezeu si o închinare pe placul fiecăruia, într-un cuvânt, religia este "fă ceea ce-ti convine".

Vă voi arăta cât a fost de eficace în a introduce aceste idei hindu în romano-catolicism, unde succesul său a fost cel mai impresionant.

Swami Vivekananda a sosit pentru prima oară în America ca reprezentant al Hinduismului în "Parlamentul Religiilor" (1893). în 1968 s-au sărbătorit 75 de ani de la acel eveniment, ocazie cu care a avut loc un "Simpozion al Religiilor", sub auspiciile Societătii Vivekananda Vedanta din Chicago. Romano-Catolicismul era reprezentat de un teolog dominican de la Universitatea De Paul, preotul Robert Campbell. Swami Bhashyananda a deschis lucrările cu un mesaj de bune urări din partea a trei mari personalităti, între care un cardinal american.

În sesiunea de după amiază, Campbell a vorbit despre conflictul dintre traditie si modernism în Catolicismul contemporan. El a spus: "La universitatea în care lucrez testele de opinie arată că studentii catolici manifestă de cinci sau sase ani încoace atitudini vădit mai liberale decât s-a putut constata în trecut. Si sunt convins că marele Swami Vivekananda însusi ar fi privit favorabil cele mai multe miscări în directia unei liberalizări a Crestinismului". Confuzia pe care o făcea preotul Campbell însă era că tendintele manifestate de studenti si numite de el "crestine", nu erau în realitate deloc crestine; ele erau pur si simplu atitudini si practici Vedanta.

Si ca să nu se ivească nici o îndoială în privinta acestei interpretări, voi cita cuvintele acestui preot romano catolic referitoare la pozitia modernistilor asupra a cinci aspecte de credintă, asa cum au fost ele formulate în trei reviste de specialitate internationale: Prabuddha Bharala, publicată la Calcuta; Vedanta Kesheri, publicată la Madras, si Vedanta and the West (Vedanta si Occidentul), care apare la Londra.

Despre dogme: "Adevărul este o notiune relativă, doctrinele si dogmele acestea (adică natura lui Dumnezeu, scopul vietii pe pământ, natura sufletului) nu sunt lucruri imuabile, ci schimbătoare, oamenii aflându-se mereu

în situatia de a nega astăzi ceea ce ieri afirmau că sunt adevăruri sfinte".

Despre Dumnezeu: "Este adevărat că Iisus este divin, dar oricare dintre noi poate fi divin. De fapt cred că atitudinea crestină liberală se miscă foarte clar în directia filozofiilor orientale - atât în ceea ce priveste conceptia despre un Dumnezeu impersonal, cât si în legătură cu conceptul că suntem divini cu totii".

Despre păcatul originar: "Acest concept degradant si jignitor despre fiinta umană este respins de crestinismul liberal, care afirmă că persoana umană este perfectibilă prin instructie si educatie corectă".

Despre lume: "...liberalii afirmă că lumea în care trăim poate fi îmbunătătită si că ar trebui să ne dedicăm cu totii construirii unei societăti mai umane, în loc să suspinăm să ajungem la Rai".

Despre alte religii, "grupul liberal" afirmă: Trebuie abandonată calea demodată a misiunii de convertire. Ci, mai bine să dezvoltăm mai bune relatii cu alte religii".

Deci acestea sunt afirmatiile preotului romano-catolic Campbell, purtătorul de cuvânt al "Grupului Catolic Modernist". Modernistul a fost momit ca un copil de generozitatea unor adevăruri mai înalte, a unei filozofii mai adânci si a unui sublim mai inefabil, care se obtine subordonându-L pur si simplu pe Hristos Cel viu, omului modern.

Astfel, iată vedem succesul spectaculos al hinduismului, sau al lui Swami Vivekananda, sau al puterii din spatele lui.

Iată cum s-a făcut curătenie în romano-catolicism. Câinii săi de pază au luat hotul drept prieten al stăpânului, iar casa este devastată sub ochii lor. Hotul a spus: "Haideti să fim mai toleranti în dialoguri interconfesionale", intrând pe poartă. Mai departe era simplu. Hindusul "crestin" (swamis-ul) nu avea decât

să expună filozofia Vedanta, folosind terminologie crestină.

Pe de altă parte, crestinii hinduisti (adică grupul catolicilor "modernisti" sau "liberali"), au trebuit să-si lărgească cadrul propriei religii, pentru a cuprinde în ea si hinduismul. Astfel, în mod necesar, adevărul a devenit eroare, iar eroarea adevăr. Dar, vai! Unii ar vrea acum să târască în această casă a dezolării si Biserica Ortodoxă. Dar să le amintim modernistilor cuvintele lui Isaia:

Vai de cei care zic răului bine si binelui rău; care numesc lumina întuneric si întunericul lumină; care socotesc amarul, dulce si dulcele, amar. Vai de cei care sunt întelepti în ochii lor si priceputi după gândurile lor! (Isaia 5,20-21)

5. Scopul Hinduismului: "Religia Universală"

Nu mi-a venit să cred când am văzut ce avans colosal căpătase hinduismul pe teritoriul credintei crestine în timpul cât eu o abandonasem. Eu am descoperit toate aceste schimbări fără efort, tocmai pentru faptul că în toti acesti douăzeci de ani am fost practic izolată din punct de vedere intelectual de restul lumii, pentru că mă subordonasem filtru totul gurului meu. Trebuia să respect cu strictete toate prescriptiile lui, indiferent cât de severe, fără înteles sau absurde mi se păreau. Printre ele se afla si interzicerea de a citi cărti cu continut crestin sau de a sta de vorbă cu crestinii, în pofida vorbăriei lor despre adevărul religiilor, swamii stiu că Hristos este dusmanul lor de neînvins.

Deci, douăzeci de ani nu am făcut altceva, decât să studiez filozofia orientală si să practic ascetismul hindus. Gurul mi-a trasat să urmez cursuri universitare si să obtin o diplomă în filozofie si antropologie. Dar privind retrospectiv, acele studii nu au constituit altceva decât o diversiune, care să-mi dea sentimentul că fac ceva foarte important, adevărata activitate fiind de fapt timpul petrecut cu swami si cel în care puneam în practică învătăturile Vedanta.

Misiunea trasată de Swami Vivekananda s-a îndeplinit te mai toate aspectele ei. Un singur punct a rămas încă nerezolvat: instaurarea unei religii universale. Iar instaurarea unei astfel de religii în lume va echivala cu victoria finală a diavolului, pentru că "Religia Universală" nu are voie să contină "nici o idee individualistă si sectară", ea nemaimentinând din crestinism decât o terminologie goală.

Instaurarea "Religiei Universale" va trebui să echivaleze cu conflagratia totală a crestinismului. Si aduc aici, spre ilustrare, opera preotului iezuit Theillard de Chardin, care deja fundamentează "Noul Crestinism" tocmai în termenii în care Swami Vivekananda îsi specifică propria sa "Religie Universală".

Theillard de Chardin constituie un caz special tocmai pentru faptul că, spre deosebire de teologii catolici traditionalisti, el este foarte apreciat de clerul catolic academic, care însă, după părerea mea, fie nu au nici o idee despre ceea ce este de fapt opera lui Theillard, fie că se prefac că nu văd. Această operă plagiază în mare parte doctrincle Vedanta si Tantra, pe care le combină în liantul unui jargon de sonoritate crestină si le prezintă apoi sub masca de mare efect a evolutionismului.

Iată un citat: "Lumea în care trăiesc devine dumnezeiască. Si totusi focul ei nu mă arde, iar apele ei nu mă topesc. Căci, spre deosebire de formele false ale unui monism care să mă împingă spre un inconstient al pasivitătii, eu descopăr un pan-crestinism care mă conduce printr-un proces intens de disociere, la o unificare finală. Voi ajunge la spirit doar prin cea mai adâncă si totală dezlăntuire a fortelor materiei... Mărturisesc că, urmând exemplul Dumnezeului întrupat, Care mi S-a revelat în credinia catolică, nu pot să mă mântuiesc, decât unindu-mă cu Universul".

Aceasta ce nu este altceva decât cel mai pur hinduism! Are câte putin din toate: un vers din una din Upanisade si bucăti din câteva sisteme filozofice împreună cu practicile lor.

Într-o conferintă de presă a prelatului Arrupe, generalul "Societătii lui Iisus", care a avut loc în iunie 1965, lui Theillard de Chardin i s-a luat apărarea pe temeiul că "nu este teolog sau filosof de profesie, si, deci, poate să nu fie constient de toate implicatiile teologice si filozofice pe care le pot căpăta intuitiile sale". După care, respectivul prelat l-a lăudat pe Theillard de Chardin, astfel:

"Părintele Theillard este una din marile voci ale gândirii filozofice contemporane, iar succesul său nu trebuie să ne mire. Marele lui merit este acela de a fi reusit să reconcilieze stiinta si credinta religioasă". Iar modul în care a reusit el aceasta, adaug eu, este prin fundamentarea unei noi religii.

Iată ce spune Theillard însusi: "Noua religie nu va fi a altceva decât vechiul nostru crestinism, dar îmbogătit cu un suflu nou ce provine din evolutia firească si legitimă a dogmelor sale în contactul lor cu noile idei ce apar în societate". Să examinăm în această lumină "Religia Universală" a lui Vivekananda, alături de "Noul Crestinism" al lui Theillard. Asa cum este ea propusă de Vivekananda, "Religia Universală" trebuie să aibă cinci caracteristici.

În primul rând trebuie să fie stiintifică si construită pe principiul legilor spirituale, adică va fi o religie adevărată si stiintifică. Căci într-adevăr, atât Vivekananda, cât si Theillard folosesc scientismul teoretic ca articole de credintă.

În, al doilea rând, fundamentul său este , unul evolutionist. Sau, în cuvintele lui Theillard: "O formă religioasă necunoscută până acum, una pe care nimeni nu a putut până în prezent să o imagineze sau să o descrie, Pentru că universul nu era destul de larg si de organic să o încapă. O nouă formă de religie ia fiintă acum în inimile oamenilor, dintr-o sământă semănată de ideea de evolutie". Si în continuare: "Păcatul originar... este un concept care ne leagă de mâini si de picioare si ne goleste sângele din vene" pentru că ,"asa

cum este el formulat acum apare ca un concept static, ce reprezintă un anacronism pentru sistemul nostru evolutionist de gândire".

Este locul să afirmăm aici că acest concept pseudoreligios de "evolutie" pe care Crestinismul l-a respins întotdeauna, este de milenii un concept constitutiv al gândirii hinduse si el nu lipseste din nici una din aplicările ei practice.

În al treilea rând, "Religia Universală" nu prezintă în centrul ei nici o personalitate unificatoare, ci ea este fondată de niste "principii eterne". Theillard este în mod cert pe drumul spre un Dumnezeu impersonal, când scrie: "Hristos îmi devine din ce în ce mai indispensabil... dar în acelasi timp, persoana istorică a lui Hristos îmi devine din ce în ce mai lipsite de substantă si mai indistinctă". "Viziunea mea despre El mă poartă din ce în ce mai sus pe axa ortodoxiei".

Ne pare rău să spunem, dar acest spirit al unui "Hristos" nonistoric este "ortodoxie" hindusă, nu crestină.

În al patrulea rând, scopul principal al "Religiei Universale" este acela de a satisface nevoile spirituale ale diferitelor tipuri de caractere umane; lucru ce nu poate fi oferit de asa zisele religii individualiste si sectare. În viziunea lui Teillard de Chardin, Crestinismul însusi este o astfel de religie, pentru că el nu răspunde tuturor tipurilor de aspiratii religioase. Iată cum îsi exprimă el nemultumirea sa: "Crestinismul rămâne în continuare oarecum un refugiu. E1 nu mai îmbrătisează sufletul, nu-l mai satisface, sau, într-un anumit fel, nu mai este în stare să călăuzească viata omului modern".

În al cincilea si ultimul rând, în cadrul "Religiei Universale", sau al "Noului Crestinism", noi ne îndreptăm cu totii către aceeasi destinatie, indiferent de traditia religioasă din care provenim. Pentru Teillard de Chardin această destinatie este "Punctul Omega" situat dincolo de posibilitatea oricărei reprezentări. Pentru Vivekananda această destinatie este întruchipată de

"OM": "Întreaga umanitate se îndreaptă către poalele acelui loc pe care se află înălțat simbolul care nu este simbol, numele care este mai presus decât toate sunetele".

Unde se va sfârsi această deformare a Crestinismului si triumful hinduismului? Vom avea pe "OM* " sau vom avea pe Omega (adică pe Hristos)?

1) În text "OM" nu este luat în întelesul de om ca persoană, ci ca silaba sacră a hindusilor.

III. "MINUNEA" UNUI FACHIR SI RUGăCIUNEA LUI IISUS

De Arhimandritul Nicholas Drobyazgin

Autorul acestei mărturii, ucis prin moarte martirică în timpul regimului comunist, pe atunci proaspăt instaurat în Rusia, s-a bucurat de o carieră plină de succes în calitate de ofiter în flota imperială rusă, fiind în acelasi timp un pasionat al practicilor oculte si editor al jurnalului de ocultism Rebus.

Salvat dintr-un tragic accident naval printr-o minune a Sfântului Serafim de Sarov, el a întreprins un pelerinaj la Sarov, în urma căruia a renuntat la cariera sa militară si la practicile sale oculte si a devenit monah. După ce a fost hirotonit preot, a plecat ca misionar în China, India si Tibet, slujind la capelele diferitelor ambasade, birouri consulare si legatii si ca staret al mai multor mânăstiri.

După 1914 s-a retras la Marea Lavră a Pesterilor Kievene (Pecerska), unde sfătuia îndelung pe multi tineri care îl căutau, cerându-i lămuriri despre ocultism si practicile oculte, si despre influenta lor asupra evenimentelor pe atunci în plină desfăsurare în Rusia. În toamna anului 1924, la o lună după ce primise vizita unui anume Tuholx, autor al cărtii intitulate Magia Neagră, el a fost asasinat în chilia sa de "persoane necunoscute" dar în mod clar nu fără stirea bolsevicilor. Stiletul cu care fusese înjunghiat avea un mâner cu semnificatii oculte.

Incidentul descris în povestirea ce urmează si care dezvăluie natura unuia dintre "darurile" mediumistice întâlnite frecvent în religiile orientale, a avut loc cu putin înainte de anul 1900 si a fost consemnat în scris în jurul anului 1922 de Dr. A. P. Timofievich stabilit ulterior la Mânăstirea Nov - Diveyevo, N.Y. *

* Text în lb. rusă in Ortodox Life 1956, no. 1

*

În acea minunată dimineată tropicală, vasul nostru tăia valurile Oceanului Indian în directia Insulei Ceylon. Pasagerii, în cea mai mare parte englezi care mergeau la posturile sau afacerile lor din colonia indiană, erau vioi si nerăbdători să vadă pământul de vis pe care îl aveau în fată, insula misterioasă ale cărei basme minunate le încântaseră copilăria. Încă nu se vedea insula, când vasul era deja învăluit de mireasma grea si îmbătătoare adusă de briză, a arborilor aromati de la tărm.

La un moment dat un nor albastru cuprinse orizontul, mărindu-se din ce în ce mai mult pe măsură ce vasul se apropia. Deja începeau să se vadă clădirile de la tărm îngropate în verdeata palmierilor maiestuosi si se vedea si multimea multicoloră care astepta sosirea vasului.

Pasagerii, care deja se împrieteniseră în timpul călătoriei, duceau conversatii animate admirând peisajul insulei de poveste care se desfăsura în fala ochilor lor. Vaporul se legăna încet, pregătindu-se să ancoreze în portul orasului Colombo.

Aici vasul se oprea să încarce cărbune, asa încât pasagerii aveau timp suficient să iasă la tărm. Ziua era atât de caniculară, încât multi se hotărâseră să nu iasă din cabină până seara, când fierbinteala zilei avea să fie înlocuită cu o răcoare plăcută. Asa încât, spre seară, un grup de opt persoane, cărora m-am alăturat si eu, ghidati de colonelul Elliot, care mai fusese la Colombo si cunostea bine orasul si împrejurimile, a pornit la explorarea frumusetilor insulei.

Colonelul chiar a făcut o propunere foarte ispititoare: "Doamnelor si domnilor, ce-ati spune de o vizită la câteva mile în afara orasului spre a-i vedea si noi pe vestitii fachiri magicieni de prin părtile locului? Poate vom avea posibilitatea unor experiente interesante!" Toti au acceptat cu entuziasm propunerea colonelului.

Pe când străzile zgomotoase ale orasului rămaseră mult în urma noastră,

seara se lăsase deja de-a binelea iar drumul nostru serpuitor prin jungla minunată era luminat de milioane de licurici. La un moment dat drumul s-a lărgit brusc si ne-am aflat deodată în interiorul unui luminis înconjurat de junglă. La marginea lui se afla un copac înalt sub care se vedea o colibă si un om subtire, bătrân, cu turban pe cap, ce sedea turceste si privea fix la un foc mic ce ardea în fata lui.

În pofida sosirii noastre zgomotoase, bătrânul nu s-a clintit din nemiscarea sa si nu ne-a acordat nici cea mai mică atentie. De undeva a apărut un tânăr care s-a îndreptat către colonel si l-a întrebat încet ceva. Imediat după aceea a adus câteva scaune pe care grupul nostru s-a asezat în semicerc nu prea departe de foc. Am simtit în jurul nostru un miros de fum plăcut parfumat. Bătrânul era în aceeasi pozitie, neobservând pe nimeni si nimic, din câte puteam să ne dăm noi seama. Pătrarul de lună care răsărise mai împrăstia întrucâtva întunericul noptii si în lumina aceea fantomatică toate contururile căpătau un aer ireal. Toti au tăcut fără să vrea, asteptând să vadă ce o să se întâmple.

Miss Mary a soptit la un moment dat cu însufletire:

"Priviti acolo sus, pe copac!". Ne-am uitat cu totii într-acolo. Si într-adevăr, vârful coroanei copacului sub care stătea fachirul parcă se topea în lumina moale a lunii si copacul pur si simplu dispărea treptat de sub ochii nostri, sters parcă de o mână nevăzută, până când nu a mai rămas nici o urmă de copac si în fata noastră a apărut marea. Îi vedeam valurile rostogolindu-se unele după altele si rândurile de spumă albă; pe cerul, devenit deodată albastru, pluteau nori usori. Eram uluiti.

Apoi la orizont a apărut un vapor alb. Din cele două hornuri ale sale iesea un fum gros. Se apropia cu repeziciune de noi, tăind valurile. Spre uluirea noastră am văzut că este propriul nostru vas, cel cu care sosiserăm la Colombo! Un murmur a trecut printre noi, când am citit la pupa chiar numele vasului nostru, "Luiza", cu litere mari, aurii. Dar lucrul cel mai uluitor a fost că

pe vapor ne vedeam chiar pe noi însine! Vă reamintesc că la acea oră nu se pomenea de cinematografie, si asemenea efecte nu erau de conceput.

Deci fiecare dintre noi se vedea pe el însusi pe punte, printre oamenii care râdeau si conversau unul cu celălalt. Dar lucrul cel mai uluitor era că ne vedeam nu numai pe noi, ci până si cele mai mici detalii de pe punte, ca si când ne-am fi aflat într-un elicopter ceea ce hotărât că nu era în realitate. Eu de exemplu m-am văzut pe mine printre pasageri, pe marinari lucrând la capătul celălalt al vasului, pe căpitan în cabina sa si până si pe maimutica Nelly, favorita tuturor, mâncând banane pe catargul mare. Toată lumea comenta în soaptă si era emotionată la culme de ceea ce vedea.

Eu aproape că uitasem cu totul de mine, de faptul că eram la urma urmei un preot monah ortodox si că n-ar prea fi fost locul meu acolo, într-o asa situatie. Vraja era atât de puternică, încât inima si mintea mea erau ca paralizate. Pulsul mi s-a accelerat deodată, ca în fata unei primejdii, si m-a cuprins o spaimă de moarte.

Am început să-mi misc buzele si să rostesc: "Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluieste-mă pe mine păcătosul!". M-am simtit deodată usurat. Parcă s-ar fi desfăcut si ar fi căzut de pe mine niste lanturi grele, invizibile. Rugăciunea mea a devenit mai concentrată si odată cu ea sufletul meu s-a linistit. Priveam în continuare copacul, când, deodată, tabloul mării dispăru, suflat parcă de vânt. Nu se mai vedea decât copacul scăldat de lumina lunii, fachirul sezând tăcut lângă foc si însotitorii mei, care continuau să privească marea, ce pentru ei încă nu dispăruse. Dar la un moment dat fachirul însusi păti ceva: se răsturnă într-o parte si tânărul, alarmat, alergă să-l ridice. Spectacolul se întrerupse brusc.

Adânc miscati de ceea ce văzuseră, spectatorii se ridicară, împărtăsindu-si cu însufletire impresiile si neîntelegând de ce totul se terminase atât de brusc si de neasteptat. Tânărul a explicat că din cauza epuizării fizice a fachirului, care acum sedea ca si mai înainte, cu privirea îndreptată în jos si neacordând nici

o atentie celor prezenti.

După ce l-am răsplătit cu generozitate prin intermediul tânărului, multumindu-i pentru că ne dăduse ocazia acestui uluitor spectacol, si când deja ne porniserăm cu totii să plecăm, mi-am întors fără să vreau capul pentru a-mi imprima mai bine întregul tablou. Atunci am întâlnit privirea plină de ură a fachirului. Nu a durat decât o secundă, pentru că imediat si-a întors capul în pozitia obisnuită; dar acea privire de o secundă, mi-a fost de-ajuns pentru a întelege odată pentru totdeauna a cui fusese puterea care produsese acel "miracol".

"Spiritualitatea" orientală nu se limitează nicidecum la asemenea "trucuri" mediumistice, de soiul celor pe care le practica fachirul. În capitolul ce urmează vom constata aspecte cu mult mai adânci si mai periculoase. Dar toate aceste fenomene au la bază acelasi mediumism, a cărui caracteristică esentială este o pasivitate totală fată de realitatea "spirituală" respectivă, care permite intrarea în contact cu "zeii religiilor necrestine". Acest fenomen se constată si în "meditatia orientală" (chiar dacă uneori ea mai este numită si "crestină") si în acele ciudate "daruri" sau "puteri", cărora, în vremurile noastre de declin spiritual, li se zice "harismatice"...

IV. MEDITATIA ORIENTALă INVADEAZă CRESTINISMUL

Ca răspuns la posibilitatea "dialogului" între Crestinismul Ortodox si diferitele religii necrestine, cititorilor li s-au prezentat mărturiile a trei crestini ortodocsi, care, pe baza învătăturii ortodoxe de credintă si a propriei lor experiente, confirmă ceea ce Biserica Ortodoxă a mărturisit întotdeauna: că ortodocsii crestini nu au nicidecum "acelasi Dumnezeu", ca si asa-zisele religii monoteiste, care nu recunosc Sfânta Treime; că dumnezeii păgânilor sunt de fapt idoli; si că experientele pe care le procură acesti "dumnezei", cu puterile lor, sunt de natură satanică.

Această învătătură nu se contrazice deloc cu cuvântul Sfântului Apostol Petru, care spune că Dumnezeu nu este părtinitor. Ci, în orice neam, cel ce se teme de El si face dreptate este primit de El (Fapte 10,34-35). Sau al Sfântului Apostol Pavel, care zice: Dumnezeu, în veacurile trecute, a lăsat ca toate neamurile să meargă în căile lor. Desi El nu S-a lăsat pe Sine nemărturisit, făcându-vă bine, dându-vă din cer ploi si timpuri roditoare, umplând de hrană, si de bucurie inimile voastre (Fapte 14,16-17).

Dar cei care trăiesc în robia lui Satan, stăpânitorul lumii acesteia, în întunericul lipsit de lumina Evangheliei lui Hristos, vor fi judecati de glasul propriei lor constiinte, pe care Dumnezeu le-a lăsat-o tuturor, indiferent de robia în care se află.

Dar pentru crestinul, căruia i s-a dăruit dumnezeiasca descoperire de sus si care este vrednic de numele de crestin, nu este posibil vreun "dialog" în afara credintei sale sfinte.

Să ascultăm deci, cuvântul Apostolului Pavel, care zice: Nu vă înjugati la jug străin cu cei necredinciosi, căci ce însotire are dreptatea cu fărădelegea? Sau ce împărtăsire are lumina cu întunericul? Si ce învoire este între Hristos si

Veliar? Sau ce parte are un credincios cu un necredincios? Sau ce întelegere este între templul lui Dumnezeu si idoli? Căci noi suntem templu al Dumnezeului Celui viu, precum Dumnezeu. a zis: "Voi locui în ei si voi umbla si voi fi Dumnezeul lor si ei vor fi poporul Meu". De aceea: ,,Iesiti din mijlocul lor si vă osebiti" , zice Domnul (II Cor. 6,14-17).

Chemarea crestinilor este mai curând aceea de a aduce ei lumina Crestinismului ortodox la popoarele păgâne, asa cum a făcut odinioară si Sfântul Apostol Petru cu casa temătoare de Dumnezeu a sutasului Cornelie (Fapte 10, 34-48), ca astfel să părăsească si ei întunericul necredintei si să se unească cu turma Bisericii lui Hristos, la care si ei sunt chemati.

Toate acestea le sunt clare si evidente crestinilor ortodocsi, care sunt constienti de adevărul descoperirii dumnezeiesti si fii credinciosi ai Bisericii lui Hristos. Dar multi dintre cei care se consideră crestini, nu-si dau seama de diferenta radicală si ireductibilă dintre Crestinism si toate celelalte religii păgâne. Si chiar cei care îsi dau seama de această diferentă, nu au discernământul duhovnicesc de a deosebi între diferitele "experiente spirituale", discernământ despre care se vorbeste în scrierile ortodoxe patristice si în Vietile Sfintilor - numit acolo "dreaptă socoteală" -, pe care Sfânta Biserică Ortodoxă l-a avut si îl are de aproape 2000 de ani.

In absenta acestei constiinte si a acestui discernământ, prezenta din ce în ce mai intensificată a religiilor orientale în mijlocul maselor occidentale si, de asemenea, est europene (n.tr.), seamănă confuzie si în mintile multora ce îsi zic crestini. Cazul lui Thomas Merton este izbitor! Convertit sincer la catolicism si devenit apoi călugăr catolic - în urmă cu aproape patruzeci de ani (1940), cu mult înainte de inovatiile radicale ale Conciliului Vatican II -, el si-a sfârsit zilele, proclamând egalitatea dintre experientele crestine si cele ale budismului Zen si ale altor religii păgâne.

Ceva "a pătruns în atmosferă" cam în ultimii douăzeci de ani, care a erodat si ultimile rămăsite ale unei mentalităti crestine sănătoase, rămase în Bisericile

Protestantă si Catolică. Acest ceva atacă acum si adevărata Biserică, adică Sfânta Ortodoxie. "Dialogul cu religiile necrestine" este mai curând rezultatul decât cauza aparitiei acestui nou "duh".

În capitolul ce urmează vom examina câteva din aceste miscări religioase orientale care au avut o influentă covârsitoare asupra Vestului prin anii 1970, oprindu-ne cu deosebire asupra încercărilor de dezvoltare a unui sincretism între crestinism si religiile orientale care s-a manifestat mai ales în zona "experientelor spirituale".

În cadrul acestor încercări s-a mers până la îndrăzneala de a afirma că traditiile filocalice ale Ortodoxiei îsi au, de fapt, originea în Extremul Orient si că de acolo ne vine si rugăciunea lui Iisus si contemplatia mistică ortodoxă!

După ce vom fi lămurit statutul unor astfel de afirmatii, vom putea să arătăm clar ce diferentă, ca de la cer 'la pământ, există între "experientele spirituale" crestine si cele necrestine, cât si extremul pericol care se ascunde în filosofia religioasă, care stă la baza acestui sincretism mincinos.

1. "Yoga crestină"

Yoga hindusă este cunoscută în Vest de mai multe decenii, ea dând nastere, mai ales în America, nenumăratelor secte si mai ales nenumăratelor forme de fizioterapii, care nu-si afirmă nici un continut religios.

Acum aproape douăzeci de ani, un călugăr francez benedictin si-a notat experientele încercate, pe când se străduia să facă din Yoga o practică crestină. Descrierile ce urmează sunt luate din cartea lui.*

* J.M. Dechanet, Christian Yoga; Harper & Row, N.Y., 1972, prima trad. engleză a apărut în 1960

Yoga hindusă este o practică ce presupune o viată disciplinată până la asceză, care include controlul respiratiei si anumite pozitii fizice, ce produc o

stare de relaxare, stare ce favorizează efortul de meditatie. Cu ajutorul "mantrelor" si diferitelor rostiri de formule sacre se obtine o concentrare psihică mai bună.

Esentială în yoga nu este atât disciplina în sine, cât meditatia la care trebuie să se ajungă. Autorul are dreptate, atunci când scrie: "Scopurile pe care le urmăreste yoga hindusă sunt strict spirituale. A uita acest fapt si a retine doar aspectul fizic al acestei discipline străvechi, prin care să se urmărească doar frumusetea si sănătatea fizică, echivalează cu o trădare". Trebuie însă să se stie că cel care nu urmăreste decât aspectul fizic al practicii Yoga, se predispune deja către anumite atitudini spirituale si chiar experiente, de care nici măcar nu este constient, după cum se va vedea în continuare.

Acelasi autor spune mai departe: "Arta unui yoghin este aceea de a obtine tăcerea totală, de a se goli de orice gânduri si iluzii, de a elimina si uita toate ideile pe care le-a nutrit vreodată, cu exceptia uneia: că sinele adevărat al omului este de natură divină, că el (omul) însusi este Dumnezeu si că restul este tăcere".

Bineînteles că aceasta nu este o idee crestină, ci una păgână. Căci scopul "Yogăi crestine" este de a folosi tehnica yoga sub numele de "meditatie crestină", pentru a obtine efecte de relaxare, multumire si pasivitate mentală, care să favorizeze receptarea fără impedimente a ideilor si experientelor cu finalitate demonică. "De îndată ce veti executa respectiva "mudra" sau "asana" (pozitii yoga) corpul dumneavoastră se va relaxa si vă va cuprinde o senzatie generală de bine".

Exercitiile produc "un efect de un calm exceptional". "Relaxarea generală se instalează încă de la început, cu o senzatie foarte durabilă de bine si chiar euforică. Dacă nervii ne sunt tensionati si surmenati, ei, prin aceste exercitii, se calmează si oboseala dispare în scurt timp". "Scopul eforturilor unui yoghin este acela de a-si amuti sinea gânditoare si de a închide ochii în fata tuturor ispitelor".

Starea euforică pe care o produce yoga "se poate numi foarte bine: o stare de sănătate, care ne îngăduie să facem mai mult si mai bine pe plan fizic mai întâi, apoi pe planul spiritual al religiei crestine. Cuvântul cel mai apt să descrie această stare, este acela de multumire; o multumire atât trupească, cât si sufletească, care ne predispune...la o viată spirituală".

Această stare schimbă întreaga personalitate a celui ce o încearcă: "Hatha Yoga influentează caracterul în bine. După câteva săptămâni de exercitii, persoana adultă admite că nu se mai recunoaste pe sine, si oricine va putea constata schimbări în modul său de a fi si de a reactiona. El este mai blând si mai întelegător. Primeste cu calm orice întâmplare. Este multumit... Întreaga sa personalitate este schimbată si el însusi si-o simte din ce în ce mai deschisă; de aici decurge o conditie aproape permanentă de euforie si de "multumire"".

Dar acestea nu sunt decât fazele intermediare premergătoare atingerii scopului, la care se ajunge nu după mult timp. "Devenind în doar câteva săptămâni foarte contemplativ, am observat că rugăciunea mea capătă caracteristici cu totul noi".

Ajungând la o stare extraordinară de calm, autorul remarcă "usurinta cu care se putea concentra asupra unui obiect oarecare". El devenea "mai receptiv la impulsurile si sugestiile ce-i veneau din cer". "Prin practica Yoga persoana devine mai receptivă si mai suplă în gândire, si astfel mai deschisă fată de schimburile personale dintre suflet si Dumnezeu, care sunt semnele unei vieti cu adevărat mistice". Chiar si pentru un "yoghin începător" rugăciunea este "dulce" si "îmbrătisează omul în întregime".

Persoana este relaxată si "gata să vibreze la atingerea Duhului Sfânt, si să primească cu bucurie ceea ce Dumnezeu, în bunătatea Sa, binevoieste să ne lase să simtim". "Ne vom pregăti fiinta, astfel încât ea să fie în permanentă pregătită pentru această cuprindere, această apucare, care este, fără

îndoială, cea mai înaltă formă a contemplatiei crestine". "În fiecare zi exercitiile si întreaga disciplină Yoga facilitează curgerea în mine a harului lui Hristos. Foamea de Dumnezeu creste în permanentă, la fel si setea mea de dreptate si dorinta arzătoare de a fi crestin în adevăratul sens al cuvântului".

Oricine întelege natura înselăciunii diavolesti sau a falsei experiente duhovnicesti (vezi mai jos capitolul despre "Înselăciunea diavolească") si va identifica în descrierea acestei mostre de "Yoga crestină" tocmai trăsăturile persoanei, care, din punct de vedere spiritual, rătăceste, fie în directia religiilor păgâne, fie în cea a experientelor "crestine" sectare. În amândouă aceste directii avem de-a face cu aceeasi "deschidere" si cu aceeasi dorintă de a fi "cuprins" sau "apucat" de un "duh"; aceeasi căutare, nu de Dumnezeu, ci de "consolări spirituale", aceeasi auto-intoxicare care este luată drept "stare de gratie"; aceeasi usurintă de necrezut cu care oricine devine deodată "contemplativ" si "mistic"; aceleasi "revelatii mistice" si stări pseudo-spirituale.

Acestea sunt trăsăturile distinctive ale tuturor acelora care se află în această stare aparte de înselăciune diavolească. Însă autorul acestei asa-zise "Yoga crestină", fiind călugăr benedictin, mai adaugă niste "meditatii" speciale, atât de grăitoare pentru duhul "misticii" romano catolice din ultimele sute de ani, în care este îngăduit jocul pe teme crestin al tuturor fanteziilor.

Astfel, în urma meditatiei pe o temă din slujba catolică de Crăciun, el începe "să vadă" Pruncul în bratele Mamei Sale: "Privesc; nimic altceva. Idei, imagini, asociatii de idei: Mântuitor-Rege-Lumină-Nimb-Păstor-Prunc, - din nou Lumină - se perindă unele după altele si trec pe lângă mine... Toate aceste piese dintr-un joc magic de cuburi puse la un loc îmi naste în minte o idee... o viziune tăcută a întregului mister al Nasterii lui Hristos".

Orice persoană, cât de putin avizată asupra trăirii duhovnicesti ortodoxe, vede că acest biet "yoghin crestin" este victima unor demoni mai mărunti, care îi pândesc pe căutătorii de "experiente spirituale". El nici măcar n-a văzut un "înger de lumină", ci a căzut pradă propriilor sale "închipuiri religioase",

produse de o minte bolnavă si de o inimă total nepregătite pentru purtarea unui război nevăzut contra înselăciunilor diavolesti.

Astfel de "meditatii" se practică astăzi într-un număr important de mânăstiri romano-catolice.

Faptul că această carte se încheie cu un articol semnat de traducătorul francez al Filocaliei, dându-se chiar si câteva fragmente de texte filocalice, nu demonstrează altceva decât prăpastia care îi desparte pe acesti diletanti de adevărata spiritualitate ortodoxă, spiritualitate ce rămâne cu desăvârsire ascunsă de ochii "înteleptilor" contemporani, care nu îi pricep nici măcar limbajul.

O indicatie suficientă pentru incompetenta autorului de a recepta corect mesajul Filocaliei, este că el numeste "rugăciune a inimii", gestul facil de a recita silabe în ritmul bătăilor inimii. Or, în traditia patristică ortodoxă rugăciunea inimii este una din cele mai înalte forme de rugăciune, dobândită foarte rar de monahi, după multi ani de nevointe ascetice si sub îndrumarea unui duhovnic încercat.

Vom comenta pe larg pericolul practicării acestei yoga asa-zise crestin, când vom vedea că are trăsături comune cu alte forme de meditatie orientală, care li se oferă credinciosilor crestini din zilele noastre.

2."Zen-ul crestin"

Cartea preotului catolic irlandez William Johnston Christian Zen (Harper & Row, New York, 1971) descrie mai pe întelesul tuturor o altă practică religioasă orientală. Acest autor porneste, ca si autorul cărtii "Yoga crestină" din acelasi punct: un sentiment de adâncă nemultumire Fată de crestinismul occidental, în general, si dorinta de a-l îmbogăti cu dimensiunea unei contemplatii pierdute. "Foarte multi, pierzând legătura cu vechile forme de rugăciune, si care, în acelasi timp, nu mai sunt multumiti de pietatea

trecutului, caută ceva care să satisfacă aspiratiile sufletului modern".

"Contactul cu spiritualitatea Zen... a deschis noi căi, descoperindu-mi că există în crestinism posibilităti la care nici nu visasem". O persoană poate "să practice Zen-ul ca pe o modalitate de a-si lărgi si adânci propria credintă crestină".

Tehnica zen-ului japonez este foarte asemănătoare cu yoga indiană - din care de fapt si derivă -, desi este cu mult mai simplă. Este vorba tot de o postură corporală (dar lipseste varietatea posturilor fizice din yoga), de o tehnică a respiratiei, de repetarea unei formule "sacre" după dorintă, precum si alte mici detalii caracteristice zen-ului.

Scopul lor este, însă, identic cu cel din yoga: Părăsirea gândirii rationale si atingerea unei stări de liniste si de meditatie calmă. Pozitia sezând "împiedică ratiunea discursivă si gândirea" si facilitează "coborârea în centrul propriei fiinte, printr-o contemplare tăcută si lipsită de imagini". Senzatia astfel obtinută este asemănătoare aceleia de pe urma consumului de droguri, căci "persoanele care au folosit sau folosesc droguri înteleg întrucâtva natura experientelor Zen, fiind sensibilizati asupra faptului că în mintea omenească există adâncimi demne de explorat".

Toate acestea nu împiedică deschiderea "către o nouă abordare a lui Hristos, mai putin dualistă si mai apropiată de conceptia religioasă orientală". Chiar si cel mai începător în meditatia Zen are posibilitatea să atingă "o senzatie de comuniune si să aibă sentimentul unei prezente supranaturale", împreună cu savoarea unei "tăceri mistice"; prin Zen, starea de contemplatie, care până acum le era rezervată doar câtorva "mistici" initiati, este "lărgită", astfel, încât "cu totii au viziuni si ajung la "samadhi" (iluminare).

Autorul cărtii "Christian Zen" vorbeste de o înnoire a crestinismului afirmând că experientele care duc la ea pot fi avute de oricine, fie el crestin sau necrestin. "Cred că există un sentiment esential al iluminării, care nu este nici

crestin nici budist, ci pur si simplu omenesc".

Si cu adevărat, la o Conventie pe temele meditatiei Zen, care a avut loc lângă Kyoto, "lucrul surprizător a fost absenta desăvârsită a unei credinte comune, care să-i unească pe cei prezenti. Pe nimeni nu părea să intereseze câtusi de putin ce credea sau ce nu credea celălalt si nimeni, din câte pot să-mi amintesc, nu a pomenit nici măcar o singură dată numele lui Dumnezeu".

Acest tip de meditatie agnostică prezintă mari avantaje din perspectiva scopurilor "misionare", pentru că "poate fi acceptabilă si pentru cei care nu (mai) au credintă, dar au o constiintă încărcată sau le e teamă că Dumnezeu a murit. Astfel de oameni nu au niciodată nimic împotrivă să stea jos si să respire adânc. Pentru ei această "meditatie" reprezintă o căutare, si mi-am dat scama că ...cei ce caută astfel, găsesc până la urmă pe Dumnezeu. Nu pe Dumnezeul antropomorfic pe care l-au respins, ci fiinta infinită în care trăim, ne miscăm si suntem".

Experienta de "iluminare" descrisă mai sus este deci esential aceeasi cu experientele "cosmice" întâlnite în samanism si în multe alte religii păgâne. "Eu însumi sunt convins că se află zăgăzuite în noi torente nesfârsite de bucurie, care pot fi eliberate prin meditatie, care uneori izbucnesc cu o fortă ce ne umple fiinta de o bucurie atât de extraordinară, încât nici nu ne dăm prea bine seama de unde ne vine".

Autorul chiar a fost surprins să constate că experientele Zen sunt foarte asemănătoare cu cele penticostale, ceea ce l-a hotărât să primească "Botezul Duhului" la una din "întâlnirile harismatice". După care a concluzionat: "Revenind la adunarea penticostală, mi se pare că punerea mâinilor, rugăciunile fratilor, ajutoarele lor către ceilalti, toate acestea constituie forte capabile să elibereze potentialul uman de iluminare psihică, mai ales în cazul persoanei care practică cu perseverentă meditatia zazen".

Natura experientei penticostale sau "harismatice" va fi examinată în capitolul sapte al acestei cărti.

*

Modul si motivele pentru care Ortodoxia respinge aceste practici sunt aceleasi ca si în cazul yogăi asa-zis crestine. Deosebirea între "Zenul crestin" si "Yoga crestină" este că, primul este mai popular si nu atât de ezoteric ca cea de-a doua. Iar persoanele capabile să afirme că experientele agnostic-păgâne, de tip Zen, pot constitui "baza unei reînnoiri mistice crestine", sunt cu totul străine de adevărata si marea traditie patristică ortodoxă, care presupune o credintă arzătoare, convingeri adevărate si luptă intensă ascetică.

Vedem însă cum acest autor ignorant al traditiei filocalice nu ezită să târască Filocalia si "marile scoli ale Ortodoxiei" în paginile cărtii sale, zicând că si ele ajută la obtinerea unei stări de "liniste si pace contemplativă" si că sunt tot atâtea exemple de "practici Zen din interiorul traditiei crestine". El recomandă chiar si rostirea rugăciunii lui Iisus în timpul meditatiei Zen, pentru cei care doresc.

Dar această ignorantă devine cu deosebire periculoasă atunci când ea se sălăsluieste în cineva chemat să instruiască pe altii si care, la cursurile sale, recomandă studentilor săi să experimenteze "misticismul sezând în pozitie zazen, timp de patruzeci de minute în fiecare seară".

Toate acestea se întâmplă pentru că trăim vremuri când proorocul mincinos se află si în persoana câte unui ins bine intentionat dar ignorant, care, cu convingerea că luptă pentru fericirea aproapelui, nu face altceva decât să-l împingă la dezastrul psihic si spiritual.

3. Meditatia transcendentală

Tehnica de meditatie orientală cunoscută sub numele de "Meditatie Transcendentală" (sau pe scurt MT), a atins în putini ani un asemenea grad

de popularitate, mai ales în America, si este propovăduită prin mass-media într-un mod atât de zgomotos, încât orice persoană care vrea să studieze serios curentele religioase contemporane, este tentată să o lase la o parte, considerând-o un produs supradimensionat al industriei publicitare americane. Tentatie care ar constitui o greseală, pentru că în aspectele sale de bază MT nu diferă semnificativ de Yoga sau de Zen, iar la o privire mai atentă, se dovedeste chiar a fi mai autentic "orientală", decât oricare din formele sincretice si artificiale ale "yogăi crestine" sau "zenului crestin".

Potrivit unui manual, devenit deja clasic despre această miscare * , "meditatia transcendentală" (MT) a fost adusă în America (unde a avut un succes spectaculos) de un yoghin indian destul de "neortodox", pe nume Maharishi Mahesh Yogi, începând să capete un puternic avânt mai ales după 1961. În 1967 publicitatea sa a ajuns la apogeu când binecunoscutul grup de muzică "Beatles" s-a convertit la MT, renuntând astfel la droguri; dar grupul a abandonat în scurtă vreme miscarea (continuând însă să mediteze) si Maharishi a intrat astfel în declin, cu atât mai tare cu cât turneul său american din anul următor, de data aceasta efectuat împreună cu un alt grup de cântăreti convertiti (pe nume "Beach Boys") s-a dovedit a fi un dezastru financiar.

* Toate citatele din acest capitol sunt extrase din cartea lui Jhan Robbins si David Fisher Tranquility Without Pills - All about Transcendental Meditation (Calm fără pastile - meditatia transcendentală de la A la Z), Peter H. Wyden, Inc; N.Y.,1972

Totusi miscarea a continuat să crească: până în 1971 existau cam 100.000 de "meditatori" si 2000 de instructori calificati, ceea ce o făcea de departe cea mai importantă miscare de "spiritualitate orientală" din America. În 1975 miscarea a atins apogeul, cu aproape 40.000 de cursanti în fiecare lună si cu peste 600.000 de simpatizanti. În toti acesti ani ea s-a folosit intens în cadrul armatei, în învătământul de stat, în închisori, spitale, anumite grupuri religioase, si chiar în interiorul unor parohii ale Arhiepiscopiei grecesti din America, fiind considerată o formă neutră de "terapie mentală", compatibilă cu

orice practică sau credintă religioasă.

Cursurile MT sunt, trebuie s-o spunem, parcă special croite pentru modul de viată american, ele fiind chiar numite cu simpatie "cursuri despre cum să fii fericit fără să încerci cu adevărat". Maharishi însusi le numeste tehnici care sunt la fel de usoare "precum spălatul pe dinti". Maharishi a fost chiar aspru criticat de alti yoghini hindusi pe motivul că vulgarizează vechea traditie indiană Yoga si că pune la îndemâna maselor, pentru bani, practici ezoterice milenare (în 1975 taxele pentru un curs erau de 125 $, 65 $ pentru studenti, si progresiv mai ieftine pentru elevi de liceu, elevi de gimnaziu si prescolari).

În scopurile, premisele si rezultatele sale, MT nu diferă semnificativ de "Yoga crestină" sau de "Zen-ul crestin"; sau diferă doar printr-o simplificare extremă a tehnicilor si a întregii sale filosofii, prin usurinta cu care se ajunge la rezultatele dorite.

Ca si ele, MT nu necesită nici un fel de convingeri, capacitate de întelegere sau coduri morale si nici măcar să fii de acord cu filosofia sau ideile sale". Ea este pur si simplu o tehnică, care "se bazează pe tendinta naturală a mintii de a căuta fericirea si plăcerea... În timpul meditatiei transcendentale mintea cursantului trebuie să urmărească exact lucrul care i se pare mai firesc si mai plăcut în acel moment".

"Meditatia transcendentală este în primul rând o practică si numai după aceea o teorie. Si este esential ca la început persoana să nu-si folosească deloc capacitatea de gândire intelectuală".

Tehnica concepută de Maharishi este aceeasi în toate centrele MT din lume: După două cursuri introductive, persoana plăteste taxa si apoi merge la "initiere", ducând cu sine o colectie aparent bizară de obiecte, dar invariabil aceeasi: trei varietăti de fructe dulci, cel putin sase flori proaspete, si o batistă curată.

Aceste articole sunt puse într-un cos si introduse în "camera de initiere" care este foarte mică si în care se află o masă cu portretul guru-lui lui Maharishi deasupra; pe această masă, pe care arde tămâie si pe care se află o lumânare aprinsă în permanentă, se plasează si cosul cu ofrande. Discipolul se află singur în acea încăpere împreună cu învătătorul său, care trebuie să fi fost si el obligatoriu initiat si instruit de Maharishi personal.

Ceremonia din fata portretului durează o jumătate de oră si constă dintr-o intonare usoară a unei melodii în cuvinte sanscrite (al căror înteles rămâne necunoscut initiatului) si, de asemenea, din intonarea numelor "maestrilor" yoga din trecut. La sfârsitul ceremoniei, initiatului i se desemnează o "mantra", adică un cuvânt sanscrit secret, care trebuie repetat fără întrerupere în timpul meditatiei si pe care nu are voie nimeni să-l cunoască în afară de maestrul celui în cauză.

Traducerea engleză a acestei ceremonii nu este niciodată dezvăluită celor ce se initiază; ea este cunoscută doar de învătători si de cei care sunt ei însisi initiatori. Ea există însă într-un manual nepublicat, intitulat "The Holy Tradition" (Sfânta Traditie) iar textul său a fost tipărit mai nou ca pamflet separat de "Spiritual Counterfeits Proiect" (Dosarul Falsuri Spirituale) din Berkeley.

Această ceremonie nu este nimic altceva decât traditionalul ritual hindus de închinare la zeii (puja), în care se includ guru zeificat al lui Maharishi (Shri Guru Dev) si întregul sir de "maestri", prin care el însusi si-a primit initierea.

Ritualul se încheie cu o serie de douăzeci si două de "ofrande" aduse în fata guru-lui lui Maharishi (adică a portretului său), după fiecare ofrandă adusă rostindu-se cuvintele "Mă plec în fata lui Shri Guru Dev". La încheierea ceremoniei, initiatorul se pleacă până la pământ în fata portretului lui Shri Guru Dev si îl invită si pe cel ce se initiază (novice) să facă la fel; numai după acest moment se câstigă statutul de initiat. (Plecăciunea nu este obligatorie pentru initiat, dar ofrandele sunt).

Iată cum este introdus agnosticul modern, de cele mai multe ori pe nesimtite, în sfera practicilor hinduiste; el este condus spre a executa un gest la care strămosii săi crestini nu ar fi consimtit niciodată, preferând să fie mai curând ucisi în cele mai sângeroase torturi. Acest gest se numeste închinare la idoli. În plan spiritual, explicatia succesului spectaculos al meditatiei transcendentale constă în "simpla" comitere a acestui păcat capital si nu neapărat în respectarea tehnicii psihice în sine.

Odată initial, practicantul meditatiei transcendentale meditează câte douăzeci de minute de două ori pe zi (exact timpul recomandat si de "Yoga crestină"), lăsându-si mintea să se desfăsoare liber si repetând "mantra" cât mai des consideră el necesar; experientele care apar sunt supuse frecvent controlului maestrului.

Foarte curând persoana începe deja să pătrundă într-o nouă stare de constiintă, care nu este nici de somn si nici de veghe. Ea este starea de "meditatie transcendentală". Căci "meditatia transcendentală produce o stare de constiintă, care nu se poate compara cu nici o experientă trecută a persoanei respective sau care se poate compara doar cu starea de meditatie Zen la care se ajunge însă după ani îndelungati de practică intensă".

"Spre deosebire de tehnicile orientale de tip yoga, care cer eforturi de ani de zile pentru a se ajunge la o performantă, practicând meditatia transcendentală, se ajunge practic la aceleasi rezultate într-un interval de minute". Din unele mărturii personale aflăm că este vorba de o "stare de împlinire", asemănătoare senzatiei din urma consumului de droguri. Dar Maharishi preferă să o descrie în termeni hindusi mai traditionali: "Când individul a atins performanta de a-si constientiza permanent această stare, se cheamă că a atins nivelul constiintei cosmice, telul oricărui adevărat meditator". În stările avansate de MT se trece la executarea de pozitii yoga, dar acestea nu sporesc neapărat calitatea tehnicii de bază; si nici nu sunt cerute exercitiile de disciplină fizică obisnuite.

Odată "starea de existentă transcendentală" atinsă, nu se mai cer decât cele patruzeci de minute de meditatie zilnică, căci MT nu este destinată pentru o viată dusă în recluziune, ca în India, ci se adresează (în America) celor cu o viată activă în societate. "Meritul" lui Maharishi constă, asadar, în aceea că el a pus la îndemâna tuturor practici care până atunci fuseseră rezervate doar câtorva alesi.

Aceste mase găseau în MT rezolvarea tuturor problemelor lor: Drogatii reuseau să se lase de droguri, familiile se refăceau, toată lumea devenea mai fericită si mai sănătoasă; fetele instructorilor MT erau în permanentă zâmbitoare si plesnind de bucurie. Căci MT nu înlocuieste alte religii, ci "le întăreste" pe cele care există deja, indiferent de credinta lor. "Crestinii" protestanti sau catolici găsesc si ei că această practică le adânceste propria religie si le-o îmbogăteste cu noi întelesuri.

Succesul facil si spectaculos al MT, desi simptomatic pentru pierderea progresivă a valorilor si a mentalitătii autentic crestine în omenirea contemporană, a fost in acelasi timp cauza declinului meditatiei transcendentale însăsi. Poate mai mult decât oricare alta din miscările de "spiritualitate orientală", MT a avut caracterul unei "mode", iar ambitia proclamată de Maharishi de a "initia" întreaga omenire este în mod evident condamnată la esec.

După anul de vârf 1975, înscrierile la cursuri MT au scăzut stabil si atât de dramatic încât în 1977 organizatia a anuntat deschiderea unei noi serii de cursuri pentru "avansati" cu scopul vădit de a recâstiga popularitatea pierdută. Ele ambitionau să-i învete pe initiati cum să dobândească "siddhis" sau "puteri supranaturale", adică cum să treacă prin zid, cum să devină invizibili, cum să leviteze si să zboare în aer, si asa mai departe.

Noul program a fost întâmpinat cu cinism, în pofida faptului că brosura sa publicitară afisa pe copertă un "meditator" în plină "levitatie" (vezi revista

Time, 8 aug.1977). Dacă aceste cursuri (care costă până la 3000 de dolari) vor produce sau nu rezultatele pretinse - care tin de recuzita fachirului din Ceylon (vezi mai sus) - nu stim. Dar în orice caz, MT este dovedită a fi o fază a interesului pentru ocultism, manifestată de societatea umană în a doua parte a secolului XX. Iar rezultatele acestui interes sunt si ele grăitoare. S-au dat publicitătii multe cazuri de instructori si discipoli MT, care au fost loviti de maladiile obisnuite ale celor care se ocupă cu practici oculte: boli mintale si nervoase, sinucideri, tentative de crimă, posedări de natură demonică.

În 1978, Curtea Federală a Statelor Unite a luat până la urmă hotărârea că MT este într-adevăr de natură religioasă si deci predarea ei în scoli este interzisă *: textul complet al deciziei federale în cazul Malnak contra Maharishi Mahesh Yogy **. Această decizie va limita fără îndoială si mai mult influenta "MT" în care multi vor continua poate să vadă o formă de meditatie compatibilă cu crestinismul; atitudine care, din păcate, există si constituie si ea un trist semn al vremilor.

V. "NOUA CONSTIINTA RELIGIOASA" CULTELE ORIENTALE DIN AMERICA ANILOR '70

În general se poate afirma că influenta ideilor si practicilor religioase orientale asupra unui Occident odinioară crestin a atins în decada anilor '70 proportii nemaiîntâlnite. Sub formă de culte si miscări religioase orientale (si pseudo-orientale), aceste idei au proliferat mai ales în America, tara care cu cel mult două decenii în urmă era considerată încă "provincială" (cu exceptia câtorva orase mari), datorită faptului că orizontul ei spiritual era constituit în cea mai mare parte de religiile protestantă si romano-catolică.

Cauza acestei proliferări se găseste în amara deziluzie a generatiei de după cel de-al II-lea Război Mondial, care s-a manifestat în anii 1950 prin protestele sterile si libertinismul moral al asa numitei generatii "beat", * al cărei interes pentru religiile orientale pornise dintr-o nemultumire fată de "crestinism", fiind initial o preocupare a cercurilor universitare si studentesti.

* Beat = adj. care se află în stare de epuizare, vlăguit de sentimentul fermitătii morale; care se referă la bitnici. Bitnic: (engl. americană, beatnik: beat + yiddish-nik, sufix ce denotă o persoană) persoana care se revoltă împotriva moralei sociale conventionale prin mod de comportare sau si de îmbrăcăminte si care se pasionează după moduri de expresie si filosofii exotice (WEBSTER'S New Collegiate Dictionary, ed. a 8-a (n. tr)).

A urmat apoi generatia "hippie" a anilor 1960 împreună cu muzica "rock", cu consumul de droguri halucinogene si cu dorinta de a obtine cu orice pret stări de "constiintă lărgită".

Tineretul american se avânta, fie în miscările politice protestatare (în special contra războiului din Vietnam), fie într-o practicare ferventă a cultelor religioase orientale. Este perioada când guru indieni, lama tibetani, maestri de zen japonez si multe alte feluri de "întelepti", vin în Occident spre a găsi aici multimi de tineri setosi să le soarbă învătătura si să le asigure astfel un

succes si o notorietate la care swamii din deceniile anterioare nici nu visaseră să ajungă vreodată.

Acesti tineri au început astfel să călătorească până la marginile lumii în căutarea întelepciunii sau a învătătorului sau a drogului, care să le aducă "pacea" si "libertatea" atât de mult dorită.

În anii 70 generatia "hippie" este urmată de o a treia, mai linistită, mai putin înclinată spre demonstratii si miscări de stradă si mai putin zgomotoasă în comportament; dar în acelasi timp mult mai implicată în religiile orientale, a căror influentă pătrunsese deja în mentalitatea generală cu mult mai adânc decât înainte.

Pentru multi componenti ai acestei generatii, "căutările" pe plan spiritual si religios erau încheiate: ei găsiseră în doctrinele orientale o filozofie pe gustul lor, pe care acum o practicau cu seriozitate. Mai ales în America, un număr de miscări religioase orientale se aclimatizaseră deja, devenind "occidentale": există în prezent "mănăstiri" budiste compuse în întregime din convertiti americani si europeni si apar, ca noutate absolută, guru si maestri Zen proveniti din etnici occidentali.

Vom oferi în continuare câteva tablouri ale unor evenimente semnificative de la mijlocul anilor '70 privitoare la ideile si practicile dominante din mediile tinerelului american, care constituie fără îndoială "avangarda" tineretului din întreaga lume. Primele două tablouri prezintă o mai superficială implicare în religiile orientale, de felul celei caracteristice anilor '60; ultimele două în schimb sunt revelatorii pentru o transformare de substantă a mentalitătii americane în directia indicată de miscările religioase orientale.

1. Hare Krishna la San Francisco

"Pe o stradă mărginasă parcului Golden Gate din zona rezidentială Haight-Ashbury a orasului San Francisco se află un templu al Constiintei Krishna...

Deasupra intrării în templu stau scrise cu litere de lemn lungi de două picioare cuvintele "Hare Krishna". Ferestrele mari ca niste vitrine din fată sunt acoperite cu pături în culorile rosu si portocaliu.

Sunetul muzicii dinăuntru si al vocilor care cântă pătrund până afară, în stradă, în interior, peretii sunt plini de tablouri în culorile cele mai vii, pardoseala este acoperită cu covoare rosii groase iar în aer pluteste fum de lămâie, semn că ritualul este în plină desfăsurare. Cei dinăuntru murmură o melodie în cuvinte sanscrite de abia auzite. Camera este aproape plină, vreo cincizeci de persoane ce sed pe jos, si par cu totii foarte tineri. Grupati în fată se află alti douăzeci, bărbati si femei, îmbrăcati în robe largi, în culorile portocaliu si galben sofran si având nasurile vopsite în alb. Multi dintre bărbati au capetele rase cu exceptia unei suvite în formă de coadă de cal, iar femeile au câte un mic semn rosu în mijlocul fruntii. Tinerii care stau pe jos sunt îmbrăcati în mod obisnuit, cu nimic deosebiti de rezidentii din Haight-Ashbury, legati cu benzi late la frunte, purtând plete, bărbi (bărbatii) si diverse combinatii de inele, brătări, clopotei si mărgele; cu totii participă cu entuziasm la ceremonie. Cei cam zece care stau mai în spate par că se află acolo pentru prima dată.

Vocile care intonau mantrele ceremoniale îsi intensifică ritmul si volumul. Două din fetele în robe galben-sofran au început să danseze în ritmul cântului. Dirijorul acestui cor a început să strige unele din cuvintele cântecului, pe care apoi întregul grup le repetă, străduindu-se să imite intonatia si ritmul liderului-dirijor. Multi dintre participanti au în mâini instrumente muzicale la care cântă. Liderul are o tobă în care bate în ritmul cântatului. Fetele care dansează cântă în acelasi timp la timbale. Un tânăr sufla într-o scoică de mare, altul cânta la tamburină. Pe pereti sunt peste o duzină de tablouri cu scene din Bhagavad-Gita.

La un moment dat cu totii au început să cânte foarte tare, atât din gură cât si la instrumente. Tobele bat fără contenire. Multi dintre discipoli au început să strige unele cuvinte cu voce tare, ridicându-si mâinile în sus în mijlocul

cântării generale. Conducătorul ceremoniei a îngenuncheat în fata portretului înfătisându-l pe "maestrul spiritual" al grupului, care se afla într-o mică urnă în fata încăperii. Cântarea a culminat cu un crescendo asurzitor după care s-a curmat brusc. Celebrantii au îngenuncheat si ei cu capetele la pământ în vreme ce conducătorul a rostit o rugăciune scurtă în sanscrită. După care se strigă de cinci ori "slavă si mărire discipolilor adunati aici", cuvinte pe care toti ceilalti le repetă înainte de a se ridica. *

* Charles Glock si Robert Bellah, The New Religious Consciousness - Noua constiintă religioasă, University of California Press, Berkeley, 1976, pp. 31-32

Acesta este un ceremonial tipic al miscării "Krishna Consciousness" (constiinta Krishna) întemeiate în America în 1966 de un fost om de afaceri american pe nume A. C. Bhaktivedanta. Scopul lui a fost acela de a oferi disciplina bhakti yoga hindusă tineretului dezorientat si căutător de nou din lumea occidentala. Dacă în fazele mai timpurii (anii '50 si începutul anilor '60) interesul pentru religiile orientale se limitase mai mult la o investigare intelectuală fără mari implicări personale, în noua fază se cerea să participi la partea concretă a cultului cu toată inima. Bhakti Yoga înseamnă să te unesti total cu "zeul" pe care ti l-ai ales, adică să-l iubesti si să i te închini, si să-ti transformi întreaga viată în functie de această preocupare centrală. Prin intermediul acestor mijloace irationale de adorare (cântări, muzică, dans, gestică) mintea se "extinde" si intră în starea de "constiintă Krishna" care - dacă participă la ea un număr suficient de persoane - se presupune că reuseste să pună capăt zbuciumului si haosului contemporan si să deschidă larg portile unei epoci noi (new age) a păcii, iubirii si comuniunii.

Togele cele viu colorate ale "Krishni-lor" au devenit în scurt timp un spectacol obisnuit pe străzile din San Francisco, mai ales într-o anumită zi pe an când o imensă statuie reprezentând "zeul" lor a fost transportată prin Golden Gate Park către ocean, ceremonie la care toti au participat conform întregului ritual hindus, un spectacol tipic pentru India păgână, dar o adevărată noutate pentru America "crestină". De la San Francisco miscarea s-a răspândit în întreaga Americă si în Europa de Vest, până în 1974 aflându-se în întreaga

lume 54 de temple Krishna, multe dintre ele pe lângă colegii (licee) si universităti, dat fiind că membrii cultului sunt cu totii foarte tineri.

Moartea recentă (raportată la anul 1979, n. tr.) a fondatorului acestei miscări a ridicat unele probleme privitoare la viitorul acesteia; si într-adevăr, numărul membrilor săi a mai scăzut, desi a rămas în continuare important. Semnificatia acestei miscări este oricum foarte clară: ea constituie încă un "semn al vremilor" de care credinciosii crestini ar face bine să tină seama; căci astăzi multimi de tineri îsi caută un dumnezeu la care să se închine si cad astfel într-o idolatrie care nu pare să-i tulbure deloc.

2. Guru Maharaj-ji pe Astrodomul din Houston

Până în toamna lui 1973 un număr de guru orientali din scoala mai nouă condusă de Maharishi Mahesh Yogi cu a sa meditatie transcendentală făcuseră deja în Vest un număr imens de prozeliti, devenind - desigur, pentru1 un foarte scurt timp - regii efemeri ai spectacolelor publicitare.

Guru Maharaj-ji a fost cazul cel mai extravagant si poate mai revoltător, în vârstă de cincisprezece ani, el fusese deja proclamat "dumnezeu" iar familia lui (compusă din mamă si trei frati) era "sfânta familie"; organizatia lui, "Misiunea Luminii Divine", avea comunităti (ashram-uri) în întreaga Americă. Cei 80.000 de prozeliti ai lui, ca si cei ai lui Krishna, trebuiau să renunte la plăcerile lumesti si să mediteze în scopul de a obtine starea de constiintă "lărgită" (sau "extinsă") care să le aducă pacea desăvârsită, fericirea si "extazul" - adică o stare în care totul în jur este minunat si perfect exact asa cum este. Cu ocazia unei initieri speciale în care ei "primesc stiinta", discipolilor li se arată înăuntrul lor o lumină foarte intensă si încă trei semne pe baza cărora mai târziu pot să-si continue meditatia singuri (The New Religious Consciousnes). Pe lângă această "stiintă", discipolii acestia mai sunt uniti si în credinta că Maharaj-ji este "Stăpânul Universului", care a venit să instaureze o nouă eră (new age) de pace pentru întreaga omenire.

Timp de trei zile în noiembrie 1973 "Misiunea Luminii Divine" a închiriat Astrodomul din Houston (o bază sportivă imensă în întregime acoperită), cu scopul de a organiza acolo "evenimentul cel mai sfânt si mai semnificativ din istoria omenirii". Prozelitii din întreaga lume (cu totii foarte tineri si în marea lor majoritate adolescenti) aveau să vină acolo pentru a se închina "zeului" lor si pentru a începe convertirea Americii (prin intermediul mass-mediei pe care organizatorii avuseseră deja grijă s-o invite); toti aveau să fie uniti în această închinare, punând astfel un nou început noii epoci (new age, în engl. în orig.) a omenirii. Evenimentului i s-a ales titlul potrivit de "Mileniul 73".

Un exemplu tipic de prozelit Maharaj-ji care actionează din convingere a fost Rennie Davis, agitator politic de stânga si unul dintre "Cei 7 din Chicago" acuzat de a fi incitat la revoltă în timpul Conventiei Democratice Nationale din 1968. Vara anului 1973 si-a petrecut-o tinând conferinte de presă si discursuri pentru oricine voia să-l asculte, mesajul lui către America fiind următorul: "Guru Maharaj-ji este cel mai mare eveniment din istoria omenirii si noi habar nu avem... îmi vine să urlu pe străzi. Dacă am sti cine este, ne-am târâ în patru labe din toate colturile Americii ca să ne odihnim la picioarele lui". *

* Robert Greenfield, The Spiritual Supermarket, -Piata de idei religioase. Saturday Review Press. New York. 1975. D. 43

Căci într-adevăr asa i se si închinau prozelitii lui Guru Maharaj-ji: prosternându-se cu fruntea până la pământ si rostind o expresie sanscrită de adorare. Aparitia lui la "Mileniul 73" a fost primită cu ovatii colosale, în timpul spectacolului el stând pe un tron înalt si având pe cap coroana de aur "a lui Krishna". Pe tabelele de afisaj electronic ale astrodomului apărea în flasuri cuvântul "D-U-M-N-E-Z-E-U". Masele de tineri ajunse la un paroxism isteric plângeau de bucurie; numeroase grupuri dansau pe scenă iar orchestra cânta 'The Lord of the Universe" (Stăpânul Universului) - cu textul si muzica adaptate după un imn protestant. *

* ibid, pp. 80, 94

Toate acestea, să retinem, într-o Americă totusi "crestină". Evenimentul relatat depăseste deja sfera închinării la "dumnezei" păgâni. Până acum câtiva ani o asemenea adulare a unei persoane în viată ar fi fost de neînchipuit în orice tară civilizată (i. e. crestină); dar acum el este un fapt obisnuit pentru multi dintre cei care-si "caută" o religie în lumea occidentală de astăzi. Ceea ce am descris mai sus nu este decât o "vizionare " a închinării la Antihrist ce va fi la sfârsitul timpului, de închinare adică la cel care se va "înălta mai presus de tot ce se numeste Dumnezeu, dându-se pe sine drept dumnezeu" (II Tes 2, 4).

"Mileniul 73" pare să fi atins culmea celebritătii lui Maharaj-ji, desi la eveniment nu au participat decât 15000 de persoane, cu mult mai putine decât s-a scontat. In plus, nu s-au produs nici un fel de "minuni" sau semne extraordinare care să demonstreze că "noua eră" (new age) a început. Un eveniment care a depins atât de mult de eforturile publicitare si de gustul unei anumite generatii nu putea să dureze (muzica pentru "Mileniul '73 " a constat dintr-un aranjament al melodiilor lansate de asa-numita "contra - cultură" si foarte populare în anii '60); iar recenta căsătorie (raportat la anul 1979, n. tr.) a lui Guru Maharaj-ji cu secretara lui i-a slăbit si mai mult popularitatea de "dumnezeu".

Alte miscări "spirituale" nu mai pot fi însă considerate apanajul unor mode pasagere, ele indicând fără gres marea putere de influentă a religiilor orientale în lumea occidentală.

3. Tantra Yoga în muntii din New Mexico

Pe un platou situat la o altitudine de 2250 m înăltime în Muntii Jemez din nordul statului New Mexico s-au strâns o mie de tineri americani (cei mai multi între 20 si 25 de ani) pentru a petrece zece zile de exercitii spirituale; era perioada solstitiului de vară din iunie 1973. Se sculau la ora 4 dimineata în fiecare zi si se adunau la un loc înainte de răsăritul soarelui (înfăsurati în pături căci diminetile erau înghetate) pentru a sedea în siruri, direct pe sol, în

fata unei estrade în aer liber. Ei îsi încep ziua rostind o mantra în limbaj Punjabi (varietate de sanscrită) pentru a "se încălzi" în vederea exercitiilor ce urmează.

Mai întâi era vorba de mai multe ore de yoga kundalini, adică niste exercitii fizice extrem de obositoare, de cântări si meditatie, cu scopul de a atinge un control constient al proceselor fizice si mentale din propriul corp, care astfel să devină pregătit pentru "o revelatie interioară a lui Dumnezeu".

Apoi are loc ceremonia înăltării celor două drapele: al celui american si al celui care reprezintă "natiunea Vărsătorului" - această "natiune" fiind de fapt poporul "Epocii Vărsătorului" sau al "mileniului" pentru care se pregăteste acest cult; în timpul înăltării acestor steaguri se cântă "God Bless America" (Doamne, binecuvântează America) si se rosteste o rugăciune pentru poporul american. Se serveste apoi un mic dejun vegetarian (care este comun aproape tuturor noilor culte) si încep conferintele pe teme spirituale si practice; după care cu totii se pregătesc pentru o lungă sedintă de tantra yoga.

Până acum (1979) tantra yoga nu s-a practicat de loc în Vest, iar de auzit s-au auzit foarte putine lucruri despre ea. Specialistii sunt cu totii de acord că practicarea ei este extrem de periculoasă, ea având întotdeauna loc între bărbati si femei, obtinându-se astfel potentiale de energie psihică foarte puternice care necesită control si supraveghere strictă. Se mai afirmă că există un singur maestru de tantra yoga în viată pe pământ la un moment dat; iar exercitiile "Solstitiului" din New Mexico au fost conduse de "Marele Tantric" al zilelor noastre, Yogi Bhajan.

Toti, îmbrăcati cu costume identice albe, stau asezati pe jos, în siruri drepte, bărbati fată în fată cu femei, strânsi umăr la umăr în lungul sirurilor si aflându-se cu spatele la sirul de alături. Cam zece astfel de siruri duble se întind pe o lungime de peste 20 m dinspre estrade; iar supraveghetorii au în permanentă grija ca sirurile să fie perfect drepte pentru a se asigura perfectul "flux" al

"câmpului magnetic".

Începe intonarea mantrelor, cu o invocare specială a duhului acelui guru care este "protectorul special" al lui Yogi Bhajan. Yogi Bhajan în persoană, care este el însusi un bărbat foarte impresionant la vedere (foarte înalt (l, 95m) îmbrăcat complet în alb, cu barbă neagră si purtând turban) apare pe scenă si începe să prezinte "visul" său despre "o natiune nouă, puternică si creatoare" în America, care se poate făuri cu ajutorul exercitiilor spirituale de astăzi; adică cu ajutorul exercitiilor tantra, cheia acestei pregătiri pentru noua natiune, care îi poate ajuta pe oameni să treacă de la nivelul de "constiință individuală" la cel de "constiință de grup" si în final la un nivel de "constiință lărgită universală".

Si exercitiile încep. Ele sunt extrem de dificile, cerând efort fizic foarte mare care provoacă dureri precum si stări foarte puternice de teamă, furie, iubire etc. Toată lumea trebuie să facă exact acelasi lucru în exact acelasi moment; trebuie rămas un timp îndelungat nemiscat în aceeasi postură dificilă; exercitii si mantre complicate trebuie executate în perfectă coordonare cu partenera (partenerul) si cu toti ceilalti de pe acelasi sir; un singur exercitiu poate să dureze între 31 si 61 de minute, în această activitate intensă de grup constiinta individuală într-adevăr dispare si apar efecte deloc surprinzătoare: epuizare fizică si uneori paralizie temporară, sau epuizare emotională si euforie. Mai mult, dat fiind că în cadrul "Solstitiului" comunicarea cu celălalt este interzisă, cei prezenti nu au nici o posibilitate de a evalua rational experienta prin care trec împreună; scopul fiind acela de a efectua o schimbare radicală în chiar interiorul fiintei.

După orele de după amiază petrecute în studiul artelor martiale (de autoapărare), al medicinii practice si al modului în care se organizează un ashram, se mai serveste o dală masa (tot vegetariană) si se trece la o seară de "cântece spirituale"; este vorba de mantre sanscrite aranjate pe muzica "rock" la modă sau pe muzica folk; se obtine astfel atmosfera unui "festival

rock" de "adorare entuziastă" sau "rugăciune veselă" prin care Yogi Bhajan se străduieste să facă din această religie o religie "tipic americană". *

* The New Religious Consciouness, pp 8-l8.

Religia descrisă mai sus este o adaptare modernă a religiei Sikh ** din India de nord, combinată cu o serie de practici yoga.

** Populatia Sikh din India se caracterizează prin această mentalitate practică, ea constituind mai ales clasa negustorilor.

Supranumită "Organizatia celor 3H" (Healthy-Happy-Holy Organization - Organizatia Sănătate-Fericire-Sfintenie), ea a fost fondată în 1969 la Los Angeles de Yogi Bhajan care venise initial în America pentru a preda într-o universitate si doar din întâmplare a devenit lider religios; sau mai curând printr-un concurs de împrejurări: a remarcat interesul pe care cursurile sale de yoga îl stârniseră tinerilor "hippie" din California de Sud. Combinând setea de "spiritualitate" a acestora cu propriile sale cunostinte despre religiile indiene, el a pus bazele unei religii "americane" care diferă de cele mai multe din religiile indiene prin accentul pe care îl pune pe aspectul practic al vietii în această lume. Tuturor membrilor acestei religii li se cere să aibă o viată de familie stabilă, un loc de muncă serios (nu o sinecură) si o implicare în viata socială.

De la înfiintarea ei în 1969, "3HO" (Org. celor 3 H) s-a extins la peste 100 de ashram-uri (comunităti ce servesc ca locuri de întruniri pentru nerezidenti) în orase americane si de asemenea în Europa si Japonia. Desi la suprafată ea este foarte distinctă de noile culte orientale (membrii plini trec ulterior în mod formal la religia Sikh prin aceea că arborează turbanul si îmbrăcămintea albă), "3HO"se identifică totusi cu ele prin aceea că scopul declarat (prin care îi si câstigă pe tinerii "hippie") este acela de a atinge starea de constiintă "lărgită" sau "universală", sau "transcendentală", văzându-se pe sine ca "avangarda" ce va schimba fata lumii în sensul grăbirii noii epoci (new age) milenariste (al cărei simbol astrologie este considerat de cele mai multe

grupuri a fi "Epoca Vărsătorului").

Pe lângă cultele hinduiste care promovează în mod evident o mentalitate bazată pe autosugestionarea sistematică că lumea e minunată asa cum e ea, "Organizatia celor 3 H" este si ea un "semn al vremilor", prin faptul că militează pentru o Americă "sănătoasă, fericită si sfântă" din care însă Hristos lipseste cu desăvârsire. Nu mai există nici o îndoială că, atunci când auzim pe câte un american "fericit" vorbind. cu convingere si seninătate despre Dumnezeu si îndatoririle lui religioase fără nici cea mai vagă referire la Hristos, epoca "post-crestină" nu mai este o exagerare sau o figură de stil, ci o realitate de netăgăduit.

4. Meditatie Zen în nordul Californiei

În muntii împăduriti din nordul Californiei, la poalele muntelui Shasta - munte "sfânt" al vechilor triburi de amerindieni, devenit apoi centru al unor activităti si asezări oculte ce se află acum din nou în plin avânt - functionează din 1970 o "mănăstire" Zen budistă, în orasele mai mari de pe Coasta de Vest pe care se află stabilite comunităti de japonezi existaseră temple Zen si înainte de 1970, după cum existaseră si încercări de a înfiinta "mănăstiri" Zen în California; Dar "Mănăstirea Shasta" (căci despre ea este vorba) este primul succes în materie de mănăstiri în care se practică zen-ul american, (în zen budism "mânăstire" înseamnă scoala în care se pregătesc "preoti" zen, atât bărbati, cât si femei).

La "mănăstirea" Shasta domneste o atmosferă de ordine si profesionalism. Vizitatorilor li se permite accesul doar între anumite ore si doar însotiti de un ghid, nu si stabilirea de contacte personale cu cei dinăuntru. "Călugării" de la Shasta poartă traditionala îmbrăcăminte neagră si au capetele rase; ei au în permanentă lucruri clare de făcut, pe care le execută cu o vizibilă seriozitate si simt al datoriei.

Programul de la Shasta este foarte strict si durează cinci ani sau mai mult.

Absolventii devin "preoti" sau profesori de Zen si obtin certificate pe baza cărora pot organiza si conduce ceremonii budiste. Ca la orice scoală si la Shasta se plătesc taxe ce includ cazare si masă (175 de dolari pe lună, care se plătesc în avans - la începutul fiecărei luni - deci o metodă clară de a descuraja candidatii neseriosi, căci suma nu se mai rambursează celor care se răzgândesc).

Programul în sine este unul de completă asceză si austeritate, nu unul obisnuit studentesc. Există reguli de îmbrăcăminte si comportament, hrana este complet vegetariană si se consumă în tăcere în cadrul meselor comune, nu se admit vizitatori si nici conversatii ce ar putea primi calificativul de "desarte"; centrul de greutate îl constituie sala de meditatie unde cursantii dorm si mănâncă, pe lângă faptul că meditează. De asemenea, sunt interzise practicile religioase care nu sunt Zen. Viata la Shasta este foarte intensă si riguroasă si orice eveniment al zilei (inclusiv spălatul si mersul la toaletă) este însotit de o rugăciune budistă specifică, care este rostită mental.

Desi "mănăstirea" apartine unei secte Soto Zen "reformate", pentru a sublinia independenta ei fată de Japonia si adaptarea ei la conditiile de viată americană, ceremoniile si ritualurile ei sunt în traditia Zen-ului japonez. Există ceremonii legate de convertirea la budism, ritualuri ale echinoctiului ce serbează "transformarea lăuntrică a persoanei", ceremonialul "hrănirii stafiilor flămânde" (adică comemorarea mortilor), ceremonia "Zilei Fondatorului" care exprimă recunostinta fată de cei care au mentinut vie traditia Zen până la actualul maestru, festivalul iluminării lui Buda, si altele. Semnul de cinstire este acela al plecăciunilor în fata icoanei lui Buda, dar accentul principal cade pe ideea că fiecare om poartă în sine "natura lui Buda". *

* deci nu este vorba de o notiune personală de "chip", ci de cea impersonală de substantă, "natura" (n. tr)

Actualmente maestrul de Zen de la Shasta este o femeie occidentală, practica budistă permitând acest lucru; este vorba de englezoaica Jiyu Kennet, născută în 1924 din părinti budisti, si care si-a primit educatia în Extremul

Orient (în mai multe traditii budiste) si a fost "hirotonită" la o "mănăstire" Soto Zen din Japonia. Ea a sosit în America în 1969 si a organizat în chiar anul. următor comunitatea budistă Shasta cu câtiva tineri adepti. De atunci comunitatea s-a dezvoltat rapid, atrăgând mai ales tineri si tinere între 20 si 25 de ani.

Cauza acestui succes - în afara atractiei explicabile pe care o exercită Zen-ul asupra unei generatii scârbite de rationalism si de o educatie care rămâne de ordin exterior, neafectând interiorul persoanei - pare să constea în mistica unei "transmiteri autentice" a experientei si traditiei Zen, pe care o întruchipează "stareta", prin educatia si certificările ei japoneze. De asemenea, calitătile ei personale de străină (de britanică în teritoriu american), de persoană care s-a născut în religia budistă si în acelasi timp de om occidental cunoscător al mentalitătii contemporane (posedând evident mult admiratul simt practic "american") par să asigure acestei maestre de zen o influentă de nezdruncinat în rândurile tinerei generatii de americani care se converteste la budism.

Scopul cursurilor Zen de la Shasta este acela de a umple întreaga viată a acelora care le frecventează de un "Zen pur". Meditatiile zilnice (care pot să ajungă de la opt până la zece ore pe zi) sunt expresia unei intense vieti religioase care în mod ideal trebuie să conducă la o stare "durabilă de, pace si armonie a trupului si a mintii"; publicatiile de la Shasta - un jurnal bilunar si mai multe cărti scrise de "staretă" - avertizează chiar împotriva falsei spiritualităti si a sarlatanismului. Comunitatea se opune adoptării obiceiurilor nationale Japoneze (privite în opozitie cu cele budiste); semnalează pericolele trecerii de la un guru la altul, cât si al idolatrizării maestrului de Zen; interzice astrologia, ghicirea viitorului (chiar si cartea IChing), călătoriile astrale si orice alt fel de activităti psihice si ocultiste; priveste cu dispret abordările teoretice si intelectualiste ale doctrinei Zen (ca alternativă la cele experimentaliste) si pune accentul pe munca riguroasă si sustinuta, de luptă contra iluziilor si închipuirilor mintii, si pe "viata spirituală". Stilul dezbaterilor "spirituale" la care participă "preotii" Zen, asa cum se desprind ele din paginile Jurnalului care se

publică la Shasta, seamănă izbitor, prin aerul de competentă si prin realismul lor cu tonul discutiilor între tineri convertiti la Ortodoxie sau între monahi ortodocsi care dezbat cu convingere diferite aspecte ale vietii duhovnicesti.

Tinerii crestini ortodocsi ar putea afirma cu îndreptătire astfel: "Dacă nu m-ar fi păzit harul lui Dumnezeu, eu însumi m-as putea afla acum acolo"; atât de autentică si de convingătoare pare viziunea spirituală a acestei "mănăstiri", care oferă tânărului însetat de religie de astăzi, tot ceea ce crede că-si poate dori, în afară de un singur lucru: viata vesnică si fericită pe care numai singur Hristos Adevăratul Dumnezeu poate să o dea.

Comunitatea budistă Shasta învată că budismul nu este o "disciplină distantă si rece", ci una plină de "iubire si compasiune". Contrar celor cunoscute în general despre budism, "stareta" sustine că esenta credintei budiste nu este topirea finală în "nimicul nirvanic" ci un "dumnezeu" viu (esentă identificată de ea cu credinta ezoterică budistă): "Secretul învătăturii Zen... este să cunosti cu certitudine si în mod personal că Buda cel cosmic există. Adevăratul maestru (sau adevărata maestră) este cel (cea) care nu ezită nici o clipă în această convingere că Buda cel cosmic există, si în iubirea totală pentru el. Eu m-am simtit coplesită de bucurie când în sfârsit am fost convinsă că el există; iubirea si recunostinta mea nu au cunoscut margini. De asemenea, iubirea pe care am simtit-o venind dinspre el a fost nemăsurată. Asa doresc s-o simtă fiecare". *

* The Journal of Shasta Abbey, Jan-Feb., 1978, p. 8

Există în prezent în jur de 70 de cursanti (ce urmeazăsă devină "preoti", la Shasta si în "filiale"), mai ales în California. Comunitatea este acum într-o situatie de expansiune rapidă, atât ca sediu cât si în ceea ce priveste "misiunea" sa în rândurile poporului american; există o miscare crescândă de budisti laici care fac din Shasta un centru de pelerinaj unde au loc numeroase întâlniri si conferinte la care sunt invitati psihologi psihiatri si alte persoane interesate, în tabere de durate diferite. Tinând cont de activitătile publicistice si cele misionare si de "counselling" din orasele californiene, precum mai ales

de proiectata scoală si cămin de bătrâni, "mănăstirea" Shasta înregistrează într-adevăr progrese remarcabile în atingerea scopului său de a "dezvolta budismul zen în Occident".

Fată de Crestinism, "stareta" si discipolii săi au o atitudine condescendenta; ei sustin că respectă Filocalia si celelalte scrieri spirituale ortodoxe, afirmând că Ortodoxia le este cea mai apropiată dintre doctrinele "crestine", dar se consideră pe ei însisi a se situa "dincolo de astfel de teologii, dispute doctrinare si '-isme'" pe care le exclud din preocupările "Adevăratei Religii" *

* Journal, Jan. -Feb, 1978, p. 54

Zen-ul nici nu are de altfel vreo fundamentare teologică, el bazându-se în întregime pe "experientă" si căzând astfel în "eroarea pragmatică" care deja s-a discutat în această carte la capitolul despre hinduism: "dacă merge, înseamnă neapărat că este si bun". Zen-ul, lipsit de teologie cum este, nu e mai capabil decât hinduismul să distingă între experientele spirituale bune si cele rele; el nu poate afirma decât ceea ce pare bun din perspectiva "simtirii" unei "păci" si "armonii" apreciate pe baza puterilor naturale ale mintii si nu pe baza unei revelatii; în acest fel, respingând orice altceva ca fiind iluzoriu (în afară de certitudinea propriei minti), atractia Zen-ului constă în aceea că hrăneste si stimulează un foarte subtil sentiment de mândrie, atât de răspândit în zilele noastre, si anume mândria că omul se poate mântui prin eforturile personale, fără să aibă nevoie de vreun Mântuitor.

Dintre toate curentele religioase orientale de astăzi, Zen-ul oferă poate cel mai înalt grad de complexitate intelectuală si sobrietate spirituală. Cu învătătura sa despre "compasiune" si despre un "Buda cosmic" iubitor, el reprezintă probabil idealul cel mai înalt de spiritualitate fără Hristos. Si tocmai în aceasta constă tragedia sa, că Hristos lipseste din el, si deci mântuirea. Gradul înalt de intelectualism si asa-zisa trezvie spirituală sunt tocmai elementele (foarte eficace) care îl împiedică pe acest tip de budist să-si caute scăparea la Hristos.

Cu toată compasiunea si asceza sa tăcută, acest soi de Zen este poate rămăsita cea mai tristă a vremurilor "post-crestine" pe care le trăim. Spiritualitatea "necrestină" încetează deci de a mai fi o formă de import în Occident; ea a devenit deja o religie a etniei americane care-i afectează mentalitatea până la rădăcină. Si este cazul să tinem minte că religia viitorului nu va fi o simplă sectă sau un cult printre multe altele, ci o orientare religioasă puternică si profundă, care va fi absolut convingătoare pentru mintea si inima omului modern.

5. "Noua spiritualitate" fată în fată cu Crestinismul

Prezenta cultelor orientale în Vest s-ar putea exemplifica la nesfârsit; în fiecare an apar culte noi, sau variante noi ale altora vechi. Fapt interesant, însă, este că pe lângă cultele specific religioase, se manifestă prezenta din ce în ce mai intensă, în ultimele decenii mai ales, a asa numitelor culte de constiintă (cum sunt ele numite de foarte populara revistă de stiri U. S. News and World Report, 16 Feb. 1976), culte ce se delimitează clar de orice preocupare religioasă.

Aceste grupuri de "terapie mintală" includ organizatii, precum "Erhard Seminars Training" (fondat în 1971), "Rolfing", "Silva Mind Control" (Controlul mintal Silva) si încă multe alte forme de "seminarii" (întâlniri) si "bio-răspuns" (biofeedback), care oferă cu toatele o "descătusare a tensiunilor" si o "captare a potentialelor ascunse" ale omului, exprimate într-un jargon "stiintific" de secol XX, mai mult sau mai putin plauzibil. De asemenea, se mentionează si alte miscări de "constiintă", care sunt mai putin la modă astăzi, de la "Stiinta crestină" si "Stiinta mintală", până la "Scientologie".

Toate aceste miscări sunt incompatibile cu Crestinismul. Crestinii ortodocsi nu trebuie să aibă absolut nimic de-a face cu ele.

Si iată de ce suntem atât de categorici:

1. Aceste miscări nu au nici o fundamentare în traditia si practica crestină, ci sunt pur si simplu fructul religiilor păgâne orientale sau al practicilor spiritiste moderne, mai mult sau mai putin diluate, si prezentate adesea ca fiind "lipsite de continut religios".

Nu numai că învătătura lor este gresită si în totală discordantă cu doctrina crestină despre viata duhovnicească; dar prin experientele lor religios - păgâne si prin experimentele lor psihiste ele pun în pericol sănătatea mintală a celor care le devin victime, ducând la dezastru psihic si la pierderea sufletului pentru totdeauna, stiind că fără Hristos si fără Biserică, nu este mântuire.

2. Mai precis, experientele de "tăcere spirituală" pe - care le oferă diferitele tipuri de meditatie, fie cele asa-zis lipsite de continut religios (precum meditatia transcendentală, unele forme de Yoga si Zen si cultele secularisté), fie cele cu continut religios păgân (precum Hare Krishna, "Divine Light Mission", "Organizatia celor 3H" etc.), conduc în întregime într-o zonă spirituală "cosmică" unde partea cea mai profundă a personalitătii umane intră în contact cu fiinte spirituale reale.

Aceste fiinte, pentru omul aflat în starea de după căderea din Rai, nu sunt altceva decât demonii sau spiritele căzute, care se află în cea mai mare apropiere fată de om *. Chiar cei care practică meditatia zen-budistă, în pofida eforturilor lor de a trata cu precautie "experientele spirituale", vorbesc si ei despre întâlniri cu aceste spirite (în care se amestecă bineînteles si o anumită doză de imaginatie), pretinzând că nu se lasă în nici un fel "contaminati" de ele **.

* Vezi episcopul Ignatie Briancianinov cu expunerea lui despre învătătura ortodoxă asupra perceptiei senzoriale si mintale a spiritelor si asupra deschiderii portii simturilor omului in The Orthodox Word, no. 82, 1978

** Vezi Jiyu Kennet, How to Grow a Lotus Blossom, Shasla Abbey, 1977 - relatarea viziunilor din pragul mortii ale unei maestre de Zen

3. Partea cea mai periculoasă a acestor "initieri" constă în aceea că ele scapă controlului constient al vointei omului; astfel, odată "initiat" în aceste "culte de constiintă", este adesea cu neputintă să te mai opui participării la experiente psihice nedorite.

Rezultă că "noua constiintă religioasă" este un dusman al Crestinismului cu mult mai puternic si mai periculos decât au fost vechile erezii din trecut. Deoarece atunci când se pune accentul pe experientă în detrimentul doctrinei, atunci însăsi învătătura după care putem distinge si identifica binele de rău cade sau devine inoperantă, iar duhurile necurate au cale liberă de atac, datorită pasivitătii si "deschiderii" pe care le exaltă toate aceste noi culte; ele nu fac altceva decât să transforme persoana umană în unealtă pasivă a manifestărilor demonice.

Faptul acesta este demonstrat de numeroasele studii care s-au făcut asupra acestor "culte de constiintă". Ele dau în vileag evolutia progresivă a acestor experiente, care la început sunt "bune" sau "neutre", pentru a deveni în final ciudate, terifiante si în ultimă instantă indubitabil demonice. Chiar latura strict fizică a unor discipline psihice, precum Yoga este periculoasă, pentru că aceasta derivă din ea si predispune la atitudini si experimente psihice care sunt de fapt scopul initial si permanent al practicii Yoga.

Puterea de seductie a "noii constiinte religioase" este atât de mare încât ea se poate înstăpâni chiar si asupra acelora care afirmă cu tărie că sunt crestini. Nu este vorba aici doar despre cei care se complac în sincretismele sau combinatiile artificiale dintre crestinism si cultele orientale la care ne-am referit mai sus; ci, mai grav, este vorba si despre cei care se consideră pe ei însisi niste crestini înflăcărati. Profunda ignorare a autenticei trăiri crestine din zilele noastre creează conditiile proliferării unei false "spiritualităti" crestine, a cărei natură este strâns înrudită cu "noua constiintă religioasă".

În capitolul VII vom studia îndeaproape cel mai răspândit curent de "spiritualitate crestină" de astăzi. Din el se desprinde clar spectrul terifiant si

amenintător al "noii constiinte religioase" care îsi recrutează victimele mai ales dintre rândurile crestinilor bine intentionati, chiar ortodocsi, la o scară atât de întinsă, încât este cu neputintă să nu vedem în acest fenomen un alt semn apocaliptic al vremilor, în care înselăciunea va fi atât de mare, încât ea va cuprinde aproape întreaga omenire. Asupra acestui subiect vom reveni la sfârsitul cărtii de fată.

VI. "SEMNE DIN CER" PERSPECTIVA CRESTIN-ORTODOXă ASUPRA OBIECTELOR ZBURăTOARE NEIDENTIFICATE (OZN-urilor)

Deceniile care au urmat celui de al II-lea Război Mondial au fost marcate nu numai de proliferarea uluitoare a cultelor orientale (mai ales în Occident) ci si de un fenomen paralel care, desi în aparentă neavând nici o legătură cu religia, se dovedeste a fi la o privire mai atentă un semn tot atât de clar al erei "post-crestine" ca si "noua constiintă religioasă" sau cultele orientale. Acesta este fenomenul obiectelor zburătoare neidentificate", care virtual au fost văzute în toate părtile lumii, începând cu prima "farfurie zburătoare" reperată în 1947.

Credulitatea si superstitia omenească, care sunt la fel de mult răspândite astăzi ca oricând în istoria omenirii, au făcut ca acest fenomen să fie întrucâtva asociat cu "manifestările bizare" ale diferitelor pseudo-religii contemporane. Într-o măsură nu mai mică însă, el a suscitat si interesul responsabil al unor reputati oameni de stiintă si chiar al unor echipe guvernamentale, interes ce s-a concretizat în publicarea unor studii si cărti.

Aceste investigatii nu au ajuns de fapt la niste rezultate pozitive în identificarea fizică a acestor obiecte zburătoare. Dar ipotezele cele mai noi, pe care le-au avansat cercetătorii pentru a explica fenomenele, sunt cu mult mai plauzibile decât vechile teorii de până acum.

În acelasi timp însă, aceste ipoteze de ultimă oră ne aduc în prezenta unei "granite a realului" (chiar asa se si intitulează una din lucrările stiintifice mentionate), adică la limita unei realităti psihice si spirituale pe care, oamenii de stiintă respectivi nu sunt pregătiti să o investigheze. În schimb, bogătia de informatii referitoare tocmai la această realitate, asa cum o aflăm din textele patristice si din Sfânta Scriptură, îl plasează pe observatorul crestin ortodox în pozitia privilegiată din care el are toate datele care să-i permită să evalueze aceste noi ipoteze si fenomene "OZN" în general.

Dar observatorul crestin ortodox este interesat nu atât de fenomenele ca atare, cât de mentalitatea asociată cu ele: cum interpretează oamenii în general OZN-urile si de ce? Printre primii care au abordat problema OZN-urilor în acest mod se numără si celebrul psiholog elvetian C.G. Jung, în foarte seriosul său studiu din 1959, Flying Saucers: A Modern Myth of Things Seen in the Skies. (Farfuriile zburătoare: un mit modern al obiectelor văzute pe cer).

În această carte Jung abordează fenomenul în primul rând din perspectiva semnificatiei lui psihologice si religioase. Si, desi nu l-a clasat ca apartinând "realitătii obiective", el a identificat cu toate acestea în mod just zona cunoasterii umane, căreia îi apartine. Oamenii de stiintă contemporani, chiar dacă pornesc de la latura "obiectivă" iar nu cea psihologică a problemei, sunt si ei nevoiti să apeleze la ipotezele "psihice" pentru a putea explica aceste fenomene.

În abordarea laturii religioase si psihice a fenomenelor OZN, este mai înainte de toate important pentru noi să întelegem cadrul general în limitele căruia s-au interpretat în general fenomenele OZN (de către cei care au crezut în existenta lor, desigur), încă de pe vremea primelor lor manifestări la sfârsitul anilor '40. Ce anume erau oamenii pregătiti să vadă pe cer? Răspunsul la această întrebare se poate afla aruncând o privire rapidă asupra literaturii "stiintifico-fantastice" de mare popularitate.

1. Atmosfera science-fiction

Originile acestui gen de literatură sunt îndeobste plasate la începuturile secolului XIX. Unii preferă să-l considere precursor pe Edgar Allan Poe, care combină un stil de un realism foarte persuasiv cu o substantă narativă atinsă întotdeauna de "misterios" si de "ocult". Altii o consideră precursoare a literaturii stiintifico-fantastice pe contemporana lui Poe, scriitoarea Mary Wollstonecraft Shelley (sotia celebrului poet), care, în cartea sa "Frankestein,

or the Modern Prometheus" (Frankestein sau Prometeul modern, tradusă recent si în românește, n. tr.) combină stiintă fantezistă si ocultism într-un mod ce caracterizează multe scrieri stiintifico-fantastice de atunci încoace.

Povestirea stiintifico-fantastică tipică avea să apară însă la sfârsitul secolului XIX si începutul secolului XX, odată cu Jules Verne si H. G. Wells. Apoi, trecând prin faza manifestărilor literare de mâna a doua, asa cum apăreau ele în periodicele ieftine din America anilor 1939 si 1940, genul science-fiction a ajuns la maturitate si a devenit o formă literară de prestigiu international în deceniile din urmă. Mai mult, un număr de filme de maximă audientă atestă cât de mult atmosfera SF captivează imaginatia maselor.

Filmele SF ieftine si mai curând de senzatie ale anilor '50 au făcut loc în ultimii aproximativ zece ani altora mai moderne, care îsi spun "de idei", cum ar fi Odiseea spatială 2001, Războiul stelelor, sau Întâlnirea de gradul III, fără a mai mentiona unul din cele mai lungi si mai gustate seriale de televiziune americane, Star Treck (distribuit si pe postul nostru national de televiziune, n. tr.).

Filozofia sau mai curând ideologia care stă la baza spiritului SF si care îl generează, este împărtăsită, chiar dacă numai implicit, de toti creatorii de SF. Această filozofie ar putea fi rezumată astfel:

1. Religia în sens traditional este fie cu totul absentă, fie prezentă în mod accidental sau artificial. Chiar ca formă literară, SF-ul este în mod vizibil produsul unei perioade deja "post-crestine" (asa cum este cazul povestirilor lui Poe si Shelley). Universul SF este cu totul secularist, desi în el se amestecă adesea nuante oculte sau orientale. "Dumnezeu", atunci când este mentionat, este prezentat ca o putere vagă si lipsită de contur, iar nu ca o fiintă personală (de ex. "Forta" din Războiul Stelelor, o energie cosmică care are atât un aspect pozitiv cât si unul negativ). Fascinatia crescândă a omului contemporan fată de temele SF este o reflectare directă a pierderii valorilor religioase traditionale.

2. În centrul universului SF nu se mai situează Dumnezeu, ci omul, dar nu omul asa cum îl cunoastem noi astăzi, ci asa cum va "deveni" el în viitor, conform mitologiei evolutioniste moderne. Desi eroii povestirilor SF sunt în general oameni obisnuiti, nu ei sunt cei care ies în prim plan, ci întâlnirile lor cu diferite tipuri de "supraoameni" ce reprezintă rase "supraevoluate" ale viitorului (sau uneori ale trecutului) care de cele mai multe ori provin "din alte galaxii".

Ideea că există forme de viată inteligentă "mult evoluată" pe alte planete a devenit atât de înrădăcinată în mentalitatea contemporană, încât până si în cele mai respectabile speculatii stiintifice (sau semistiintifice) ea este socotită ca ceva de la sine înteles.

Astfel, într-o foarte populară serie de cărti (Erich von Daniken, Chariots of the Gods - Carele zeilor -, Gods from OuterSpace - Zeii din spatiul cosmic) se aduc asa zise dovezi ale prezentei fiintelor "extraterestre" sau ale unor "zei" în preistorie, cărora li s-ar datora aparitia subită a inteligentei la om, inteligentă care este anevoie de explicat prin teoria evolutionistă obisnuită.

Cercetători de prestigiu din Rusia speculează că distrugerea Sodomei si Gomorei s-ar datora unei explozii nucleare, că în urmă cu secole pământul a fost vizitat de fiinte "extraterestre", că Iisus Hristos se poate să fi fost un astfel de "cosmonaut" si că astăzi "este posibil să ne aflăm în pragul unei "a doua veniri" a acestor fiinte inteligente din spatiul extraterestru. *

* Sheila Catrander si Lynn Schroeder, Psychic Descoveries Behind the Iron Curtain - Descoperiri din sfera psihicului din spatele Cortinei de Fier), Bantam Books, 1977, pp. 98-99. Vezi articolele în lb. rusă ale Dr. Viaceslav Zaitaev, "Visitors from Outer Space", in Sputnik, Jan. 1967, si "Tamplest and Spaceships" - Temple si nave spatiale in Sputnik Jan. 1968

Cercetători la fel de reputati din lumea occidentală cred destul de serios în existenta "inteligentelor extraterestre", din- moment ce de aproape 18 ani

încoace ei încearcă, prin intermediul telescoapelor radio, să intre în legătură cu ele. Există în întreaga lume cel putin sase programe de cercetare conduse de astronomi, care încearcă să receptioneze semnale radio de la fiinte inteligente din spatiul extraterestru.

De asemenea, "teologi" protestanti si romano-catolici contemporani, care s-au obisnuit să urmeze orice idee nouă pe care o lansează "stiinta", fac la rândul lor speculatii în cadrul noului domeniu al "exoteologiei" (adică "teologia spatiului cosmic"), cu privire la natura raselor "extraterestre" (v. rev. Times, 24 aprilie 1978). Este de netăgăduit că mitul SF îi fascinează cu putere până si pe cei mai luminati intelectuali si oameni de stiintă ai zilelor noastre.

Fiintele "evoluate" ale viitorului, asa cum apar ele în literatura SF, sunt prezentate invariabil ca unele ce au "depăsit" limitele umanitătii obisnuite, mai ales cele ale "personalitătii". Asemenea lui "Dumnezeul" din povestirile SF, "omul" a devenit si el o impersonalitate bizară. În cartea Childhood's End (Sfârsitul copilăriei) a lui Arthur C. Clarke, noua rasă de oameni are fizionomia caracteristică vârstei copilăriei, însă chipurile sunt total lipsite de personalitate; aceste fiinte sunt pe cale de a suferi transformări "evolutive" încă si mai înalte, până la absorbirea într-o "Supraminte" impersonală.

În general literatura SF - ale cărei idei se află în opozitie diametrală fată de învătătura crestină, dar în concordantă perfectă cu unele scoli filozofice orientale - vede "progresul evolutionist" si "spiritualitatea" în termenii unei depersonalizări crescânde.

3. Umanitatea si lumea viitorului sunt văzute, în termenii SF, ca "proiectii" ale descoperirilor stiintifice celor mai noi; "proiectii" care nu sunt câtusi de putin lipsite de substantă, pentru că ele corespund remarcabil cu realitatea cotidiană a experientelor ocultiste si demonice, asa cum s-au desfăsurat ele de-a lungul tuturor veacurilor.

Iată câteva dintre caracteristicile acestor fiinte "supraevoluate" ale viitorului:

comunicarea prin telepatie, capacitatea de a zbura, de a apărea si a dispărea, transformarea aspectului unor obiecte sau crearea de scene si creaturi iluzorii prin "gândirea pură", miscarea la viteze ce depăsesc cu mult mijloacele tehnologiei moderne, capacitatea de a supune alte persoane propriei vointe, precum si propovăduirea unei filozofii "spirituale" care se plasează "dincolo de orice religie" si care promite sosirea unui timp în care "inteligentele avansate" nu vor mai depinde de materie.

Într-adevăr, toate aceste lucruri se obtin prin nimic altceva decât prin practici sataniste si vrăjitoresti tipice. Într-o istorie a literaturii SF se notează că, "un aspect persistent al creatiilor SF este dorinta de a transcende experienta normală prin intermediul unor personaje si evenimente care depăsesc conditiile de spatiu si de timp normale" .*

* Robert Scholes si Eric S. Rabkin, Science Fiction: History, Science, Vision, - Literatura SF: Istorie, Stiintă, Premonitie -, Oxford University Press, 1977, p. 175.

Scenariile unor filme ca "Star Treck", precum si multe alte povestiri SF, seamănă foarte bine prin unele locuri (mai ales în amănuntele lor "stiintific" - viitorologice) cu unele descrieri din "Vietile Sfintilor Părinti", pe vremea cărora activitătile vrăjitoresti erau ceva obisnuit la popoarele păgâne, printre care sfintii erau de multe ori nevoiti să-si ducă viata.

Literatura stiintifico-fantastică nu are mai nimic stiintific, si nici prea "viitorologică" nu este. Ea se prezintă mai degrabă ca o întoarcere la originile "mistice" ale stiintei moderne - stiinta dinaintea "iluminismului" secolelor XVII si XVIII, care era foarte apropiată de ocultism.

In aceeasi istorie a literaturii SF se notează că "rădăcinile literaturii SF, ca si rădăcinile stiintei, se situează în zonele magicului si miticului" (Scholes si Rabkin). Cercetările si experimentele contemporane din asa-zisul domeniu al parapsihologiei indică si ele o viitoare jonctiune între "stiintă" si ocultism, dezvoltare care se află în deplină armonie cu literatura SF.

Literatura SF din Uniunea Sovietică (care se bucură acolo de aceeasi popularitate ca si în Vest, desi cunoaste dezvoltări usor diferite), cunoaste exact aceleasi teme ca si literatura SF din aria occidentală. În general, temele "metafizice" ale literaturii SF sovietice (care se scrie sub ochiul atent al cenzorului "materialist"), sunt de influentă occidentală sau sunt inspirate direct de spiritualitatea hinduistă, asa cum se remarcă în cazul scriitorului Ivan Efremov. Cititorul sovietic de literatură SF rămâne, potrivit unui critic, "cu o capacitate vagă de a distinge demarcatiile critice dintre stiintă si magie, dintre omul de stiintă si vrăjitor, dintre viitor si fantezie".

Literatura SF, atât din Vest cât si din Est, ca si celelalte aspecte ale culturii contemporane, "confirmă în întregime - spune acelasi autor -, faptul că faza superioară a umanitătii o constituie ocultismul".*

4. Prin însăsi natura sa "viitorologică", literatura SF tinde să devină utopică. Câteva romane sau povestiri chiar descriu o societate perfectă a viitorului, dar cele mai multe dintre ele se ocupă de "evolutia" societătii moderne la o stare mai avansată, sau cu întâlnirea cu civilizatii superioare de pe altă planetă, cu speranta (care uneori este prezentată ca realitate) că problemele cotidiene ca si limitările conditiei umane pot fi depăsite. În creatiile lui Efremov (si nu numai), comunismul devine "cosmic" si "începe să dobândească calităti nemateriale", iar "civilizatia post-industrială va fi ca aceea de tip hinduist" **.

* G. V. Grebens, Ivan Efreniov - Theory of Soviet Science Fiction - Teoria literaturii SF sovietice, Vantage Press, New York, 1978, pp.108, 110

** Grebens, pp.109-110

"Fiintele avansate" din spatiul cosmic sunt adesea înzestrate cu calităti "mântuitoare", iar aterizările navelor spatiale sunt semnul unor evenimente "apocaliptice" - de obicei sosirea unor fiinte binevoitoare care să conducă oamenii în "progresul lor evolutiv".

Într-un cuvânt, literatura SF a secolului XX este în ea însăsi un semn grăitor al pierderii valorilor si mentalitătii crestine în interpretarea lumii. Ea a devenit un puternic vehicul de diseminare a unei filozofii necrestine asupra vietii si istoriei, manifestând mai curând, pe fată sau în ascuns, influente ocultiste si orientale. Si tot această literatură, într-o perioadă crucială de criză si tranzitie a civilizatiei umane, a constituit o fortă de prim ordin în crearea sperantei si a stării de asteptare actuale a "fiintelor extraterestre", care vor veni si vor rezolva problemele omenirii, călăuzind-o către o nouă eră "cosmică" a istoriei sale.

Pretinzând că este "stiintifică si nereligioasă", literatura SF în realitate este un mijloc propagandistic de vârf (de formă secularistă) în mediatizarea "noii constiinte religioase" ce invadează omenirea, pe măsură ce crestinismul autentic supravietuieste în arii etnice si geografice tot mai restrâns.

Toată această prezentare a constituit cadrul necesar pentru introducerea cazurilor concrete de aparitii OZN, care corespund în mod ciudat cu asteptările pseudoreligioase spre care este stimulat omul "civilizatiei postcrestine"!

2. Aparitii ale OZN-urilor si investigarea lor stiintifică

Desi fictiune, ar putea spune cineva, literatura SF a pregătit întrucâtva omenirea pentru aparitia OZN-urilor, noi în mod evident, neputând întelege realitatea lor "obiectivă" pe baza literaturii sau asteptărilor si fanteziilor omenesti.

Înainte de a încerca să aflăm ce sunt OZN-urile, trebuie mai întâi să cunoastem natura si gradul de încredere pe care îl putem acorda observatiilor care s-au făcut asupra lor. Există cu adevărat OZN-uri? Sau este vorba doar de perceptiile false, pe de o parte si dorinta de împlinire psihologică si pseudo-religioasă pe de altă parte?

Un rezumat foarte solid documentat al fenomenului OZN a fost dat de către Dr. Jaques Vallee, un cercetător francez care în prezent locuieste în California, expert în astrofizică si în stiinta computerelor, si care a făcut parte, mai multi ani, din comisiile de investigare stiintifică a rapoartelor referitoare la OZN-uri. Mărturia lui este cu atât mai pretioasă, cu cât el a studiat cazurile de aparitii OZN si din afara Statelor Unite, mai ales din Franta, ceea ce întregeste considerabil tabloul general al fenomenului.

Dr. Vallee afirmă* că, desi obiecte zburătoare ciudate au mai fost observate în secolele trecute, "istoria lor modernă" începe odată cu transformarea lor într-un fenomen de masă, adică odată cu anii celui de-al doilea Război Mondial si de atunci înainte. Pe continentul american fenomenul a fost receptat prima oară în 1947, dar el se repetase de mai multe ori până atunci în tări ale Europei.

* UFO's in Space : Anatomy of a Phenomenon - OZN-urile din spatiu: Anatomia unui fenomen -, Ballantine Books, N. Y., (publicat initial de Henry Regnery Company, 1965)

În timpul celui de-al II-lea Război Mondial., multi piloti raportau luminite ciudate ce păreau că se află sub un control inteligent, iar în 1946, mai ales în luna iulie, a fost un adevărat val de astfel de aparitii, în Suedia si în alte tări nord-europene. Initial s-a presupus că obiectele percepute în acest val scandinav sunt "meteori", apoi că ar fi "rachete" (sau "rachete fantomă") sau chiar "bombe", si uneori că sunt "un nou tip de navă spatială", capabilă de miscări cu totul neobisnuite în spatiu si care nu lasă nici o urmă pe sol, nici măcar atunci când par că aterizează.

Presa europeană era plină de stiri referitoare la valul acestor aparitii si toată lumea în Suedia vorbea despre ele; ele se comunicau de ordinul miilor, dar în nici măcar unul dintre cazuri nu s-a emis ipoteza originii lor "extraterestre" sau "interplanetare". Dr. Vallee conchide că "valul" a constat din aparitia unor obiecte reale, dar rămase neidentificate si că el nu se poate pune pe seama "rumorilor" pre-existente despre OZN-urile sau despre "vizitatorii din spatiul

extraterestru".

Conform cercetărilor sale, din acest "val de farfurii zburătoare" si din altele ce i-au urmat, lipseste orice asociere între interesul crescând al maselor pentru literatura SF si curbele maxime ale aparitiei bizarelor obiecte după cum nici cu ani înainte, când Orson Wells panicase întreaga opinie publică americană în 1938, cu a sa adaptare radiofonică după Războiul lumilor (H. G. Wells), nu existase nici o idee despre vreun "val de farfurii zburătoare".

El concluziona că "nasterea, cresterea si extinderea unui val OZN este un fenomen obiectiv, independent de influenta constientă sau inconstientă a martorilor oculari sau a reactiilor lor fată de el".

Prima reperare, care s-a înregistrat în Statele Unite si care a fost preluată si difuzată în masă de mass-media americană, a avut loc în iunie 1947, când Kenneth Arnold, un comis voiajor care îsi pilota la acea oră propriul avion, a văzut nouă obiecte în formă de disc, asemenea unor "farfurii" ce zburau în apropiere de Muntele Rainier din Statul Washington. Ziarele au preluat imediat vestea si astfel a început era "farfuriilor zburătoare".

Ceea ce este totusi interesant, este că aceasta nu a fost prima aparitie OZN americană; s-au făcut alte observări nepopularizate, în lunile de dinaintea acesteia. Mai devreme, în aceeasi lună, avusese loc un val OZN în Ungaria, atestat de cincizeci de martori oculari.

Deci, se vede clar că aparitiile OZN din 1947 nu se datorează nicidecum peste tot isteriei colective generate de incidentul Arnold. S-au mai semnalat si alte aparitii în cadrul valului american din 1947, mai cu seamă în lunile iunie, iulie si august. Desi unele ziare făceau speculatii despre "vizitatorii interplanetari", aparitiile erau totusi luate în serios de oamenii de stiintă, care presupuneau că se află în fata unei tehnologii foarte avansate, după toate probabilitătile americane, sau poate chiar rusesti.

Un al doilea val s-a manifestat în iulie 1948, cu aparitii în America si în Franta. În Statele Unite niste piloti aflati în zbor de noapte la bordul unui DC-3 al companiei Eastern Airline au văzut o navă de zbor în formă de torpilă cu două rânduri de "hublouri", înconjurată de un soi de aură albăstruie si emitând o coadă de flăcări portocalii. În august al aceluiasi an s-au înregistrat numeroase aparitii la Saigon si în alte părti ale Asiei de sud-est, ale unui "obiect prelung în formă de peste".

1949 a fost anul în care s-au semnalat discuri si sfere ciudate în Suedia si noi OZN-uri în America, două dintre ele observate de specialisti si experti în astronomie. Valuri OZN mai mici, precum si aparitii izolate, au continuat în 1950 si 1951, în Statele Unite mai ales, dar si în Europa.

În 1952 a apărut primul val OZN cu adevărat international, care s-a manifestat în aparitii repetate în S.U.A., Franta si Africa de Nord. Apogeul acestui val l-au constituit două aparitii senzationale ce s-au manifestat deasupra Casei Albe din Washington, D. C. si deasupra Capitoliului, adică deasupra unor clădiri care se află sub permanentă supraveghere radar. În septembrie, un alt val a cuprins Danemarca, Suedia, Germania si Polonia de nord. În acelasi interval s-a comunicat în Franta prima "aterizare" OZN, care include si prezenta unor "omuleti".

În 1953 nu s-au mai înregistrat valuri OZN, ci doar aparitii izolate. Una dintre ele a avut loc la Bismarck, Dakota de Nord, când, într-o noapte, patru obiecte au plutit si au făcut manevre de zbor deasupra unei statii de filtrare a aerului timp de trei ore. Raportul oficial al acestui eveniment se întinde pe mai multe sute de pagini, cu declaratii din partea unui foarte mare număr de martori oculari, cei mai multi dintre ei fiind piloti si personal militar.

Anul 1954 a fost anul celui mai mare val OZN international de până atunci. Franta a fost practic coplesită de aparitii comunicate zilnic pe parcursul lunilor septembrie, octombrie si noiembrie. Valul francez este caracteristic pentru dificultătile cu care se confruntă o investigatie stiintifică solidă a fenomenului

OZN: "Fenomenul a fost atât de intens, impactul asupra opiniei publice atât de profund, reactia ziarelor atât de emotională, încât reflexia stiintifică ajunsese la saturatie cu mult înainte de a fi posibilă o investigare serioasă. Drept urmare, nici un cercetător nu-si putea risca reputatia stiintifică studiind pe fată un fenomen prezentat cu atâta patimă si care inevitabil putea duce la distorsiuni; oamenii de stiintă francezi au păstrat tăcerea până când valul a trecut si s-a mai estompat în constiinta oamenilor".

În timpul valului francez au apărut caracteristicile tipice ale întâlnirilor extraterestre de mai târziu: "aterizări" OZN (în împrejurări bine descrise de cele mai multe ori), fascicole luminoase dinspre OZN înspre privitor, oprirea motorului masinii (martorului ocular) în vecinătatea locului aparitiei (OZN-ului), mici fiinte ciudate îmbrăcate în "costume de scafandri", tulburări fizice si psihice grave la martorii oculari.

Din 1954 încoace s-au semnalat în fiecare an astfel de aparitii în diferite tări, cu valuri internationale majore în anii 1965-67 si 1972-73. Aceste aparitii sunt îndeosebi numeroase si cu efecte foarte adânci în tările Americii de Sud.

Cea mai cunoscută investigatie guvernamentală a fenomenului OZN este cea întreprinsă de Flota Americană a SUA, la scurt timp după primele aparitii OZN americane din 1947. Această investigatie, cunoscută din 1951 sub numele de "Project Blue Book" ("Cartea Albastră") a durat până în anul 1969, când a fost abandonat la recomandarea "Raportului Condon" din 1968 - raport ce constituie opera unei comisii stiintifice condusă de un fizician renumit de la Universitatea Colorado.

Cei care s-au ocupat îndeaproape cu studiul ambelor rapoarte, au observat însă imediat că în nici unul dintre ele nu se ia în serios existenta fenomenelor OZN si că preocuparea lor este mai curând aceea de a calma opinia publică prin explicarea "oficială" a unor fenomene spatiale considerate a fi derutante pentru populatie.

Unele grupuri de persoane interesate de întelegerea fenomenului "Farfuriilor Zburătoare", au mers chiar până la a afirma că Statele Unite se folosesc de aceste investigatii ca de un paravan în spatele căruia tin ascunsă cunoasterea "adevăratei naturi" a fenomenului OZN.

După toate indiciile nu se poate afirma clar despre aceste cercetări decât că au fost făcute cu neglijentă, pentru simplul motiv că obiectul lor central, fenomenul OZN, era privit ca neavând nici o legătură cu realitatea. Mai mult. Ca urmare a unor întâmplări cu OZN-uri, care mai de care mai ciudate, chiar oamenilor de stiintă începu să nu le mai placă această temă de cercetare, din aceleasi motive, am putea spune, care au determinat-o pe vulpe să nu-i mai placă strugurii.

Primul director al "Cărtii Albastre", căpitanul Edward Ruppelt, a mers până la a mărturisi că "dacă scopul Fortelor Aeriene a fost acela de a crea si mai multă confuzie în jurul acestui fenomen, atunci ei nu ar fi putut face o treabă mai bună... Se poate vorbi despre o confuzie organizată în abordarea acestei probleme... Totul în acest raport se bazează pe premisa că de fapt nu există OZN-uri"*.

Raportul Condon contine câteva explicatii "clasice" ale Fenomenului OZN; în una din ele, de exemplu, se afirmă că "această aparitie neobisnuită trebuie considerată asadar ca făcând parte dintr-o categorie de fenomene aproape cu sigurantă naturale, dar care sunt atât de rare, încât nu au putut fi descrise sau evaluate până la momentul aparitiei lor, sau de la acel moment înainte".

Consultantul stiintific principal al "Cărtii Albastre" pentru mai bine de jumătate din cei 22 de ani, cât au durat investigatiile, a fost astronomul J. Allen Hynek de la Northwestern University; el a numit pe fată toată această activitate drept un "proiect pseudo-stiintific"**.

* Ruppelt, Report on Unidentifted Flying Objects, - Raport asupra Obiectelor Zburătoare Neidentificate - Ace Books, New York, 1956, pp. 80 -83

** Hynek, The UFO Experience : A Scientific Inquiry Experienta OZN : O investigare stiintifică, Ballantine Books, New York, 1977, pg. 215, 219

În cei 22 de ani de investigatii, asa cum au fost ele, "Cartea Albastră" a reunit totusi peste 12000 de cazuri de fenomene aeriene uimitoare, dintre care 25% au rămas "neidentificate" în pofida chiar a "explicatiilor" adeseori forjate. Mii de alte cazuri s-au colectat si se mai colectează încă de către organizatii particulare din S.U.A. si din alte tări, în conditiile în care aproape toate organele guvernamentale se feresc să facă comentarii asupra lor.

În Uniunea Sovietică subiectul a apărut mentionat public pentru prima oară în 1967 (ceea ce înseamnă implicit aprobarea oficială), când Dr. Felix U. Ziegel de la Institutul de Aviatie din Moscova afirma, într-un articol din revista sovietică Smena, că "radarul sovietic receptionează obiecte zburătoare neidentificate încă de acum douăzeci de ani".***

In aceeasi perioadă a avut loc o conferintă stiintifică (sovietică) pe tema "Civilizatii Spatiale", condusă de astronomul armean Victor Ambartsumyam, care sublinia urgenta unor studii preliminare privind problemele stiintifice si tehnice ridicate de comunicarea cu astfel de "civilizatii" a căror existentă el o considera de la sine înteleasă.**** În anul următor însă, tema OZN-urilor a fost din nou interzisă în Uniunea Sovietică, iar de atunci cercetătorii sovietici îsi comunică rezultatele colegilor lor din vest doar pe căi neoficiale.

*** UFOs, What are they? - Ce sunt OZN-urile? - in Smena, Aprilie 7, 1967. Vezi si articolul "Unidentified Flying Objects" - "Obiecte Zburătoare Neidentificate" - în Soviet Life, Feb. 1968; Ostrander si Schroeder, Psychical Discoveries Behind the Iron Curtain , pp. 94-103

**** Felix Ziegel, "On Possible Exchange of Information with Extra-Terrestrial Civilizations" - Despre posibilele schimburi de informatie cu civilizatiile extraterestre, studiu prezentat la Institutul de Inginerie al Sindicatelor din Moscova la 13 martie 1967 Psychic Discoveries, p. 96

În Statele Unite subiectul se situează "în afara ariei" de cercetare, atât pentru cercurile de resort militare, cât si pentru oamenii de stiintă propriu-zisi, dar este demn de notat faptul că în anii din urmă un număr din ce în ce mai mare de specialisti (mai ales tineri) iau foarte în serios fenomenul OZN si se întrunesc pentru a studia cele mai adecvate metode de cercetare; Cercetătorii Hynek si Vallee vorbesc despre un "colegiu invizibil" al unor oameni de stiintă foarte activi în cercetarea problemei, dintre care cei mai multi refuză să-si vadă mentionat numele (în massmedia) în contextul cercetărilor fenomenului OZN.

Există desigur si altii care neagă existenta OZN-urilor, punându-le pe acestea pe seama unor perceptii deformate, după ei OZN-urile nefiind altceva decât obiecte naturale, baloane, avioane etc., sau simple trucuri sau "proiectii" psihologice. Unul dintre acesti autori este Philip Klass; el "demască" cu delectare fenomenul OZN, si trage concluzia, în urma câtorva investigatii, că OZN-urile sunt fie fenomene naturale, fie falsuri grosolane. Investigatiile sale l-au convins că "ideea unor nave spatiale miraculoase apartinând altor civilizatii este un basm confectional pe măsura mentalitătii adulte". *

* Philip J. Klass, UFOs Explained Explicarea OZN-urilor, Random House, New York, 1974, p. 360

Asemenea cercetători de neclintit se bazează mai ales pe faptul că practic nu există dovezi concrete (fizice) ale existentei OZN-urilor, chiar partizanii cei mai vajnici ai existentei lor, fiind nevoiti să recunoască putinătatea dovezilor de ordin fizic din chiar cele mai bine documentate rapoarte.

Dar, ceea ce a convins un număr de savanti, în anii din urmă, să ia în serios fenomenul, nu este dovada fizică a existentei lor, ci faptul că o multitudine de persoane, a căror probitate si seriozitate nu poate fi pusă la îndoială, au văzut lucruri ce se situează dincolo de orice explicatie si care au avut asupra lor un efect puternic.

Iată cum descrie Dr. Hynek aceste mărturii: "Aveam invariabil sentimentul că

mă aflu în fata unor oameni care îmi descriu desfăsurarea unui eveniment foarte real. Acest eveniment se constituia pentru acea persoană într-o experientă capitală, pe care si-o aminteau în cele mai mici detalii si care nu avea nici o legătură cu imaginatia; un eveniment pentru care de obicei respectiva persoană nu era câtusi de putin pregătită - si a cărui întelegere o depăsea cu desăvârsire" (The UFO Experience).

Această experientă a intensei realităti a fenomenului OZN, conjugată cu lipsa totală a dovezilor fizice care să ateste existenta lor, plasează fenomenul mai curând în sfera studiilor de psihologie, decât în cea a investigărilor unor fenomene fizice; mai precis, în sfera cercetărilor prin care se studiază mai curând rapoartele decât întâlnirile extraterestre în sine, si gradul de credibilitate si consistentă a acestor rapoarte.

Activitate care tine deja de domeniul psihologiei, din care în mod firesc abordările care urmăresc exclusiv dovezile palpabile ale existentei OZN-urilor se exclud ca neadecvate. Dar din această perspectivă poate că nici părerea d-lui Klass cum că aceste "nave spatiale miraculoase" nu sunt decât niste "basme pentru oameni mari" - nu este cu totul neîndreptătită. Pentru că a vedea cu proprii ochi un OZN este una, iar a interpreta ceea ce ai văzut (sau ceea ce altcineva a văzut) este cu totul altceva: experienta în sine poate să fie reală, în timp ce relatarea sau interpretarea ei poate să tină de domeniul "basmului" sau a miturilor contemporane.

Prin activitatea sa, Dr. Hynek a contribuit mult la înlăturarea prejudecătilor despre întâlnirile sau observările obiectelor extraterestre. El a arătat clar că de cele mai multe ori persoanele care declară asemenea întâlniri sau observări nu sunt nici sectanti superstitiosi si nici oameni needucati sau labili psihic. Declaratiile unor astfel de indivizi (care nu prezintă credibilitate) sunt usor de identificat si orice cercetare asupra lor este automat sistată.

Dimpotrivă, relatările cele mai coerente si mai precise vin din partea unor oameni normali si responsabili (adesea de formatie stiintifică), pe care

respectiva experientă i-a surprins sau chiar socat si căreia ei nu îi găsesc nici o explicatie (The UFO Experience); si cu cât experienta este mai puternică iar OZN-ul văzut mai de aproape, cu atât mai putin dispusă este respectiva persoană să o relateze.

Dosarele OZN sunt o colectie de "evenimente incredibile povestite de către persoane perfect credibile", după cum declară un general din cadrul Fortelor Aeriene. Faptul că există ceva în spatele atâtor mii de declaratii credibile nu poate fi pus la îndoială.

3. Cele sase tipuri de întâlniri extraterestre

Dr. Hynek, care a studiat mai în amănuntime problema decât cei mai prestigiosi dintre experti, distinge sase categorii generale de fenomene OZN sau extraterestre *.

* The Hynek UFO Report - Raportul Hynek asupra OZN-urilor-, Dell Publishing Co., New York, 1977, cap. 4-9; The UFO Experience, cap. 5-10

Prima dintre ele, a "luminitelor nocturne", este si cea mai frecvent mentionată si cea mai putin stranie dintre toate. Acestea pot fi usor asimilate cu corpuri ceresti, meteori etc. si nu sunt considerate propriu-zis OZN-uri. "Luminitele nocturne" cu adevărat ciudate (acelea care rămân "neidentificate"), cele care par manevrate în mod inteligent si nu pot fi considerate nave spatiale, sunt de cele mai multe ori reperate de mai multi martori, printre care ofiteri de politie, piloti, sau operatori ai turnurilor de control.

A doua categorie de OZN-uri o constituie "discurile diurne", al căror comportament este similar cu al luminitelor de noapte. Aceste discuri sunt asa numitele "farfurii zburătoare" si ele apar în toate relatările incluse în această categorie; ceea ce diferă este forma OZN-ului, care variază de la cilindrică până la circulară. Au un aspect metalic si depăsesc capacitatea celor mai sofisticate nave spatiale cunoscute până în prezent. Se afirmă că OZN-urile de gradul doi sunt, ca si "luminitele nocturne", silentioase, si că pot apărea în

grupuri de două sau mai multe.

În a treia categorie întră descrierile "radar-vizuale", adică reperări de OZN-uri care se fac cu ajutorul radarului (reperările radar fiind si ele susceptibile de diferite erori). Cele mai multe din aceste cazuri au loc noaptea, când sunt reperate simultan de mai multe avioane (uneori trimise special să urmărească OZN-urile deja semnalate), de la distante relativ mici.

În astfel de cazuri, avioanele sunt întotdeauna depăsite de OZN-uri, care uneori se plasează ele în urmărirea avionului si apoi dispar la viteze uluitor de mari (până la 6640 km pe oră si chiar mai mult). Uneori, ca si în întâlnirile de gradul 1 si 2, obiectul pare că se divide (în două sau chiar mai multe părti distincte), iar alteori radarul nici măcar nu înregistrează obiective reperate clar de piloti în timpul zborului. Aceste întâlniri, ca si cele din primele două categorii, durează de la câteva minute până la câteva ore.

Există un număr de cazuri documentate din primele trei categorii, fiecare dintre ele fiind observate de numerosi martori oculari, izolati, credibili si cu experientă. Dr. Hynek notează însă că oricare din aceste cazuri ar putea fi produs de un set de împrejurări său conditii extrem de neobisnuite si nu neapărat de un fenomen total necunoscut.

Dar când se acumulează cazuri bine documentate si toate asemănătoare între ele, posibilitatea ca ele să fie puse pe seama unor conditii naturale exceptionale devine foarte mică (The UFO Experience). Din acest motiv cercetătorii fenomenului se concentrează acum asupra studiului celor mai bine documentate cazuri, comparând dosarele cel mai bine articulate si mai credibile pentru fiecare din ele, si reusind să discearnă astfel caracteristici si structuri comune clare ale manifestărilor OZN.

Reactia emotională a celor care au văzut astfel de obiecte în cadrul întâlnirilor apartinând primelor trei categorii, este una de perplexitate si uimire; ei nu îsi pot explica câtusi de putin comportamentul lor si rămân cu dorinta manifestă

de a mai vedea odată obiectul "măcar un pic mai de aproape". Cazurile în care martorii au încercat un sentiment acut de teamă sunt putine la număr si de cele mai multe ori se referă la piloti care, încercând să urmărească obiectele necunoscute, îsi dădeau seama că au de-a face cu o tehnologie ce depăseste cel mai înalt nivel cunoscut si că respectivele obiecte sunt pilotate clar de cineva. Pe de altă parte, în cazul "întâlnirilor la mică distantă", reactia "psihică" a persoanelor în cauză este foarte puternică si cu consecinte durabile.

"Întâlnirile de gradul I" sunt cele în care un obiect luminos este văzut de la 150 m sau chiar mai putin, luminozitatea lui fiind atât de puternică, încât luminează si solul de pe raza lui. Ele adesea plutesc la o distantă foarte mică deasupra solului, parcurgând în acest mod distante considerabile, pentru a decola apoi brusc la viteze incredibile, silentios, si mai întotdeauna pe verticală.

Cazurile de "Întâlniri de gradul I", atât de numeroase si documentate întotdeauna de mai multi martori, sunt atât de asemănătoare între ele, încât cel care le studiază are impresia că este vorba invariabil de acelasi obiect zburător. Trăsătura specifică a "Întâlnirilor de gradul I" este însă aceea că ele au loc mai ales noaptea în zone mai putin locuite si că numărul martorilor oculari nu depăseste în general trei sau patru (în cazurile examinate de Dr. Hynek).

"Întâlnirile de gradul I" întotdeauna intimidează si sunt adesea terifiante, dar ele nu lasă urme vizibile asupra martorilor oculari; acestia sunt de obicei atât de coplesiti de ceea ce văd, încât pierd cu totul din vedere să fotografieze obiectul, în ciuda faptului că uneori au aparat de fotografiat asupra lor. Efectul tipic al acestor întâlniri asupra martorilor oculari este redat de unul dintre ei astfel:

"Vă asigur că oricine a văzut un astfel de obiect de atât de aproape, fie chiar si pentru un singur minut, nu îl mai uită toată viata" (The Hynek Report).

Experienta este atât de neobisnuită, încât cei care o povestesc nu sunt crezuti, ceea ce îi face pe acestia să nu o mai povestească deloc sau să o povestească doar unui cerc restrâns de prieteni, sau de abia peste ani de zile. Este un tip de experientă care este foarte reală pentru cei care au trăit-o, dar incredibilă pentru cei care ascultă relatări despre ea.

O "Întâlnire de gradul I" tipică a avut loc în 1966 si i-a avut drept protagonisti pe doi serifi din Portage County, Ohio. Pe la ora 5 dimineata ei au văzut un obiect "mare cât o casă" ridicându-se cam la 30 m înăltime. Pe măsură ce obiectul se apropia de ei, luminozitatea lui crestea, luminând tot locul dimprejur, oprindu-se deasupra lor. Când a început iar să se miste, politistii l-au urmărit. Aproape de zori, obiectul a mai fost reperat de alti doi politisti, la o înăltime mai mare, după care a dispărut în spatiu printr-o miscare bruscă pe verticală.

Presiunea exercitată din partea Congresului american a obligat comisia însărcinată cu dosarul "Cărtii Albastre" să investigheze în amănuntime acest caz, concluzia trasă fiind aceea că politistii avuseseră de-a face cu o "observare a planetei Venus". Politistii au fost supusi unei masive campanii de ridiculizare în presă, care a dus la distrugerea familiei unuia dintre ei si la ruinarea sănătătii si carierei sale.

Astfel de tragedii personale în rândurile celor care au experienta "Întâlnirilor de gradul I" sunt atât de obisnuite, încât ele trebuie, sau ar trebui neapărat considerate caracteristice tipic fenomenului OZN.

"Întâlnirile de gradul II" sunt similare celor de gradul I, cu diferenta că obiectele zburătoare lasă urmă pe sol iar efectul psihic asupra privitorului este violent si durabil. Urmele constau în pârjolirea sau uscarea vegetatiei pe suprafata pe care a aterizat obiectul.

Acest tip de întâlnire este deci cu mult mai potrivit pentru investigatia stiintifică, căci în afară de relatările verbale ale fenomenului, mai există si

dovezi materiale ale manifestării lui. Cu toate acestea, investigatiile stiintifice sunt aproape inexistente, pe de o parte pentru faptul că celor mai multi cercetători le este teamă să abordeze problema OZN-urilor în general, iar pe de alta pentru că dovezile materiale însăsi ale existentei lor sunt de obicei neconcludente din punct de vedere stiintific sau sunt subiective.

Există un catalog care contine peste 800 de cazuri de acest tip din 24 de tări (The Hynek Report). Dovezile materiale sunt neconcludente pentru că nici o portiune sau bucată de OZN nu a fost autentificată până acum si pentru că urmele lăsate pe sol sunt uneori la fel de greu de explicat ca si întâlnirile însăsi. Aceste urme sunt de cele mai multe ori de formă circulară cu un diametru de 6 până la 9 m si cu o adâncime de 30 cm până la 1 metru; pământul în interior este ars sau deshidratat si se afirmă că portiunea rămâne sterilă timp de unul sau doi ani. Analizele chimice ale solului din aceste suprafete nu au permis nici o concluzie clară cu privire la posibilele cauze ale acestei sterilităti.

"Întâlnirile de gradul II" au loc cel mai frecvent, noaptea, în sectiuni mai putin circulate ale soselelor. Este vorba aproape invariabil de un obiect luminos care aterizează pe câmpul de lângă sosea sau chiar în mijlocul ei, în fata unor masini ale căror motoare sau faruri se opresc sau se sting brusc; pe cei dinăuntru îi cuprinde spaima, ei nerevenindu-si decât odată cu decolarea OZN-ului; după decolare motorul sau farurile masinii (martorului ocular) pot fi din nou actionate, sau îsi revin de la sine.

Cele mai bizare dintre toate rapoartele OZN sunt cele care relatează asa numitele "Întâlniri de gradul III", pentru că în ele apar si "fiinte vii" asa numitii "ocupanti", "omuleti", "humanoizi" sau "creaturi". Prima reactie la citirea acestor rapoarte este aceea de a imagina "omuleti verzi" si de a considera ca incredibil întregul fenomen, categorisindu-l drept fals sau halucinatie.

Totusi, succesul recentului film american SF, numit chiar cu numele acestei categorii de fenomene OZN, "Întâlnire de gradul III" (pentru care Dr. Hynek a

fost consultant tehnic), împreună cu rezultatele sondajelor de opinie din 1974, care demonstrează că 54% din cei care stiu ceva despre OZN-uri cred că ele sunt reale, iar 46% din cei chestionati cred în existenta vietii inteligente pe alte planete *, indică gradul din ce în ce mai sporit al acceptării din partea contemporanilor nostri a posibilitătii existentei reale a inteligentei "non umane".

* J. Allen Hynek si Jactues Vallee; The Edge of Reality: A Progress Report on Unidentified Flying Objects La granita realului. Starea cercetărilor asupra obiectelor zburătoare neidentificate t Henry Regnery Co, Chicago; 1975; pp. 289-290

Cu alte cuvinte, putem sintetiza situatia astfel: literatura stiintifico-fantastică a oferit imaginile, "evolutionismul" a oferit filozofia, iar tehnologia erei spatiale a asigurat plauzibilitatea acestor întâlniri extraterestre.

Ceea ce este surprinzător si uluitor în acelasi timp este că asemenea întâlniri au loc încă astăzi, conform mărturiilor multor martori oculari credibili. Deci de importantă capitală este interpretarea care trebuie dată acestor fenomene: să fie vorba într-adevăr de contacte cu "vizitatorii din spatiul cosmic", sau avem de-a face cu întâlniri de o cu totul altă natură, explicate însă conform cu "spiritul veacului"? Acestea sunt întrebările care îi preocupă pe cercetătorii fenomenului OZN.

Dr. Hynek recunoaste că îi vine greu să admită existenta "Întâlnirilor de gradul III": "Dacă nu mi-ar fi teamă că ultragiez integritatea stiintifică, mărturisesc că as fi gata să omit din toată inima acest capitol al cercetărilor referitoare la OZN-uri" (The UFO Experience).

Dar cum scopul Dr. Hynek este acela al obiectivitătii stiintifice, lui îi este imposibil să ignore multitudinea cazurilor atât de bine documentate ale acestui ciudat fenomen. Dintre cele aproape 1250 de cazuri de întâlniri extraterestre la mică distantă descrise de Dr. Jacques Vallee, 750 mentionează aterizarea unei nave spatiale, si mai mult de 300 dintre acestea

specifică prezenta "humanoizilor" în interiorul sau în jurul navei; o treime din aceste cazuri sunt documentate de mai multi martori pentru fiecare caz în parte.

Într-unul din cazurile cu "humanoizi" ce a avut loc in noiembrie 1961 în nordul SUA, patru bărbati care se întorceau de la vânătoare au observat prăbusirea unui obiect în flăcări, ce parcă era un avion. Când au ajuns la locul "prăbusirii" toti au văzut un obiect alungit de formă cilindrică înfipt oblic în pământ si cu patru figuri, după toate aparentele omenesti în jurul lui.

Bărbatii s-au deplasat în orasul din apropiere pentru a anunta politia, iar când s-au întors la locul respectiv n-au mai văzut decât niste luminite rosii, obiectul dispărând fără a lăsa nici un fel de urmă, desi terenul era noroios. După ce ofiterul de politie a plecat cuprins de uimire, cei patru au văzut din nou obiectul venind spre sol ca o lumină rosiatică. S-au întors la casele lor cu sentimentul ciudat că a existat o portiune de timp "pierdută" în timpul noptii.

În ziua următoare, unul din cei patru a fost vizitat la lucru de către mai multi indivizi "cu înfătisare oficială", care i-au pus întrebări despre incident si apoi l-au condus acasă în masina lor, cerându-i să nu dezvăluie nimănui cele întâmplate. Vânătorul a presupus că respectivii erau anchetatori ai Fortelor Aeriene ale SUA care încearcă să escamoteze existenta vreunei "masini secrete".

Toti cei patru protagonisti ai întâmplării au rămas extrem de marcati de pe urma ei si după sase ani unul dintre ei s-a simtit obligat să povestească totul unui agent al Trezoreriei Statelor Unite (Edge of Reality).

Momentele principale ale acestei relatări sunt tipice pentru multe din seria "Întâlnirilor de gradul III". Un caz usor diferit îl constituie faimoasa "aterizare" OZN de la Kelly, care a fost investigat în amănuntime, atât de politie si de Fortele Aeriene, cât si de cercetători independenti.

În seara si noaptea de 21 august, 1955, locuitorii unei ferme patru adulti si sapte copii - au avut o întâlnire prelungită cu "umanoizii".

Fiul cel mare al acestei familii (adolescent) a văzut un obiect zburător "aterizând" în spatele casei. Nu l-a crezut nimeni, însă o oră mai târziu "un omulet" ce emitea o "lumină ciudată" se apropia de casă. Au mai fost văzuti si alti "omuleti" (sau poate aceiasi omuleti care reapăreau). Se apropiau invariabil de casă din directia cea mai întunecoasă, si niciodată când luminile erau aprinse. l)

1) Vallee, UFOs în Space - OZN-urile din spatiul cosmic 187-191; Hynek, The UFO Experience - Dosarul OZN - pp. 172-177

Doctorul Hynek face distinctie clară între "Întâlnirile de gradul III" si cazurile "indivizilor de legătură" (persoanelor care declară că au avut contact cu extraterestii (n. tr)). Aceste persoane "de legătură" au deseori întâlniri cu fiinte extraterestre, primesc adesea de la ele "mesaje" pseudo-religioase privind existenta unor fiinte "superior dezvoltate" de pe alte planete care vor veni curând să "aducă pace pe pământ".

Astfel de indivizi sunt mai întotdeauna membri ai unor culte religioase iscate de pe urma fenomenelor extraterestre. Pe de altă parte, "Întâlnirile de gradul III" obisnuite sunt foarte asemănătoare celorlalte tipuri de "întâlniri extraterestre"; ele li se întâmplă unor oameni cu ocupatii similare si prezentând un înalt grad de credibilitate, au loc întotdeauna pe neasteptate si produc întotdeauna un soc, fiind atât de incredibile. "Ocupantii" observati în astfel de situatii, sunt văzuti mai întotdeauna (de obicei de la distante foarte mici) culegând mostre de rocă si de sol, cercetând cu interes instalatiile si vehiculele omenesti sau "reparându-si" propriul vehicul de zbor.

Acesti "umanoizi" prezintă caracteristici cu totul neumane: capete foarte mari (care fie nu au ochi deloc fie îi au asezati la mare distantă unul de altul, cu nas foarte mic sau deloc si cu o fantă în loc de gură), picioare foarte subtiri si lipsa gâtului; unii au înăltimea normală a omului, dar altii nu sunt mai înalti de

1m, ca în cazul Kelly din Hopkinsville. Recent s-a compilat un catalog ce însumează peste 1000 de "Întâlniri de gradul III".*

* Hynek, The UFO Experience - Dosarul OZN -, p. 31

S-au raportat si cazuri în care ocupantii obiectelor zburătoare au "răpit" persoane de la sol, cel mai adesea în scop de "testare". Credibilitatea celor care au făcut astfel de relatări poate fi cu greu pusă la îndoială. Aproape toate dovezile privitoare la aceste cazuri, (excluzându-i pe indivizii "de legătură") s-au obtinut cu ajutorul hipnozei regresive; experienta este atât de traumatică pentru martori, încât ei nu si-o mai amintesc decât mai târziu, când ei însisi acceptă să fie hipnotizati si să înteleagă astfel misteriosul "salt peste timp" din urma întâlnirii extraterestre - întâlnire care până la un anumit punct si-o amintesc perfect.

Unul dintre cazurile cele mai cunoscute de "abductie" a avut loc pe 19 Septembrie, 1961, la miezul noptii, lângă localitatea Whitfield din New Hampshire. El a devenit si subiectul cărtii lui John Fuller (The Interrupted Journey - Călătorie întreruptă), publicată într-o formă rezumată în revista Look. În seara în care Barney si Betty Hill se întorceau din vacantă, un OZN ateriza pe sosea exact, în fata masinii lor. De ei s-au apropiat niste "umanoizi" si, ultimul lucru pe care si-l mai amintesc este că, două ore mai târziu s-au trezit la o distantă de 35 de mile de locul respectiv, tot pe sosea.

Această amnezie le procură ambilor soti stări de mare tensiune psihică si disconfort fizic, ceea ce-i făcu in final să recurgă la un psihiatru. În stare de hipnoză ambii au relatat, independent unul de celălalt, că au fost transportati la bordul unei "nave", unde "umanoizii" i-au supus la diferite analize, luându-le probe de tesut cornos (unghii, piele). Au fost eliberati după două ore, după ce li s-a dat în prealabil sugestia hipnotică de a nu-si aminti nimic din ceea ce li se întâmplase. Ei au relatat această experientă (tot în conditii de hipnoză) într-o stare psihică deosebit de zbuciumată (The UFO Experience).

Un caz similar a avut loc pe 3 Decembrie, 1967 la ora 2:30 dimineata, când

un politist din Ashland, statul Nebraska a văzut pe sosea un obiect ce emitea puncte luminoase si care la apropierea lui a decolat. Raportând apoi superiorilor săi prezenta unei "farfurii zburătoare" în zonă, s-a îndreptat spre casă cu o durere de cap îngrozitoare, cu un zgomot asurzitor în urechi si cu urma unei lovituri rosii sub urechea stângă.

Mai târziu s-a descoperit că a existat o perioadă de 20 de minute de care el nu-si mai aminteste nimic; sub stare de hipnoză însă a mărturisit că a pornit în urmărirea OZN-ului, care a aterizat din nou. Ocupantii au îndreptat un fascicul luminos asupra lui si l-au luat la bord, într-un loc plin de pupitre de control si de aparate asemănătoare computerelor.*

* Aceleasi imagini au fost relatate si de un inginer din Franta, in timpul "abductiei" sale care a durat 18 zile

La prima vedere aceste incidente par pur si simplu de necrezut, produse ale halucinatiei sau ale unei imaginatii bolnave. Dar ele sunt prea numeroase pentru a ne putea îngădui să le tratăm cu usurintă. În măsura în care relatează întâlniri cu aparate de zbor concrete, reale, aceste rapoarte nu sunt desigur foarte convingătoare.

Mai mult, psihanalistii însisi atrag atentia asupra faptului că rezultatele "hipnozei regresive" nu sunt foarte sigure; adesea persoana aflată sub hipnoză nu este capabilă să distingă între experientele reale si "sugestionările" inculcate în subconstientul său, fie de hipnotizor, fie de altcineva, în momentul presupusei "Întâlniri de gradul III".

Dar chiar dacă aceste experiente nu sunt cu totul "reale" (ca fenomene obiective în spatiu si în timp), faptul însusi că ele au fost "implantate" în mintile oamenilor în proportii atât de masive în anii din urmă este deja semnificativ. Fără îndoială că "ceva" există si în spatele acestor cazuri de "abductie", iar recent cei care investighează fenomenele OZN au început să caute explicatiile lor în alte directii.

Asemenea experiente, si mai ales "Întâlnirile de gradul III" ale anilor '70, sunt în mod vizibil legate de fenomenele paranormale sau oculte. Uneori, cu putin înainte de a întâlni OZN-uri, cei care urmează a fi protagonistii lor visează lucruri ciudate, sau aud bătăi în usa în conditiile în care nu se află nimeni în apropiere, sau primesc vizite ciudate după aceea; unii primesc mesaje telepatice de la cei din interiorul OZN-ului.

OZN-urile chiar ajung să dispară si să apară în loc să decoleze si să aterizeze cu viteze mari; alteori au loc "vindecări miraculoase" în prezenta lor sau când cineva este expus la lumina emisă de ei. *

* Jacques Vallee, The Invisible College, E. P. Dutton, Inc., New York, 1975, pp. 17, 21

Alteori însă "Întâlnirile de gradul III" au dus si la leucemie, precum si la boli produse de radiatii; adesea efectele produse asupra psihicului sunt tragice: deteriorarea pesonalitătii, dementă, sinucidere**.

** John A. Keel, UFOs : Operation Trojan Horse - OZN-urile: Operatiunea Calul Troian, G. P. Putnam's Sons, NewYork, 1970, p. 303

Sporirea si intensificarea "componentei psihice" a întâlnirilor extraterestre i-a determinat pe cercetători să le asemene pe acestea cu fenomenele oculte, care produc efecte psihice asemănătoare cu cele declansate de aparitia OZN-urilor (The Invisible College).

Multi cercetători au remarcat asemănarea dintre fenomenele OZN si spiritismul secolului al XIX-lea, în care fenomenele psihice se combină cu efecte fizice stranii, "tehnologia" acelora fiind desigur mai primitivă. În general, în anii '70 a început să dispară distinctia între fenomenele OZN "propriu-zise", sau "normale", si diferitele culte OZN, si aceasta datorită faptului că în această decadă omenirea a devenit din ce în ce mai receptivă la practicile oculte.

4. Explicarea fenomenelor OZN

Cea mai recentă carte a Dr. Jacques Vallee despre OZN-uri, The Invisible College dezvăluie care sunt opiniile unora dintre cei mai prestigiosi cercetători asupra acestei probleme. Dr. Vallee consideră că ne aflăm astfel "foarte aproape" de o întelegere clară a naturii acestui fenomen.

El observă că ideea existentei unei forme de inteligentă "extraterestră" a devenit la modă, atât printre oamenii de stiintă, cât si în cercurile celor care ghicesc norocul (astrologii zilelor noastre), mai ales ca rezultat "al setei neostoite de a contacta inteligente superioare care să aducă rezolvarea miraculoasă a tuturor problemelor ce sfâsie si agită biata noastră planetă".

În mod semnificativ el mai notează că ideea unor vizitatori din spatiul extraterestru a devenit marele mit, sau "superbul neadevăr" al vremurilor noastre.

Totusi credinta în acest mit i se pare o naivitate: "Explicatia aceasta este prea rudimentară; ea nu acoperă diversitatea interactiunilor dintre ocupantii obiectelor zburătoare si pământeni, si nici marea varietate comportamentală a celor dintâi". Dr. Hynek notează că, pentru a explica diversitatea efectelor produse de OZN-uri, trebuie să plecăm de la ideea că ele sunt "un fenomen cu efecte fizice fără îndoială, dar care prezintă si atribute ce tin de sfera psihicului" (The Edge of Reality, p. 259). Dr. Vallee crede că ele sunt "atât obiecte fizice, cât si instrumente psihice, ale căror proprietăti specifice rămân să fie definite de acum înainte" (The Invisible College, p. 200).

Teoria că OZN-urile nu există de fapt ca obiecte concrete si că ele tin doar de fenomenele psihice sau parafizice a fost înaintată de un număr de cercetători încă de la începutul anilor 1950. Pe parcurs însă ea s-a erodat, pe de o parte datorită proliferării grupurilor de tip sectar ce exaltau ideea originii "extraterestre" a OZN-urilor, si pe de alta datorită chiar explicatiilor oficiale, ce

corespundeau perfect marii majorităti a opiniei publice, conform căreia întregul fenomen este pură imaginatie. *

* Keel, UFOs: Operation Trojan Horse, pp.38,41

Dar, în prezent, cercetători de mare prestigiu sunt de acord în a considera că, desi OZN-urile prezintă indubitabil caracteristici "fizice", ele nu pot fi nicidecum socotite "nave spatiale" aflate în posesia cuiva, ci ele tin în mod clar de domeniul parafizic sau ocult.

Într-adevăr, de ce atât de multe OZN-uri aterizează atât de des exact pe mijlocul soselelor? De ce aceste aparate atât de sofisticate si demonstrând o tehnologie atât de "avansată" au nevoie atât de des să fie "reparate"? De ce este nevoie ca ocupantii lor să ia atât de des probe de la sol (pe parcursul unei perioade care însumează deja 25 de ani!) si să "testeze" un număr atât de mare de oameni dacă ele sunt într-adevăr misiuni de recunoastere asa cum pretind "umanoizii" de la bordul lor?

Dr. Vallee se întreabă pe bună dreptate dacă nu cumva ideea cu "vizitatorii din spatiul cosmic" este o pură diversiune, având "scopul precis de a disimula natura infinit mai complexă a tehnologiei, care mai ales dă amploare acestor fenomene" (The Invisible College, p. 28). El crede că "de fapt noi nu avem de-a face cu valuri succesive de vizitatori extraterestri; noi ne confruntăm de fapt cu un sistem de control". "De fapt prin "Întâlnirile de gradul III" se realizează un foarte eficace sistem de control al convingerilor si credintelor individului". "Fiecare val de OZN-uri are un impact social din ce în ce mai mare. Mase din ce în ce mai largi de tineri sunt atrasi până la fascinatie de problemele cosmosului, de fenomenele psihice si para-psihice, de noi frontiere ale constiintei. Apar mereu pe această temă sumedenii de cărti si articole care modifică în profunzime mentalitătile si întreg spatiul cultural în care trăim".

Într-o altă carte a sa, Dr. Vallee notează: "A devenit deja posibilă determinarea a mari segmente ale populatiei să creadă în existenta unor rase supranaturale, în posibilitatea masinilor zburătoare, în pluralitatea lumilor

locuibile, si aceasta doar cu ajutorul câtorva scene si imagini atent regizate, ale căror detalii sunt adaptate desigur culturii si superstitiilor existente într-un anumit spatiu geografic la un moment dat"1).

* Vallee, Passport to Magonia - Pasaport pentru Magonia, Henry Regnery Co., Chicago, 1969, pp. 150-1

Există însă unele mici detalii care pot arunca lumină asupra întelesului acestor "scene regizate" si care nu au scăpat cercetătorilor atenti ai fenomenului, mai ales atunci când s-au avut în vedere "Întâlnirile de gradul III" si cele de "contact direct" cu umanoizii; si anume, acestea sunt detalii de o factură profund "absurdă" sau care sunt de un rationament a căror rationalitate nu poate nicicum anula latura lor absurdă (Valle, The Invisible College).

În mod si mai semnificativ, întâlnirile sunt în întregime gratuite, fără vreun scop sau înteles clar. Un psihiatru din statul Pennsylvania a avansat chiar ideea că absurditatea ce caracterizează aproape toate "Întâlnirile de gradul III", nu este altceva decât o foarte clară tehnică hipnotică. "Când persoana este tulburată de elemente absurde sau contradictorii, pe care se luptă să le înteleagă, atunci psihicul său este foarte deschis si receptiv la transferul de idei, la vindecări miraculoase, si asa mai departe".

Dr. Vallee compară această tehnică cu irationalitatea koan-urilor* din budismul zen si remarcă similaritatea dintre întâlnirile extraterestre si diferitele ritualuri oculte de initiere care "predispun mintea" la "nou set de structuri simbolice". Toate acestea indică în opinia lui trecerea "la o nouă formă de religie".

* koan = paradox folosit ca temă de meditatie în zenbudism, cu scopul de a anihila orice recurs al mintii la ratiune si rationalitate si de a forta individul să dobândească instantaneu o iluminare de tip intuitiv - WEBSTER's New Collegiate Dictionary (n. tr.)

Întelegem asadar că întâlnirile extraterestre nu sunt altceva decât formele moderne ale unui ocultism vechi de când lumea. Abandonând credinta în Iisus Hristos, omenirea îsi caută acum "mântuitori" în spatiul extraterestru, iar fenomenele în discutie nu fac altceva decât să furnizeze, prin materialitatea lor - OZN-uri, extraterestri -, recuzita externă necesară credibilitătii. Dar în ce constă totusi acest fenomen? Cine să fie cei care "îl regizează" si, mai ales, în ce scop ar face-o?

Răspunsul la cel putin primele două întrebări îl dau oameni de stiintă însisi, desi, neavând competentă în domeniul religios, ei nu sesizează. semnificatiile mai profunde ale descoperirilor lor. Unul dintre ei, profesorul Brad Steiger de la Universitatea statului Iowa, care a si scris mai multe cărei în domeniul ce ne intereseează, a făcut, după o cercetare amănuntită a documentelor sustinute în "Cartea Albastră" redactată de Fortele Aeriene, următoarea declaratie: "Avem de-a face aici cu un fenomen parafizic multidimensional, ale cărui rădăcini tin de sfera planetei Pământ" (Canadian UFO Report, Summer, 1977).

John Keel, care a pornit în cercetările sale asupra OZN-urilor cu mult scepticism si care în materie de religie este un agnostic, scrie: "În esenta lor, OZN-urile, ...sunt manifestarea unei lumi pline de duhuri si de fantome, al cărei univers mintal este straniu si aberant; este realitatea unei lumi dominate de iluzie... în care realitatea însăsi este distorsionată de forte stranii, care în mod vădit pot manipula spatiul, timpul si materia fizică - forte care se situează aproape în totalitate dincolo de puterea noastră de întelegere... Aparitiile OZN par a fi pe de-a întregul variatii minore ale fenomenelor demonice vechi de când lumea" (UFOs: Operation Trojan Horse).

Într-o bibliografie recentă a fenomenelor OZN pregătită de Biblioteca Congresului, se notează la prima pagină următoarele: "Multe dintre rapoartele asupra OZN-urilor, care se publică în prezent în presa de mare audientă la public, relatează incidente care sunt izbitor de asemănătoare fenomenelor de posedare demonică, psihice sau de alt fel, pe care teologii si parapsihologii le

cunosc de multă vreme"*. Cei mai multi cercetători ai fenomenului OZN caută de acum explicatia lui în sfera demonologicului si a ocultului.

* Lynn G. Catoe, UFOs and Related Subjects: An Annotated Bibliography - OZN-urile si alte subiecte înrudite: O bibliografie adnotată -; US Government Printing Office, Washington, D. C. ,1969

În câteva studii recente efectuate de cercetători protestanti (evanghelici) toate aceste dovezi sunt unite si sistematizate, iar concluzia care se impune este că fenomenele OZN sunt de origine demonică **. Este adevărat că unele dintre ele s-au dovedit a fi rezultate ale sarlataniei sau halucinatiei, dar acesta nu este nici pe departe cazul tuturor miilor de dosare care s-au acumulat până în prezent asupra fenomenului. Că frauda este de asemenea întâlnită în cadrul sedintelor de spiritism - este foarte adevărat. Dar spiritismul însusi, atunci când este autentic, produce negresit stări "paranormale", care nu sunt altceva decât rezultate ale actiunilor demonice. La fel stau lucrurile cu fenomenele OZN.

** Clifordd Wilson si John Weldon, Close Encounters: A Better Explanation, O mai bună explicare a Întâlnirilor Extraterestre, Master Books, San Diego, 1978; Spiritual Counterfeits Project - Revista Dosarului "Falsuri Spirituale", Berkeley, Calif., Aug. 1977; "UFOs: Is Science-Fiction Coming True?" - Se adevereste literatura stiintifico-fantastică despre OZN-uri?"

Istoriile de caz din grupa contactului direct cu OZN-urile dezvăluie caracteristici tipice, identice cu cele care se regăsesc în practicile oculte sau demonice. De exemplu, un ofiter de politie din California a văzut primul OZN în iunie, 1966, si de atunci înainte a avut foarte des astfel de întâlniri.

"Devenisem complet obsedat de OZN-uri. Eram convins că ceva absolut măret mi se va întâmpla în curând. Am renuntat la lecturile zilnice din Biblie, nu m-am mai gândit la Dumnezeu, dar în schimb am început să citesc cu înversunare toate cărtile despre OZN-uri care-mi cădeau în mână... Vegheam noptile, asteptând în zadar să mai primesc vreun semn, încercam să comunic

mental cu ceea ce eu credeam că sunt fiinte extraterestre, aproape că mă rugam la ei să-mi apară în fată sau să intre într-un fel în legătură cu mine".

In cele din urmă a cunoscut ce înseamnă o "Întâlnire de gradul III"; o "navă" cam de 24 m în diametru i-a apărut în fată, dar a decolat imediat, lăsându-l perplex si cu expectativa unui moment "măret" dar nimic n-a mai urmat după toate acestea. OZN-urile au încetat să mai apară, iar omul, frustrat în asteptările sale, a început să bea până la atingerea unei stări depresive în care îl încerca din ce în ce mai des gândul sinuciderii. Nu a reusit să iasă din acest iad decât prin convertirea la Hristos.

Cei care însă au intrat în contact nemijlocit cu însisi extraterestrii, au lucruri cu mult mai înfricosătoare de povestit. Ei devin literalmente "posedati" de aceste fiinte care încearcă mai întâi să-i ucidă pe cei care le opun rezistentă. (UFOs: A Better Explanation).

În afară de semnificatia generală a fenomenului OZN, "Întâlnirile de gradul III" mai ales ne obligă să întelegem că scopul lor precis este acela de a însela individul care participă la ele si de a-l împinge, fie spre a căuta noi "contacte" al căror "mesaj" mai apoi să-l popularizeze, fie - si aceasta întotdeauna - spre stări de acută confuzie si dezorientare personală.

Dacă amestecul ciudat de elemente fizice si psihice ce caracterizează fenomenele OZN este si aspectul ce intrigă cel mai mult pe cercetători, rămânând din punctul lor de vedere fără solutie, el este însă cu totul explicabil celor care cunosc textele de spiritualitate ortodoxă si mai cu seamă Vietile Sfintilor.

În interiorul acestei spiritualităti se stie că si demonii dispun de "trupuri fizice", numai că "materia" din care sunt făcute ele este atât de subtilă, încât nu poate fi sesizată decât de oameni cu "usile spirituale ale perceptiei" deschise, fie prin vointa lui Dumnezeu, ca în cazul sfintilor, fie împotriva ei - în cazul vrăjitorilor sau celor care acceptă să fie mediumi în sedintele de spiritism ***.

*** Doctrina Ortodoxă despre demoni si îngeri si modul în care este simtită actiunea lor de către oameni a fost sintetizată (printre altii - n. tr.) de marele episcop si părinte al Bisericii din secolul al XIX-lea Ignatie Breancianinov; ea este expusă pe larg în cartea The Soul After Death - Sufletul după Moarte -, St. Herman of Alaska Brotherhood, Platina, California, 1979, Din Ignatie Breancianinov stau trad. în lb. rom. extrase în vol. Cuvânt despre moarte, Ed. "Pelerinul Român", Oradea 1993

Literatura ortodoxă oferă numeroase exemple de manifestări demonice, care se potrivesc perfect cu scenariul întâlnirilor extraterestre: fiinte si obiecte concrete (adică prezente si contrafaceri demonice) care "apar" si "dispar" brusc, care au întotdeauna menirea de a înspăimânta si semăna confuzie între oameni, ducându-i în final la distrugere. Viata Sfântului Antonie cel Mare si a Sfântului Ciprian al Cartaginei, care mai înainte fusese vrăjitor, sunt pline de astfel de incidente ****.

**** Vezi Vietile Sfintilor (pe larg) editate cu începere din 1991 la Episcopia Romanului si Proloagele, vol. I-II (Vietile Sfintilor pe scurt), Craiova 1991 (n. tr.)

Viata Sfântului Martin Milostivul (+397, episcop de Tours, mentionat în Proloage vol. I, 13 feb.) contine un exemplu interesant de actiune demonică care prin puterea ei de a manipula obiecte "fizice" se potriveste perfect cu momente similare din cadrul "Întâlnirilor de gradul III".

Un anume tânăr Anatolie se face monah lângă Mânăstirea Sfântul Martin, dar din falsă smerenie devine victima înselăciunii diavolesti. I se pare că stă de vorbă cu "îngerii", iar ca să-l încredinteze de "sfintenia" sa, acesti "îngeri" au promis să-i dăruiască "o mantie strălucitoare din cer" ca semn al "puterii dumnezeiesti" ce se sălăsluia deja în el.

"Deci, într-una din nopti, pe la miezul noptii, se făcu zgomot mare de pasi ce parcă jucau, si de murmure ca de multe voci în schit, iar chilia lui Anatolie se umplu de lumină. Apoi se asternu linistea, iar cel înselat iesi din chilia sa,

purtând "straiul cel dumnezeiesc". Cineva a adus o lumânare si toti fratii au cercetat cu atentie haina. Era peste măsură de moale si de lucioasă, iar culoarea era rosie ca para. Nimeni nu putea spune din ce anume era făcută, însă la vedere si la pipăit părea o haină si nimic mai mult".

În zori, duhovnicul tânărului Anatolie vrea să-si ia ucenicul pentru a-l duce la Sfântul Martin, ca să se descopere dacă întâmplarea nu era cumva o înselăciune diavolească. De frică, ucenicul refuză, "si când fratii îl traseră cu de-a sila, haina cu pricina se făcu nevăzută din mâinile lor".

Autorul acestei mărturisiri (care fie a asistat personal la întâmplare, fie a aflat-o de la participantii directi la ea) încheie istoria astfel: "diavolul nu a putut să-si tină până la capăt înselăciunea, sau să si-o ascundă, când a auzit că va ajunge înaintea fetei Sfântului Martin".

"Era în puterea Sfântului Martin să recunoască pe diavol în orice chip s-ar fi arătat, fie cu firea sa proprie, fie preschimbat în vreo altă formă a răutătii cu care să-i însele pe oameni" - inclusiv în forma idolilor si chiar în chipul lui Hristos Însusi, îmbrăcat ca Împărat, lumina din jurul trupului său fiind însă rosie (semn că este de la diavolul, după Sfintii Părinti, vezi Filocalia vol. 1-12, trad. Pr. D. Stăniloae - n. tr.)

Deci nu încape nici o îndoială că "farfuriile zburătoare" ale zilelor noastre se încadrează perfect în "tehnologia" diavolească; cu adevărat, nimic altceva nu le-ar putea explica la fel de bine. Astfel, feluritele înselăciuni diavolesti despre care ne avertizează scrierile patristice, s-au adaptat la mitologia contemporană a spatiului cosmic - nimic mai mult.

De exemplu, Anatolie cel din povestirea de mai sus s-ar fi numit "individ de legătură". Iar scopul "obiectului neidentificat" nu este greu de lămurit. El este acela de a-i impresiona si de a-i umple pe spectatori de un sentiment de teamă în fata "misterului". In acelasi timp, de a produce "dovada" existentei unor "inteligente superioare" (care se numesc "îngeri", pentru cei care le cad

victime dintre rândurile credinciosilor, sau "extraterestri", pentru omul ateu contemporan), ale căror mesaje transmise oamenilor să aibă astfel o autoritate care să nu poată fi pusă la îndoială. Vom analiza aceste mesaje în cele ce urmează.

În viata Sfântului Nil de Sorska (cel care în secolul XIV a întemeiat schiturile ca centre de viată monahală în Rusia), se descrie o "răpire" demonică care este aproape identică cu "abductia" extraterestră.

La câtăva vreme după moartea Sfântului Nil locuiau în mănăstirea lui un preot si fiul său. "Odată, pe când băiatul fusese trimis cu o treabă la cineva, îi apăru deodată în fată un om ciudat care îl apucă de mână si îl duse, ca si când ar fi fost purtat de vânt, în mijlocul unei păduri foarte sălbatice". Si pe când preotul si monahii se rugau la Sfântul Nil să-i ajute să descopere copilul pierdut, Sfântul veni în ajutorul băiatului si stătu afară, în fata ferestrei la care era asezat copilul; iar când lovi tocul usii cu toiagul ce-l tinea în mână, clădirea se zgudui din temelii si toate duhurile necurate căzură la pământ. Sfântul porunci diavolului să ducă băiatul înapoi de unde îl luase si se făcu nevăzut.

Apoi, după oarece strigăte si ceartă între diavoli, "acelasi străin apucă băiatul si-l duse la Schit ca vântul, ... asezându-l pe o căpită de fân, după care dispăru". Când l-au găsit călugării, băiatul le povesti tot ce i se întâmplase, ce văzuse si ce auzise. De atunci încolo umbla foarte smerit, purtând în el parcă o anumită teamă".**

Într-o "răpire" demonică similară din Rusia secolul XIX, un tânăr, blestemat fiind de mama sa, deveni timp de 12 ani sluga unui diavol întruchipat într-un "bunic", având puterea de a sta nevăzut în mijlocul oamenilor, ajutându-l astfel pe diavol să semene confuzie printre ei**.

** The Northern Thebaid, -Tebaida nordului - St.Herman - Alaska Brotherhood, 1975, pp. 91-92

** St. Nilus, The Power of God and Man's Weakness (in Russian) - Puterea lui Dumnezeu si slăbiciunea omenească (în lb. rusă), St. Sergius' Lavra, 1908; St. Herman Brotherhood, 1976, pp. 79-98

În secolele trecute astfel de întâmplări adevărate despre actiunile drăcesti nu uimeau pe nimeni (pentru că omenirea acelor vremuri era constientă de realitatea puterii diavolului - n. tr.). Astăzi însă, unul din semnele crizei spirituale la care asistăm, constă din aceea că omul modern, în pofida "iluminismului" si a "întelepciunii" sale, fiind confruntat din nou cu astfel de experiente nu mai este capabil să si le explice, pentru că a pierdut trăirea vietii duhovnicesti care să-l ajute la aceasta.

Cercetătorii actuali ai fenomenelor extraterestre, în încercarea lor de a explica fenomene care au devenit prea evidente pentru a mai fi ignorate, s-au alăturat cercetătorilor din domeniul psihiatriei si psihologiei, pentru a formula o "teorie unificată", care să permită analiza globală a acestor fenomene atât psihice, cât si fizice. Dar acesti cercetători nu fac altceva decât să perpetueze metoda modernă "rational ă" a gândirii de sorginte luministă pentru a cerceta un domeniu spiritual, nedându-si seama însă că acesta nu poate fi investigat cu mijloacele stiintifice "obiective", ci exclusiv cu instrumentul credintei.

Lumea fizică este neutră din punct de vedere moral, ea putând fi cunoscută relativ usor în urma observatiei stiintifice; dar lumea nevăzută a spiritului comportă entităti (fiinte) atât ale binelui cât si ale răului, pentru care cercetătorul stiintific nu poate avea instrumente "obiective" de discriminare, decât în conditiile în care el acceptă revelatiile referitoare la ele pe care Adevărul întrupat, adică Iisus Hristos, le-a adus oamenilor.

Astfel, cercetătorii contemporani ai fenomenului extraterestru plasează cărtile Sfintei Scripturi, scrise sub insuflarea Duhului Sfânt, pe acelasi plan cu textele spiritiste de inspiratie demonică, neputând din această cauză distinge între activitătile demonice si cele efectuate de îngeri.

Dar ei acum stiu (după o lungă perioadă în care stiinta a fost dominată de prejudecăti materialiste) că există un domeniu al realului de esentă nefizică ale cărui efecte sunt observabile în fenomenele extraterestre. Dar câtă vreme ei vor persista să abordeze acest domeniu în mod "stiintific", ei vor continua să fie dusi în eroare, cu aceeasi usurintă cu care este înselat cel mai naiv "individ de legătură".

Când încearcă să determine cine sau ce se află în spatele fenomenelor extraterestre si care ar putea fi semnificatia lor, acesti cercetători cad pradă, inevitabil, celor mai fanteziste speculatii. Vallee însusi se mărturiseste dezarmat în fala manifestărilor extraterestre, neputând spune dacă ele sunt "un mecanism scăpat de sub control", o "reuniune solemnă de întelepti" plină de bunăvointă (asa cum ar vrea să ne facă să credem mitul "extraterestru"), sau o "teribilă monstruozitate superumană a cărei simplă contemplare duce orice fiintă omenească în pragul dementei", adică o monstruozitate care este, prin natura ei, demonică.*

* The Invisible College , p. 206

O evaluare justă a fenomenelor extraterestre nu poate fi atinsă decât din interiorul revelatiei si al experientei hristice, fiind accesibilă doar crestinului credincios care trăieste real si cu smerenie pe aceste coordonate. Nimeni nu poate afirma că omului îi este dat să "explice" în amănunt si pe de-a întregul lumea nevăzută a îngerilor si a demonilor; dar cunoastem destul prin descoperirile Sfintei Scripturi si ale Sfintei Traditii, pentru a fi încredintati de realitatea acestor fiinte spirituale (îngeri si diavoli) si de modul în care trebuie să reactionăm noi la influentele lor, mai ales atunci când trebuie să dejucăm si să învingem înselăciunile diavolesti.

Cercetătorii fenomenelor extraterestre au ajuns la concluzia că ele sunt identice cu fenomenele numite "demonice"; dar numai crestinul - si anume cel ortodox, care este instruit si luminat de 2000 de ani de experientă patristică a luptei cu demonii - este capabil să înteleagă semnificatia adâncă a acestei concluzii.

5. Semnificatia fenomenelor OZN

Care este deci semnificatia fenomenelor extraterestre contemporane? De ce au apărut ele, din punctul de vedere al timpului istoric, tocmai acum? Care este mesajul lor? Ce viitor anuntă ele omenirii?

*

În primul rând, fenomenele extraterestre nu constituie decât unul din multitudinea de evenimente "paranormale" care uluiesc omenirea la ora de fată. Cu doar câtiva ani în urmă, cei mai multi le-ar fi considerat "minuni" de domeniul fanteziei. Dr. Vallee, în cartea sa Colegiul invizibil se exprimă astfel: "Observăm în mediul nostru înconjurător evenimente neobisnuite si neasteptate ce se numără cu miile". Ele produc "o mutatie generală în structurile de credintă religioasă ale oamenilor, în întreaga lor mentalitate privitoare la conceptul de invizibil". "Se întâmplă ceva ciudat cu constiinta oamenilor zilelor noastre"; "aceeasi putere sau fortă care a marcat rasa umană în trecut se manifestă din nou asupra ei în prezent".

În limbaj crestin, aceasta înseamnă că avem de-a face cu o nouă dezlăntuire demonică asupra omenirii. În viziunea apocaliptică crestină (a se vedea sfârsitul cărtii), se stie de existenta unui timp (pe care tocmai îl trăim) în care puterea ce tine în frâu cele mai de pe urmă si cele mai sălbatice manifestări demonice pe pământ nu se va mai manifesta la un moment dat (II Tes. 2,7).

Disparitia modurilor de guvernare si a ordinii publice bazate pe conceptia crestin-ortodoxă , asupra lumii, întruchipată de persoana regelui, domnului crestin-ortodox sau împăratului, este deja de multă vreme un fapt istoric.

Viziunea crestin-ortodoxă asupra lumii nu mai există ca un tot organic nealterat, căci Satan a fost "dezlegat din închisoarea lui" în care a fost tinut închis prin harul Bisericii lui Hristos. El a iesit acum, "să amăgească neamurile" (Apoc. 20, 7-8), spre a le pregăti pentru închinarea la Antihrist spre

sfârsitul vremurilor.

Poate că niciodată de la începuturile Crestinismului încoace puterile demonice nu s-au manifestat într-un număr atât de mare si atât de pe fată ca în zilele noastre. Teoria "vizitatorilor din spatiul extraterestru" nu este decât unul din multele pretexte pe care le folosesc aceste puteri pentru a disemina si a acredita ideea existentei unor "fiinte superioare" care îsi vor asuma responsabilitatea destinului omenirii.

În al doilea rând, OZN-urile nu sunt altceva decât tehnici mediumistice de ultimă oră, prin care diavolul îsi câstigă aderenti pentru sfera lui ocultă. Ele sunt un semn teribil al marii susceptibilităti a omului contemporan la influentele demonice, asa cum nu s-a mai întâmplat niciodată în era crestină. În secolul trecut de exemplu, era de obicei necesară participarea la sedinte de spiritism pentru a intra în contact cu demonii, pe când astăzi privirea cerului este suficientă în acest scop (este adevărat, de preferintă noaptea).

Omenirea a pierdut în prezent si ultima rămăsită a unei viziuni crestine asupra existentei, plasându-se acum în mod pasiv la dispozitia multiplelor "puteri" coborâtoare din văzduh. Recentul film Întâlnire de gradul III este o dezvăluire socantă despre cât de superstitios a putut deveni omul contemporan, omul asa-zis "eliberat" de sub imperiul credintei crestine "obscurantiste"; acest om este gata într-o clipă să creadă, fără să pună nimic la îndoială, orice "experientă" neobisnuită, indiferent unde l-ar duce ea, fără să-ti treacă prin cap măcar că are de-a face cu grosolane contrafaceri diavolesti *.

* Doua alte recent descoperite fenomene "paranormale" demonstrează cu câtă îndrăzneala demonii se folosesc de mijloace fizice (in particular, aparate tehnice moderne) pentru a intra în contact cu oamenii. (1) Un cercetător leton (acum urmat de altii) a descoperit fenomenul vocilor misterioase care apar inexplicabil pe benzilor aparatelor de înregistrare, chiar si atunci când înregistrările se realizează în conditii de laborator într-o atmosferă epurată de orice zgomot, efectul lor fiind foarte apropiat cu cel al sedintelor de spiritism.

Prezenta unui mediu sau a unui "psihic" în cameră favorizează acest fenomen (Konstantin Raudive, Breakthrough: An Amazing Experiment in Electronic Comunication with the Dead - Bresă către lumea nevăzută: O experientă uluitoare de comunicare electronică cu mortii, Taplinger Publishing Co., New York, 1971). (2) Se presupune ca deseori, liniile telefonice au fost folosite de

"extraterestri" cu voci metalice pentru a intra in contact cu "indivizii de legătură", cât si cu cercetători ai fenomenelor extraterestre. In ultimii ani însă s-au raportat si cazuri în care la telefon au fost auzite si voci ale persoanelor decedate. Nu se poate nega, după cum declară însusi reporterul acestui fenomen, că "diavolii cei de demult se află acum din nou printre noi", într-o măsură nemaiîntâlnită în trecut (Keel, OZN-urile: Operatiunea Calul Troian, p. 308

În al treilea rând, "mesajul" adus de OZN-uri este de natură să pregătească lumea pentru aparitia lui Antihrist; "mântuitorul" omenirii apostaziate soseste pentru a stăpâni lumea. Poate că vor sosi chiar din văzduh, pentru a imita mai bine venirea Mântuitorului (Matei 24,30; Fapte 1,11). Sau poate că "vizitatorii extraterestri" vor ateriza în locuri publice pentru a declansa o închinare "cosmică" în fata stăpânului lor. Sau poate că "focul pogorât din cer" (Apoc. 13,13) nu va fi decât o parte a marelui spectacol demonic rezervat vremilor din urmă. Oricum, mesajul adresat omenirii zilelor noastre acesta este: "mântuirea asteptati-o nu de la Adevărul crestin aflat prin descoperire dumnezeiască si nu de la credinta în Dumnezeu Cel nevăzut, ci de la vehiculele din spatiu".

Este unul din marile semne al vremilor de pe urmă acesta: ... si spaime si semne mari din cer vor fi (Luca 21,11). Nu mai departe decât acum o sută de ani, Episcopul Ignatie Briancianinov nota în cartea sa Despre semne si minuni: ** "...cu câtă aviditate caută crestinii nostri să vadă minuni, sau chiar să facă ei însisi minuni! Această căutare nu dă altceva la iveală decât înselăciunea de sine, care se naste din buna părere de sine si din slava desartă, si care se sălăsluieste în suflet punând stăpânire pe el".

** On miracles and Signes, Yaroslavl, 1870, retipărită de Holy Trinity Monastery, Jordanville, N.Y. 1960

"Adevăratii făcători de minuni aproape că au dispărut, dar oamenii sunt mai setosi de minuni ca niciodată. Ne apropiem de timpurile când calea va fi larg deschisă pentru o multime de false minuni mari si grozave, care să ducă la pierzare nenorocita întelepciune cea după trup, care se va lăsa atrasă si înselată de ele".

Iată în această carte si câteva rânduri pentru cercetătorii fenomenului extraterestru: "Antihrist va face mai cu seamă minuni în văzduh, adică acolo unde îsi are satan împărătia. Minunile vor izbi cel mai tare simtul văzului, pe care îl vor fermeca si însela. Sfântul Ioan Teologul, văzând în duh semnele ce au să fie înaintea sfârsitului lumii, afirma că Antihrist va face semne mari încât si foc să pogoare din cer, pe pământ, înaintea oamenilor (Apoc. 13,13). Sfânta Scriptură indică această minune ca fiind cea mai mare dintre minunile lui Antihrist, iar locul aparitiei ei este văzduhul. Va fi un spectacol splendid si înfricosător".

Sfântul Simeon Noul Teolog spune si el: "cel care se nevoieste cu rugăciunea, să nu privească des în văzduh, căci într-acolo se află sălasul duhurilor rele, care lucrează mari si felurite înselăciuni" (Philokalia, "The Three Forms of Heedfulness" - "Cele trei feluri de pază").

"Oamenii nu vor întelege că minunile lui Antihrist nu au în ele nici un fel de notiune de bine sau scop rational, nici un înteles clar, că sunt străine de adevăr si pline de minciună, de toată sălbăticia si răutatea, că sunt scamatorie goală menită să uluiască si să lase cu gura căscată, mai ales pentru a-i da pradă uitării ca să-i poată însela, seduce si fascina cu efecte spectaculoase, găunoase si prostesti".

"Toate înselăciunile diavolesti au în comun aceea că, dacă li se dă cea mai mică atentie, ele devin periculoase; această mică atentie, chiar dacă este

lipsită de simpatie pentru ceea ce se vede, poate să ducă pe omul respectiv în ispită si poate să lase asupra lui o influentă rea".

Mii de indivizi care au intrat "în legătură" cu OZN-uri sau care au fost pur si simplu martori oculari, au simtit pe pielea lor efectul acestui înfricosător adevăr; iar dintre acei care s-au lăsat coplesiti de acest fenomen, putini au scăpat. Chiar cercetătorii care nu-si afirmă nici o apartenentă religioasă avertizează în termenii cei mai categorici opinia publică împotriva acestui pericol.

John Keel, de exemplu, spune: "Să nu tratăm cu usurintă fenomenul extraterestru; a te juca cu el este ca si cum te-ai juca cu magia neagră. Acest fenomen îi seduce mai ales pe cei neurotici, pe creduli si pe imaturi. El poate duce la schizofrenie paranoică, la demonomanie si chiar la sinucidere - după cum s-a si întâmplat într-un număr de cazuri. Cea mai usoară curiozitate la adresa fenomenelor extraterestre se poate transforma într-o obsesie distructivă. Din această cauză recomand energic părintilor să le interzică aceste preocupări copiilor lor. Educatorii si alte categorii de adulti să nu încurajeze astfel de interese la adolescenti" (OZN - Operatiunea Calul Troian).

Într-un alt loc, Episcopul Ignatie Briancianinov însemna groaznica viziune a unui modest fierar rus dintr-un sat de lângă Petersburg, care a avut loc în zorii epocii noastre marcate de necredintă si de revolutii (1817): "el văzu odată, în plină amiază, multime de diavoli în chip omenesc sezând pe crengile copacilor din pădure, îmbrăcati în haine ciudate, cu tichii ascutite, care cântau acompaniati de instrumente parcă vrăjitoresti, un cântec plin de groază: "Vremea noastră a sosit, facă-se voia noastră!"*

* Sfântul Nil, Svytynya pod Spudom, Sergiev Posad, 1911

Noi trăim la capătul acestei perioade înspăimântătoare de triumf demonic în care "umanoizi" sinistri (noile întruchipări diavolesti) se arată la mii de oameni si pun stăpânire, prin aparitiile lor absurde, pe sufletele acelora de care harul

lui Dumnezeu s-a îndepărtat. Fenomenele extraterestre sunt pentru crestinii ortodocsi un semn că trebuie să calce cu mult mai multă hotărâre, trezvie si băgare de seamă pe calea mântuirii, cunoscând că putem fi ispititi si înselati nu doar de religiile mincinoase, ci si de fenomene fizice care uluiesc privirea.

În secolele de demult, crestinii erau mai circumspecti cu privire la fenomenele noi si străine, cunoscând dinainte înselăciunile diavolilor; dar în epoca noastră, a "luminilor", curiozitatea celor mai multi este atâtată de ele, oamenii urmărindu-le chiar cu pasiune, pentru că ei cred că diavolul este un personaj imaginar, de basm.

Cunoasterea exactă a naturii fenomenului extraterestru poate să-i impulsioneze pe crestinii ortodocsi să trăiască o viată duhovnicească mai constientă si mai constientizată, care să le permită o viziune ortodoxă mai generalizată asupra lumii, astfel încât ei să nu cadă pradă cu atâta usurintă ideilor si modelor la ordinea zilei.

Crestinul ortodox constient trăieste fără putintă de tăgadă într-o lume căzută. Toată natura înconjurătoare este străină si înstrăinată de paradisul pe care el îl caută si pe care se luptă să-l obtină. El este parte a unei umanităti în suferintă, urmasă a întâiului om, Adam, care, întreagă, are nevoie să fie mântuită prin răscumpărarea dăruită liber tuturor de Fiul lui Dumnezeu, prin Jertfa Sa mântuitoare de pe Cruce.

Crestinul Ortodox stie că pentru persoana umană nu există nici un fel de "evolutie" spre forme "superioare", si el nici nu are motive să creadă că există "fiinte evoluate" pe alte planete; el în schimb stie că există într-adevăr în univers si alte "inteligente avansate" în afară de el. Acestea sunt de două feluri: îngeri si diavoli. Efortul său este acela de a fi în comuniune cu "îngerii", care îi slujesc lui Dumnezeu si de a refuza orice contact cu "duhurile rele" care L-au respins pe Dumnezeu (adică diavolii), iar acum se luptă, din invidie si răutate, să-l ducă si pe om la pierzare.

El stie că omul, din cauza iubirii de sine si a slăbiciunii sale, înclină cu usurintă spre greseală, crezând în "basme", care promit contacte cu "stări de existentă superioare" si cu "fiinte evoluate", fără efortul unei vietuiri crestine - de fapt care promit tocmai această scutire sau eliberare de orice efort ascetic. Mai departe, el nu se va baza doar pe capacitatea sa de a dejuca înselăciunile demonilor, ci se va tine strâns si cu hotărâre de rânduielile Sfintei Scripturi si ale Sfintilor Părinti, pe care i le pune la îndemână Biserica lui Hristos spre a-si salva viata.

Un astfel de crestin ortodox are, asadar, posibilitatea să reziste înselăciunilor religiei viitorului, care nu este altceva decât religia lui Antihrist, în orice formă i s-ar prezenta ea. Restul omenirii, cu exceptia unei minuni dumnezeiesti, nu poate decât să fie pierdută.

VII. "RENASTEREA HARISMATICA" UN SEMN AL VREMILOR

"Costa Deir luă microfonul si ne povesti cum i se frânge inima când se gândeste la Biserica Ortodoxă Greacă. El îi ceru părintelui episcopalian Driscoll să se roage ca să coboare Duhul Sfânt si în Biserica lor, asa cum coborâse în Biserica Catolică. În timp ce părintele Driscoll se ruga, Costa Deir plângea în microfon. După rugăciune urmă un lung mesaj în limbi si o interpretare la fel de lungă prin care eram înstiintati că rugăciunile fuseseră auzite si că Duhul Sfânt va sufla cu putere si va trezi Biserica Ortodoxă Greacă... În acest răstimp era atâta plânset si strigare în jurul meu, încât am început să mă retrag, nemairezistând din punt de vedere nervos... Si totusi m-am auzit spunând un lucru surprinzător: "Într-o bună zi, când toată lumea va sti că Duhul miscă Biserica Ortodoxă Greacă, să tinem minte că ne-am aflat aici în momentul în care a început". *

* Pat-King, in Logos Journal. sept. - oct. , 1971, p. 50. Acest "'jurnal harismatic international" nu trebuie confundat cu revista Logos a părintelui E. Stephanou (N. ed.)

*

Sase luni după evenimentul descris mai sus (care a avut loc la o întâlnre "harismatică" interconfesională la Seattle), comunitatea crestinilor ortodocsi începu într-adevăr să afle că "duhul harismatic" se miscă în Biserica Ortodoxă Greacă. Părintele Stephanou în revista Logos consemnează acest eveniment, care începuse să se manifeste deja într-un număr de parohii grecesti si siriene din America si acum se împânzea peste tot, fiind activ promovat de Părintele Eusebius.

După ce cititorul va parcurge descrierea acestui "duh" în paginile care urmează, descrierile apartinând reprezentantilor de frunte ai acestei miscări, el va vedea cum a pătruns acesta în lumea ortodoxă tocmai prin propaganda

acerbă a unor astfel de "crestini interconfesionalisti".

O concluzie se desprinde cu sigurantă din relatarea de mai sus: spectaculoasa "renastere harismatică" la care suntem în prezent martori nu este atât un fenomen incontestabil de hiper-emotionalism si revivalism protestant, cat. mai ales rezultatul lucrării unui "duh" care poate fi invocat si. care poate face "minuni". Întrebarea la care ne vom strădui să răspundem în paginile ce urmează este următoarea: ce sau cine este acest duh?

Noi suntem avertizati, în calitatea noastră de crestini ortodocsi, că nu numai Dumnezeu are puterea de a face minuni, ci si diavolul. Si el e capabil de "minuni" prin care de fapt imită virtual oricare dintre minunile autentice ale lui Dumnezeu. Ne vom strădui deci în paginile ce urmează să cercăm duhurile dacă sunt de la Dumnezeu (1 Ioan 4, 1).

Vom începe cu o scurtă incursiune istorică, dat fiind că "renasterea harismatică" a pătruns în lumea ortodoxă prin confesiunile protestantă si catolică, care la rândul lor au primit-o de la sectele penticostale.

1. Miscarea penticostală în secolul XX

Desi are rădăcini încă în secolul trecut, Miscarea Penticostală modernă datează exact din ajunul Anului Nou 1900, la ora 7 seara. De câtăva vreme, preotul metodist Charles Parham din Topeka, statul Kansas, necăjit de ineficienta vădită a misiunii sale, începuse să studieze intensiv Noul Testament împreună cu un grup de studenti, cu scopul de a afla secretul puterii Apostolice. În final, studentii au dedus că acest secret constă în "vorbirea în limbi", care, credeau ei, însoteste întotdeauna în Faptele Apostolilor primirea Duhului Sfânt.

Plini de tensiune si entuziasm, Parham si discipolii săi au hotărât să se roage până când vor primi si ei "Botezul Duhului Sfânt", împreună cu vorbirea în limbi. Pe 31 decembrie 1900 ei s-au rugat de dimineata până seara fără nici

un rezultat, până în momentul în care unei tinere i-a venit ideea că din tot efortul lor lipseste un element: "punerea mâinilor". Parham puse mâinile pe capul fetei si îndată ea începu să vorbească "într-o limbă necunoscută".

În următoarele trei zile avură loc multe asemenea "botezuri", inclusiv al lui Parham însusi si al altor doisprezece pastori de diverse confesiuni, care toate au fost însotite de vorbirea în limbi. În curând miscarea ajunse până la Texas, iar apoi avu un succes deosebit într-o bisericută frecventată de negri, în Los Angeles. De atunci încoace ea s-a răspândit în întreaga lume si se mândreste cu un număr de zece milioane de membri. .

Timp de o jumătate de secol, "Miscarea Penticostală" a rămas sectară, fiind primită pretutindeni cu ostilitate de către confesiunile traditionale. Totusi vorbirea în limbi a început să se manifeste treptat în chiar sânul acestor confesiuni, la început discret, până când în 1960, un preot episcopalian de lângă Los Angeles, făcu o mare publicitate acestui fapt, declarând public că a primit "Botezul Duhului Sfânt" si că vorbeste în limbi. După oarecare ostilităti initiale, "renasterea harismatică" câstigă aprobarea oficială sau neoficială a majoritătii confesiunilor si se împrăstie rapid atât în America, cât si în afara ei. Chiar odinioară rigida si exclusivista Biserică Catolică luă în serios miscarea spre sfârsitul anilor 1960, purtându-i de atunci stindardul cu mult entuziasm. În America, episcopii romano-catolici aprobară această miscare în 1969, iar cele câteva mii de catolici implicati atunci în ea, au sporit în doar o decadă la nenumărate sute de mii; ei se reunesc periodic în conferinte "harismatice" locale si nationale pe care le frecventează zeci de mii de oameni.

Tările romano-catolice europene au devenit si ele entuziast "harismatice", după cum o atestă conferinta "harismatică" din vara anului 1978 din Irlanda, la care au participat mii de preoti irlandezi. Nu mult înainte de moartea sa, Papa Paul al VI-lea a declarat, la întâlnirea cu o delegatie "harismatică", că si el este penticostal.

Care să fie explicatia unui succes atât de spectaculos al revirimentului

"crestin" într-o lume occidentală care este vădit "post-crestină"? Fără îndoială că răspunsul poate fi dat dintr-o dublă perspectivă. Pe de o parte, este vorba de un teren psihic foarte receptiv a milioane de "crestini" care constată că propria lor religie este lipsită de viată, suprarationalizată si de ordin aproape exclusiv exterior, lipsindu-i seva si puterea de convingere.

Pe de altă parte, avem fără îndoială de-a face cu un "duh" deosebit de puternic ce se ascunde în spatele acestei miscări si care este capabil, dacă găseste conditii prielnice, să producă o multitudine foarte variată de fenomene "harismatice", inclusiv vindecări, vorbiri în limbi, tălmăciri, profetii, la baza tuturor acestora aflându-se "botezul" cu, sau în, sau al, "Duhului Sfânt". Totusi ce este acest "duh"?

Este semnificativ faptul că cei care urmează "renasterii harismatice" cu miile nici măcar nu-si pun această întrebare. Propria lor experientă "baptismală" este atât de puternică pentru ei, precedată fiind de o atât de eficace pregătire psihologică sub forma unei rugăciuni si asteptări concentrate, încât ei nu se mai îndoiesc nici o clipă că ceea ce coboară în final peste ei si în ei nu poate fi decât Duhul Sfânt si că fenomenele pe care le experimentcază nu pot fi decât acelea descrise in Faptele Apostolilor.

De asemenea, întreaga atmosferă psihologică a miscării este deseori atât de unilaterală si de încărcată cu o stare apropiată de fanatism, încât a exprima orice îndoială la adresa ei este considerat ca o blasfemie la adresa Duhului Sfânt. Din sutele de cărti apărute deja pe această temă, doar câteva manifestă indoieli usoare cu privire la validitatea ei spirituală.

Pentru a obtine o idee mai clară asupra caracteristicilor distinctive ale "renasterii harismatice", vom examina câteva din mărturiile si practicile participantilor la ea, punându-le întotdeauna fată în fată cu învătătura Sfintei Ortodoxii. Cu putine exceptii, aceste mărturii vor fi culese din cărtile si revistele care fac apologia miscării, deci scrise de oameni favorabili ei, si care, evident, nu publică decât acele materiale care, cred ei, slujesc cauzei

lor.

În continuare, nu ne vom referi doar la putine surse strict penticostale, preferând să ne ocupăm în special de mediile protestant, catolic si ortodox, si de marele succes pe care îl are '"renasterea harismatică" în aceste medii.

2. Spiritul "ecumenist" al "Renasterii Harismatice"

Înainte de a începe să cităm din declaratiile "harismatice", să atragem atentia pentru început asupra unui aspect de bază al Miscării Penticostale propriu-zise, care aproape întotdeauna este trecut sub tăcere de către autorii "harismatici". Si anume, că există un număr uluitor de secte penticostale, de o mare varietate, fiecare avându-si propriile accente doctrinare, si multe dintre ele nefiind în comuniune unele cu celelalte. Există "Adunările lui Dumnezeu", "Bisericile lui Dumnezeu", reuniuni "penticostale" si "ale sfinteniei", grupuri "După Evanghelie" etc., multe dintre ele împărtite în subsecte mai mici.

Deci este vădit lucru, că "duhul" care inspiră o asemenea anarhie nu poate fi în nici un caz unul al comuniunii si unitătii. El este în contrast diametral cu spiritul Bisericii Crestine Apostolice a primului veac, la care miscarea sustine că vrea să se întoarcă. Totul, în cadrul noii "miscări harismatice" ce a cuprins acum mai toate confesiunile, se discută mult despre "unitatea" pe care această nouă miscare o inspiră.

Dar despre ce fel de unitate este vorba? Cumva de adevărata unitate a Bisericii pe care Crestinismul Ortodox a păstrat-o nestirbită din secolul I si până în secolul al XX-lea? Sau de pseudo-unitatea Miscării Ecumenice care neagă până si existenta Bisericii lui Hristos?

Răspunsul la această întrebare îl anuntă clar cel care poate fi considerat "profetul" de frunte al penticostalismului secolului XX, anume David Du Plessis, care, în ultimii douăzeci de ani, a promovat activ vestile despre "Botezul Duhului Sfânt" printre confesiunile participante la Consiliul Mondial al

Bisericilor. Si aceasta în urma îndemnului imperativ primit prin intermediul unei "voci", ce i-a fost adresat în anul 1951. Miscarea Penticostală din cadrul diferitelor biserici devine din ce în ce mai puternică si mai dinamică. Dar cel mai remarcabil este faptul că această renastere se regăseste mai ales în cadrul asa-ziselor societăti liberale, mult mai putin în sentimentul evanghelic si chiar deloc în cel fundamentalist al Bisericii Protestante.

Ultimele mentionate se constituie acum în opozitia cea mai vehementă fată de această glorioasă "renastere", căci trebuie să stim că Miscarea Penticostală si miscările moderniste ale Consiliului Mondial (al Bisericilor, n.- tr.) sunt acelea în care se manifestă cel mai cu putere duhul" (Du Plessis, p. 28).

Aceeasi este situatia si în cazul Bisericii Romano Catolice: "reînnoirea harismatică" apare tocmai în cercurile "liberale", cu rezultate imediate în avântul ecumenismului pe care îl îmbrătisează această Biserică si cu tot soiul de experimente în cadrul serviciului liturgic (cum ar fi acompaniamentele la chitară etc.) Catolicii mai traditionalisti sunt tot atât de ostili acestui curent ca si Protestantii radicali.

Că orientarea "renasterii harismatice" este puternic ecumenistă e dincolo de orice îndoială. Iată ce scrie Clarence Finsaas, pastor luteran "harismatic": "Pe multi îi surprinde faptul că Duhul Sfânt se poate manifesta în cadrul oricărei confesiuni crestine istorice... fie ea calvină sau arminiană* putin importă; esential este că Dumnezeu este mai presus decât credintele noastre si că nici una dintre confesiuni nu detine monopolul asupra Lui" (Christenson, p. 99). Iată ce declară si un pastor episcopalian despre "renasterea harismatică": "... din punct de vedere ecumenic ea este un mare succes, deoarece se realizează o remarcabilă unire a crestinilor de diferite confesiuni, si aceasta mai ales la nivelul parohiilor" (Harper, p. 17).

* se referă la doctrina lui Arminius, care sustine posibilitatea mântuirii tuturor, opusă celei calviniste a predestinării (n. tr.)

Periodicul "harismatic" californian Inter-Church Renewal (Reînnoirea interconfesională) este plin de astfel de declaratii de "unire": "Întunericul vremilor apuse s-a risipit, iar astăzi călugărita romano-catolică si un protestant se pot iubi reciproc cu o iubire nouă si ciudată", care dovedeste că "vechile bariere confesionale se prăbusesc. Superficialele diferente doctrinare sunt date la o parte, astfel încât toti credinciosii să se poată uni în Duhul Sfânt".

Preotul ortodox Eusebius Stephanou crede că "această revărsare a Duhului Sfânt trece dincolo de granitele confesionale... Duhul lui Dumnezeu lucrează ... atât în interiorul cât si, în exteriorul Bisericii Ortodoxe" (Logos, ian. 1972, p. 12).

În acest punct, crestinul ortodox vigilent, care nu uită nici o clipă că trebuie să "cerce duhurile", se va găsi pe un teren familiar, presărat cu cliseele ecumeniste obisnuite. Mai ales să remarcăm această "revărsare a Duhului Sfânt", care apare în exteriorul Bisericii Ortodoxe, exact ca Miscarea Ecumenică însăsi; cei care o adoptă nu fac altceva decât să urmeze unei mode care a ajuns la maturitate în exteriorul Bisericii lui Hristos.

Deci ce pot să-i învete cei care se află în afara Bisericii lui Hristos pe crestinii ortodocsi? Nu putem să negăm că, uneori, spre rusinea noastră, catolicii si protestantii sunt mai zelosi în participarea la biserică, la activitătile misionare, la rugăciunea împreună, la citirea din Sfânta Scriptură etc. Chiar din interiorul credintei lor gresite, catolicii, protestantii si sectantii îi fac de rusine pe ortodocsi prin aceea că se străduiesc mai mult să se facă plăcuti lui Dumnezeu decât multi dintre ortodocsi, în conditiile în care cei din urmă sunt singurii care au păstrat plinătatea crestinismului apostolic.

Deci, ortodocsii ar face bine să ia exemplu de la celelalte denominatiuni si să reînvieze bogătiile spirituale ale propriei lor Biserici, pe care încă nu reusesc să o scoată din lenea duhovnicească si din obiceiurile cele rele. Cele spuse acum se referă la partea omenească a credintei, la eforturile umane care se cheltuiesc în activitătile religioase, fie ea credinta cuiva justă sau nu.

"Miscarea harismatică" însă pretinde că se află în contact cu Dumnezeu si că a găsit mijloacele primirii Duhului Sfânt, adică ale revărsării harului lui Dumnezeu. Si totusi Biserica, si nimic altceva (sau altcineva), este aceea pe care Mântuitorul nostru Iisus Hristos, a hotărât-o ca mijloc de dăruire a harului către oameni. Să credem prin urmare că Biserica este actualmente înlocuită de vreo "nouă revelatie" capabilă să transmită harul din afara Bisericii, prin vreun grup de oameni, care, probabil, cred în Hristos, dar care nu au nici o idee sau experientă personală a Sfintelor Taine instituite de El si nici o legătură de continuitate cu Sfintii Apostoli si urmasii lor, pe care El i-a ales pentru a săvârsi aceste Taine? Hotărât că nu. Este la fel de sigur astăzi, ca si în primul secol crestin, că darurile Duhului Sfânt nu se descoperă în cei ce se află în afara Bisericii.

Marele Părinte bisericesc din secolul XIX, Episcopul Teofan Zăvorâtul si toti Sfintii Părinti, spun clar că darurile Duhului Sfânt sunt transmise "tocmai prin Taina Mirungerii, care a fost introdusă de Sfintii Apostoli în locul punerii mâinilor". Din Faptele Apostolilor învătăm că la început Taina Mirungerii se săvârsea prin punerea mâinilor. "Noi toti cei care am fost botezati si mirunsi avem darul Sfântului Duh .... chiar dacă El nu este activ în toti. Biserica Ortodoxă are însă la îndemână mijloacele de activare a acestui dar, si în afara lor nu mai există nici o altă cale... Fără Taina Mirungerii, asa cum a fost înainte de ea punerea mâinilor de către Sfintii Apostoli, Sfântul Duh nu se pogoară si nu se va pogorî niciodată, peste nimeni!".*

* Episcopul Teofan Zăvorâtul, Ce este viata duhovniceasca, N. Y., Jordanville, 1962, pp. 247-8, în ruseste N. ed.). Părintele Eusebius Stephanou (Logos, ian., 1972, p. 13) încearcă să justifice "receptarea Duhului Sfânt" si in afara Bisericii citând exemplul casei lui Cornelie Sutasul (Fapte, 10) care a primit Duhul Sfânt înainte de a se boteza. Dar diferenta dintre cele două cazuri este crucială: primirea Duhului Sfânt de către Cornelie si casa sa a fost un semn că ei trebuie să se unească cu Biserica prin Sfântul Botez, în timp ce

contemporanii nostri penticostali se întăresc, prin propria lor experientă, în înselăciunea ca nu există o unică si mântuitoare Biserică a lui Hristos.

Într-un cuvânt, când vorbim de "renasterea harismatică", vorbim de fapt de un nivel nou si mai adâncit, "spiritual", al ecumenismului. Adică fiecare crestin "se reînnoieste" în propria sa traditie, dar în acelasi timp se uneste în mod obscur (doar este "aceeasi experientă", nu-i asa?) cu alti "crestini" la fel de "reînnoiti" în propriile lor traditii, care toate contin diferite grade de erezie si abateri!

Acest relativism mai conduce si la o deschidere completă fată de practici religioase fără precedent.

Toate acestea ajung la punctul culminant în viziunea supraecumenistă a unui "profet" penticostal de frunte, care declară că multi penticostali "au început să aibă vie în fata ochilor posibilitatea ca această miscare să devină însăsi Biserica lui Hristos la sfârsitul veacurilor..."

Să ne îndreptăm acum privirea dincolo de teoriile ecumeniste si de practicile penticostalismului pentru a vedea ce anume inspiră cu adevărat si dă putere "renasterii harismatice". Este vorba de experienta reală a puterii "duhului".

3. "Vorbirea în limbi"

Dacă studiem cu atentie toate afirmatiile "miscării harismatice", descoperim că această miscare seamănă foarte bine cu multe miscări sectare din trecut, prin aceea că se bazează, mai ales, sau chiar exclusiv pe exagerarea oarecum bizară a unei singure laturi doctrinare sau a unei singure practici religioase. De data aceasta se exagerează un aspect specific, aspect pe care sectantii timpurilor trecute nu l-au considerat asa de esential. Este vorba de vorbirea în limbi.

Potrivit constitutiei diferitelor secte penticostale, "botezul cu Duhul Sfânt al credinciosilor este dovedit cu semnul imediat, concret si vizibil al vorbirii în

alte limbi" (Sherill, p. 79). Si nu numai că acesta este primul semn al convertirii la o sectă sau orientare penticostală: potrivit celor mai autorizate surse penticostale, această practică trebuie neapărat mentinută, altfel "duhul" se poate pierde. Căci spune David Du Plessis: "Practica rugăciunii în limbi trebuie continuată si sporită în viata particulară a celor care sunt botezati în Duhul; fără ea celelalte manifestări ale Duhului, fie nu mai apar, fie încetează cu desăvârsire" (Du Plessis, p. 89).

Ca si un oarecare protestant, multi mărturisesc că limbile "au devenit acum un ingredient esential al vietii mele de rugăciune" (Lillie,p. 50). O carte pe această temă de provenintă romano-catolică afirmă mai cu precautie că, dintre "darurile Sfântului Duh", limbile "sunt adesea dar nu întotdeauna primele care se dobândesc. Pentru multi ele devin astfel un prag dincolo de care se obtin darurile si roadele Duhului Sfânt" (Ranaghan, p. 19).

Iată exagerarea despre care vorbeam la început, exagerare care lipseste din Noul Testament, unde importanta vorbirii în limbi este minoră, ea fiind un semn al pogorârii Sfântului Duh la ziua Cincizecimii (Fapte, 2) si încă cu alte două ocazii (Fapte 10 si 19). După primul sau cel mult al doilea secol de la Hristos, nici un text ortodox nu mai înregistrează vorbirea în limbi, ea nemaifiind pomenită nici de marii Părinti din pustia egipteană, care erau atât de covârsiti de darurile Duhului Sfânt, încât deveniseră făcători de minuni până la a învia si mortii.

Atitudinea ortodoxă cu privire la adevărata vorbire în limbi poate fi rezumată prin cuvintele Fericitului Augustin (Omilii la Ioan 6,10): "În timpurile de la început, Duhul Sfânt se revărsa peste cei ce credeau, iar ei vorbeau în limbi pe care, nu le învătaseră, căci Duhul le dădea lor să grăiască. Acestea erau semne adaptate la acele vremi. Căci cu dreptate trebuia să fie acest semn al Duhului Sfânt pentru toate limbile, pentru a se arăta Evanghelia lui Hristos la toate neamurile si în toate limbile de pe fata pământului. Acea vorbire în limbi a fost un semn al lui Dumnezeu, care mai apoi însă a trecut".

Si parcă adresându-se penticostalilor din ziua de astăzi, care adaugă acestui semn suprema importantă, Fericitul Augustin zice: "Să ne asteptăm atunci ca cei peste care îsi pun mâinile preotii Bisericii să înceapă a vorbi în limbi? Sau vă asteptati cumva ca acesti copii peste care tocmai ne-am pus mâinile să înceapă a vorbi în limbi? Iar dacă ei nu au vorbit în limbi, veti avea oare inimi atât de învârtosate si perverse încât să credeti că nu ati primit Duhul Sfânt?"

Penticostalii zilelor noastre îsi justifică vorbirea în limbi, bazându-se mai ales pe întâia Epistolă a Sfântul Apostol Pavel către Corinteni, cap. 12-14. Dar Sfântul Pavel a scris acel pasaj tocmai pentru că "limbile" deveniseră pricină de dezordine în Biserica din Corint. Si chiar dacă nu interzice practica lor, el cu sigurantă le micsorează importanta. Deci acest pasaj ar trebui să descurajeze, nicicum să încurajeze revigorarea contemporană a "limbilor", mai ales atunci când se descoperă (după cum recunosc însisi penticostalii) că mai există si alte căi de dobândire a vorbirii în limbi în afară de Duhul Sfânt!

În calitatea noastră de crestini ortodocsi, noi stim cu sigurantă că vorbirea în limbi, ca dar autentic al Duhului Sfânt, nu poate să se manifeste la cei care sunt în afara Bisericii lui Hristos. Si cum "alte surse" ale acestei "vorbiri în limbi" există, să încercăm să vedem care sunt ele, luându-ne după caracteristicile pe care le îmbracă acest fenomen contemporan.

Căci dacă am devenit mai vigilenti constatând importanta exagerată pe care penticostalii contemporani o acordă "limbilor", trebuie neapărat să ne intereseze examinarea circumstantelor prin care apar ele.

Departe de a fi dăruite liber si spontan, fără amestecul omului - asa cum s-ar cuveni unor adevărate daruri ale lui Dumnezeu -, vorbirea în limbi poate fi provocată, având prin urmare un caracter previzibil, de o anumită tehnică a "rugăciunii" concentrate în grup, însotită de cântări protestante, care creează o atmosferă psihică foarte sugestivă ("Vine! El vine! "), care culminează cu o "punere a mâinilor", si care alteori nu constă decât din purul efort fizic de a repeta la nesfârsit anumite cuvinte (Koch, p. 24), sau chiar sunete

dezarticulate.

O persoană a recunoscut că, asemenea multor altora, după ce a vorbit în limbi, "rosteam adesea silabe fără sens în efortul de a-mi provoca fluxul rugăciunii în limbi" (Sherill, p. 127); eforturi care, departe de a fi descurajate, sunt recomandate cu zel de către penticostali. "A scoate sunete pe gură nu înseamnă, desigur, "a vorbi în limbi", dar acest gest poate constitui un act onest de credintă, pe care Duhul Sfânt îl va onora dăruindu-i acelei persoane puterea de a vorbi într-o altă limbă" (Harper, p. 11).

Un alt pastor protestant spune: "Se pare că greutatea initială de a vorbi în limbi nu este altceva decât constiinta că tu esti acela care trebuie "să vorbească" în continuare, cu orice pret... Primele silabe si cuvinte pot să-ti sune ciudat la ureche. Ele pot fi rostite cu greutate sau pot fi chiar nearticulate. E posibil să crezi chiar că le inventezi. Dar în măsura în care vorbesti fără oprire si cu credintă... Duhul va alcătui pentru tine o limbă de rugăciune si de laudă (Christenson, p. 130).

Un "teolog" iezuit ne povesteste cum a pus el în practică aceste sfaturi: "După micul dejun am simtit că ceva mă trage aproape irezistibil către capela unde m-am asezat să mă rog. Luându-mă după descrierea lui Jim, despre cum a primit el darul limbilor, am început să rostesc încet, numai pentru mine: "La, la, la, la". Spre marea mea uluire a urmat o miscare rapidă a limbii si buzelor însotită de un sentiment extraordinar de devotiune interioară" (Gelpi, p. 1).

Care crestin ortodox cu mintea trează ar putea să confunde aceste periculoase jocuri psihice cu darurile Sfântului Duh?! Căci lipseste cu desăvârsire din această practică orice urmă de crestinism, orice urmă de duhovnicie. Ne aflăm mai curând în zona mecanismelor psihice care pot fi declansate cu ajutorul unor tehnici psihofizice foarte precise, între care "vorbirea în limbi" pare să tină pozitia cheie de "buton", oarecum, care deschide usa spre această zonă.

Oricum ar fi, sfera experientelor cu pricina nu are nici un fel de asemănare cu darul duhovnicesc al vorbirii în limbi, asa cum este el descris în Noul Testament, el apropiindu-se mult mai mult de "vorbirea în limbi" de tip samanist, practicată în religiile primitive, în care samanul sau vraciul-vrăjitor dispune de o anumită tehnică pentru a intra în transă si de a transmite astfel mesajul unui oarecare "dumnezeu" către om (sau invers), într-o limbă pe care nu a învătat-o. (Vezi Burdick, pp. 66-67).

În paginile care urmează vom întâlni experiente "harismatice" atât de sinistre, încât comparatia cu samanismul nu va mai părea poate atât de exagerată, mai ales dacă tinem cont de faptul că samanismul primitiv nu este decât expresia particulară a unui fenomen "religios" care, departe de a fi străin Occidentului contemporan, joacă, dimpotrivă, un rol major în vietile multora dintre "crestinii" zilelor noastre: este vorba despre mediumism.

4. Mediumismul "crestin"

Un studiu foarte atent si obiectiv asupra fenomenului "vorbirii în limbi" l-a realizat pastorul luteran german Dr. Kurt Koch (The Strife of Tongues - Gâlceava Limbilor). După ce a examinat sute de cazuri de manifestare a acestui "dar", el a ajuns la concluzia, bazată pe argumente scripturistice, că doar patru din aceste cazuri ar putea fi cele descrise în Faptele Apostolilor, dar că nici măcar de acestea patru nu putea fi sigur.

Desigur, în lumina traditiei patristice a Bisericii lui Hristos dintotdeauna, crestinul ortodox nu ar avea astfel de dubii. Cu posibila exceptie a celor patru cazuri, însă, Dr. Koch a identificat un număr de cazuri neîndoielnice de posesiune demonică, "vorbirea în limbi" fiind de fapt "un dar" întâlnit în mod obisnuit la demonizati. Dar cheia întregii miscări o găsim în concluziile finale ale Dr. Koch.

El arată că miscarea "limbilor" nu e nicidecum o "renastere", căci lipseste cu desăvârsire din ea orice constiintă a păcătoseniei personale si orice urmă de

pocăintă. Ceea ce constatăm, în schimb, este o subliniată preocupare de a câstiga puteri si experiente noi. Deci fenomenul limbilor nu este cel descris în Fapte si nici nu poate fi asimilat (în cele mai multe din cazuri) cu o posedare demonică propriu-zisă; el este mai curând "... si probabil în 95% din cazuri, un fenomen mediumistic, de natură spiritistă" (Koch, p. 35).

Dar ce este un "medium"? Medium-ul este persoana dotată cu o anumită sensibilitate psihică ce îi permite să se transforme într-un fel de vehicul sau mijloc de manifestare a unor forte sau fiinte invizibile, caz în care, după mărturia Staretului Ambrozie de la Optina* avem de-a face cu duhuri rele si nicidecum cu "sufletele mortilor", asa cum cred spiritistii. Darurile mediumistice apar aproape în toate religiile necrestine: clarviziunea, hipnoza, vindecările "miraculoase", aparitia si disparitia obiectelor sau deplasarea lor dintr-un loc în altul etc.

* V. P. Bykov, Tikhie Priyuty, Moscova, 1913, pp. 168-170 N. ed.

Se stie că asemenea daruri au si Sfintii Bisericii Ortodoxe, dar diferenta între ei si spiritisti este imensă. În timp ce darul crestin al vindecărilor, de exemplu, este oferit de Dumnezeu ca răspuns direct la rugăciunea fierbinte, mai ales a unui om plăcut lui Dumnezeu, a unui drept sau a unui sfânt (Iacob 5,16), si, de asemenea la contactul cu obiecte sfintite, prin darul lui Dumnezeu (aghiazma, icoane, sfinte moaste etc., vezi Fapte 19, 12; II Regi 13, 21), vindecările mediumistice, ca toate fenomenele ce tin de ocult, sunt obtinute cu ajutorul unor tehnici foarte precise si în anumite conditii psihice, care se pot cultiva si folosi prin exercitiu, neavând nici o legătură cu sfintenia sau interventia lui Dumnezeu.

Capacitatea mediumistică este, fie o mostenire genetică, fie se obtine prin transfer, la contactul cu persoana care o posedă, fie pur si simplu prin lectura cărtilor oculte.**

** Vezi Kurt Koch, Occult Bondage and Deliverance, - Relatia de legătură si de transfer în ocultism - Kregel Publications, Grand Rapids, Mich. , 1970, pp. 168- 170

Foarte multi sunt mediumii care declară că puterile lor nu sunt câtusi de putin supranaturale, ci că ele izvorăsc din niste potente naturale ale omului, despre care însă se cunoaste foarte putin. Într-o oarecare măsură lucrul este fără îndoială adevărat. Dar tot atât de adevărat este faptul că zona din care provin aceste puteri este tocmai zona spiritelor căzute, care folosesc prilejul oferit de oamenii ce intră singuri si de bunăvoie în ea, pentru a-i atrage mai strâns în plasele lor, nezgârcindu-se în acest scop cu dăruirea de puteri miraculoase si vedenii, tinta finală fiind distrugerea irevocabilă a acestor nefericite suflete. Dar oricare ar fi explicatiile diferitelor fenomene mediumistice, Dumnezeu a interzis răspicat omenirii, cum citim în Sfânta Scriptură, orice contact cu zona ocultă: Să nu se găsească la tine de aceia care trec pe fiul sau fiica lor prin foc, nici prezicător, sau ghicitor, sau vrăjitor, sau fermecător. Nici descântător, nici chemător-de duhuri, nici mag, nici de cei ce grăiesc cu mortii. Căci urâciune este înaintea Domnului tot cel ce face acestea, si pentru această urâciune îi izgoneste Domnul Dumnezeul de la fata Sa. (Deut. 18,10- 12; vezi si Lev. 20,6).

În practică, dorinta de a dobândi puteri sau experiente mediumistice este incompatibilă cu orientarea crestină fundamentală în directia mântuirii sufletului. Aceasta nu înseamnă că nu există "crestini" implicati în fenomene mediumistice, deseori în mod inconstient, după cum vom vedea în cele ce urmează. Dar acesti crestini nu sunt crestini adevărati, crestinismul lor este unul "de tip nou", adică un "nu crestinism" de felul celui propovăduit de Nicolae Berdiaev, care va fi discutat si el în cele ce urmează.

Dr. Koch, chiar de pe pozitiile sale protestante, are dreptate când spune: "Viata religioasă a persoanei nu este nicidecum afectată de ocultism sau de spiritism. Căci spiritismul este, într-o măsură foarte largă, o miscare "religioasă". Diavolul nu ne ia religiozitatea... Este însă o mare diferentă între

a fi religios i a te naste din nou din Duhul iui Dumnezeu. Si este trist să constatăm că cei mai multi dintre crestini de astăzi, indiferent de denominatiune, sunt mai curând oameni "religiosi", decât crestini adevărati".*

* Kurt Koch, Between Christ and Satan - Între Hristos si Satan - Kregefi Publications, 1962, p. 124. Împreună cu Occult Bondage, această carte a Dr. Koch confirma in mod remarcabil, pe baza unui material faptic înregistrat în acest secol, aproape toate manifestările mediumistice, magice, vrăjitoresti etc., pe care le găsim si în Sfânta Scriptură si in Vietile Sfintilor Bisericii Ortodoxe; sursa tuturor acestor manifestări este desigur diavolul. Cititorul ortodox ar avea de corectat doar putine dintre interpretările Dr. Koch (N. ed.)

Forma cea mai cunoscută de mediumism printre contemporanii nostri din Vest este sedinta de spiritism. În cadrul ei se stabilesc contacte cu anumite forte care produc efecte observabile, cum ar fi ciocănituri, voci, forme diverse de comunicare, precum scrierea automată, vorbirea în limbi necunoscute, miscarea obiectelor, aparitii de mâini si chipuri "umane" care pot fi uneori fotografiate. Aceste efecte se obtin cu ajutorul unor tehnici si atitudini prestabilite ale celor prezenti, referitor la care vom cita mai jos dintr-un manual de referintă în domeniu.**

** Simon A. Blackmore, S. J., Spiritism: Facts and Frauds - Spiritismul: Fals si Realitate -, Benziger Bros., New York, 1924, Cap. IV, "Mediumii" pp. 89-105 passim (N. ed.)

1. Pasivitatea: "Activitatea unui spirit este direct proportională cu gradul de pasivitate sau "sumisiune" pe care le găseste la persoana sensibilă, sau medium". "Calitatea de medium ... se poate obtine, prin exercitiu sustinut, de către oricine se abandonează constient si deliberat, cu trupul si vointa, cu facultătile psihice si intelectuale controlului unui duh satanic, care îl invadează".

2. Solidaritatea de credintă: Toti cei de fată trebuie să aibă "o atitudine mintală de simpatie fată de medium"; fenomenul spiritist este "facilitat de o anumită

simpatie ce rezultă din armonia de idei, de vederi si sentimente ce există între experimentatori si medium. Când această atitudine de simpatie si armonie lipseste, sau când mediumul nu-i abandonează total vointa, atunci sedinta de spiritism a "cercului" respectiv esuează". De asemenea, "numărul experimentatorilor care participă la o astfel de sedintă este de mare importantă. Dacă el este prea mare, el poate dăuna armoniei atât de necesare succesului".

3. Toti cei prezenti "se prind cu mâinile pentru a forma asa numitul cerc magnetic. Prin intermediul acestui circuit închis, fiecare membru contribuie cu o anumită cantitate de energie, care se comunică colectiv mediumului". Totusi "cercul magnetic" nu este necesar decât pentru mediumii mai slab dotati. Madame Blavatsky, fondatoarea "teozofiei" moderne, ea însăsi un medium, dispretui mai târziu această tehnică rudimentară de spiritism, când avu ocazia să întâlnească mediumii cu mult mai puternici din Orient, categorie căreia îi apartine si fachirul descris în cap. III.

4. "Atât de necesara atmosferă spiritistă se creează prin mijloace artificiale, cum ar fi. cântări, muzica în surdină, si chiar rugăciuni". Evident, toată această tehnică nu face decât să sublinieze caracterul destul de rudimentar al unei astfel de sedinte, care de altfel rareori dă rezultate spectaculoase.

Există forme mult mai subtile, dintre care unele îsi spun chiar "crestine". Este suficient să luăm exemplul tehnicilor de "vindecare prin credintă" ale lui Oral Roberts (care înainte de a fi intrat în Biserica Metodistă a fost pastor al sectei "Sfinteniei Penticostale"), care vindecă în mod "miraculos" prin intermediul unui "cerc magnetic" compus din persoane ce se află în comuniune de sentimente, pasivitate si armonie de "credintă" si care împreună îsi pun mâinile pe televizor în timp ce Oral Roberts levitează; te poti vindeca chiar bând pur si simplu un pahar cu apă care a stat pe televizor si deci a absorbit fluxul energiilor satanice mediumistice astfel create. Dar asemenea vindecări, ca si cele produse în spiritism si magie au în timp consecinte dure: boli psihice, dementă. *

* Despre Oral Roberts vezi Kurt Koch, Occult Bondage pp. 52- 5 (N. ed.)

Una din caracteristicile fundamentale ale actiunilor demonice este aceea că ele imită constant lucrarea lui Dumnezeu. Asa se face că cei cu daruri mediumistice sunt convinsi că rămân buni crestini si că darurile lor provin de la Duhul Sfânt. Iată punctul în care asemănarea dintre aceste practici mediumistice si cele ce se manifestă în "renasterea harismatică" devine izbitoare. Iată ce ne permite să tragem concluzia că aceasta din urmă este, în esenta ei, o formă de mediumism.

Intr-adevăr, ceea ce frapează în compararea celor două fenomene, este că cerintele de bază ale unei sedinte de spiritism se regăsesc toate în cadrul adunărilor de rugăciune "harismatică", câtă vreme nici una dintre ele nu se află în aceeasi formă sau în acelasi grad de intensitate în cultul public al Bisericii Ortodoxe.

1. "Pasivitatea" sedintelor de spiritism corespunde stării care, în limbaj "harismatic", se numeste un fel de abandon, care înseamnă în mare măsură disponibilizarea întregului nostru subconstient... Tot ceea ce putem face este să ne abandonăm în întregime: cu trup, minte, si chiar cu limba, astfel încât Duhul lui Dumnezeu să aibă posesiune deplină asupra noastră... De abia atunci suntem cu adevărat pregătiti: când barierele vointei si constientului au fost îndepărtate si Dumnezeu se miscă cu putere prin întreaga noastră fiintă" (Williams, pp. 62-63).

Această atitudine "spirituală" este o lucrare cu totul satanică si nu are nimic de-a face cu Crestinismul. Ea este mai curând caracteristică Zen-Budismului, "misticismului" extrem-oriental, hipnozei, si spiritismului. Această pasivitate exagerată este cu totul străină de spiritualitatea ortodoxă, fiind în schimb extrem de propice si constituind chiar o invitatie pentru actiunile demonice. Un observator devotat al întrunirilor penticostale notează că, în timpul desfăsurării lor, cei care interpretează sau vorbesc în limbi "par că intră literalmente în transă" (Sherill, p. 87). În unele comunităti "harismatice"

această pasivitate este atât de pronuntată, încât elementele de organizare, cum ar fi ordinea de desfăsurare a slujbelor, sunt complet abolite, fiecare făcând absolut ceea ce îi dictează "spiritul".

2. Hotărât că este vorba de o "solidaritate de credintă" - nu doar simpla comuniune a credintei crestine si nădejdea mântuirii, ci mai ales o unanimitate în dorinta de a vedea că se produce fenomenul harismatic. Aceasta este esenta tuturor adunărilor de rugăciune "harismatică". Această solidaritate este încă si mai intensă atunci când are loc un "botez în Duhul Sfânt", ce se încheie de obicei într-o cameră separată si în prezenta unui număr restrâns de persoane, initiate deja în această "taină". Este suficient ca o singură persoană să aibă gânduri negative cu privire la ceea ce se întâmplă, pentru ca "botezul" să nu mai aibă loc - în exact acelasi mod în care rugăciunile preotului ortodox descrise mai sus au fost suficiente pentru a risipi vrăjitoria fachirului din Ceylon.

3. "Circuitul magnetic" spiritist este echivalentul "punerii mâinilor" de la întrunirile penticostale, care este întotdeauna executată de cei care la rândul lor au trecut ei însisi prin experienta "botezului" vorbirii în limbi si care servesc, după mărturia chiar a penticostalilor, drept "canale ale Duhului Sfânt" (Williams, p. 64); "canale" sunt numiti si mediumii din sedintele de spiritism.

4. Atmosfera "harismatică", ca si cea spiritistă, se induce cu ajutorul intonării anumitor imnuri si rugăciuni cu rol de sugestionare, de asemenea prin bătăi din palme; toate acestea duc la "un efect de intensă excitare psihică" (Sherill, p. 23).

S-ar putea obiecta că toate aceste asemănări dintre fenomenele mediumistice si cele penticostale nu sunt decât simple coincidente; dar, pentru a ne lămuri, nu ne rămâne decât să vedem care este natura "spiritului" ce se comunică prin "canalele" penticostale. Natura lui reiese clar din mărturiile celor care au simtit această experientă pe propria lor piele: "Cei din grup au format un cerc mai strâns în jurul meu. Parcă formau cu corpurile, lor o pâlnie prin care se

concentra tot fluxul "spiritului" care pulsa în cameră. Asa cum sedeam acolo, îl simteam cum se scurge prin mine" (Sherill, p. 122).

La o întâlnire penticostalo-catolică: "cine intra acolo era practic doborât la pământ de formidabila si vizibila prezentă a lui Dumnezeu!" (Ranaghan, p. 79). (A se compara cu atmosfera "vibrantă" din cadrul unor anumite ritualuri păgâne sau hinduiste; vezi mai sus, cap. Locuri si practici hinduiste).

Iată relatarea unei alte experiente "baptismale": "Îmi dădeam seama că Domnul se afla în cameră si că se apropie de mine. Eu nu-L vedeam, dar m-am simtit împins de la spate. Si am căzut la podea, dar parcă as fi plutit..." (Logos Journal, nov-dec, 1971, p. 47). Există multe alte exemple similare, pe care le vom discuta mai jos, în cadrul manifestărilor fizice ale experientelor "harismatice". Ceea ce este cert, este că numai de manifestări ale Duhului Sfânt nu poate fi vorba!

În acest moment, însă, să nu pierdem din vedere caracteristica esentială a vorbirii în limbi "harismatice": aceea că ea nu este doar un fenomen initial care mai apoi dispare, după ce "botezul" s-a încheiat; ci, că trebuie să continuie (atât în public cât si în particular) si să devină "un ingredient de bază" al vietii religioase, căci în caz contrar "darul Duhului" poate să înceteze.

Un autor "harismatic" presbiterian vorbeste despre functia specifică a acestei practici ca "pregătire" a întâlnirii "harismatice" propriu-zise: "deseori grupul se întâlneste cu putină vreme mai înainte de ora fixată pentru a se ruga în Duhul (adică în limbi). În felul acesta se intensifica senzatia prezentei si lucrării lui Dumnezeu în adunare". Si iar: "Am descoperit că rugăciunea mentală în Duhul pe parcursul întâlnirii ne ajută să ne mentinem într-o deschidere fată de prezenta lui Dumnezeu...", căci, "după ce te obisnuiesti cu rugăciunea cu voce tare în Duhul... devine posibil ca respiratia ta, miscându-se prin coardele vocale, să pună în evidentă chiar suflarea Duhului, si astfel rugăciunea poate continua la fel de puternic în interior, mental" (Williams, p. 31).

Să ne amintim, de asemenea, că vorbirea în limbi poate fi declansată si prin "sunete tăcute cu gura" - ceea ce ne conduce inevitabil la concluzia că vorbirea "harismatică" în limbi nu este deloc un "dar", ci o tehnică care se dobândeste la rândul ei prin alte tehnici si prin care se declansează încă alte "daruri ale Duhului", cu conditia ca cei interesati să continue s-o practice si să o cultive.

De fapt realizarea esentială si de bază a Miscării Penticostale contemporane aceasta este: descoperirea unei noi tehnici mediumistice de dobândire si mentinere a unei stări psihice în care obtinerea "darurilor" miraculoase devine un lucru obisnuit. Si dacă acest lucru este adevărat, atunci definitia "harismatică" a "punerii mâinilor" - ca fiind "simpla slujire din partea uneia sau mai multor persoane care constituie canale ale Duhului Sfânt pentru cei care nu au fost încă binecuvântati cu acest dar", ceremonie "la care este important ca cei care slujesc să fi fost ei însisi miscati de Duhul Sfânt" (Williams, p. 64), descrie tocmai transferul calitătilor (darurilor) mediumistice de la cei care le-au dobândit deja si sunt ei însisi mediumi, la ceilalti care încă nu le posedă. "Botezul cu Duhul Sfânt" devine astfel initiere mediumistă.

Deci, "renasterea harismatică" nu este altceva decât o miscare mediumistă, ceea ce clarifică toate punctele care rămân obscure, dacă o privim ca pe o miscare crestină. Ea apare în America, tară în care spiritismul se născuse cu cincizeci de ani mai înainte, într-un climat psihologic foarte asemănător celui de acum: o pietate protestantă ucisă de rationalism si coplesită brusc de experienta reală a unor "puteri" invizibile care nu pot fi explicate pe cale rational sau stiintifică.

Miscarea are succes răsunător tocmai in tările cu puternice traditii în activitătile mediumistice si de spiritism: în primul rând America si Marea Britanie; apoi Brazilia, Japonia, Filipinele si Africa. Timp de peste 1900 de ani, după vremea în care a trăit Sfântul Apostol Pavel, nu aflăm nici urmă de "vorbire în limbi" în tările fie numai si nominal crestine. Iar dacă totusi aceasta se manifestă, atunci nu este decât un fenomen pasager cu coloratură de

isterie; aceasta tocmai până în secolul al XX-lea, când apare Miscarea Penticostală, după cum subliniază un cunoscut istoric al fenomenelor de "entuziasm" religios.*

* Ronald A. Knox, Enthusiasm, A. Chapter in the History of Religion - Entuziasmul, capitol al Istoriei Religiilor, Oxford, Galaxy Book, 1961, pp. 550-551

Deci, dacă aceste fenomene lipsesc aproape cu desăvârsire din lumea si epoca crestină, ele constituie în schimb regulă în religiile primitive si reapar în fortă în secolul XX, printre spiritistii, mediumii si demonizatii zilelor noastre. Formulele în care se "interpretează" si se "profetizează" în cadrul serviciilor "harismatice" sunt vagi si stereotipe, lipsind orice continut specific profetic sau crestin. Doctrina este în întregime subordonată practicii. Sloganul repetat la nesfârsit de "harismatici", în a cărui capcană, după cum ne amintim, cad si victimele hinduismului, este magica formulă "Merge!".

Nu mai poate rămâne nici o îndoială că "renasterea harismatică", sub aspectul manifestărilor ei, este mult mai apropiată de spiritism si de religiile necrestine, decât de Crestinismul Ortodox. Dar exemplele nu se opresc aici.

În afară de cărtile Dr. Koch nu am citat până acum decât mărturiile celor favorabili "renasterii harismatice", care au vorbit convinsi fiind că se referă la lucrările Duhului Sfânt.

Dar să-i ascultăm acum si pe cei care au părăsit miscarea "harismatică", sau au refuzat să i se alăture, pentru că au simtit că "duhul care o animă nu este Duhul Sfânt".

1. "Un tânăr din Leicester (Anglia) povesteste următoarele: Prietenul lui si cu el se convertiseră de câtiva ani, când într-o zi au fost invitati la întâlnirea unui grup de vorbitori în limbi. Atmosfera întrunirii i-a prins si ulterior s-au rugat ca să primească noua binecuvântare si botezul în Duhul Sfânt.

După o rugăciune intensă au simtit cum ceva fierbinte se înstăpâneste peste ei. Simteau o exaltare interioară. Timp de câteva săptămâni si-au trăit cu entuziasm senzatiile, ale căror valuri însă cu timpul au început să scadă. Tânărul a remarcat în schimb că îi pierduse orice dorintă de a mai citi Biblia si de a se mai ruga.

Analizându-si experienta în lumina Scripturii, si-a dat seama că nu este de la Dumnezeu. Întorcându-se, s-a pocăit si a dat toată întâmplarea pe fată... Prietenul lui însă a continuat să frecventeze cercul "limbilor", ceea ce practic l-a distrus. La ora actuală nici nu-l mai preocupă ideea de a vietui ca un crestin" (Koch, p. 28).

2. Doi pastori protestanti s-au dus la o adunare de rugăciune "harismatică" ce avea loc într-o biserică presbiteriană din Hollywood. "Mai înainte am căzut amândoi de acord ca, de îndată ce vom auzi pe primul ins vorbind în limbi, să ne rugăm amândoi cam asa: "Doamne, dacă acest dar este de la Tine, binecuvântează pe fratele, iar dacă nu este, fă-l să înceteze si să nu mai poată vorbi în limbi în prezenta noastră".

Întrunirea s-a deschis cu rugăciunea unui tânăr, după care toti au putut începe să se roage. O femeie a început să se roage într-o limbă străină, fluent si fără nici o ezitare. Nimeni nu a tradus. Părintele B. si cu mine am început să ne rugăm în taină asa cum conveniserăm. Si ce s-a întâmplat? Nu a mai vorbit nimeni în limbi, desi în grupul acela toti, cu exceptia unui arhitect, vorbeau curent în limbi necunoscute". (Koch, p. 15). Să nu pierdem din vedere că, în lipsa solidaritătii de credintă de tip mediumistic, fenomenul nu se manifestă.

3. "O femeie din San Diego, California, a venit la mine să-mi ceară sfatul. Mi-a povestit ce lucru îngrozitor i s-a întâmplat cu ocazia unei activităti misionare purtate de un membru al miscării "limbilor". S-a dus si ea la întrunirile lui în care acesta vorbea de necesitatea vorbirii în limbi si odată după cuvântare a rămas mai la urmă, îngăduind ca respectivul să-i pună mâinile pe crestetul ei

spre a o boteza în Duhul si întru vorbirea în limbi. În clipa aceea a căzut la pământ inconstientă.

Când si-a revenit, era pe jos si gura si se misca automat, deschizându-i-se si închizându-i-se, fără să poată scoate însă nici un sunet. Era înspăimântată. În jurul ei stăteau în picioare un grup de adepti ai evanghelistului aceluia care exclamau: "O, soră, ce minunat ai vorbit în limbi! Acum ai cu adevărat în tine pe Duhul Sfânt". Victima acestui asa-zis botez s-a vindecat până la urmă si nu s-a mai dus niciodată la astfel de întruniri. Când a venit la mine pentru sfat, încă mai suferea de pe urma efectelor acestui "botez spiritual" (Koch, p. 26).

4. Un crestin ortodox din California povesteste despre întâlnirea pe care a avut-o cu un pastor "plin de duh", aderent împreună cu reprezentanti de frunte catolici, protestanti si penticostali, la platforma comună a "renasterii harismatice", a vorbit în limbi timp de cinci ore si a folosit toate artificiile (psihologice, hipnotice, de "punerea mâinilor") pentru a induce în cei prezenti dorinta de a primi "botezul Duhului". A fost o scenă penibilă si îngrozitoare.

Când si-a pus mâinile peste prietena noastră, ea a început să scoată niste sunete guturale, să geamă, să plângă si să tipe. Misionarul era foarte încântat de toate acestea. Zicea că fata suferă pentru ceilalti si că se roagă pentru ei. Când si-a "pus mâinile" pe capul meu, am avut presentimentul unui rău real, palpabil. In "limbile" lui se amestecau totusi si cuvinte în engleză: "Ai darul profetiei, o simt. Deschide-ti doar gura si se va rosti de la sine. De ce blochezi Duhul si nu-l lasi să vorbească?" Cu mila si ajutorul lui Dumnezeu mi-am tinut gura închisă, căci sunt sigur că dacă as fi vorbit, altcineva s-ar fi auzit prin mine" (comunicare personală).

5. Cititorii revistei "The Orthodox Word" (Cuvântul ortodox) îsi amintesc de "priveghereа" organizată de Arhidioceza siriană antiohiană a New York-ului, la conventia sa de la Chicago, din august 1970, la care, după ce s-a creat o atmosferă paroxistică de sentimentalism si emotie, unii tineri au început să "depună mărturie" despre cum îi miscă pe ei "duhul". Dar multe alte persoane

care s-au aflat acolo au relatat după aceea că atmosfera era "apăsătoare si plină de presimtiri rele", "paralizantă si malefică" si că numai cu rugăciunile Sf. Herman al Alaskăi, a cărui icoană se afla în acea încăpere, s-a putut risipi acea atmosferă si o dată cu ea întreaga adunare (O.W., 1970, nr. 4-5, pp.196-199).

Există numeroase alte cazuri de oameni care si-au pierdut astfel orice interes pentru rugăciune, lecturi din Sfânta Scriptură si pentru crestinism în general si care au ajuns chiar să creadă, după cum nu s-a sfiit să mărturisească un tânăr student, că "nici măcar nu va mai avea nevoie să citească Biblia. Dumnezeu Tatăl Însusi va veni si va vorbi cu el în persoană" (Koch, p. 29).

Vom avea ocazia să cităm încă mărturiile multora care continuă să creadă că nu e nimic negativ sau rău în experientele "harismatice", al căror sens nu vom întârzia să-l analizăm. Oricum, fără să tragem concluzii definitive cu privire la natura exactă a "duhului" care provoacă fenomenele "harismatice" si, pe baza probelor evidentiate până acum, putem să fim de acord cu Dr. Koch, fără teamă că gresim, asupra următorului aspect:

"Miscarea vorbirii în limbi este expresia unei conditii psihice delirante în cadrul căreia apar manifestări demonice" (Koch, p. 47). Ceea ce vrea să spună că această miscare este cu sigurantă "delirantă", prin aceea că se lasă dominată de un "spirit" care nu este Duhul Sfânt. Nu este demonică în sine sau în intentiile sale (asa cum neîndoielnic sunt satanismul si ocultismul contemporan), ci prin natura ei ea disponibilizează si deschide pe oameni spre a accepta manifestarea unor forte în mod evident demonice, a căror prezentă s-a simtit deslusit în numeroase astfel de ocazii.

Referitor la natura exactă a "limbilor" care se vorbesc astăzi, nu se poate da un răspuns simplu. Ceea ce stim sigur, este că în miscările penticostale, ca si în spiritism, atât elementele de fraudă, cât si cele de sugestie joacă un rol nu putin important; ele sunt folosite în cercurile "harismatice" pentru a crea o presiune psihică de natură să forteze fenomenele să apară.

Iată ce spune membrul "Miscării lui Iisus", o sectă predominant penticostală: "vorbirea mea în limbi era pur si simplu o chestie emotională în care nu făceam altceva decât să bălmăjesc niste cuvinte".

Iar altul recunoaste cinstit: "Când am intrat prima dată în secta aceea, cei de acolo mi-au spus că (vorbirea în limbi) era o chestie care pur si simplu trebuia făcută. Asa că m-am rugat s-o pot face, si n-am reusit decât să mă iau după ei si să-i imit, asa încât să creadă că am primit si eu darul" (Ortega, p. 49). Deci nu putine dintre presupusele "limbi" sunt fără îndoială neautentice, sau în cel mai bun caz produsul autosugestiei sau al unei stări emotionale de cvasiisterie.

Pe de altă parte, cazuri de vorbiri penticostale în limbi neînvătate anterior există, si sunt bine documentate (Sherill, pp. 90-95); este atestat de asemenea că multi vorbitori "în limbi" nu au aspect isteric deloc, ci dimpotrivă, o fac cu calm, sigurantă si naturalete. S-a mai constatat de asemenea faptul neobisnuit al fenomenului corelativ de "cântare în limbi", în care "spiritul" inspira si linia melodică pe care multi o armonizează cu vocile lor, producându-se un efect "având în el ceva vrăjitoresc dar în acelasi timp extraordinar de frumos" '(Sherill, p. 118), "de neimaginat si neverosimil sub aspect uman" (Williams, p. 33).

Iată că explicatiile "vorbirii în limbi" contemporane nu par a fi doar de natură emotional - psihologică. Dacă acest fenomen nu este produs prin lucrarea Duhului Sfânt - si faptul este demonstrat din abundentă - atunci el, ca manifestare "supranaturală", nu poate fi decât produsul unui dar provenind de la un alt fel de duh.

Pentru a-l identifica mai cu precizie si pentru a întelege mai deplin miscarea "harismatică", nu doar ca fenomen, ci si ca "spiritualitate", va trebui să studiem mai cu atentie sursele traditiei patristice ortodoxe. Va trebui în primul rând să ne raportăm la traditia ortodoxă ascetică, la care ne-am mai referit

deja în capitolele anterioare, când încercam să întelegem atractia exercitată de hinduism. Era vorba acolo de conceptul de înselăciune diavolească.

5. Înselăciunea diavolească

Este o problemă cheie a învătăturii ascetice a Bisericii Ortodoxe, complet absentă din lumea romano-catolico-protestantă, pe terenul căreia s-a produs miscarea "harismatică". Astfel ne si explicăm cum o înselăciune de asemenea dimensiuni a putut să antreneze mase întregi de "crestini", chiar dacă doar cu numele, si cum un "profet" de felul lui Nicolae Berdiaev, care vine dintr-o spiritualitate ortodoxă, poate să considere că este absolut esential ca "noua eră a Duhului Sfânt să se lipsească cu desăvârsire de viziunea ascetică asupra lumii".

Iată cum. Viziunea ascetică ortodoxă asupra lumii este singura de natură să ofere oamenilor mijloacele de a continua să lucreze toată viata lor pentru dobândirea Duhului Sfânt, odată ce L-au primit prin Taina Sfântului Botez si a ungerii cu Sfântul si Marele Mir. Ea este singura în măsură să ne permită deosebirea duhurilor (discernământul spiritual, duhovnicesc) prin care să ne putem păzi de înselăciunea diavolească.

"Noua spiritualitate", la care visa Berdiaev si pe care o practică de fapt "miscarea harismatică", are o bază cu totul diferită, în lumina învătăturii ascetice ortodoxe, ea dovedindu-se a fi o fraudă. Ca atare cele două conceptii sunt radical incompatibile: ca să accepti "noua spiritualitate" a "renasterii harismatice", trebuie să respingi mai întâi Ortodoxia. Si invers, ca să rămâi în continuare cu adevărat crestin ortodox, trebuie neapărat să respingi hotărât "renasterea harismatică", care nu este altceva decât o ortodoxie falsificată.

Pentru a face acest lucru mai clar, vom oferi în continuare în rezumat învătătura Bisericii Ortodoxe despre înselăciunea diavolească, asa cum a formulat-o Episcopul Ignatie Briancianinov, el însusi un Părinte al Bisericii Ortodoxe din timpurile mai apropiate de noi (secolul XIX).

Există două forme principale de înselăciune diavolească. Prima si cea mai spectaculoasă dintre ele apare atunci când cineva se luptă să dobândească un înalt nivel spiritual si să se învrednicească chiar de viziuni, fără să se fi curătit în prealabil de patimi, bazându-se exclusiv pe întelepciunea sa. Unei asemenea persoane diavolul îi dăruieste "viziuni" pe măsură. Exemplele abundă în Vietile Sfintilor, carte de căpătâi a învătăturii ascetice ortodoxe.

Astfel, Sfântul Nichita, episcopul Novgorodului (31 ianuarie), s-a retras în pustie nepregătit fiind si contra sfatului staretului său. Făcând astfel, nu mult după aceea a început să audă o voce rugându-se împreună cu el. Mai apoi i-a vorbit "Domnul" însusi, trimitându-i un "înger" care se ruga în locul lui si îl îndemna să citească cărti, în loc să se roage si să-i povătuiască pe cei care veneau la el pentru sfat.

Si asa a trăit o vreme, văzându-l mereu pe "înger" rugându-se lângă el, iar oamenii care îl cercetau erau coplesiti de întelepciunea lui si de "darurile Duhului Sfânt" de care părea că este plin, inclusiv de darul "profetiilor" care întotdeauna se împlineau.

Înselăciunea s-a dat pe fată doar în momentul în care părintii din mânăstire au aflat de împotrivirea lui fată de Noul Testament, căci din Vechiul Testament, pe care nu-l citise niciodată, putea cita pe de rost. Numai prin rugăciunile părintilor s-a întors monahul Nichita la pocăintă. "Minunile" au încetat, iar cel pocăit a ajuns mai târziu la măsura sfinteniei.

Tot astfel, Sfântul Isaac din Pesterile Kievului (14 februarie), care a văzut o lumină mare si în mijlocul ei pe "Hristos înconjurat de îngeri". Fără să se însemne cu semnul Sfintei Cruci, Isaac i s-a închinat si îndată diavolul a luat putere asupra lui, încingându-l într-un joc drăcesc si lăsându-l după aceea abia viu. Si acesta a ajuns mai târziu, prin pocăintă, la măsura adevăratei sfintenii.

Sunt multe cazuri în care "Hristos", înconjurat de "îngeri", apare unor nevoitori în vedenie, dăruindu-le puteri mari si "daruri ale Duhului Sfânt", pentru ca apoi acesti monahi asceti înselati de diavol să cadă în nebunie sau în sinucidere.

Există însă si o formă de înselăciune diavolească mai obisnuită si mai putin spectaculoasă, care nu oferă victimelor ei viziuni extraordinare, ci doar exaltate "sentimente religioase". Aceasta se întâmplă, după cum scrie Episcopul Ignatie, "atunci când inima doreste si se străduieste să obtină bucuria cugetărilor sfinte si dumnezeiesti, nefiind încă pregătită pentru ele. Cel care nu are o inimă înfrântă, cel care se bazează pe faptele sale si pe vrednicia sa, cel care nu se tine strâns de învătătura Bisericii Ortodoxe, ci urmează unei alte "traditii", pe baza căreia îsi formează propria conceptie de viată, acela este stăpânit de înselăciune diavolească".

Aceasta este starea si conditia spirituală reală a adeptilor "renasterii harismatice", în care ei se află chiar fără stirea lor. Vom vedea clar acest lucru examinându-le practicile si conceptia si comparându-le cu învătătura Sfintilor Părinti, punct cu punct.

A. Atitudinea fată de experientele "spirituale"

Cunoscând foarte putin sau nimic din adevărata credintă si spiritualitate crestină bazată pe Sfintele Taine ale Bisericii întemeiate de Hristos, pe Sfintii Săi Apostoli, a căror învătătură rămâne mereu vie prin Sfintii Părinti, cei care se raliază miscării "harismatice" nu au nici un criteriu de deosebire între harul lui Dumnezeu si falsificările lui. Toti autorii "harismatici" demonstrează, într-o măsură mai mare sau mai mică, o lipsă totală de precautie în atitudinile pe care le au fată de propriile lor experiente. Unii dintre catolici aderenti la miscarea "harismatică", "scot diavoli" chiar înainte de a cere "Botezul Duhului". Dar eficacitatea acestui act, cum vom vedea îndată, ne aminteste de iudeii din Faptele Apostolilor (19,15), cărora diavolul pe care voiau ei să-l scoată le răspundea: Pe Iisus îl cunosc si îl stiu si pe Pavel; dar voi cine sunteti?

Sfântul Ioan Casian, unul din marii Sfinti Părinti din Apusul Ortodox din secolul V, în "Convorbirea despre daruri dumnezeiesti" spune: "Cel care crede că are darul vindecărilor, umflându-se de trufie, cade si mai rău. Demonii se prefac că sunt arsi si alungati din trupurile celor stăpâniti de ei prin sfintenia oamenilor despre care, cu adevărat stiu că nu sunt sfinti.

Despre acestia în Scriptură se spune: Se vor ridica hristosi mincinosi, si prooroci mincinosi si vor face semne mari si minuni, ca să amăgească, de va fi cu putintă, si pe cei alesi. *

* Trad. rom. Prof. David Popescu, în Sfântul Ioan Casian, Scrieri alese , Părinti si Scriitori Bisericesti vol 57, Ed. Inst. Biblic al B.O.R, Bucuresti, 1990, p. 569. (n. tr.)

"Vizionarul" suedez Emanuel Swedenborg (secolul XVIII), straniul precursor al revivalismului "spiritual" si ocult din zilele noastre, avea o temeinică si îndelungată si experientă de (între) vedere si comunicare cu spiritele. El distingea între două feluri de spirite, cele "bune" si cele "rele". Aceste experiente au fost recent confirmate de descoperirile unui psihiatru, care lucrează cu pacienti ce suferă de halucinatii, în cadrul clinicii de boli mintale din Ukiah, statul California. Acest psihiatru a luat în serios vocile pe care le auzeau pacientii săi si a întreprins o serie de "dialoguri" cu ele (prin intermediul chiar al pacientilor).

A tras concluzia, ca si Swedenborg, că există două categorii foarte diferite de "fiinte" care intră în contact cu pacientii: una mai "înaltă" sau "superioară" si alta mai "joasă" sau "inferioară". Iată relatarea sa: "Vocile inferioare seamănă cu cele ale betivilor dintr-un bar, care sâcâie pe cei pe care li se căsună, până la exasperare. Ele sugerează pacientilor acte scabroase si apoi îi ceartă când acestia le dau atentie. Ele depistează punctul slab al constiintei si actionează, interminabil asupra lui... Vocabularul lor este limitat, ca si varietatea termenilor, în schimb prezintă vointa persistentă de a distruge... se opresc asupra fiecărei slăbiciuni si fiecărei idei în care crede pacientul, pretind că au

puteri nemăsurate, mint, fac promisiuni, toate în scopul de a submina vointa pacientului... Spiritele inferioare sunt în totalitate nereligioase sau antireligioase. Unuia dintre pacienti i-au apărut sub chipul diavolilor conventionali si chiar i s-au prezentat chiar ca atare.

În contrast direct cu aceste voci stau halucinatiile de ordin superior... Vom ilustra acest contrast prin experienta unuia dintre pacienti. La un moment dat a auzit niste voci (apartinând ordinului inferior) certându-se multă vreme între ele despre modul în care vor să-l omoare. Dar în acelasi timp, în timpul noptii văzu o lumină ca soarele apropiindu-se de el. Si-a dat seama că era de un ordin diferit, pentru că lumina aceea îi respecta libertatea si se retrăgea când vedea că-l sperie. Când omul a fost încurajat să se apropie de acest soare prietenos el se trezi deodată într-o lume a supranaturalului...

Odată* i-a apărut un chip extraordinar de puternic si de impresionant, care, parcă era al lui Hristos... Unii pacienti fac simultan experienta halucinatiilor de ambele ordine si se simt prinsi la mijloc între un iad si un rai personal. Multi nu cunosc decât atacurile ordinului inferior. Ordinul superior se prevalează de putere asupra celui inferior, putere pe care o si demonstrează din timp în timp, dar nu suficient, încât să linistească mintile chinuite ale bolnavilor... Ordinul superior pare să fie deosebit de înzestrat, de sensibil, de întelept si religios".

* Wilson van Dusen, The Presence of the Other Worlds, (Prezente din alte lumi), Harper & Row, New York, 1974, pp. 120-125

Crestinul ortodox, care citeste cu pătrundere Vietile Sfintilor si alte scrieri patristice, stie că toate aceste spirite, fie ele "inferioare" sau "superioare", sunt demoni, si că deosebirea între adevăratele duhuri bune (îngeri) si demoni nu se poate face pe baza sentimentelor si ideilor personale. Răspândita practică a "exorcismelor" din cercurile "harismatice" nu oferă nici o garantie a izgonirii reale a duhurilor; astfel de exorcisme întâlnim si la samanii primitivi, care le practică cu succes,** si care stiu si ei că există mai multe feluri de "duhuri", care în proportie de sută la sută, nu sunt altceva decât demoni, fie că par să

fugă atunci când sunt izgoniti, fie că vin atunci când samanii îi invocă pentru a obtine de la ei diferite puteri.

** Vezi I. H. Lewis, Extatic Religion, An Anthropological Study of Spirit Possession and Shamanism - Religia extatică, Studiu antropologic despre fenomenele de posedare si despre samanism, - Penguin Books , Baltimore, 1971, pp. 45, 88, 156 etc. si ilustratia 9

Desigur, nimeni nu ignoră că "miscarea harismatică", în general, este ferm orientată contra curentelor samaniste si ocultiste contemporane. Dar să nu uităm că, în subtilitatea lor, diavolii au capacitatea de a se transforma în "îngeri de lumină" (II Cor. 11, 14) si că ne trebuie o mare capacitate de discernământ si o mare smerenie si neîncredere în experientele noastre "spirituale", oricât de extraordinare ar putea părea ele, pentru a nu fi înselati. În fata dusmanului subtil si invizibil, care duce contra omenirii un război pe viată si pe moarte, credulitatea si ignoranta celor ce urmează mai mult sau mai putin orbeste "harismaticilor" nu este altceva decât o invitatie deschisă.

De exemplu, un pastor recomanda meditatia asupra unor pasaje scripturistice si apoi notarea pe hârtie a oricărui gând "declansat" de lectură, "căci acela este mesajul personal al Duhului Sfânt către voi" (Cristenson, p.139).

Dar oricine studiază serios spiritualitatea crestină, stie că "la începutul vietii monastice unii dintre necuratii draci trimit gânduri, mai ales începătorilor, cum că ei s-ar bizui să tălmăcească locuri din Sfânta Scriptură... si asa îi înseală, împingându-i la erezie si hulă"*.

* The Ladder of St. John, Step 26:152 - Vezi Filocalia Rom, vol 9; Sfântul Ioan Scărarul, Scara dumnezeiescului urcus, pp 317-377, trad. Pr. Dumitru Stăniloae

Din păcate atitudinea crestinilor ortodocsi, care se alătură "revivalismului harismatic", nu se deosebeste prin nimic de cea a protestantilor si a catolicilor. Sunt crestini ortodocsi care, în mod evident, nu cunosc deloc sau

cunosc slab textele patristice si Vietile Sfintilor, iar atunci când citează din aceste scrieri, o fac nesocotind complet contextul (vezi mai jos din Sfântul Serafim).

Atractia "harismatică" se exercită mai ales prin experienta pe care o promite. Crestinii ortodocsi capabili să distingă formele adesea foarte subtile de înselăciune diavolească (în care mândria capătă chipul smereniei), doar pe baza simtirii lor, fară să fie înarmati cu cunoasterea textelor patristice sunt foarte rari. Aceste deosebiri nu le pot face decât cei care duc o viată duhovnicească înaltă în rugăciune, post si smerenie, si care au asimilat traditia vie a Sfintilor Părinti în propria lor conceptie de viată si în vietuirea lor intimă.

Cum este pregătit deci crestinul ortodox împotriva înselăciunii diavolesti?

El are la îndemână întregile scrieri de învătătură ale Sfintilor Părinti inspirate de Dumnezeu, care, împreună cu Sfânta Scriptură, prezintă conceptia pe care, Biserica lui Hristos o are de 1900 de ani încoace cu privire la toate posibilele chipuri de experiente duhovnicesti, si pseudo duhovnicesti.

Vom vedea, în cele ce urmează, că această traditie oferă o judecată foarte sigură si lipsită de orice fel de echivoc la adresa problemei cheie pe care o ridică miscarea "harismatică": posibilitatea unei "revărsări" generalizate a Duhului Sfânt în vremurile din urmă. Dar chiar înainte de a trece la studierea atitudinii Sfintilor Părinti asupra acestei controverse, crestinul ortodox se poate păzi fără gres contra oricărei înselăciuni tocmai prin aceea că el stie nu numai că înselăciunea există, ci stie că există pretutindeni, chiar si în interiorul lui.

Episcopul Ignatie scrie: "Cu totii ne aflăm în înselăciune. Constiinta acestui fapt ne păzeste ea însăsi de înselăciune. Este o mare înselăciune să crezi că nu poti să fii înselat". El îl citează pe Sfântul Grigorie Sinaitul, care ne avertizează: "Nu este putin lucru să dobândesti întelegerea exactă a lucrurilor

si să te eliberezi de toate cele ce se opun harului; căci înselăciunea diavolească se arată de obicei, mai ales începătorilor, sub forma adevărului si a virtutii". Apoi zice: "Dumnezeu nu se supără pe acela care, temându-se de înselăciune, se păzeste pe sine cu mare frică, neîncrezându-se, în semne, chiar când sunt de la Dumnezeu. Dimpotrivă, pe unul ca acesta Dumnezeu îl cinsteste pentru dreapta lui socoteală".

Deci, necunoscând nimic despre acest război nevăzut si fiind total nepregătiti pentru el, necunoscând măcar că există un nivel de activitate în realitatea spirituală care se numeste înselăciune diavolească, catolici, protestanti si crestini ortodocsi ignoranti ai propriei lor traditii ortodoxe se duc la adunările "harismatice" ca să se "boteze" sau să se umple cu "Duhul Sfânt". Atmosfera însăsi a acestor adunări este foarte ambiguă, ea fiind declarată intentionat "deschisă" activitătii oricăror posibile "spirite".

Iată cum descriau niste catolici - care sustin că sunt mai cu băgare de seamă decât protestantii -, unele dintre întâlnirile lor penticostale din America: "Totul se petrecea fără bariere, fără inhibitii... Sedeau picior peste picior direct pe podea. Doamne în pantaloni lejeri. Un "călugăr" îmbrăcat în alb. Unii fumau, se serveau si cafele. Rugăciunea se făcea foarte liber, dar într-un mod care aducea mai mult a distractie. La asta se refereau ei când afirmau că Duhul Sfânt se sălăsluieste între ei?"

Iar la o altă întrunire penticostală catolică: "Semăna foarte bine cu un cocteil, cu exceptia faptului că nu se consumau băuturi alcoolice" (Ranaghan. pp. 209, 157).

Si la alte întâlniri "harismatice" interconfesionale, atmosfera este suficient de intimă, ca nimeni să nu fie surprins dacă "duhul" o inspira pe o doamnă mai în vârstă să se ridice în picioare în toiul unui acces de plâns general si să "danseze..." (Sherill, p.118).

Sobrietatea unui crestin ortodox este în primul rând izbită de această

amosferă, din care lipseste orice element de taină sau de cutremur, care lui îi este atât de familiar, si care decurge firesc din frica de Dumnezeu. Iar primele lui impresii sunt confirmate cu putere, când observă straniile efecte pe care le produce "duhul" penticostal, când se coboară peste această adunare "lipsită de constrângeri". La aceste efecte ne vom opri în continuare, aducîndu-le în fata judecătii sigure a învătăturii Sfintilor Părinti ai Bisericii Ortodoxe.

B. Reactii fizice care însotesc experienta harismatică

Reactia cea mai frecventă a celor care se "botează în Duhul Sfânt" este râsul. Un credincios catolic spune: "Totul era asa de vesel încât, de acolo de unde sedeam pe podea, nu mă puteam abtine să nu râd" (Ranaghan, p. 28). Un altul: "Sentimentul prezentei si iubirii lui Dumnezeu era atât de puternic, încât în toată acea jumătate de oră petrecută (sezând pe podea) în capelă nu am făcut altceva decât să râd de bucurie că Dumnezeu ne iubeste" (p. 64).

Un protestant îi aminteste de "botezul" său: "Am început să râd foarte tare... la fel de tare ca atunci când nu mai esti în stare nici să vorbesti despre lucrul care provoacă bucuria. Mă tineam cu mâinile de burtă de atâta râs, până când am căzut pe spate" (Sherill, p. 113).

Alt protestant: "Noua limbă pe care o primisem era împletită cu accese de veselie din care orice inhibitie sau teamă care mă stăpâneau în trecut dispăruseră. Era o limbă a râsului" (Sherill, p. 115).

Se pot aduce nenumărate exemple care să ilustreze această bizară reactie la niste experiente "spirituale", căci unii apologeti "harismatici" au elaborat chiar o întreagă filozofie a "bucuriei duhovnicesti" si a "nebuniei pentru Dumnezeu", care să o sustină. Această "filozofie" însă nu are nimic de-a face cu Crestinismul. În întreaga istorie a gândirii si trăirii crestine nu se cunoaste nimic si nici nu s-a pomenit vreodată de "râsul Duhului Sfânt".

Dar tocmai acest "râs" este elementul care ne indică precis că "miscarea

harismatică" penticostală este o orientare religioasă total străină de crestinism. El este pur lumesc si chiar păgân, si dacă el nu se datorează unor reactii de tip isteric, atunci el nu se poate datora decât diferitelor grade de "posedare" din partea unuia sau mai multor zei păgâni, care, în limbaj crestin ortodox, se numesc diavoli.

Dăm aici ca termen de comparatie experienta de "initiere" a unui eskimos păgân la samanism: "Întârziind prilejul acestei initieri, mă trezeam deseori plângând de nefericire fără să-mi dau seama din ce cauză. Apoi, tot din senin, mă cuprindea o bucurie atât de mare si inexplicabilă si atât de puternică, încât nu mă puteam abtine să nu izbucnesc în cântece în care nu era loc decât pentru un singur cuvânt: "Bucurie! Bucurie!"

Cu ocazia unui astfel de acces extraordinar de bucurie misterioasă am devenit eu saman (vrăjitor). Simteam si auzeam totul în jurul meu într-un mod cu totul diferit. Îmi dobândisem iluminarea... si nu numai că puteam vedea prin întunericul vietii din jurul meu, dar aceeasi lumină strălucitoare străbătea si din mine... si toate spiritele pământului, ale văzduhului si apelor mării veneau acum la mine, făcându-se ajutoarele mele" (Lewis, Extatic Religion, p. 37).

Deci să nu ne surprindă faptul că un număr atât de mare de "crestini" creduli, lăsându-se de bună voie pradă unor astfel de experiente păgâne, le interpretează pe acestea ca fiind de esentă "crestină". Psihologic si la suprafată, ei rămân în continuare crestini, dar de fapt, din punct de vedere adânc spiritual, ei se angajează în atitudini si practici distinct necrestine.

Care este acum atitudinea traditiei ascetice ortodoxe fată de asa-zisul "râs al Duhului Sfânt"?

Sfintii Varsanufie si Ioan,* trăitori în secolul VI, dau un răspuns clar si lipsit de orice echivoc unui frate monah pe care îl chinuia această problemă: Nu există râs la cel care trăieste în frica de Dumnezeu. Sfânta Scriptură spune despre

nebun că atunci când râde, îsi înaltă glasul (Isus Sirah 21, 22; 27, 13), iar cuvântul lui este plin de tulburare si lipsit de harul lui Dumnezeu".

* Filocalia rom. vol. XI, trad. Pr.D. Stăniloae (n. tr.)

Sfântul Efrem Sirul învată si el limpede: Râsul si îndrăzneala sunt începutul stricării sufletului. Dacă le vezi pe acestea în tine, să cunosti că ai ajuns în adâncul păcatului si fără încetare să te rogi lui Dumnezeu să te izbăvească din această moarte... Râsul alungă de la noi binecuvântarea ce s-a făgăduit celor ce plâng (Matei 5,4) si surpă ceea ce s-a clădit. Râsul alungă pe Duhul Sfânt, nu zideste sufletul, necinsteste trupul. Râsul alungă virtutile, nu-si aduce aminte de moarte si nu gândeste la chinuri"**. Nu este oare evident cât de departe rătăcim prin ignorarea învătăturilor de bază ale Ortodoxiei?

** Vezi Proloagele pe scurt si Vietile Sfintilor

În timpul unui "botez" harismatic, lacrimile sunt o reactie tot atât de obisnuită ca si râsul, la nivelul reactiilor psihice cele două fiind de altfel înrudite. Ele caracterizează indivizii, dar si grupuri întregi de persoane (caz în care nu mai sunt legate de experienta strictă a "botezului"), si se împrăstie molipsitor fără vreun motiv vizibil (Sherill, pp. 109, 117).

Autorii "harismatici" nu pun aceste lacrimi pe socoteala constiintei, a stării de păcătosenie în care s-ar afla cei ce plâng; ei nu explică în nici un fel aceste lacrimi, lăsând să se înteleagă că le consideră o reactie normală la atmosfera "harismatică" din jur.

Dar Părintii ortodocsi, după cum notează - Episcopul Ignatie Briancianinov, ne învată că lacrimile sunt adesea un semn al celei de a doua forme de înselăciune diavolească. Sfântul Ioan Scărarul, enumerând diferitele stări care pricinuiesc lacrimile, dintre care unele sunt rele, iar altele bune, ne îndeamnă: "Să nu crezi lacrimilor tale, până ce nu-ti vei fi curătit desăvârsit sufletul de patimi". iar despre un anumit fel de lacrimi el spune răspicat: "Lacrimile lipsite de ratiune nu sunt proprii naturii rationale, ci numai celei irationale" (treapta a

7-a).

Pe lângă râs sau plâns sau amândouă la un loc, "botezul cu Duhul Sfânt" mai dă nastere la reactii cum ar fi: căldura răspândită în tot trupul, multe feluri de tremurături si contorsionări, căderi pe jos. Atragem atentia că oferim aici doar exemple de reactii obisnuite în rândurile protestantilor si catolicilor (care practică cultul "harismatic", n.tr.) nu si cele care se întâlnesc la sectele penticostale extremiste si care sunt cu mult mai spectaculoase si mai dezlăntuite.

"Când (pastorul respectiv) si-a pus mâinile pe crestetul meu, am simtit ca si cum pieptul mi s-ar fi ridicat înăuntrul capului. Au început să-mi tremure buzele, iar mintea mea să-si piardă pentru fractiuni de secundă controlul. Apoi am început să rânjesc". (Ranaghan, p. 67). Un altul "nu a avut nici un fel de emotie după eveniment, dar a simtit o mare căldură în corp si o senzatie de bine" (Ranaghan, p. 91).

Altă mărturie: "De îndată ce am îngenunchiat, am început să tremur... Si deodată m-am umplut de "Duhul Sfânt" si mi-am dat seama că "Dumnezeu este adevărat". Apoi am început să râd si să plâng în acelasi timp. Următorul moment pe care mi-l amintesc este că zăceam întins în fata altarului si că eram plin de pacea lui Hristos". (Ranaghan, p. 34).

Altul: "Mâinile mele care de obicei sunt reci din cauza unei circulatii proaste, mi-au devenit calde si umede. Am simtit că mă învăluie o căldură". (Ranaghan,p. 30). Un membru al "Miscării lui Isus" spune: "Am simtit că ceva începe să izvorască din mine si deodată am început să vorbesc în limbi" (Ortega, p. 49).

Un apologet "harismatic" subliniază că asemenea experiente sunt tipice la cei care se "botează cu Duhul", "botez" care creează adesea "reactii subiective la respectivele persoane, prin care acestea simt în chip minunat apropierea de Domnul. Acest sentiment de închinare si de adoratie este atât de puternic,

încât el nu se poate mentine în limitele unor restrictii de expresie impuse de eticheta societătii noastre occidentale! De aceea în astfel de momente, unii tremură violent, altii îsi ridică mâinile spre Domnul, altii îsi ridică vocea dincolo de înăltimea normală, iar altii cad pe jos" (Lillie, p. 17).

Nu stim ce să ne mire mai tare: totala discrepantă dintre asemenea manifestări isterice si adevărata expresie a cinstirii si închinării la Dumnezeu în duh si în adevăr, sau incredibila nebunie, care îi face pe acesti oameni să pună contorsiunile lor pe seama actiunii "Duhului Sfânt", a "inspiratiei divine" si a "păcii lui Hristos".

Cert este că acesti oameni, din punct de vedere spiritual si religios, nu sunt numai total lipsiti de călăuzire si de experientă, dar ei suferă din capul locului, din acest punct de vedere, de un "analfabetism" absolut. Nu se cunoaste în întreaga istorie a Crestinismului Ortodox nici o asemenea experientă "extatică" produsă de Duhul Sfânt.

Este nebunie din partea unor apologeti "harismatici" să îndrăznească să compare aceste reactii infantile si isterice, care sunt la îndemâna absolut a oricui, cu descoperirile dumnezeiesti de care s-au învrednicit marii sfinti, precum Sfântul Apostol Pavel pe drumul Damascului sau Sfântul Ioan Evanghelistul în insula Patmos.

Acesti sfinti au căzut într-adevăr cu fala la pământ, dar înaintea adevăratului Dumnezeu (fără să se contorsioneze si cu sigurantă fără să-i apuce râsul), în timp ce pseudocrestinii nu fac altceva decât să se lase miscati de un duh invadator si să se închine doar la ei însisi.

Cuviosul Macarie de la Optina îi scria unei persoane care se afla într-o asemenea stare: "Gândind că vei afla iubirea lui Dumnezeu în sentimente consolatoare, tu nu-L cauti pe Dumnezeu, ci pe tine însuti, adică propria ta consolare, si ocolesti adevărata cale a suferintei care duce la El, pentru că te socotesti pierdut fără această consolare"*.

* Staretul Macarie de la Optina, Harbin 1940, p. 100, rus

Dacă aceste experiente zise "harismatice" sunt într-adevăr religioase, atunci ele sunt de natură păgână; căci ele par să corespundă exact tipului de initiere mediumistică, care se numeste "experienta de posedare spirituală" si care este produsă de "o fortă ce apare dinăuntru si care încearcă să pună stăpânire pe persoana respectivă" (Koch, Occult Bondage, p. 44).

Desigur, nu toate "botezurile cu Duhul" sunt atât de extatice ca unele din cele amintite până în prezent (desi există altele cu mult mai extatice). Dar chiar si acestea concordă cu practicile spiritiste: "Când spiritele întâmpină un medium prietenos, cu o minte pasivă si supusă, ele intră linistite în acea persoană ca la ele acasă. Când, dimpotrivă, psihicul persoanei respective nu este perfect supus, sau pasivitatea mintii nu este totală, atunci ele intră mai mult sau mai putin fortat, ceea ce se reflectă în contorsionări ale fetei si în tremurul membrelor respectivului medium" (Blackmore, Spiritism, p. 97).

Totusi cazurile acestea voluntare de "posedare" nu trebuie confundate cu adevăratele demonizări, prin care duhuri necurate intră si rămân permanent în persoane, producând reactii fizice si psihice pe care sursele "harismatice" nu par să le indice. "Posedarea" mediumistică este temporară si partială, mediumul consimtind să fie "folosit" într-un anumit mod de către spiritul la dispozitia căruia se pune. Însă, ceea ce textele "harismatice" lasă să se înteleagă clar, este că asemenea experiente - atunci când sunt reale si nu simple produse ale autosugestiei - nu presupun doar exersarea sau antrenarea în vederea dezvoltării unei anumite aptitudini mediumistice, ci ele înseamnă într-adevăr posedare reală din partea unui duh. Deci au dreptate cei care sustin că se simt "plini de duh" - cu singura diferentă că nu Duhul Sfânt este acela care îi umple!

Episcopul Ignatie Briancianinov dă mai multe exemple de reactii fizice ce apar de obicei la cei care cad pradă înselăciunii demonice. Un anume monah care tremura si scotea sunete ciudate socotea că acestea sunt "roadele

rugăciunii". Altul, care prin rugăciunea extatică pe care o practica simtea o căldură atât de mare în corp, încât nu avea nevoie de haine călduroase în timpul iernii, căldura corpului lui putea fi simtită chiar si de cei din jur.

Ca principiu general, Episcopul Ignatie spune că cel de-al doilea mod de înselăciune diavolească se arată printr-o "căldură pătimasă si materială a sângelui". "Comportamentul misticilor latini a fost întotdeauna de tip extatic, din cauza acestei călduri pătimase, cu deosebire trupească".

Căldura "materială" a sângelui, ca semn al celor care s-au lăsat înselati de diavol, trebuie deosebită de căldura duhovnicească a acelora care au dobândit cu adevărat Duhul Sfânt, asa cum a fost de exemplu Sfântul Serafim de Sarov. Dar Duhul Sfânt nu se dobândeste prin experiente "extatico-harismatice". El se dobândeste pe calea lungă si anevoioasă a luptei ascetice, prin rugăciune, post, si smerenie, pe "calea suferintelor" Crucii în Biserica lui Hristos, asa cum ne învată toti Sfintii Părinti.

C. "Darurile spirituale" care însotesc experienta

"harismatică"

Avantajul de bază pe care îl invocă adeptii "renasterii harismatice" este acela al dobândirii unor daruri "spirituale", între care se numără în primul rând o nouă putere si o nouă îndrăzneală "spirituală". Îndrăzneala este dată chiar de "experienta harismatică" în sine, de a cărei realitate nici nu ne îndoim. Ne îndoim doar de interpretarea pe care "harismaticii" o dau acestei experiente.

Iată câteva ilustrări: "Nu am nevoie să cred în Cincizecime deoarece am văzut-o" (Ranaghan, p. 40). "Am început să am sentimentul că stiu exact ce trebuie să spun celorlalti si ce anume au ei nevoie să audă... Am înteles că Duhul Sfânt îmi dă cu adevărat îndrăzneală să o spun, iar efectul spuselor mele era foarte puternic" (ibid., p. 64). "Eram atât de ferm convins că Duhul se va tine de cuvânt, încât mă rugam fără să tin cont de vreun "dacă". Mă

rugam fiind sigur că vointa mea va fi îndeplinită" (ibid., p. 67).

Să ascultăm acum si mărturia unui "ortodox": "Ne rugăm să primim întelepciune si devenim întelepti în Domnul. Ne rugăm pentru iubire, si simtim imediat iubire pentru toti oamenii. Ne rugăm pentru vindecări, si ne facem sănătosi. Ne rugăm pentru minuni si, prin credintă, am văzut minuni întâmplându-se în mijlocul nostru. Ne rugăm pentru semne si le primim. Ne rugăm în limbi cunoscute si în limbi necunoscute" (Logos, aprilie, 1972, p.13).

Iată cum, ceea ce se obtine în traditia ascetică ortodoxă prin ani lungi de nevointă, prin credintă fierbinte si trează si din mila lui Dumnezeu, pretind unii că se câstigă cît ai clipi din ochi prin experienta "harismatică". Că Sfintilor Apostoli si Mucenici li se dăruia, printr-un har special al lui Dumnezeu, o mare îndrăzneală în vestirea cuvântului Lui, este foarte adevărat. Însă este de râs dorinta unora, care nu au nici o idee despre ceea ce înseamnă harul dumnezeiesc, de a se pretinde comparabili cu acesti mari sfinti.

Bazându-se pe o experientă care este de fapt o înselăciune, îndrăzneala "harismaticilor" nu este decât o imitatie înfierbântată de tip "revivalist" a adevăratei îndrăzneli crestine si care constituie un semn sigur si distinctiv că cel care o are se află pradă înselăciunii "harismatice".

Episcopul Ignatie atrage atentia că "încrederea în sine si îndrăzneala sunt vizibile la cei care au căzut pradă înselăciunii diavolului, si care au impresia că sunt sfinti sau că se află pe calea înaintării duhovnicesti". "Cei care suferă de această înselăciune, au un stil extraordinar de pompos: ei sunt parcă îmbătati de propria lor sine, văzând în aceasta, tocmai din cauză că se însează pe ei însii, un semn de mare har. Ei nu mai pot iesi din marea lor mândrie si buna lor părere fată de ei însisi. Unii ca acestia sunt socotiti smeriti doar de cei care judecă după aparente, iar nu după roade".

În afară de "vorbirea în limbi" propriu-zisă, cel mai frecvent dar "supranatural" pe care îl capătă cei "botezati în Duhul" este receptarea directă a "mesajelor

de la Dumnezeu", care se face în forma "profetiilor" si a "tălmăcirilor" sau (a "interpretărilor").

Iată ce spune o tânără catolică despre prietenii ei "harismatici": "Pe câtiva dintre ei i-am văzut vorbind în limbi, si, uneori întelegeam ce spun. Erau întotdeauna mesaje de alinare si bucurie în Domnul". Iată ideea unei alte "tălmăciri": "Erau transmise însăsi cuvintele lui Dumnezeu, într-un mesaj de mângâiere" (Ranaghan, p.32).

Îndrăzneala acestor mesaje nu cunoaste limite. În cadrul altei adunări, "o femeie a anuntat că va transmite un "mesaj de la Dumnezeu", pe care l-a redat vorbind la persoana întâi" (ibid., p.2). Un protestant "harismatic" notează că în astfel de mesaje "cuvântul lui Dumnezeu se transmise fără nici un fel de intermediere... Cuvântul se poate transmite brusc prin oricine dintre cei de fată, astfel încât mereu se aude câte un "asa grăieste Domnul", din mijlocul adunării. De cele mai multe ori aceste mesaje sunt rostite la persoana întâi; un altul foarte des auzit este: "Am venit să vă binecuvântez" (Williams, p.27).

Sistematizăm acum câteva dintre "profetiile" si "tălmăcirile" cele mai caracteristice exemplificate de propaganda "harismatică":

1.Fiti asemenea copacului ce se apleacă după vointa lui, care îsi înfige rădăcinile în puterea lui, si care atinge cu ramurile sale iubirea si lumina lui" (Ford, p.35).

2. "Asa cum Duhul Sfânt a umbrit pe Maria, care a luat în pântece pe Iisus, tot asa Duhul Sfânt suflă peste voi si Iisus apare în mijlocul vostru" - mesaj transmis în limbi de către un romano-catolic si "tălmăcit" de un protestant.

3. "Pasii celui care a străbătut ulitele Ierusalimului sunt în urma noastră. Privirea sa îi vindecă pe cei care vin către el si îi ucide pe cei care fug de el" - mesaj special la adresa unui membru al respectivului grup de rugăciune.

4. "Vă întind mâna. Nu trebuie decât să mi-o dati pe a voastră si eu vă voi conduce". Acelasi mesaj se dăduse cu câteva minute mai devreme unui preot romano-catolic, care se afla într-o cameră alăturată. El si l-a notat si, intrând în camera de rugăciune, l-a auzit repetându-se identic, cu exact aceleasi cuvinte pe care le notase pe carnetel (Ranaghan, p.54).

5. "Nu te tulbura, sunt multumit de calea pe care ai luat-o. Îti este greu, dar prin aceasta aduci multă mângâiere altuia". Acest mesaj a linistit una din persoanele prezente care era îngrijorată din pricina unei hotărâri dificile pe care tocmai o luase (Sherill, p.88).

6. "Sotia mea a intrat si a început să cânte la orgă. Deodată Duhul lui Dumnezeu a coborât asupra ei, făcând-o să vorbească în limbi si să profetească: "Fiul meu, sunt cu tine. Pentru că mi-ai fost credincios în lucrurile mici, te voi răsplăti folosindu-te la lucruri mai mari. Te călăuzesc, tinându-te de mână. Eu te călăuzesc, nu te teme. Esti tinta vointei Mele. Nu privi nici la stânga, nici la dreapta, ci continuă cum ai început". Această "profetie" a fost însotită de o "vedenie" care a determinat crearea unei foarte mari si influente fundatii penticostale, sub numele de "Full Gospel Business Men's Fellowship International" (Frătia internatională evanghelică a oamenilor de afaceri)*.

* Logos Journal, Sept. - Oct., 1971, p.14,

Bazându-ne pe declaratiile martorilor oculari, am putea crede că într-adevăr aceste profetii tin de paranormal si că nu pot fi pe de-a întregul inventate. Dar oare Duhul Sfânt se foloseste de asemenea căi artificiale pentru a comunica cu oamenii? (Răspunsul este afirmativ în cazul "duhurilor" invocate la sedintele de spiritism!).

Cum se face că limbajul în care se comunică aceste mesaje este atât de monoton si stereotip si nu mai nuantat decât cel în care li se ghiceste viitorul la automatele cu fisă de prin cafenelele americane? De ce sunt aceste mesaje atât de vagi si de lipsite de substantă?

Ele reflectă într-adevăr că sunt rostite în stare de inconstientă. De ce sunt ele întotdeauna mesaje "de mângâiere, de bucurie si alinare, de linistire" si în mod evident lipsite de orice continut dogmatic sau profetic - ca si când "duhul" ar fi foarte multumit de faptul că aceste adunări sunt non-confesionale? Si la urma urmei cine este această ciudată si abstractă persoană, acest "eu" care vorbeste? Oare gresim dacă aplicăm acestui fenomen cuvintele unui adevărat prooroc al lui Dumnezeu?: Să nu vă lăsati amăgiti de proorocii vostri si de ghicitorii vostri care sunt în mijlocul vostru, ...pentru că vă proorocesc minciună si Eu nu i-am trimis, zice Domnul (Ieremia 29,8-9).

Asa cum cel "botezat în Duhul" poate vorbi în limbi, nu doar în timpul adunărilor de rugăciune, ci si acasă în rugăciunile lui particulare, tot asa, chiar după ce părăseste atmosfera casei de rugăciune, el are adesea "revelatii" personale, aude voci si este însotit de "prezente" tangibile.

Iată cum îsi descrie un "profet" al "miscării harismatice" o astfel de experientă: "Mă trezisem dintr-un somn adânc si odihnitor la auzul unei voci clare si destul de ridicate...care a rostit clar: "Dumnezeu nu are nepoti"... Apoi am avut sentimentul că mai este cineva în camera mea, a cărui prezentă îmi făcea bine. Deodată mi-am dat seama: Trebuie să fi fost Duhul Sfânt, cel care-mi vorbise" (Du Plessis, p. 61).

Ce explicatie am putea găsi pentru astfel de experiente? Sfântul Ignatie Briancianinov scrie: "Cel care este victima unei astfel de înselăciuni îsi închipuie (închipuirea sau imaginatia fiind si ea o formă de înselăciune diavolească) că este plin de darurile Sfântului Duh. Această închipuire este alcătuită din conceptii si sentimente false, ceea ce înseamnă că apartine cu desăvârsire tatălui si căpeteniei falsului si a minciunii, adică diavolului.

Cel care, rugându-se, se străduieste să descopere in inima sa sentimentul omului nou, neavând încă nici o posibilitate de a reusi, va substitui acestui sentiment simtiri false scornite de inima lui, cărora diavolul nu întârzie să li se alăture. El îi va insufla respectivei persoane încredere în scornelile sale pe

care le va întări cu ale lui proprii, diavolesti, făcându-l să creadă că sunt trimise de sus - credintă (sau concept) ce corespunde perfect sentimentelor închipuite ce i-au premers".

Este exact fenomenul pe care l-au observat cei care au studiat spiritismul. Pentru cel care practică cu seriozitate spiritismul (si nu este vorba doar de mediumuri ca atare), soseste un moment când întreaga această "spiritualitate", care cultivă pasivitatea mintii si deschiderea fată de actiunea "duhurilor", chiar atunci când este vorba de moduri aparent nevinovate de recreere, cum ar fi practicarea jocurilor de ghicire a viitorului, duce inevitabil la transformarea respectivei persoane într-un om demonizat. Este momentul în care acestui om încep să i se întâmple lucruri "supranaturale"*.

* Vezi Blackmore, Spiritism, pp. 144-175, în care se vorbeste despre un preot romano-catolic care era urmărit fizic de o tăblită de ghicit - actionată, bineînteles, de un diavol - tocmai în perioada în care încerca să renunte la acest mod de recreere!

În cadrul "renasterii harismatice", acestui moment de tranzitie îi corespunde "botezul cu Duhul Sfânt" care, atunci când îsi face efectul, marchează momentul în care autoînselarea devine înselăciune diavolească, victima "harismatică" fiind de atunci încolo virtual asigurată că închipuitele sale "sentimente religioase" vor fi întâmpinate de însusi "Duhul" si că va începe de acum înainte o viată plină de "minuni".

D. Noua "revărsare" a Duhului Sfânt

În general, adeptii "miscării harismatice", asa cum o afirmă neîncetat ei însisi, au senzatia că sunt "plini de Duhul". "Mă simteam un om nou, curat si liber si cu desăvârsire plin de Duhul Sfânt" (Ranaghan, p.98). "Totul a început cu botezul Duhului, când am început să-mi dau i eu seama ce înseamnă să ai cu adevărat vedenii despre viata în Duhul. Este într-adevăr o viată plină de minuni... în care te umpli mereu de iubirea de viată-dătătoare a Domnului" (Ranaghan, p.65).

Toti îsi caracterizează stările spirituale invariabil cu aceleasi cuvinte, aceleasi propozitii stereotipe. După un preot catolic, "toată lumea părea să fie cuprinsă, fără exceptie, de o mare bucurie si pace - era efectul atingerii Duhului" (Ranaghan, p. 185).

Un grup harismatic interconfesional afirma că scopul membrilor săi este "să arate si să ducă pretutindeni iubirea lui Hristos, pacea si bucuria, oriunde s-ar afla ei" (Inter Church Renewal).

Odată intrati în această stare "spirituală" (în care, în mod semnificativ, termenii pocăintă sau mântuire sunt rareori pomeniti), multi reusesc să ajungă la mari "înăltimi". Zice un catolic: "Duhul crestea în mine uneori pe durate foarte lungi (de mai multe ore) în care mă aflam propriu-zis în extaz; jur că am simtit cu anticipatie gustul Împărătiei Cerurilor" (Ranaghan, p.103).

Biserica Ortodoxă respinge total aceste practici si "miscări harismatice" sectare, care sunt amăgiri diabolice din veacurile de pe urmă, ce înseală. în diferite chipuri si forme pe cei ce s-au rupt de Biserica lui Hristos întemeiată de Duhul Sfânt. Că cei ce nu ascultă de Biserică si de Sfintii Apostoli si nu au cele sapte Taine, Sfânta Liturghie, Preotia si Sfânta Cruce, nu pot avea Duhul Sfânt, ci numai duhul diavolului.

După cuvântul Episcopului Ignatie Briancianinov, înselăciunea, cunoscută sub numele de închipuire, se hrăneste din inventarea unor simtiri false sau stări de har, care dau nastere la o conceptie complet eronată asupra vietii duhovnicesti. În acest mod se inventează mereu stări pseudo-spirituale, cel înselat are mereu senzatia că se află în intimitatea lui Iisus si că discută cu El, are mereu "revelatii mistice", aude voci, simte bucurii...

Din această activitate sângele primeste o miscare înselătoare si păcătoasă, care este luată drept bucurie plină de har, care îmbracă haina umilintei, a pietătii si întelepciunii".

Spre deosebire de formele mai spectaculoase de înselăciune diavolească, închipuirea, "desi face mintea să cadă în cele mai teribile greseli, nu o împinge însă până la nebunie desăvârsită", astfel încât această stare poate să dureze ani îndelungati sau chiar o viată întreagă fără ca cel în cauză să-si dea seama.

Această stare plăcută plină de căldură si chiar de fervoare, echivalează însă cu o sinucidere spirituală, căci cel care suferă de ea este de fapt cu desăvârsire orbit si nu vede starea reală a vietii lui sufletesti.

Spune iarăsi Episcopul Ignatie: "Închipuindu-si că este plin de har, el nu mai poate primi niciodată harul... Cel care îsi atribuie daruri duhovnicesti este împiedicat de chiar închipuirea lui de la primirea harului dumnezeiesc, deschizându-si în schimb larg inima patimilor si diavolilor". Fiindcă tu zici: Sunt bogat, si m-am îmbogătit si de nimic nu am nevoie! Si nu stii că tu esti cel ticălos si vrednic de plâns, si sărac si orb, si gol! (Apoc. 3,17).

Cei atinsi de boala înselăciunii "harismatice" nu se simt doar "covârsiti de duh"; ei "văd" chiar si în jurul lor începutul unei "noi ere" (new age) a "revărsării Duhului Sfânt", - crezând că "lumea se află în pragul unei mari desteptări spirituale" (Logos, Feb. 1972, p.18) si având în permanentă pe buze cuvintele profetului Ioil: Vărsa-voi Duhul Meu peste tot trupul (3,1).

Crestinul ortodox însă stie că această profetie se referă în general la vremurile din urmă, care au început chiar cu venirea Mântuitorului, cu deosebire la Cincizecime (Fapte, 2) si la sfintii Bisericii Ortodoxe care au cu adevărat harul Duhului Sfânt, din belsug, asa cum sunt si sfintii Ioan de Kronstadt si Nectarie de Eghina, care au făcut multe minuni, chiar în acest corupt secol XX.

În conceptia "harismaticilor" din zilele noastre, însă, minunile sunt ceva la îndemâna oricui. Oricine poate să vorbească în limbi, numai să vrea; există si

manuale care stau la dispozitia doritorului, explicându-i cum să facă.

Ce spun însă Sfintii Părinti ai Bisericii Ortodoxe, cu privire la dobândirea harului? Potrivit Episcopului Ignatie, darurile Duhului Sfânt "se sălăsluiesc doar în crestinii ortodocsi care au ajuns la desăvârsirea crestină, care s-au curătit si care s-au pregătit mai dinainte prin pocăintă".

Ele sunt "dăruite Sfintilor lui Dumnezeu numai după bunăvointă a Sa si prin lucrarea Sa, si nu prin dorinta sau putinta oamenilor. Ele sunt dăruite extrem de rar si pe neasteptate, în cazuri de extremă nevoie, si prin purtarea de grijă minunată a lui Dumnezeu - si niciodată la întâmplare" (Sfântul Isaac Sirul). "Trebuie să mai stim că în vremurile noastre aceste daruri sunt acordate cu mare moderatie, din cauză că a slăbit credinta lumii crestine în general, ele slujind în întregime trebuintei mântuirii. Dimpotrivă, "închipuirea" (imaginatia) îsi revarsă "darurile" fără multă zăbavă si în cantităti nelimitate". ,

Într-un cuvânt, "duhul" care-si revarsă darurile asupra acestui neam desfrânat, corupt si înselat de secole de erezie si pseudo-pietate, asupra acestui neam care caută "semne" si minuni, nu este Duhul lui Dumnezeu. Acesti oameni rupti de Biserica vie a lui Hristos nu au cunoscut niciodată ce este Duhul lui Dumnezeu si niciodată nu I s-au închinat Lui. Ei sunt atât de departe de adevărata duhovnicie încât, priviti cu ochii sobri ai Ortodoxiei, ei nu sunt în stare decât să îngâne în mod hulitor adevărata credintă prin psihismul, emotionalismul si uneori chiar demonismul lor.

"Adevărata trăire duhovnicească - scrie Episcopul Ignatie - omul trupesc nu o poate exprima în cuvinte. Prin cuvinte nu se pot exprima decât simtirile deja cunoscute de inimă, în timp ce trăirea duhovnicească este cu totul străină de inimă, care nu cunoaste decât sentimentele emotionale si trupesti. O astfel de inimă nici nu stie măcar ce este existenta unei trăiri duhovnicesti".

VIII. CONCLUZIE - DUHUL VREMILOR DE PE URMA

1. "RENASTEREA HARISMATICA" CA SEMN AL VREMILOR

"Până la sfârsitul acestui veac nu vor lipsi de pe pământ alesii lui Dumnezeu, dar nu vor lipsi nici slugile satanei. Dar în vremurile din urmă, cei care într-adevăr Îl vor sluji pe Dumnezeu cu credintă, o vor face reusind să se ascundă de oameni, în mijlocul cărora nu se vor mai lucra semne si minuni dumnezeiesti ca în ziua de azi., Acei alesi ai vremurilor din urmă îsi vor lucra mântuirea din mijlocul lumii si ascunsi de ea, în smerenie, iar în Împărătia Cerurilor ei vor fi mai mari decât Părintii făcători de minuni din vechime. Căci în acele timpuri nimeni nu va mai lucra semne minunate în fata ochilor oamenilor, care să încălzească inimile lor de focul dumnezeiesc si să-i îndemne pe calea anevoioasă a mântuirii. Multi dintre oameni, stăpâniti fiind de duhul necurat al nestiintei vor cădea în prăpastie, rătăcind pe calea cea largă pe care multi merg".

Profetia Sf. Nifon de Constantiana, din insula Cipru

A. O "Cincizecime fără Hristos"

" Pentru crestinii ortodocsi fenomenul contemporan al "vorbirii în limbi" este si el un "semn"; dar nu este semnul începutului Evangheliei mântuirii pentru toate popoarele, ci semn al sfârsitului ei. Crestinului ortodox cu mintea trează nu-i va veni greu să le dea dreptate apologetilor "miscării harismatice", care vestesc că "noua revărsare a duhului aduce cu sine sfârsitul acestui veac".* Dar Duhul grăieste lămurit că, în vremurile cele de apoi, unii se vor depărta de credintă, luând aminte la duhurile cele înselătoare si la învătăturile demonilor (I Tim. 4,1).

* Pr. Eusebius Stephanou în Logos, April, 1972, p.3

De asemenea mai stim că sunt duhuri diavolesti, făcătoare de semne si care se duc la împăratii lumii întregi, să-i adune la războiul zilei celei mari a lui Dumnezeu, Atottiitorul (Apoc. 16,14).

Sfânta Scriptură si Sfintii Părinti ne spun limpede că duhul vremurilor de pe urmă nu va fi unul de "renastere spirituală" si de "revărsare a Sfântului Duh", ci dimpotrivă. Că vom avea de-a face cu o apostazie aproape generalizată, având forme atât de subtile, încât până si cei alesi vor fi în pericol să fie înselati. Că dreapta credintă crestină aproape va dispărea de pe fata pământului, cum citim în Sfânta Evanghelie: Dar Fiul Omului când va veni, va găsi oare credintă pe pământ? (Luca 18,8). Satan este cel care va fi dezlegat în vremurile din urmă (Apoc. 20,3), în scopul celei mai mari si mai de pe urmă revărsări a răului pe pământ.

"Miscarea harismatică", produs al unei lumi lipsite de Taine si de har, al unei lumi ce înseteaza după "semn", fără să fie în stare "să deosebească duhurile" prin care se fac aceste semne, este ea însăsi un "semn" al lumii apostaziate în care trăim. Cât despre miscarea ecumenică, ea rămâne în continuare o miscare a "intentiilor" si a "faptelor bune", ce emană dintr-un umanitarism anemic si lipsit de substantă. Ce se va întâmpla, însă, atunci când lui i se va alătura o miscare care să aibă cu adevărat "putere"?

Când miscărea ecumenică va fi cu adevărat însotită de tot felul de puteri si de semne si de minuni mincinoase (II Tes. 2,9), atunci va mai fi cineva capabil să i se opună? Căci "miscarea harismatică", la ora actuală, devine salvarea unui ecumenism împotmolit, în scopul de a-l împinge spre telul final. Iar acest tel, adică "refundamentarea Bisericii lui Hristos", după cum am văzut, nu este unul de natură "crestină". Aceasta este doar o fază în atingerea adevăratului scop, care este cu mult mai larg: instaurarea unei "unităti spirituale" a tuturor religiilor pe pământ, care să înglobeze întreaga omenire.

Cu toate acestea, următorii "renasterii harismatice" sunt convinsi că experienta lor este "crestină"; cel mai adesea sunt oameni pe care nu-i

interesează ocultismul sau religiile orientale. Oameni care, fără îndoială, privesc cu indignare faptul că am comparat, pe parcursul acestei cărti, "renasterea harismatică" cu spiritismul. Este adevărat că, din punct de vedere religios, "renasterea harismatică" se află oarecum pe o treaptă superioară spiritismului, care este produsul celui mai grosolan tip de superstitie si credulitate.

Este, de asemenea, adevărat că tehnicile ei sunt întrucâtva mai rafinate iar senzatiile finale sunt mai bogate si mai usor de obtinut. Si că întreaga ideologie a "miscării harismatice" îi conferă aparenta de a fi crestină - nu ortodoxă, e drept, ci una care nu este prea departe de fundamentalismul protestant, cu un adaus de culoare "ecumenică".

Dar noi am văzut până acum că experienta "harismatică" si, mai ales, punctul ei central constituit de "botezul Duhului Sfânt" este, în cea mai mare parte, dacă nu chiar în întregime, o experientă de tip păgân, mai înrudită cu fenomenele de posedare diavolească, decât cu orice trăire care s-ar putea numi "crestină".

Ne este, de asemenea, cunoscut că penticostalismul s-a ivit la periferia unui crestinism sectar, care nu mai păstrează aproape nimic din atitudinile si credinta specific si autentic crestine si că el a fost de fapt "descoperit" ca rezultat al unui experiment, la care crestinii însisi nu au avut nici o contributie. Până de curând însă nu a fost posibilă găsirea unei dovezi clare care să ateste caracterul eminamente necrestin al "trăirilor harrismatice".

Această dovadă însă acum s-a găsit chiar în scrierile unui apologet "harismatic". El ne informează că "botezul Duhului Sfânt" poate într-adevăr să aibă loc si fără participarea lui Hristos.

Acest scriitor ne relatează cazul unei persoane care primise "botezul", care vorbea deja în limbi si care încuraja pe oricine să dorească si să caute acest botez. El afirmă în acelasi timp că nu avusese nevoie de pocăintă în timpul

experientei sale, si că nu numai că nu a fost despătimit de obiceiurile păcătoase, dar că nici nu simtea nevoia sau dorinta să renunte la ele.

Iar scriitorul concluzionează: "O cincizecime fară pocăintă - o cincizecime fără Hristos - iată ce nivel de trăire ating unii dintre noi astăzi... Acestia sunt oameni care au auzit că vorbirea în limbi există si, dorind să se identifice cu această experientă de înaltă tinută, ei caută persoana care să-si pună mâinile pe capetele lor si astfel să obtină conectarea la adevărata cunoastere usor, repede si bine, fără a mai fi nevoie de Hristos si de Crucea Lui".

Totusi autorul afirmă că vorbireâ în limbi este, fără îndoială, "consecinta initială sau confirmarea botezului cu Duhul Sfânt".*

* Harry Lunn, Logos Journal, Nov, Dec, 1971, pp. 44, 47

Cei convinsi că "miscarea harismatică" este de fapt de natură crestină, nu fac. altceva decât să se bazeze pe o prejudecată. Ei pornesc de la început de la ideea că vor avea de-a face cu "ceva" crestin. Dar dacă o astfel de experientă este si la îndemâna celor care caută senzatii înăltătoare, ieftine si usoare, atunci înseamnă că nu există nici o legătură între astfel de experimente si Hristos.

Însăsi posibilitatea unei "Cincizecimi fără Hristos" arată clar că experienta "harismatică" în sine nu are nici o legătură cu notiunea de crestin. Acesti "crestini", adesea sinceri si plini de intentii bune, nu fac altceva decât să proiecteze asupra acestei experiente un continut si o semnificatie crestină pe care de fapt ea nu o are.

Nu este acesta deja numitorul comun al unei "experiente spirituale" care este atât de necesar pentru noua religie a lumii? Nu este acest numitor comun poate chiar cheia "unitătii spirituale" a omenirii pe care miscarea ecumenică a căutat-o până acum fără succes?

B. "Noul Crestinism"

Fără îndoială că există persoane care se îndoiesc de faptul că "renasterea harismatică" este o formă de mediumism, însă este doar un aspect secundar modul sau mijloacele prin care se propagă "duhul" acestei "miscări harismatice". Dar că acest "duh" nu are nimic de-a face cu Crestinismul ortodox este mai mult decât evident. Si de fapt acest "duh" se înscrie literal în "profetiile" lui Nicolae Berdiaev privitoare la "Noul Crestinism".

Acest "nou crestinism" ignoră complet, ne spune chiar Berdiaev, "spiritul monahal si ascetic al Ortodoxiei istorice", ignorare care îi demască în mod efectiv falsitatea. Acest duh nu este multumit de "crestinismul conservator ce călăuzeste fortele sufletesti ale omului către pocăintă si mântuire", ci crede în mod evident, împreună cu Berdiaev, că un astfel de crestinism este încă "incomplet" si, ca atare, îi mai adaugă un al doilea nivel al fenomenelor "spirituale", dintre care nici unul specific crestin (desigur că fiecare este liber să le interpreteze ca fiind "crestine", dacă doreste), care sunt accesibile tuturor, indiferent de credintă si dacă le pare sau nu rău de păcatele lor, si care nu au nici un fel de legătură cu mântuirea. Acest duh vizează "o nouă eră a Crestinătătii, o spiritualitate nouă si adâncă, ceea ce înseamnă o nouă revărsare a Duhului Sfânt".

Iată o declaratie ce se află în totală contradictie cu profetiile neotestamentare si cu Sfânta Traditie a Bisericii Ortodoxe. Acesta este cu adevărat un "nou crestinism", dar ingredientul specific "nou" al acestui "crestinism" nu constitue nimic original sau "avansat", ci este doar o formă modernă a unei religii diavolesti vechi de când lumea si anume a unui păgânism de tip samanist. Periodicul ortodox "harismatic" The Logos îl recomandă pe Nicolae Berdiaev ca pe un "profet", tocmai pentru că el a fost "cel mai mare teolog al creativitătii spirituale" (Logos, martie, 1972, p.8).

Într-adevăr, samanii celor mai primitive triburi sunt cei care stiu cum să intre în contact cu "puterile creative" ale cosmosului si să le utilizeze, puteri care nu

sunt altceva decât "duhuri ce umblă pe pământ, în văzduh si pe ape si pe care Biserica lui Hristos le denumeste diavoli, cărora, dacă le slujesti, poti într-adevăr să ajungi la bucurii si extazuri foarte "creative" ("entuziasmul si extazul nietzschean" de care Berdiaev se simte atât de aproape), necunoscute "crestinilor" obositi si căldicei, care cad victima înselăciunii "harismatice". Dar acest extaz este fără Hristos. Dumnezeu nu îngăduie contactul cu această zonă "creativă" si ocultă, căreia "crestinii" îi cad victime din ignorantă si auto-înselare.

"Renasterea harismatică" nici nu are nevoie să pornească la "dialoguri cu religiile necrestine" deoarece, în limbajul si mai ales în practica ei, denumirea de "crestinism" include deja si continuturile religiilor necrestine, devenind deja prin această includere o religie nouă pe care o vestise Berdiaev, adică o combinatie bizară de crestinism si păgânism.

Ciudatul spirit "crestin" al "renasterii harismatice" este cunoscut si definit cu precizie de Sfânta Scriptură si Sfânta Traditie a Părintilor. Potrivit acestor surse, istoria lumii va culmina cu o figură "hristică" aproape supraumană, adică falsul Mesia sau Antihristul. El va fi "crestin" în sensul că întreaga functie si chiar fiinta lui va fi axată pe Hristos, pentru a-L imita în toate privintele posibile. Căci el nu numai ca va fi dusmanul suprem al lui Hristos, ci, în scopul de a-i însela pe crestini, va lua aparentele lui Hristos, venit a doua oară pe pământ ca să conducă lumea din templul reconstruit din Ierusalim.

Să nu vă amăgească nimeni, cu nici un chip; căci ziua Domnului nu va sosi, până ce mai întâi nu va veni lepădarea de credintă si nu se va da pe fată omul nelegiuirii, fiul pierzării, potrivnicul, care se înaltă mai presus de tot ce se numeste Dumnezeu, sau se cinsteste cu închinare, asa încât să se aseze el în templul lui Dumnezeu, dându-se pe sine drept dumnezeu... (II Tes. 2, 3-4).

Iar venirea aceluia va fi prin lucrarea lui satan, însotită de tot felul de puteri si de semne si de minuni mincinoase, si de amăgiri nelegiuite, pentru fiii

pierzării, fiindcă n-au primit iubirea adevărului, ca ei să se mântuiască. Si de aceea Dumnezeu le trimite o lucrare de amăgire, ca ei să creadă minciuni, ca să fie osânditi toti cei ce n-au crezut adevărul, ci le-a plăcut nedreptatea (II Tes. 2, 9-12).

Învătătura crestină privitoare la Antihrist este în sine o temă amplă, care nu se poate prezenta aici. Dar dacă, asa cum cred adeptii "renasterii harismatice", zilele cele mai de pe urmă s-au apropiat într-adevăr, este de importantă crucială pentru crestinul ortodox să fie informat despre această învătătură ce priveste pe cel care, după cum ne-a spus Însusi Hristos, ne va arăta, la fel cu ceilalti "falsi prooroci" ai acelor timpuri, semne mari si chiar minuni, ca să amăgească, de va fi cu putintă, si pe cei alesi (Matei, 24,24).

Iar cuvântul "alesi" nu se referă cu sigurantă la multimile de "crestini" care ajung să ia drept adevăr cele mai grosolane si mai nescripturistice înselăciuni, potrivit cărora "lumea este în pragul unei mari desteptări spirituale", ci la "turma mică", căreia Mântuitorul i-a Făcut în exclusivitate următoarea promisiune: Nu te teme, turmă mică, pentru că Tatăl vostru a binevoit să vă dea vouă Împărătia (Luca 12,32).

Deci, iată că până si elita constituită din acesti adevăraji alesi, această "turmă mică", vor fi atacati si ispititi de "marile semne si minuni" ale lui Antihrist. Marea masă a "crestinilor" în schimb, îl vor accepta pe falsul Mesia - adică pe Antihrst -, fără întrebări si fără probleme, pentru că "noul" său "crestinism" este exact ceea ce caută multimea.

C. "Isus* vine curând"

* În locurile in care am ortografiat, Iisus cu un singur "i", am subliniat că El este abordat din perspectiba sectară, care merge chiar până la a goli acest Nume de adevârata lui semnificatie si de a sugera prin el ("Isus") chiar notiunea de Antihrist (n.tr.).

Este semnificativ faptul că în ultimii ani figura lui "Isus" a căpătat o proeminentă ciudată în America. A fost abrogată binecunoscuta interdictie de a se prezenta în filmele de lung metraj si în spectacolele teatrale figura lui Hristos. Musical-uri senzationale si de largă audientă în mase, cu caracter satanic si masonic, prezintă parodii blasfemiatorii ale vietii Sale. "Miscarea lui Isus", care este de orientare predominant "harismatică", se întinde cu repeziciune mai ales în rândurile adolescentilor si tinerilor.

În cadrul festivalurilor de masă "Jesus Rock" - care este o adevărată hulire a numelui lui Dumnezeu -, asistăm la "crestinarea" celor mai joase forme de muzică pop americană si pentru întâia oară în acest secol melodiile "crestine" au cea mai mare audientă la public. Iar refrenul permanent al acestui conglomerat straniu de sacrilegiu si grosieră mentalitate lumească este cuprins în propozitia ce pare să exprime asteptările si sperantele,tuturor: "Isus vine curând".

Într-o Americă pustiită din punct de vedere psihic si religios, acelasi incident "mistic" se repetă în mod simptomatic în vietile mai multor americani, trăind în cele mai diverse colturi ale tării si fără legătură între ei. Editorul unei publicatii "harismatice" dă tiparului relatarea unei persoane, asa cum a fost el povestit în cadrul unei adunări:

"Prietenul meu împreună cu sotia lui rulau spre Boston pe autostradă când au oprit să ia un autostopist. Era tânăr si avea barbă, dar nu era totusi îmbrăcat ca un hippie. S-a urcat în spate fără să spună prea multe cuvinte, si masina a pornit. După un răstimp, a spus cu voce linistită: "Domnul vine curând".

Prietenul meu si sotia lui au fost atât de uluiti, încât amândoi i-au întors capetele să-l privească. Pe bancheta din spate nu se mai afla nimeni. Zguduiti, au oprit la prima benzinărie hotărâti să povestească ce li se întâmplasse, indiferent de reactia pe care ar fi stârnit-o. După ce i-a ascultat, lucrătorul de la statia de benzină nu numai că nu a râs, ci le-a comunicat la rândul lui: "Sunteti a cincea masină care îmi povestesle istoria asta".

Desi afară era o amiază toridă, pe mine m-au luat sudori reci. Acela însă nu era decât începutul. În aceeasi adunare povestindu-se alte sase cazuri similare, care avuseseră loc pe tot cuprinsul tării, în ultimii doi ani - în Los Angeles, Philadelphia, Duluth si New Orleans. Uneori autostopistul era un bărbat, alteori era o femeie.

Mai târziu un preot episcopalian a relatat editorului o întâmplare similară survenită în statul New York, al cărei protagonist fusese chiar el. Pentru editor, toate acestea sunt semne că de fapt "Isus vine curând" (David Manuel, Jr, în Logos Joumal, Jan., Feb., 1972, p.3).

Observatorul atent al scenei religioase contemporane - mai ales în America, locul de origine al celor mai multe curente religioase de masă în ultima sută de ani -, nu poate să nu remarce o atmosferă foarte clară de asteptare hiliastă. Acest adevăr nu se aplică doar cercurilor "harismatice", ci chiar si celor traditionalist sau fundamentaliste, care resping "renasterea harismatică".

Astfel, multi romano-catolici traditionalisti cred în venirea unei "Ere mariologice" hiliaste mai înainte de sfârsitul lumii, ceea ce constituie doar o variantă a foarte răspânditei erori catolice de a încerca "sanctificarea lumii". Sau, asa cum s-a exprimat Arhiepiscopul Thomas Connolly de Seattle acum cincisprezece ani (1964, n. tr.), "de a transforma lumea modernă în Împărătia lui Dumnezeu, ca pregătire pentru întoarcerea Sa".

Evanghelistii protestanti, ca de exemplu Billy Graham, în modul lor gresit si personal de a interpreta Apocalipsa, asteaptă "mileniul" în care "Hristos" va domni pe pământ. Alti evanghelisti din Israel găsesc că interpretarea lor milenaristă despre "Mesia" este tocmai ceea ce trebuie pentru a-i pregăti pe evrei de venirea Lui.* Iar arhifun- damentalistul Carl McIntire se pregăteste să ridice o replică, în mărime naturală, a Templului din Ierusalim în Florida, având convingerea că soseste clipa în care evreii vor construi chiar "Templul

în care Domnul Însusi se va întoarce asa cum a promis" (Christian Beacon, Nov. 11, 1971; Jan. 6,1972)

* De ex. Gordon Lindsay, Israel's Destiny and the Coming Deliverer - Destinul Israelului si apropiata venire a Eliberatorului, Christ for the Nations Publ. Co., Dallas, Texas, pp. 28-30

Astfel, iată că până si antiecumenistii se pregătesc să se alăture evreilor lipsiti de pocăinta în a întâmpina un fals Mesia, pe Antihrist, spre deosebire de rămăsita fidelă a evreilor care Îl va primi pe Hristos atunci când se va reîntoarce pe pământ proorocul Ilie, asa cum ne învată Biserica Ortodoxă.

Deci, pe crestinul ortodox adevărat, care cunoaste profetiile referitoare la vremurile din urmă, nu-l vor impresiona relatările cutărui pastor protestant zis "harismatic", care îi spune: "ce extraordinar se manifestă Isus când ne deschidem inimile către EL. Nu e de mirare că acum oameni de toate credintele se pot ruga împreună".**

Pe el nu-l va impresiona catolicul penticostal, care spune că în prezent membrii tuturor confesiunilor "încep să privească peste gardurile care îi despart pe unii de ceilalti pentru a recunoaste pe fiecare fată chipul lui Iisus - Hristos".***

** Harold Bredesen, în Logos Journal, Jan, 1972, p.24

*** Kevin Ranaghan in Logos Journal, Nov, 1971, p.21

Dar care este "Hristosul", pentru care se alcătuiesc în întreaga lume aceste programe intensive de pregătire psihologică si chiar fizică? Este Acesta oare adevăratul nostru Dumnezeu si Mântuitor, Iisus Hristos, Care a întemeiat Biserica pentru mântuirea oamenilor? Nu cumva este el mai curând falsul Hristos care va veni în numele său (Ioan 5,43) si-i va reuni sub mâna sa pe toti acei care resping sau pervertesc învătătura Bisericii Celei Una, adică Biserica Ortodoxă?

Mântuitorul Însusi ne-a avertizat: Atunci, de vă va zice cineva: Iată, Mesia este aici sau dincolo! Să nu-1 credeti. Căci se vor ridica hristosi mincinosi si prooroci mincinosi si vor da semne mari si chiar minuni, ca să amăgească, de va fi cu putintă, si pe cei alesi. Iată, v-am spus de mai înainte. Deci, de vă vor zice vouă: iată este în pustie, să nu iesiti; iată este în cămări, să nu credeti. Căci precum fulgerul iese de la răsărit si se arată pănă la apus, asa va fi si venirea Fiului Omului (Matei 24, 23-27).

Cea de-a doua venire a lui Hristos va fi cu neputintă de confundat. Ea se va întâmpla deodată. Va veni din cer - Bărbati galileieni, de ce stati privind la cer? Acest Iisus Care S-a înăltat de la voi la cer, astfel va si veni, precum L-ati văzut mergând la cer (Fapte 1, 11) - si va hotărî sfârsitul acestei lumi. Nu poate exista nici un fel de."pregătire" pentru Hristos, în afară de aceea pe care si-o lucrează fiecare crestin ortodox prin căintă pentru păcatele lui, curătire, priveghere, si rugăciune. Cei care se "pregătesc" altfel pentru acest sfârsit, care spun că el este undeva "aici" - mai ales "aici" în Templul din Ierusalim - sau care predică pe "Isus vine curând", fără să mentioneze marile înselăciuni care preced venirea Sa, sunt vădit profetii ale lui Antihrist, falsul Hristos, care trebuie să vină mai întâi spre a ispiti lumea, inclusiv pe toti "crestinii" care nu sunt sau care nu devin cu adevărat ortodocsi.

Nu există nici un fel de "mileniu" viitor. Pentru cei vrednici să-l primească, "mileniul" apocaliptic (Apoc. 20,6) este chiar acum; este viata plină de har din Biserica Ortodoxă, de-a lungul acestei "mii de ani", ce desparte prima venire a lui Hristos, adică de la întrupare până la venirea lui Antihrist. Aceasta este învătătura ortodoxă a sfintilor Vasile cel Mare, Grigore Teologul, Andrei al Cezareii, si a altor Sfinti Părinti*.

Faptul că protestantii âsteaptă venirea "mileniului" cândva în viitor, nu face alceva decât să întărească mărturisirea lor că în prezent ei nu îl trăiesc, i anume că ei se află în afara lui, adică în afara Biserici lui Hristos, al Cărui har dumnezeiesc nu l-au gustat.

* Vezi Arhiepiscopul Averky, Guide to the Study of the New Testament - Îndreptar pentru studiul Noului Testament - Partea a II-a (ruseste), Jordanville, NY., 1956, pp.434-438

D. Trebuie ca Ortodoxia să se alăture apostaziei?

Nici unul dintre cei care au studiat serios "miscarea harismatică" prin lucrările reprezentantilor ei de frunte, din majoritatea cărora am citat în cuprinsul acestei cărti, nu se mai poate îndoi de faptul că această "renastere" - în măsura în care poate fi numită "crestină" -, este în întregime protestantă prin originea, inspiratia, intentia, practica, "teologia" si scopul său. Nu avem de-a face decât cu o formă de "revivalism" protestant, fenomen ce retine doar câte o bucătică din ceea ce este în mod autentic crestin, dar substituie esenta Crestinismului cu o isterie emotională "religioasă", ale cărei victime cad în iluzia fatală că "s-au mântuit".

Dacă "renasterea harismatică" diferă de revivalismul protestant, atunci diferenta constă din aceea că prima îsi adaugă dimensiunea fenomenului cripto-spiritist, care îi conferă o notă obiectivă de spectaculos, pe care practica subiectivă revivalistă protestantă nu o posedă.

Nu negăm că o desteptare ortodoxă este foarte de dorit în zilele noastre, când multi crestini ortodocsi au pierdut duhul adevăratului crestinism, iar trăirea arzătoare si autentic crestină se vede într-adevăr mult prea rar. Viata în societatea contemporană a devenit prea confortabilă; viata lumească, mult prea atractivă. Pentru prea multi, Ortodoxia a devenit o chestiune de afiliere la o parohie sau organizatie bisericească si de îndeplinire "corectă" a unui ritualism exterior.

Este într-adevăr nevoie de o desteptare spirituală a Ortodoxiei. Dar ea nu poate apărea din rândurile "ortodocsilor harismatici". Acestia, în acord cu

activistii "harismatici" din rândurile protestantilor sau romano-catolicilor, se găsesc în armonie deplină cu spiritul vremii. Ei nu se adapă de la izvoarele vii ale spiritualitătii patristice ortodoxe, ci preferă tehnicile revivaliste protestante la modă si se identifică cu cel mai important curent al "crestinismului" apostat si sincretist de astăzi de factură ecumenică.

"Desteptări" ortodoxe autentice au existat si în trecut. Ne gândim la Sfântul Cosma din Aitolia, care, în Grecia secolului XVIII, mergea din sat în sat, îndemnându-i pe oameni să se întoarcă la adevărata trăire crestină a părintilor lor; sau la Sfântul Ioan de Kronstadt din propriul nostru secol, care ducea lumina lui Hristos în mijlocul orăsenilor din St. Petersburg.

Avem apoi multimea duhovnicilor monahi ortodocsi, care, prin viata lor autentic "plină de duh", au lăsat generatiilor de monahi si de mireni din urma lor adevărata învătătură crestină a vietii. Ne gândim la Sfântul Simeon Noul Teolog din secolul X sau la Sfântul Serafim de Sarov din secolul XIX, din Rusia. Sfântul Simeon este răstălmăcit de "harismaticii" ortodocsi, care nu par să-si dea seama că Duhul de care vorbea Sfântul este cu totul diferit de al lor. Sfântul Serafim este fără exceptie citat prin pasaje rupte din context, cu scopul de a minimaliza accentul pe care el îl pune pe necesitatea apartinerii de Biserica Ortodoxă, pentru a putea avea cu adevărat o viată dubovnicească.

In "convorbirea" Sfântului Serafim de Sarov cu mireanul Motovilov despre "dobândirea Duhului Sfânt", acest Sfânt ne spune: "Harul Duhului Sfânt, care ne este dăruit tuturor celor credinciosi prin taina Sfântului Botez, este pecetluit cu taina Mirungerii pe părtile principale ale trupului omenesc, asa cum a rânduit Sfânta Biserică păstrătoarea din veac a acestui har". Si iarăsi: "Domnul îi ascultă la fel si pe monah si pe mirean, cu conditia ca amândoi să fie ortodocsi".

Ca miscare opusă adevăratei spiritualităti crestin-ortodoxe, "renasterea harismatică" nu este decât partea expperien ială a modei "ecumenice"

dominante - a acestui ecumenism care schimonoseste Crestinismul si îl trădează pe Hristos si Biserica Lui. Niciodată un "ortodox. harismatic" nu va obiecta la apropiata "unire" dintre chiar acei protestanti si romano-catolici cu care, asa cum intonează si cântecul "harismatic" interconfesional, ei se află deja "uniti în spirit, uniti în Domnul" si care le conduc si le inspiră experienta "harismatică".

Trebuie atunci să se stie că "duhul" care inspiră "renasterea harismatică" este duhul lui Antihrist, sau mai precis, al acelor "duhuri demonice" ale vremurilor din urmă, si că "minunile" lor pregătesc lumea pentru falsul Mesia.

E. "Copii, este ceasul de pe urmă"

(I Ioan 2,18)

Dumnezeu a păstrat în lume, ca si în zilele proorocului Ilie, sapte mii de bărbati care nu si-au plecat genunchiul înaintea lui Baal (Rom. 11,4), adică un număr necunoscut de adevărati crestini ortodocsi, care nu sunt morti din punct de vedere duhovnicesc. Ei nu se lasă purtati de curentul general de apostazie si nici de falsele "desteptări", ci îsi continuă drumul ancorati în credinta sfântă si mântuitoare a Bisericii Ortodoxe, transmise lor de Sfintii Apostoli printr-un sir neîntrerupt de Sfinti Părinti, observând cu atentie semnele timpului si călătorind pe poteca strâmtă a mântuirii.

Dar în afara Ortodoxiei celei adevărate, întunericul creste cu repeziciune. Judecând după ultimele stiri "religioase", este posibil ca "renasterea harismatică" să nu fie decât începutul timid al unei adevărate "ere a minunilor". Multi protestanti care si-au dat seama de frauda "renasterii harismatice" acceptă acum ca "adevărată" spectaculoasa "renastere" din Indonezia unde, ni se spune, au loc în realitate "chiar minunile care se relatează în faptele Apostolilor".

Acolo, în doar trei ani, 200.000 de păgâni s-au convertit la protestantism în conditii constant miraculoase: Nimeni nu întreprinde nimic fără o obedientă

absolută fată de "vocile" si "îngerii" care apar în mod constant si citează din Scriptură, mentionând si numărul versetului; apa se transformă în vin de fiecare dată când slujba protestantă prevede împărtăsire; forme de mâini apar din senin pentru a distribui hrana miraculoasă celor flămânzi; o întreagă ceată de draci este văzută părăsind un sat păgânesc pentru că "unul mai puternic"; ("Isus") a venit să le ia locul. "Crestinii" practică o "numărătoare inversă" pentru păcătosul care nu vrea să se pocăiască, iar când ajung la "zero" respectivul moare; copiii sunt învătati cântece si imne protestante de către voci care se aud din senin (si care repetă cântecele de câte douăzeci de ori, asa încât copiii să le tină minte); "banda magnetică a lui Dumnezeu" înregistrează cântecul unui cor de copii si îl redă apoi din aer în urechile acelorasi copii uluiti ; foc se coboară din cer si arde icoane catolice ("Domnul" indonezian este foarte anti-catolic); au fost vindecati 30000 de oameni; "Hristos" apare din cer si "cade" peste grupuri de persoane pentru a le vindeca; indivizii sunt transportati miraculos din loc în loc si merg pe apă; evanghelistii sunt călăuziti de lumini noaptea si umbriti de nori ce călătoresc în urma lor ziua, iar mortii învie*.

* Vezi Kurt Koch, The Revival in Indonesia, Kregel Publications, 1970, si Mel Tari, Like a Mighty Wind. Creation House, Carol Stream, III,1971

Este interesant să aflăm că în anumite părti ale "revivalismului" indonezian, "vorbirea în limbi" lipseste aproape total si este chiar interzisă (desi este prezentă în multe locuri), mediumismul părând a fi înlocuit de interventia directă a spiritelor căzute. Se prea poate ca acest nou "revivalism", mai puternic decât penticostalismul, să fie o formă mai avansată a aceluiasi fenomen "spiritual" (asa cum penticostalismul însusi este o formă superioară de spiritism) si să vestească iminenta zilei de spaimă în care, asa cum proclamă si "vocile" si "îngerii" din Indonezia, "Domnul" vine curând - căci noi stim că Antihrist va dovedi lumii că este "Hristos" prin aceea că va face "minuni" ca cele povestite mai sus.

Într-o epocă de întuneric si înselăciune aproape universale, când pentru cei mai multi "crestini" Hristos a devenit tocmai ceea ce învătătura ortodoxă

denumeste Antihrist, Biserica Ortodoxă a lui Hristos este singura care păstrează si comunică harul lui Dumnezeu. Aceasta este comoara fără de pret a cărei existentă chiar lumea asa-zisă crestină nici măcar nu o bănuieste. Căci lumea "crestină" dă mâna cu fortele întunericului pentru a-i însela pe credinciosii Bisericii lui Hristos, care sunt destul de orbi încât să creadă că "numele lui Iisus" îi va salva chiar din mijlocul apostaziei si blasfemiilor în care trăiesc si pe care le acceptă, nepăsători la înfricosatul avertisment al Domnului: Multi Îmi vor zice în ziua aceea: Doamne, Doamne, au nu în numele Tău am proorocit si nu în numele Tău am scos demoni si nu în numele Tău minuni multe am făcut? Si atunci voi mărturisi lor: Niciodată nu v-am cunoscut pe voi. Depărtati-vă de la Mine cei ce lucrati fărădelegea (Matei 7,22-23).

Sfântul Apostol Pavel continuă si el acelasi avertisment despre venirea lui Antihrist cu această poruncă: Deci dar, fratilor, stati neclintiti si tineti predaniile pe care le-ati învătat fie prin cuvânt, fie prin epistola noastră (II Tes. 2,15). Sunt unii care vă tulbură si voiesc să schimbe Evanghelia lui Hristos. Dar chiar dacă noi sau un înger din cer v-ar vesti altă Evanghelie decât aceea pe care v-am vestit-o, să fie anatema! Precum v-am spus mai înainte, si acum vă spun iarăsi: Dacă vă propovăduieste cineva altceva decât ati primit să fie anatema! (Gal.1,7-9)

Răspunsul ortodox la fiecare nou "revivalism" si chiar la "revivalismul" final si teribil al lui Antihrist este această Evanghelie a lui Hristos, pe care singură Biserica Ortodoxă a păstrat-o neschimbată, prin Sfânta Traditie a Sfintilor Părinti în linie neîntreruptă de la Hristos si Apostolii Săi si prin darul Duhului Sfânt. Pe acesta singură Biserica Ortodoxă îl împărtăseste si numai celor credinciosi, care sunt pecetluiti cu Sfânta Taină a Mirungerii si care au păstrat neîntinată această adevărată pecete a darului Duhului Sfânt. Amin.

2. RELIGIA VIITORULUI

Pentru starea spirituală a umanitătii contemporane este profund semnificativ faptul că experientele "harismatice" si de "meditatie" prind din ce în ce mai mult teren printre "crestini". Acesti asa-zisi crestini sunt indubitabil sub influente religioase extrem orientale. Dar aceasta ca rezultat a ceva cu mult mai fundamental: pierderea gustului si trăirii duhovnicesti a adevăratului Crestinism, singura cauză a fenomenului prin care un lucru atât de străin Crestinismului ca meditatia extrem orientală poate să pună stăpânire pe sufletele crestinilor.

Existenta centrată pe sine si care nu urmăreste altceva decât autosatisfactia, este atât de generalizată în viata "crestinilor" zilelor noastre, încât acestia practic nu mai au acces la întelegerea unei spiritualităti autentice. Iar când astfel de oameni întreprind totusi actiuni în vederea unei "vieti spirituale", o fac ca pe o altă formă de autosatisfactie. . Aceasta se vede clar din idealul religios total fals, atât al miscării "harismatice", cât si al diferitelor forme de "meditatie crestină": toate promit (si acordă imediat) experiente si "simtiri de multumire" si "pace".

Dar acesta nu este câtusi de putin idealul crestin, a cărui definitie esentială este tocmai războiul neîncetat împotriva diavolului si a patimilor. "Multumirea" si "pacea" propovăduite de miscările "spirituale" contemporane sunt în modul cel mai evident produsul înselăciunii diavolesti, al multumirii de sine, ceea ce înseamnă moarte pentru o viată duhovnicească orientată spre Dumnezeu.

Toate aceste forme de "meditatie crestină", majoritatea de provenientă păgână orientală, operează exclusiv la nivelul psihic si nu au absolut nimic în comun cu trăirea crestină. Trăirea crestină constă din a lupta până la sânge împotriva patimilor, pentru dobândirea vesnicei Împărătii ceresti, care nu se poate instaura desăvârsit decât la sfârsitul acestei lumi temporale. Iar adevăratul luptător crestin nu-si slăbeste vigilenta si nu-si află linistea, nici măcar atunci când pregustă din binecuvântările vesnice, ce i-ar putea fi dăruite încă din această viată. Pe când religiile orientale, cărora Împărătia cerurilor nu le-a fost descoperită, luptă pentru a obtine simple stări psihice,

care încep si sfârsesc în viata de aici.

În era noastră de apostazie care precede venirea lui Antihrist, satana a fost dezlegat pentru o vreme (Apoc. 20,7) pentru a lucra minuni mincinoase, care nu i-au fost îngăduite în timpul "celor o mie de ani" de har în Biserica lui Hristos (Apoc. 20,3) si pentru a câstiga pentru sine, în recolta lui drăcească, acele suflete care "n-au primit iubirea adevărului" (II Tes. 2,10). Putem spune că vremea lui Antihrist este cu adevărat aproape, prin chiar faptul că această "recoltă" satanică se strânge acum nu atât, din rândurile popoarelor păgâne, cât dintre rândurile crestinilor care au pierdut dulceata Crestinismului.

Tine chiar de natura lui Antihrist să prezinte împărătia satanei, ca si când ar fi a lui Hristos. Miscarea "harismatică" contemporană si "meditatia crestină", ca si "noua constiintă religioasă", cu care formează corp comun, sunt înainte-mergătoare religiei viitorului, religia umanitătii de pe urmă, religia lui Antihrist. Iar scopul lor "spiritual" de căpetenie este să facă accesibile tuturor crestinilor initieri satanice, care până acum erau restrânse doar în lumea păgână.

Să zicem că aceste "experiente religioase" sunt încă cel mai adesea căutări de natură experimentală si făcute orbeste, ce contin tot atâta autoînselare de ordin psihic, pe cât sunt de autentice în riturile lor de initiere demonică; fără îndoială, nu toti cei care au "meditat" cu succes sau care cred că au primit "botezul duhului" au fost si initiati în împărătia lui Satan. Dar, în pofida acestor aspecte aparent linistitoare, acesta este scopul acestor experiente si nu există nici cea mai mică îndoială că tehnicile de initiere. vor deveni din ce în ce mai eficace pe măsură ce, omenirea devine mai pregătită pentru ele prin atitudinea de pasivitate si deschidere la noile "experiente religioase" care îi sunt inculcate prin aceste miscări.

Dar cum a ajuns umanitatea - si fireste crestinătatea - la o asemenea stare disperată?

Desigur, nu din cauza închinării pe fată la satana, care este întotdeauna

limitată la un număr destul de mic de oameni. Este vorba mai curând de ceva cu mult mai subtil, dar cu atât mai înspăimântător pentru crestinul ortodox constient: s-a pierdut din parte harul lui Dumnezeu, ca o consecintă imediată a slăbirii credintei si a pierderii gustului crestinismului autentic.

În Occident este un fapt incontestabil că harul lui Dumnezeu s-a pierdut cu multe secole în urmă. Romano-catolicii si protestantii de astăzi nu cunosc puterea harului dumnezeiesc. De aceea nu ne mirăm că ei nu sunt capabili să-l deosebească de înselătoriile drăcesti. Dar vai! Succesul falsului spiritual, chiar printre crestinii ortodocsi de astăzi, dă la iveală cât de mult, chiar si acestia, au pierdut mireasma adevăratului crestinism., Deci nici ei nu mai sunt capabili să distingă între adevăratul crestinism si pseudo-crestinism. De prea multă vreme crestinii ortodocsi iau de-a gata comoara nepretuită a credintei lor si neglijează să pună în practică o învătătură alcătuită din aurul cel mai curat.

Câti dintre crestinii ortodocsi au măcar cunostintă de existenta textelor de bază ale spiritualitătii ortodoxe, care ne învată tocmai cum să distingem spiritualitatea autentică de cea falsă, texte care arată viata si învătăturile sfintilor îmbunătătiti care au obtinut într-o măsură bogată harul lui Dumnezeu încă din această viată? Câti dintre ei si-au însusit învătătura cuprinsă în Lavsaicon, în Scara Sfântului Ioan Scărarul, în Omiliile Sfântului Macarie, în Vietile purtătorilor de Dumnezeu Părinti ai pustiei, în Războiul nevăzut, în cartea Viata mea în Hristos, a Sfântului Ioan de Kronstadt si în multe alte cărti ortodoxe?

În Viata marelui Părinte al pustiei egiptene, Sfântul Paisie cel Mare (19 iunie) găsim un exemplu viu - cât de usor se poate pierde harul lui Dumnezeu.

Un ucenic al său mergea odată către oras să-si vândă acolo rucodelia sa (obiecte lucrate cu mâinile sale). Pe cale a întâlnit un evreu, care, văzându-i simplitatea, a început să-l ispitească, zicându-i: "Iubitule, cum crezi tu într-un simplu om răstignit, care nu este nicidecum Mesia cel asteptat? Nu este El

acela, ci altul va veni". Ucenicul, având o minte mai slabă si o inimă simplă, începu să asculte aceste cuvinte si ajunse până la a rosti: "Poate că ceea ce spui tu este adevărat".

Când s-a întors în pustie, Sfântul Paisie si-a întors fata de la el si nu a voit să-i adreseze nici un cuvânt. La urmă, după multe rugăminti ale ucenicului, Sfântul îl întrebă: "Tu cine esti? Nu te cunosc pe tine! Acel ucenic al meu era crestin si avea asupra lui harul Sfântului Botez, dar la tine nu văd aceasta. Dacă tu vei fi fiind cu adevărat ucenicul meu, atunci harul Sfântului Botez te-a părăsit si chipul de crestin nu mai este în tine".

Ucenicul îi povesti cu lacrimi convorbirea cu evreul, iar Sfântul răspunse: "Sărace! Ce poate fi mai rău si mai necurat decât asemenea cuvinte prin care tu te-ai lepădat de Hristos si de Sfântul Botez? Acum mergi si plânge-ti păcatul, căci cu mine nu mai poti fi; numele tău s-a scris împreună cu cei care s-au lepădat de Hristos, cu care împreună vei fi judecat si chinuit".

Auzind această judecată, ucenicul se cutremură si se aruncă la picioarele bătrânului său, rugându-l să nu-l lepede de la rugăciunile sale. Sfântul, cuprins de milă, se închise în chilia lui si rugă cu lacrimi pe Dumnezeu să ierte păcatul ucenicului său. Dumnezeu ascultă ruga Sfântului si îl învrednici de semnul iertării si milostivirii Sale asupra ucenicului.

Atunci Sfântul îl chemă pe ucenic la sine si-i spuse: "Copile, vino si dă slavă lui Hristos Dumnezeu împreună cu mine, căci duhul cel necurat al hulei s-a dus de la tine, iar Duhul Sfânt de la Sfântul Botez străluceste iar peste capul tău. De acum păzeste-te, ca nu cumva din lene si nepăsare dusmanul să te atace iar si, biruindu-te, să te arunce în focul gheenei".

Este semnificativ că miscările "harismatice" si "de meditatie" au prins rădăcină tocmai printre "crestinii ecumenisti". Trăsătura de bază a protestantilor ecumenisti este următoarea: că Biserica Ortodoxă nu este singura Biserică a lui Hristos, una si adevărată; că harul lui Dumnezeu este prezent si în alte

confesiuni "crestine", si chiar în interiorul religiilor necrestine; că ceea ce Sfintii Părinti ai Bisericii Ortodoxe numesc calea cea strâmtă a mântuirii nu este decât "una dintre multele căi", care toate duc la mântuire, si că practicile credintei cuiva în Hristos sunt de mică importantă, precum si apartenenta la o anumită confesiune.

Este adevărat, nu toti ortodocsii care iau - parte la întrunirile interconfesionale ecumenice cred întru totul asa (desi lucrul este cu sigurantă adevărat despre protestanti si romano-catolici), dar prin simpla lor participare la astfel de întruniri, care, desigur, prevăd rugăciuni comune cu cei care cred gresit în Hristos si Biserica Sa, adresează implicit ereticilor cu care se află împreună aceleasi cuvinte ca si ucenicul din pildă: "Poate că ceea ce spuneti voi este adevărat". Nici nu este nevoie de mai mult pentru ca un crestin ortodox să piardă harul lui Dumnezeu. Si câtă nevointă îi trebuie pentru a-L câstiga înapoi!

Deci, cu atât mai mult crestinul ortodox trebuie să umble în fata lui Dumnezeu cu frică si cutremur, din grija de a nu pierde harul Său, care nu este nicidecum dăruit tuturor, ci numai celor care tin dreapta credintă, care duc o viată de luptă duhovnicească cu păcatul si care păzesc cu tărie comoara harului dumnezeiesc ce-i duc la cer.

Cu atât mai mult trebuie să lupte astfel crestinii din ziua de azi, care sunt înconjurati din toate părtile de un crestinism fals, care are propriul său arsenal de experiente ale "harului" si "Duhului Sfânt", putând cita pe de rost din Sfânta Scriptură si din Sfintii Părintii, pentru a-si "întări" propriile erezii! Cu sigurantă trăim vremurile de pe urmă, când înselăciunea este atât de subtilă încât amăgeste, de este cu putintă, si pe cei alesi (Matei 24,24).

Falsii prooroci ai timpurilor noastre anuntă cu glas din ce în ce mai puternic apropierea "noii ere a Duhului Sfânt", a "noii Cincizecimi", a "punctului Omega". Este exact ceea ce se numeste, în adevăratele profetii ale Bisericii Ortodoxe, domnia lui Antihrist. Această profetie, tocmai acum în zilele

noastre, începe să se împlinească, cu forta unei puteri demonice.

Întreaga atmosferă spirituală contemporană se încarcă cu puterea experimentelor de initiere demonică si aceasta, pe măsură ce "taina nelegiuirii" intră în faza penultimă, în care începe să posede sufletele oamenilor si, într-adevăr, nu numai pe ale lor, ci chiar pe ale celor alesi ai Bisericii lui Hristos, de-i va fi cu putintă.

Împotriva acestei "experiente religioase" de mare fortă, crestinii ortodocsi trebuie să se trezească si să se înarmeze cu adevărat, să devină pe deplin constienti de ceea ce înseamnă Ortodoxia crestină si în ce chip scopurile sale sunt total diferite de ale tuturor celorlalte religii, fie ele "crestine" sau necrestine.

Crestini ortodocsi, păstrati cu sfintenie harul ce vi s-a dat! Nu îngăduiti ca el să devină o chestiune de obisnuintă. Nu-l măsurati după măsura omenească si nu vă asteptati ca el să pară logic sau pe întelesul celor care nu sunt capabili să pătrundă nimic din ceea ce depăseste omenescul sau celor care cred că îl pot obtine altfel decât arată predania Sfintei Biserici a lui Hristos dintotdeauna. Căci adevărata Ortodoxie, în mod necesar, apare cu adevărat "nelalocul ei" în aceste vremuri satanice; o minoritate din ce în ce mai accentuată a celor dispretuiti si cam "nebuni", siliti să trăiască în mijlocul unei mase al cărei "revivalism" religios este inspirat de un cu totul alt fel de duh.

Noi însă să ne mângâiem cu cuvintele cele tari si sigure ale Domnului nostru Iisus Hristos: Nu te teme, turmă mică, pentru că Tatăl vostru a binevoit să vă dea vouă Împărătia (Luca 12,32).

Fie ca toti crestinii ortodocsi să se întărească pentru marea bătălie care îi asteaptă, si să nu. uite niciodată că, în Hristos, victoria este deja a noastră. Căci El ne-a promis că portile iadului nu vor birui Biserica Sa (Matei 16,18) si că pentru cei alesi El va scurta zilele urgiei si strâmtorii celei de pe urmă (Matei 24,22). Si apoi, cu adevărat, dacă Dumnezeu este cu noi, cine este

împotriva noastră? (Rom. 8,31).

Chiar în mijlocul celor mai sălbatice ispite, nouă ni s-a poruncit: Îndrăzniti! Eu am biruit lumea (Ioan, 16: 33).

Să trăim deci si noi, asa cum au făcut-o toti adevăratii crestini înaintea noastră, cu certitudinea că toate cele ce se văd au un sfârsit si că Mântuitorul nostru va veni curând; căci Cel Ce mărturiseste acestea, zice: Da, vin curând! Amin! Vino, Doamne Iisuse! (Apoc. 22,20)